

ΣΙ ΤΖΙΝΠΙΝΓΚ**Νέες μεταρρυθμίσεις στην Κίνα**

Υποσχόμενος ότι η Κίνα «δεν θα κλείσει την πόρτα αλλά θα την ανοίξει περισσότερο» και θα συνδέσει στενότερα την οικονομία της με την παγκόσμια οικονομία, ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπινγκ αναπαρήγαγε στη διάρκεια της εβδομάδας που πέρασε την εικόνα που είχε δώσει στην αρχή του έτους, όταν αιφνίδιασε υπερασπιζόμενος την παγκοσμιοποίηση. **Σελ. 12**

ΕΛΛΑΔΑ**Υψηλότεροι μισθοί στο δημόσιο**

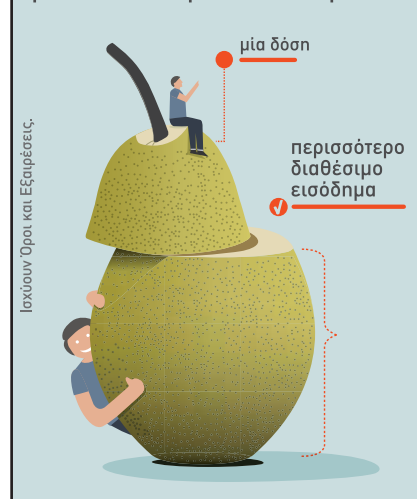
Λιγότερο από τους δημοσίους υπαλλήλους αμείβονται οι ιδιωτικοί υπάλληλοι, οι οποίοι πληρώνουν το κόστος της αναμικτής ανάκαμψης της οικονομίας. Η μέση μηνιαία καθαρή αμοιβή στον δημόσιο τομέα ανέρχεται σε 1.075 ευρώ και στον ιδιωτικό σε 777 ευρώ. Ο δημόσιος υπάλληλος, επομένως, αμείβεται κατά 38% περισσότερο από τον ιδιωτικό. **Σελ. 15**

ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ**Πρίγκιπας φέρνει την αλλαγή**

Ο 39χρονος πρίγκιπας Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν θα είναι ο επόμενος βασιλιάς της Σ. Αραβίας. Ο αγαπημένος γιος του βασιλιά Σαλμάν από το 2015 «τρέχει» τον μετασχηματισμό της σασουδαρικής κοινωνίας και οικονομίας, με στόχο την απεξάρτηση της χώρας από το πετρέλαιο. Έχει επιφορτισθεί και με το έργο της εισαγωγής της Aramco στο χρηματιστήριο. **Σελ. 11**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Κάνε τα δάνειά σου **ΕΝΑ**, για καλύτερη διαχείριση!

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΣΗΜΕΡΑ**ΠΑΙΔΕΙΑ****Αυξήθηκαν οι φοιτητές και έρχονται νέα πανεπιστήμια**

Ο αριθμός των ξένων φοιτητών που επιλέγουν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην Κύπρο έχει τριπλασιαστεί την τελευταία πενταετία, ενώ παρατηρείται και αύξηση στους Κύπριους. Το γεγονός αυτό δεν πέρασε απαρατήρητο από ξένα πανεπιστήμια, τα οποία επιδεικνύουν ενδιαφέρον για δραστηριοποίηση στο νησί. **Σελ. 8**

ΤΟΝ ΝΟΕΜΒΡΙΟ**Αρχίζουν οι εργασίες για cash&carry στη Λεμεσό**

Τον επόμενο μήνα αρχίζουν οι εργασίες για το πρώτο κατάστημα cash&carry στην Κύπρο. Πρόκειται για το πρώτο κατάστημα της METRO ΑΕΒΕ εκτός Ελλάδας, θα στεγάζεται στη Λεμεσό, θα στοικίσει 9 εκ. ευρώ και αναμένεται να είναι έτοιμο στο τέλος του 2018. Θα προσληφθούν γύρω στα εξήντα άτομα από την εγκύρια αγορά. **Σελ. 9**

Στη σχάρα του προεκλογικού 37 φιλέτα

Πρόταση νόμου από ΔΗΣΥ για αποκατάσταση των κουρεμένων που σχετίζεται με την πώληση κρατικής γης

Η είδηση ότι η κυβέρνηση προτίθεται να προχωρήσει στην πώληση κρατικής γης σε ιδιώτες, προκάλεσε την έντονη αντίδραση σύσσωμης της αντιπολίτευσης για τα κίνητρα των κυβερνήσεων. Η αλήθεια είναι πως

τα 37 αυτά φιλέτα συνδέονται άμεσα τόσο με την προεκλογική εκστρατεία, όσο και με τις επιδιώξεις της κυβερνητικής πλευράς να αποκαταστήσει εν μέρει τους πληγέντες του κουρέματος. Άλλωστε, η εν λόγω

πολυπληθής ομάδα λειτουργεί εδώ και καιρό συντεταγμένα και μεθοδικά ενόψει προεκλογικής, ασκώντας πιέσεις στους υποψηφίους. Με στόχο να ικανοποιήσουν κάποια από τα αιτήματα των πληγέντων, ο ΔΗΣΥ

αναμένεται να καταθέσει σύντομα πρόταση νόμου που στόχο θα έχει την εν μέρει αποκατάστασή τους. Αυτή η πρόταση νόμου συνδέεται άμεσα με την πρόσφατη κίνηση της κυβέρνησης για πώληση της κρατι-

κής γης. Στη λίστα με τα 37 κρατικά τεμάχια, η πλειοψηφία των υπό αξιοποίηση αφορά περιοχές στη Λευκωσία, ακολουθεί η Λεμεσός, η Πάφος, η Λάρνακα και η Αμμόχωστος. **Σελ. 4**

Στήριξη από τη Ρωσία και σημαντικές συμφωνίες

Κοινό πρόγραμμα δράσης υπέγραψαν Νίκος Αναστασιάδης και Βλαντιμίρ Πούτιν στη Μόσχα. Υπογράφηκαν, μεταξύ άλλων, συμφωνίες για την εμπορική ναυτιλία, οδικές μεταφορές, τις επικοινωνίες, τη συνεργασία σε ανθρωπιστικές επιχειρήσεις, την ανέγερση νοσοκομείου στην Πάφο, μνημόνιο συνεργασίας ανάμεσα σε Υπουργείο Δικαιοσύνης και Γενικό Εισαγγελέα καθώς και κοινή διακήρυξη για τον εκσυγχρονισμό των οικονομικών των δύο χωρών. Ο Ρώσος Πρόεδρος χαρακτήρισε την Κύπρο σημαντικό εταίρο, ενώ αναφέρθηκε στο Κυπριακό τονίζοντας ότι είναι σημαντικό η λύση να βρεθεί από τους ίδιους τους Κυπρίους, χωρίς εξωθεν πιέσεις. **Σελ. 6**

Πιο ψηλά ο πήχυς για αντιμετώπιση κόκκινων δανείων

Οι τράπεζες στην Ελλάδα

Να υπερβούν τον στόχο που έχει συμφωνηθεί με τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό για μείωση των κόκκινων δανείων επιδιώκουν οι τράπεζες, προκειμένου να δείξουν την αποφασιστικότητα τους σχετικά με την αντιμετώπιση του προβλήματος. Στο τέλος του 2019, θα έχουν μειώσει τα ΝΡΕς στα 63,7 δισ. ευρώ, ενώ ο αρχικός στόχος ήταν 66,7 δισ. ευρώ. **Σελ. 17**

Πρόσβαση για όλους στη διατριβή του Χόκινγκ

Οποιοσδήποτε θελήσει θα μπορεί να έχει πρόσβαση στη μεταπτυχιακή διατριβή του καθηγητή Στίβεν Χόκινγκ, καθώς η υπηρεσία αυτή προσφέρεται από το δίκτυο ανοικτής πρόσβασης «Απόλλων» του Πανεπιστημίου του Κέμπριτζ. Η διατριβή, που θεωρείται από το πανεπιστήμιο «ιστορική και συγκλονιστική», πραγματοποιείται τις συνέπειες της επέκτασής του σύμπαντος. **Σελ. 2**

Πιέζουν για διασφάλιση της πρώτης κατοικίας

Ζητούν στήριξη κομμάτων

Προσχέδιο νομοσχεδίου έχει ετοιμάσει το Κίνημα Κατά των Εκποιήσεων, ώστε να διασφαλιστεί η πρώτη κατοικία. Το προσχέδιο θα προωθηθεί στα κόμματα για να το στηρίξουν. Μεταξύ άλλων, προβλέπει δημιουργία κριτηρίων για φτωχές οικογένειες, δυνατότητα προσφυγής στο δικαστήριο, αλλαγή του τρόπου διαιτησίας και ειδική μεταχείριση για τους λήπτες ΕΕΕ. **Σελ. 7**

Δεν επενδύει στις τράπεζες η Εκκλησία

Στροφή σε ακίνητα, ενέργεια

Η Εκκλησία της Κύπρου φαίνεται να αφήνει πίσω τον τραπεζικό τομέα και εγκαταλείπει κάθε σκέψη για επανδραστηριοποίηση. Τράπεζες στοίχι, είναι ο προσανατολισμός που υπάρχει. Η επενδυτική στροφή της Εκκλησίας γίνεται τώρα προς τον τομέα των ακινήτων, στη συμμετοχή σε επενδυτικά προγράμματα, στον τομέα της ενέργειας αλλά και στην παραδοσιακή δραστηριότητα της στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. **Σελ. 8**

Προς ρύθμιση φορολογικές οφειλές 130 εκ.

Το πρώτο τετράμηνο του 2017

Ενθαρρυντικά είναι τα αποτελέσματα του πρώτου τετραμήνου για τις χρονίζουσες ληξιπρόθεσμες φορολογικές υποχρεώσεις. Μέχρι την περασμένη Τετάρτη 17 Οκτωβρίου είχαν δημιουργηθεί περίπου 4.000 ρυθμίσεις για οφειλές ύψους περίπου €130 εκατ., που μετά την έκπτωση ανέρχονται περίπου στα €105 εκατ. **Σελ. 5**

ΣΧΟΛΙΟ / Του ΑΓΓΕΛΟΥ ΣΤΑΓΚΟΥ

Από σαράντα κύματα η Ευρώπη

Βαραίνει πάλι το κλίμα στην πολυπαρή ήπειρο και δυστυχώς φαίνεται ότι η Ευρώπη θα περάσει από πολλά κύματα μέχρι κάποια στιγμή να βρει την ενότητα και την ηρεμία της, όπως ελπίζουν οι Ευρωπαίοι εθνικιστές, που προς το παρόν δεν καταγράφονται σαν δυναμικό κίνημα, αν και ο αριθμός τους δεν πρέπει να είναι μικρός. Ποικίλλει όμως από χώρα σε χώρα, χωρίς επιπλέον να έχει εδραιωθεί μία ενιαία αντίληψη περί ευρωπαϊσμού. Αυτή ίσως είναι και η μεγαλύτερη αδυναμία τους.

Τα τελευταία χρόνια, πάντως, η Ευρώπη πέφτει από διην σε διην. Η οικονομική κρίση που άρχισε το 2007 και ξέσπασε το 2008 στις ΗΠΑ, πέρασε τον Ατλαντικό για να κτυπήσει την Ευρώπη με ποικίλη ένταση. Αποκάλυψε έτσι τις εγγενείς αδυναμίες διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών, συνέπεσε με την εκδίωξη των συνεπειών της παγκοσμιοποίησης, καθώς και με αρκετές αρνητικές επιδράσεις των τεραστίων αλμάτων που κάνει σε ελαχιστο έως μηδενικό χρόνο η τεχνολογία στην εποχή μας.

Η άμεση προσαρμογή στις τεράστιες αλλαγές που συντελούνται καθημερινά είναι σχεδόν ακατόρθωτο για τις κοινωνίες και τις κυβερνήσεις, όπως αποδεικνύεται πια.

Με αυτή την έννοια, η Ευρώπη εκλήθη να αντιμετωπίσει ταυτόχρονα την ουσιαστική χρεοκοπία ορισμένων μελών της και την κρίση του ευρώ που προκλήθηκε. Δεν πρόλαβε να συνέλθει από την κρίση του ευρώ και ενώ ξαναμπαινε στην ανάπτυξη, ήλθε το Brexit, που αναμφίβολα αποτελεί πλήγμα για την ενότητά της. Παράλληλα, βρήκε πρόσφορο έδαφος για να αναπτυχθεί ο εθνολαϊκισμός σε διαφορετικούς βαθμούς και με διαφορετικές αιτίες (οικονομικές, ξενοφοβικές, θρησκευτικές, ακροδεξιές, ακόμη και ιστορικές) σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, σημειώνοντας ωστόσο τη μεγαλύτερη επιτυχία του στις ΗΠΑ, από όπου προέκυψε ο Ντόναλντ Τραμπ, άλλος ένας μπλελάς για τους Ευρωπαίους, όπως αποδεικνύεται.

Από λάθη Ευρωπαίων πολιτικών, κυρίως ωστόσο της Ουάσιγκτον, προκλήθηκε το αιματοκύλισμα στη

Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική, το οποίο εξελίχθηκε στην ανάδειξη του ISIS και της ισλαμικής τρομοκρατίας και φυσικά δημιούργησε το τεράστιο προσφυγικό κύμα, που όντως είναι μία πραγματική απειλή και ταλανίζει την ενότητα της Ευρώπης. Από κοντά η συμπεριφορά της Τουρκίας του Ερντογάν, και η ουκρανική κρίση που είναι επίσης ένα πρόβλημα για την Ευρώπη. Άλλωστε όλα τα παραπάνω έχουν συμβάλει σε ομαδοποιήσεις χωρών, όπως του λεγόμενου Βισέγκραντ, με τη ροπή προς τον ακροδεξιό λαϊκισμό και την υπερβολική ξενοφοβία, πιθανώς και λόγω πλούσιου παρελθόντος στον ανταρσιασμό.

Σαν να μη φτάνουν όλα τα παραπάνω, τώρα υπάρχει και θέμα πολυκερματισμού, στην Ισπανία, στην Ιταλία πιο καλυμμένα, ίσως αύριο στο Βέλγιο και ποιος ξέρει πού αλλού, με τις πλούσιες περιοχές να θέλουν να αυτονομηθούν από τους εθνικούς κορμούς, υπονομεύοντας, μεταξύ άλλων, και την Ενωμένη Ευρώπη.

Πόσο πια να αντέξει αυτή η Ευρώπη...

Mineralize Your Life

GEROLSTEINER
Sparkling
Natural Mineral Water

LOUNIC
since 1965
Αφούρωση στην Ποιότητα!
www.lounic.com.cy
www.facebook.com/lounicld

LEGENDS ARE FOREVER

EL PRIMERO 134.000 Vph
Classic Cars

ZENITH
SWISS WATCH MANUFACTURE SINCE 1865

Vassos Eliades Accessories Ltd
Nicosia - Limassol, Tel.: 22 897 361

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ

Η επίσκεψη Τσίπρα στις ΗΠΑ

Οι σχέσεις με την υπερδύναμη υπερβαίνουν πρόσωπα και κόμματα. Υπό αυτό το πρίσμα, μερικές επισημάνσεις για την πρόσφατη επίσκεψη Τσίπρα στις ΗΠΑ.

Πρώτον: Για κάποιον που έχει καλύψει πολλές επiskeψεις, επί σχεδόν τρεις δεκαετίες, η ατμόσφαιρα στον Λευκό Οίκο ήταν πολύ καλή. Οι δηλώσεις που έκανε ο Αμερικανός πρόεδρος για την αξιοπιστία και τον σταθεροποιητικό ρόλο της Ελλάδας σε μια ευαίσθητη περιοχή, και τα μηνύματα που εξέπεμψε υπέρ της στήριξης της χώρας μας μέσω επενδύσεων και ελάφυνσης του χρέους, ήταν σημαντικά και ευπρόσδεκτα. Σε ό,τι αφορά την ουσία, αυτή μένει να αποδειχθεί στην πράξη, και, προφανώς, ο πρωθυπουργός θα κριθεί εκ του αποτελέσματος.

Δεύτερον: Αποτελεί εξαιρετικά θετική εξέλιξη για τη χώρα η γεωπολιτική εννίκλιση της Αριστεράς, η

Στόχος τώρα είναι η εξασφάλιση διευκολύνσεων στην αποπληρωμή του 1,1 δισ., με περιορισμό κάποιων παράπλευρων χρεώσεων, επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής, και διασφάλιση σημαντικών αντισταθμιστικών οφελών.

Τρίτον: Η αξιωματική αντιπολίτευση έχει έναν επιπλέον λόγο να θέλει την απόρριψη των προτάσεων της δόξης στην αρχή, για την αναβάθμιση των F-16. Διαχρονικά, όλοι τηρούν προσεκτική στάση στα ευαίσθητα ζητήματα που αφορούν στην άμυνα. Όλοι γνωρίζουν ότι πρέπει να προχωρήσουμε σε μια τέτοια κίνηση για την έως ένα βαθμό διασφάλιση της ισορροπίας στο Αιγαίο.

Τέταρτον: Ήταν ατυχής εξέλιξη για τη χώρα η κριτική, που βιαστικά ασκήθηκε στην αρχή, για την αναβάθμιση των F-16. Διαχρονικά, όλοι τηρούν προσεκτική στάση στα ευαίσθητα ζητήματα που αφορούν στην άμυνα. Όλοι γνωρίζουν ότι πρέπει να προχωρήσουμε σε μια τέτοια κίνηση για την έως ένα βαθμό διασφάλιση της ισορροπίας στο Αιγαίο.

Αλλάστε, η σχετική διαδικασία ήταν γνωστή σε όλους. Η επιλογή τύπου αεροσκάφους, βελτιώσεων, και εξοπλισμού ανήκει στην αεροπορία. Στους πιλότους που τα πετούν και διακινδυνεύουν τη ζωή τους, και στη στρατιωτική ηγεσία που κάνει τον συνολικό αμυντικό σχεδιασμό, γνωρίζει τις ανάγκες και αποτιμά τις δυνατότητες.

Στόχος τώρα είναι η εξασφάλιση διευκολύνσεων στην αποπληρωμή του 1,1 δισ., με περιορισμό κάποιων παράπλευρων χρεώσεων, επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής, και διασφάλιση σημαντικών αντισταθμιστικών οφελών. Εκεί πρέπει να εστιάσει η αντιπολίτευση, όπως φυσικά και στη διαφάνεια, με τον πλέον απόλυτο και ηχηρό τρόπο.

Κόντρα στο ΑΚΕΛ, αντιεπίθεση Θεμιστοκλέους και υστεροφημία Κωστάκη

Γράφει ο ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ

«Όπως είπε και ο Πιραντέλλο: 'Ετσι είναι αν έτσι νομίζετε!»

Απογοητευμένη ήταν χθες η κυρία Γιαννούλλα, η οποία, ως γνωστόν, ακούει όλα όσα ψιθυρίζονται στους διαδρόμους του ΑΚΕΛ και ακόμη περισσότερο. Όπως μου εκμυστηρεύτηκε, ο λόγος της κατήφειάς της ήταν η αντιπαλότητα της οποίας γίνεται μάρτυρας από κάποια στελέχη του ΑΚΕΛ. Μιας αντιπαλότητας που έχει να κάνει με τις επίσημες θέσεις που εκφράζει το κόμμα, τις θέσεις που εκφράζει ο ανεξάρτητος υποψήφιος του κόμματος Μάλας αλλά και την "απομόνωση" του ΑΚΕΛ, σύμφωνα με όσα υποστηρίζουν κάποια στελέχη.

Όπως μου είπε, "πολύ πρόσφατα άρχισαν οι αιχμαλίξεις εάν θα πρέπει να ασκείται μηδενιστική κριτική στον Αναστασιάδη αλλά και στον Νικόλα Παπαδόπουλο. Στέλεχος που αντιδρούσε σ' αυτή την πολιτική υποστήριξε ότι θα πρέπει να είμαστε πιο ειλικρινείς, πιο προσγειωμένοι και πιο αντικειμενικοί". Σύμφωνα με τον τρόπο που το συγκεκριμένο στέλεχος ήρθε σε αντιπαράθεση με άλλα στελέχη για τη δημόσια, έντονη διαμάχη με τους άλλους υποψηφίους "χωρίς να λαμβάνει υπόψη ότι μπορεί αύριο να χρειαστεί να επιλέξουμε κάποιον από αυτούς!"

Μάλιστα, όπως μου είπε έθεσε και το επιχείρημα πως οι θέσεις του ΑΚΕΛ στο Κυπριακό και η καταγγελία του Αναστασιάδη ότι προσεγγίζει πολιτικές του Νικόλα Παπαδόπουλου αυτό που κάνουν είναι να απομονώνουν το κόμμα. "Αυτό που πρέπει να έχουμε είναι να δείξουμε σε όλο τον κόσμο πως τελικά μόνο μεις έχουμε διαφορετικές απόψεις στο Κυπριακό και μάλιστα ενδοτικές τη στιγμή που οι άλλοι προτάσσουν το σύνθημα της εισβολής και κατοχής", είχε πει το στέλεχος σχεδόν ταυτόχρονα με τις "καταγγελίες" που έκανε ο Λουκάκης για την πρόθεση της κυβέρνησης να καταθέσει συνταγματικές για καθορισμό ΑΟΖ στα βόρεια της Κύπρου. "Οπότε αν επήλθε νέα ρήξη και φραστικό επεισόδιο" μου είπε η κυρία Γιαννούλλα χωρίς να μου περιγράψει μεταξύ ποιων ακριβώς επήλθε η ρήξη. Πάντως μου ανέφερε ξεκάθαρα πως το στέλεχος που διαμαρτυρόταν υποστήριζε ότι "η ρητορική Άντρου και Λουκάκη απομονώνει το ΑΚΕΛ και το έχει κάνει το μοναδικό κόμμα που αντιδρά στη στήριξη της κρατικής μας οντότητας". Σύμφωνα με την κυρία Γιαννούλλα το στέλεχος υποστήριξε πως για τη συγκεκριμένη στάση του ΑΚΕΛ "ακούει διαμαρτυρίες και από δικά μας μέλη και νομίζω πως θα το πληρώσουμε"...

Στην αντιεπίθεση βγήκε ο Ανδρέας Θεμιστοκλέους μετά την καταδίκη του από το δικαστήριο για το... ράλι. Όπως έγραψε στο

Facebook, αποφασιστικά και... απειλητικά: "Τελείωσαν με μένα, αρχίζω μαζί τους". Όπως δήλωσε ο πρώην βουλευτής του ΔΗΣΥ θα προσφύγει ξανά στη δικαιοσύνη για να βρει το δικαίωμά του αφού θεωρεί τη δίωξη του καθαρά πολιτική. "Πρόκειται για μία καρμπινάτη, αισχρή πολιτική δίωξη... Μπανάνα την κατήχησαν ορισμένοι τη Δημοκρατία μας", δήλωσε θυμίζοντάς μας τις αντιδράσεις του ΑΚΕΛ για την "πολιτική δίωξη" του Βενιζέλου Ζανέττου.

Αληθεύει πως εκτός από τα νομικά μέτρα που πολύ σύντομα ετοιμάζεται να λάβει, ετοιμάζεται να λάβει και "πολιτικά μέτρα"; Σύμφωνα με πηγή μου ο πρώην βουλευτής "δεν αποκλείεται να μιλήσει δημόσια για τις πολιτικές του επιλογές ενόψει των προεδρικών που θα εννοκλήσουν αρκετούς". Προς το παρόν πάντως διακρίνεται στις στάκες μέσα από το Facebook, όπου έγραψε και τα ακόλουθα: "Μην σπαταλάτε όλο σας το σώμα στο γλείψιμο. Αφίστε και λίγο για το φτύσιμο! Θα σας χρειαστεί!". "Δεν ξέρω πόσο τυφλή είναι ή δεν είναι η κυπριακή δικαιοσύνη. Πάντως το βέβαιο είναι ότι ακούει, συχνά κρυφακούει και ενίοτε πασοκίζει!"

Η πλέον κακοποιημένη γυναίκα στην Κύπρο

είναι η Δικαιοσύνη. Και το περίεργο είναι ότι οι μόνοι που μπορούν να την κακοποιούν χωρίς ποτέ να διωχθούν είναι οι εξ' ορισμού και εκ διορισμού παρόντες και προστάτες της. Υ.Γ. Ας ευχηθούμε ότι αύριο θα είναι μια ξεχωριστή μέρα!"

Χθες σας έγραφα για τις αντιδράσεις που ακόμα προκαλεί η δήλωση - προειδοποίηση του Κωστάκη να μην περιμένουμε ότι θα υπάρξουν σημαντικές ποινικές καταδίκες για το μέγα σκάνδαλο της οικονομίας. Η ενημερωμένη πηγή μου, μου ανέφερε πως οι περισσότερες αντιδράσεις που ακούγονται κατά του Γενικού Εισαγγελέα είναι πια από πολιτικούς και βουλευτές. Σύμφωνα με την πηγή μου "κάποιοι αντιδρούν έντονα στα όσα υποστηρίζει ο Γενικός και θεωρούν πως πάει να τους φορτώσει τις ευθύνες για το έγκλημα στην οικονομία". Όπως μου ανέφερε: "Και η Βουλή και η κυβέρνηση έχουν δώσει όλα όσα ζήτησε η Νομική Υπηρεσία για να διαλευκανθεί το μεγάλο έγκλημα στην οικονομία και παρά τις επανειλημμένες εξαγγελίες ότι επικεντρώει συλλήψεις και μεταφορά των ενόχων ενώπιον της δικαιοσύνης, τίποτα σχεδόν δεν έχει ολοκληρωθεί". Όπως μου ανέφερε κάποιος βουλευτής ψάχνουν τρόπο να ελέγχουν της διαδικασίας που ακολουθούσε η Νομική Υπηρεσία και το ενδεχόμενο

να υπήρξε κωλυσιεργία στην εξήγηση των υποθέσεων. "Δεν είναι δυνατόν να υπάρχει τόσο καθυστέρηση που στο τέλος να μας πουν ότι οι έρευνες είτε θα κλείσουν, είτε θα συνεχιστούν από τον επόμενο Γενικό Εισαγγελέα!" μου ανέφερε και κατέληξε: "Αν ο Κώστας Κληρίδης δεν σκέφτεται το δημόσιο συμφέρον και το καλό του τόπου (που είμαι σίγουρος ότι το σκέφτεται) ας σκεφτεί τουλάχιστον την υστεροφημία του, αφού η τάση για την οποία γράψατε χθες θα του μείνει και μάλιστα θα καταγραφεί από την ίδια την Ιστορία. Εάν δεν δραστηριοποιηθεί άμεσα και να βρει τους ενόχους θα παραμείνει για πάντα έκθετος. Γιατί ένοχοι σίγουρα υπάρχουν, αν θυμηθούμε τα ΜΙΓΟδάνεια, τα εκατομμύρια της Uniastrum και τα δάνεια των 200 εκατομμυρίων που φέρεται να έκανε τραπεζίτης στον εαυτό του από μια πατισμένη τράπεζα. Μαζί μ' αυτά και πολλά άλλα που έχουν γραφτεί και επιβεβαιωθεί πολλάκις... Όλα αυτά δεν συνέβησαν σε χώρα μακριά χωρίς Γενικό Εισαγγελέα και αρχές αλλά στην Κύπρο όπου μας έλεγαν πως από ώρα σε ώρα οι ένοχοι θα οδηγούν ενώπιον της Δικαιοσύνης" Και διερωτήθηκε: "Τι άλλαξε άραγε από τότε;"

Κονίζ: Ποιοι ανησυχούν "πάρα πολύ" για την απόφαση που αναμένεται να ανακοινώσει σήμερα το Ανώτατο να την Πίκο; Σύμφωνα με πηγή μου που γνωρίζει και ασχολείται με νομικά θέματα, σε περίπτωση που η απόφαση του πενταμελούς Εφετείου είναι υπέρ του Ρίγκου, οι εξελίξεις "θα είναι σοβαρές και αλυσιδωτές"...

Στο νοπτό σταυροδρόμι της εξουσίας της Κύπρου ο Πρόεδρος ξεκινά την ανάβασή του από τον πάτο του ηγαιδιού των τειχών στην οδό Ομήρου που διαπερνά τον πολιτικό μας βουλευτικό πολιτισμό εντός του παρκαρισμένου πολυπολιτισμικού κήπου, για να ανέβει με κακουχίες ιερομάρτυρα τον λόφο της Σεβηρίας, ξεποστεινόντας για λίγο από τα πολεμικά παίγνια υπό το θλιμμένο βλέμμα του υπό απόκρυψη τις νύχτες Κυριάκου Μάτση. Όταν όμως ο λόφος καταληφθεί, είτε συγκυριακά είτε από τακτική μαεστρία, τα λάφυρα είναι μεθυστικά. Τον κατήφορο της επιστροφής στην οδό Ομήρου δεν τον επέλεξε ποτέ κανείς.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Δωρεάν για όλους η διατριβή Χόκινγκ

Το 1966 έγραψε για τις ιδιότητες των επεκτεινόμενων συμπάντων

Οποιοσδήποτε άνθρωπος στον κόσμο μπορεί να κατεβάσει και να διαβάσει τη διδακτορική εργασία ενός 24χρονου φοιτητή του Πανεπιστημίου του Κέμπριτζ, που γράφτηκε το 1966. Πόσοι, ωστόσο, θα καταφέρουν να κατανοήσουν πλήρως τις ιδιότητες των επεκτεινόμενων Συμπάντων είναι ένα άλλο θέμα.

Ο Στίβεν Χόκινγκ ελπίζει ότι η ανοικτή πρόσβαση προς την εργασία των νιτών του θα εμπνεύσει πολλούς, όχι μόνο να σκεφθούν, αλλά και να μοιραστούν την έρευνά τους. Όπως τόνισε, «υπάρχει ανοικτή

Το Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ ανακοίνωσε ότι η συγκεκριμένη εργασία παραμένει η δημοφιλέστερη.

πρόσβαση προς τη διδακτορική μου διατριβή και ελπίζω ότι αυτό θα αποτελέσει πηγή έμπνευσης σε ολόκληρο τον κόσμο, ώστε να κοιτάζουν τα αστέρια και να σταματήσουν να κοιτούν τα πόδια τους. Οτι θα αναρωτηθούν για τη θέση μας στο σύμπαν και θα μπορέσουν να εξαγάγουν νόημα από τον κόσμο. Οποιοσδήποτε, σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου και να βρίσκεται, πρέπει να έχει ανεμπόδιστη πρόσβαση όχι μόνο στην έρευνά μου, αλλά και στην έρευνα κάθε μεγάλου σκεπτόμενου που σε όλο το φάσμα της ανθρώπινης κατανόησης".

Το Πανεπιστήμιο του Κέμπριτζ χαρακτηρίζει την έρευνα «ιστορική και συ-

γκλονιστική» και όπως ανακοίνωσε παραμένει το αντικείμενο που ζητούν οι περισσότεροι από το αρχείο ανοικτής πρόσβασης «Απόλλων». «Μέσα στους τελευταίους μήνες, το πανεπιστήμιο δέχθηκε εκατοντάδες αιτήματα από χρήστες που ζητούν να κατεβάσουν τη διδακτορική εργασία του καθηγητή Χόκινγκ», αναφέρει η σχετική ανακοίνωση.

Η εργασία διαπραγματεύεται τις συνέπειες της επέκτασης του σύμπαντος και τα συμπεράσματα της περιλαμβάνουν ότι οι γαλαξίες δεν μπορούν να σχηματιστούν από διαταραχές που αρχικά ήταν μικρές. Η διδακτορική διατριβή σήμερα είναι προσβάσιμη από όλους χάρη στην Εβδομάδα Ανοικτής Πρόσβασης 2017.

Όπως επισήμανε ο Χόκινγκ, «κάθε νέα γενιά στέκεται στους ώμους αυτών που προηγούνται όπως έκανα και εγώ ως νεαρός μεταπτυχιακός φοιτητής στο Κέμπριτζ, που εμπνεύστηκα από την εργασία των Ισαάκ Νεύτωνα, Τζέιμς Κλερκ Μάξγουελ και Αλβέρτου Αϊνστάιν. Είναι θαυμάσιο να μαθαίνω ότι τόσοι άνθρωποι ενδιαφέρθηκαν να κατεβάσουν την εργασία μου και ελπίζω ότι δεν θα απογοητευτούν τώρα που επιτέλους απέκτησαν πρόσβαση σε αυτήν».

Η διατριβή του καθηγητή Χόκινγκ, με έντυπη αφιέρωση στον επιμελητή του, φέρει και μία ιδιόγραφη σημείωση στην οποία αναφέρεται ότι «αυτή η εργασία είναι η πρωτότυπη διατριβή μου», τον έκανε να γίνει ένας από τους διασημότερους επιστήμονες στον κόσμο. Εξακολουθεί να είναι ένας από τους διαπρεφέστερους ερευνητές παρότι πάσχει από νόσο των κιν-

Ουδείς πέσει σε μαύρη τρύπα θα διατηρήσει τις βασικές του ιδιότητες, σύμφωνα με τους νέους υπολογισμούς του Χόκινγκ.

νητικών νευρώνων, με την οποία διαγνώστηκε στα είκοστά πρώτα του γενέθλια. Η ασθένεια τον καθήλωσε σε αναπηρικό αμαξίδιο, ενώ αναγκάζεται να μιλάει με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή. Το βιβλίο του «Μία σύντομη ιστορία του Χρόνου» έγινε από τα πιο επιτυχημένα επιστημονικά βιβλία που τυπώθηκαν ποτέ και πούλησε περισσότερα από δέκα εκα-

τομμύρια αντίτυπα παγκοσμίως. Στην Οξφόρδη ο καθηγητής Χόκινγκ μελέτησε φυσική και αποφοίτησε με άριστα. Στη συνέχεια πήγε στο Κέμπριτζ, όπου μελέτησε κοσμολογία. Το πανεπιστήμιο πιστεύει ότι η διατριβή του καθηγητή Χόκινγκ θα αποτελέσει έμπνευση και για άλλους, ώστε να ανοίξουν την πρόσβαση στις εργασίες τους.

Global recession or big opportunity?

We believe that the companies which succeed after the downturn are those which have the vision to plan ahead. Deloitte has the experience, insight and knowledge to help you identify opportunities, make plans and implement them. Be one step ahead, visit www.deloitte.com/cy

© 2014 Deloitte Limited

Deloitte.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΚΩΣΤΑΣ ΙΩΡΑΝΙΔΗΣ • Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Αρχινοτάκτης: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑΣ - ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ

**The
Economist**

Events

13TH CYPRUS SUMMIT EUROPE ON THE MOVE CYPRUS IN THE FAST LANE?

NOVEMBER 1ST-2ND 2017 • HILTON PARK NICOSIA

Confirmed speakers include:

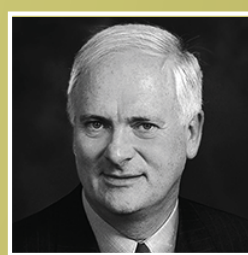
John Peet
Political editor
The Economist

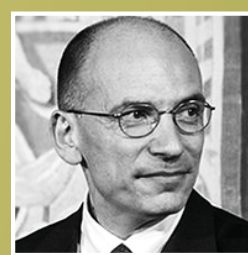
Nicos Anastasiades
President
Republic of Cyprus

John Negroponte
Former US deputy
secretary of state

John Bruton
Former prime minister
Ireland

Enrico Letta
Dean
SciencesPo
Former prime minister
Italy

Klaus Regling
Managing director
European Stability
Mechanism (ESM)

© Hazlis & Rivas advertising

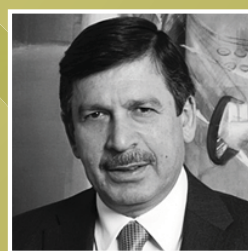
Peter Sanfey
Deputy director
for country economics
and policy
EBRD

Sean Marion
Managing director,
Financial Institutions
Group
Moody's Investors
Service

Elizabeth Spehar
Special representative
& head
UN Peacekeeping
Force in Cyprus

Phidias Pilides
President
Cyprus Chamber
of Commerce
and Industry

Lars Kramer
Group CFO
Hellenic Bank

Evgenios Evgeniou
Chief executive
officer
PwC Cyprus

Dominique Bolli
Head of government
advisory
Henley & Partners

Tristan Aspray
Vice-president,
Europe, Russia,
Caspian
ExxonMobil Exploration
Company

Gene Kornegay
Cyprus country
manager
Noble Energy

Christoforos Hadjikyprianou
CEO & president
of the council
European University
Cyprus

Manal Hussein
Chairwoman
Orascom Hotels
and Development

Cleopatra Kittis
Founder
The Mediterranean
Growth Initiative (MGI)

hazlis & rivas
The Economist Events for Greece,
Cyprus, Malta and southeast Europe

The Economist Events for Greece, Cyprus, Malta and southeast Europe

@Economist_SEUR

Tel.: (+30) 210 94 08 750 • email: info@hazliseconomist.com

hazliseconomist.com • cyprus-2017.economist.com

In co-operation with:

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Γραφείο Ενημέρωσης
στην Κύπρο

Platinum sponsor:

HELLENIC BANK

Premium gold sponsor:

Gold sponsors:

Henley & Partners

ExxonMobil

Silver sponsors:

**European
University Cyprus**
LAUREATE INTERNATIONAL UNIVERSITIES

VISA

Bronze sponsors:

**invest
Cyprus**
Cyprus Investment Promotion Agency

noble energy

International
broadcast
media:

Communication
sponsor:

H KATHMERINH

Online
communication
sponsor:

CNN
Greece

Contributors:

NESPRESSO

Logistics supplier:

Airline carrier:

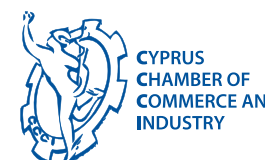

A STAR ALLIANCE MEMBER

IT sponsor:

SiEBEN

Supported by:

Κρατικά φιλέτα ως φόρμουλα για κουρεμένους

Μέτρο για την αποκατάσταση ζημιών των κουρεμένων, κατόχων αξιογράφων και Ταμείων από κυβερνητικής πλευράς

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Η είδηση ότι η κυβέρνηση προτίθεται να προχωρήσει στην πώληση τεμαχίων κρατικής γης, γνωστών ως φιλέτων, σε ιδιώτες προκάλεσε την έντονη αντίδραση σύσσωμης της αντιπολίτευσης για τα αίτια που κρύβονται πίσω από την εν λόγω κίνηση εν μέσω προεκλογικής. Και είναι αλήθεια πως το ζήτημα των κρατικών φιλέτων συνδέεται άμεσα τόσο με την προεκλογική εκστρατεία, όσο και με τις επιδιώξεις της κυβερνητικής πλευράς να αποκαταστήσει εν μέρει τους πληγέντες του κουρέματος. Καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι η εν λόγω πολυπληθής ομάδα λειτουργεί συντεταγμένα και μεθοδικά ενόψει προεκλογικής, ασκώντας πιέσεις στους υποψηφίους. Προεδρικό και Πινδάρου έχουν ήδη αντιληφθεί πως θα πρέπει να ικανοποιήσουν κάποια από τα αιτήματα των πληγέντων, καθώς θα αποτελέσουν αναπόφευκτα σκληρό μοχλό πίεσης προεκλογικά. Αυτός είναι και ο λόγος που αναμέ-

Προεκλογική κίνηση ματ στην αντιπολίτευση ετοιμάζει μέσω των κρατικών φιλέτων ο ΔΗΣΥ, καθώς θα εμπίπτει σε πρόταση νόμου που στόχο θα έχει την εν μέρει αποκατάσταση των κουρεμένων.

νεται να κατατεθεί από τον ΔΗΣΥ σύντομα πρόταση νόμου, που στόχο θα έχει την εν μέρει αποκατάστασή τους. Αυτή η πρόταση νόμου συνδέεται άμεσα με την πρόσφατη κίνηση της κυβέρνησης για πώληση της κρατικής γης.

Αντιδρά η αντιπολίτευση

Το όλο ζήτημα βέβαια δεν πέρασε απαρατήρητο από τα κόμματα της αντιπολίτευσης, αλλά άνοιξε κύκλο αντιπαράθεσης ως προς τα κίνητρα της κυβέρνησης. Το επιτελείο του Σταύρου Μαλά σημειώνει χαρακτηριστικά πως «ο Νίκος Αναστασιάδης ξεπουλά ό,τι βρει». «Μετά τις παραλίες και τις ακτές, μετά τα αρχαία μνημεία, τώρα ο Νίκος Αναστασιάδης θέλει να παραδώσει και 2,5 εκατομμύρια τ.μ. κρατικής γης σε ιδιωτικά συμφέροντα», αναφέρεται σε ανακοίνωση του επιτελείου, σημειώνοντας πως η κυβέρνηση ζητά να εγκριθεί νομοσχέδιο το οποίο «θα τους δώσει λευκή επιταγή να αποξενώσουν μια τεράστια έκταση 37 τεμαχίων κρατικής γης. Στα τεμάχια αυτά περιλαμβάνονται ο Οικισμός Βερεγγάρια στη Λεμεσό, η Κρατική Έκθεση στην Έγκωμη, μεγάλα και προνομιακά τεμάχια στο Πισσούρι, τη Γεροσκήπου, την Αγλαντζιά και αλλού». «Δεν μιλούμε για διαχείριση αλλά για αποξένωση, δηλαδή κανονικό ξεπουλήμα της κρατικής γης. Μάλιστα, η κυβέρνηση Αναστασιάδης δεν απαντά ούτε σε τι εξυπηρετεί, ούτε σε ποια μελέτη βασίζεται αυτή η απαίτησή της», σημειώνεται χαρακτηριστικά στην ανακοίνωση του επιτελείου του Σταύρου Μαλά. Μάλιστα, καλεί τα υπόλοιπα κόμματα να σταματήσουν το «ξεπουλήμα» του Νίκου Αναστασιάδη.

Από πλευράς του ΔΗΚΟ, ο Νικόλας Παπαδόπουλος επεσήμανε πως το κόμμα του είναι υπέρ της ανάπτυξης, ωστόσο δεν πρόκειται να δοθεί λευκή επιταγή και εν λευκώ εξουσιοδότηση για «ξεπουλήμα των οποίων συμφερόντων κρύβονται πίσω από την ε-

πιμονή αυτή της κυβέρνησης». Από πλευράς της ΕΔΕΚ, ο Κωστής Ευσταθίου υπογραμμίζει τη νομική διάσταση του θέματος.

«Πέραν της πολιτικής, θα πρέπει να αναφερθούμε και στη νομική διάσταση του θέματος. Η Κυβέρνηση δεν έχει δικαίωμα να εκποιεί ή να πωλεί ακίνητη ιδιοκτησία του κράτους. Η ακίνητη ιδιοκτησία του κράτους ανήκει στο λαό», σημειώνει ο κ. Ευσταθίου.

Η επιμονή της Κυβέρνησης Αναστασιάδη, λίγο πριν τη λήξη της θητείας της, να πωλήσει μεγάλες και προνομιακές εκτάσεις γης σε ιδιώτες, αποτελεί πρόκληση για το λαό, υπογράμμισε για το θέμα ο υποψήφιος για την Προεδρία της Δημοκρατίας Γιώργος Λιλλήκας. «Αν έχουμε βγει από το Μνημόνιο και αν η οικονομία ανθεί όπως διακηρύττει η Κυβέρνηση, τότε προς τι αυτή η επιμονή και βιασύνη της Κυβέρνησης να πωλήσει κρατική γη; Εύλογα οι πολίτες, που είναι θυμωμένοι με τα σκάνδαλα και τη διαπλοκή, διερωτώνται για το ποια είναι τα πραγματικά κίνητρα της Κυβέρνησης. Πάει τόσο καλά η οικονομία που η Κυβέρνηση χρειάζεται να αντλήσει κεφάλαια από ιδιωτικοποιήσεις; Είναι για να ικανοποιήσει τις ιδεοληψίες της για ιδιωτικοποίηση των πάντων;», πρόσθεσε διερωτώμενος ο κ. Λιλλήκας. Στο ίδιο πλαίσιο κινήθηκε και η τοποθέτηση του Γιώργου Περίδη, ο οποίος σημειώνει πως η επιμονή στο ξεπουλήμα κρατικής γης, πιθανώς συνδέεται με συγκεκριμένες ιδιωτικές αναπτύξεις που προετοιμάζονται και σχετίζονται με τα συγκεκριμένα τεμάχια κυβερνητικής γης. «Για να το πούμε διαφορετικά, η κυβέρνηση ετοιμάζει δώρα σε «φίλους» της για να κερδίσουν σε βάρος του δημοσίου», σημείωσε χαρακτηριστικά ο κ. Περίδης.

Μοχλός πίεσης

Το μεγάλο ωστόσο ερώτημα που εγείρεται είναι πως θα κινηθούν εντός του κοινοβουλίου, όταν το ζήτημα της κρατικής γης συνδεθεί με το θέμα αποκατάστασης των πληγέντων του κουρέματος, μία πολυπληθής και διόλου ευκαταφρόνητη ομάδα. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε πως η εν λόγω ομάδα των κουρεμένων κινείται προεκλογικά ασκώντας πιέσεις. Από πλευράς των κατόχων Αξιογράφων, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Φοίβος Μαυροβουνιώτης έχει ήδη εξαγγείλει την υποψηφιότητά του, περισσότερο ως μοχλό πίεσης προς τους άλλους υποψηφίους. Ο Σύνδεσμος των Κουρεμένων Καταθετών της πρώην Λαϊκής Τράπεζας (ΣΥΚΑΛΑ) επεσήμανε πως αναμένει τις τοποθετήσεις των υποψηφίων για την προεδρία αναφορικά με το πως θα αποκατασταθούν και στη συνέχεια θα τοποθετηθεί για το πως θα κινηθεί προεκλογικά.

«Ήδη όλα ανεξαιρέτως τα κόμματα, έχουν υπογράμμιση την ανάγκη όπως αποκατασταθούν με συγκεκριμένα μέτρα οι πληγέντες του κουρέματος. Θα αποτελέσει συνεπώς ένα μεγάλο και δύσκολο δίλημμα για τους ίδιους το πως θα απαντήσουν στην προεκλογική κίνηση ματ του ΔΗΣΥ. Θα μείνουν προσκλημένοι στη θέση τους ότι δεν πρέπει να «εκποιήσει» κρατική γη ή θα κάνουν τις ανάλογες υποχωρήσεις χάριν της αποκατάστασης των κουρεμένων; Το σίγουρο είναι πως αν και ο υπουργός Εσωτερικών Κωνσταντίνος Πετρίδης προσπάθησε να κατευθύνει τις έντονες αντιδράσεις της αντιπολίτευσης, το όλο ζήτημα θα έχει προεκτάσεις και προεκλογικές αναταράξεις.

Η πολυπληθής και διόλου ευκαταφρόνητη ομάδα των κουρεμένων ασκεί έντονες πιέσεις προεκλογικά για ικανοποίηση των αιτημάτων της. Το κυβερνητικό στρατόπεδο αντιλαμβάνεται πως δεν την θέλει απέναντί του σε αυτή την εκλογική μάχη και ετοιμάζει μέτρα προς ικανοποίησή της.

Τα 37 φιλέτα στη σχάρα της προεκλογικής φωτιάς

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Η πρόθεση της κυβέρνησης να προχωρήσει σε τροποποίηση ενός άρθρου μιας νομοθεσίας του 2014, που θα αίρει το νομοθετικό φραγμό στη διαχείριση της κρατικής περιουσίας, έχει κάνει άνω κάτω το πολιτικό σκηνικό με τα κόμματα της αντιπολίτευσης να αντιμετωπίζουν με καχυποψία τη σπουδή, όπως λένε, της κυβέρνησης τη συγκεκριμένη χρονική συγκυρία. Τα κόμματα που αντιδρούν στην παρότρυνση της κυβέρνησης να προχωρήσει η ψήφιση της τροποποίησης, αμφισβητούν τις προθέσεις της, υπό το ερώτημα: ποια η αναγκαιότητα μιας μνημονιακής υποχώρησης που τιτλοφορείται «Ο περί Ακίνητων Ιδιοκτησιών (Δια κατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ.6) Νόμος 2014 νομομνημόνιο, όπως υποστηρίζεται, ότι οι λόγοι που την επέβαλαν έχουν εκλείψει; Οι αντιδράσεις που καταγράφονται εκ μέρους των κομμάτων, συνδέουν άμεσα το όλο θέμα με τις Προεδρικές του 2018, και το ενδεχόμενο η κρατική περιουσία να μπει στο καλάθι με τις προεκλογικές παροχές. Λάδι στη φωτιά έριξε μια επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου 2017, που εστάλη στην Επιτροπή Εσωτερικών και στην οποία υπάρχει η παρότρυνση για προώθηση του προτεινόμενου νομοσχεδίου. Από την πλευρά της κυβέρνησης, γίνεται λόγος για νομοθετική τροποποίηση που δίνει το δυνατόν δικαίωμα στην κυβέρνηση αξιοποίησης της κρατικής περιουσίας.

Μαζί με την επιστολή στη Βουλή, απεστάλη και μια λίστα με 37 κρατικά τεμάχια τα οποία συμπεριλαμβάνονται στους κυβερνητικούς σχεδιασμούς, προς αξιοποίηση. Από κυβερνητικής πλευράς, το όλο θέμα ριχνεται στα χαμπιά, με αρμόδιες πηγές να υποστηρίζουν ότι τόσο ο τροποποιητικός νόμος όσο και η λίστα με τα 37 φιλέτα είναι μια παλιά ιστορία που είχε παγώσει.

Ο υπουργός Εσωτερικών Κωνσταντίνος Πετρίδης εμφανίσθηκε καθυστασιαστικός απέναντι στα κόμματα για τη σπουδή της κυβέρνησης να τρέξει μια νομοθεσία που αποτελούσε μνημονιακή υποχώρηση. Ο κ. Πετρίδης άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο διαφοροποίησης του νομοσχεδίου και χρησιμοποίησης της κρατικής περιουσίας για αποπληρωμή δημοσίου χρέους.

Η κυβέρνηση κατεβάζει τον αριθμό των τεμαχίων στα 18 αντί των 37 που εμφανίζονται στη λίστα που εστάλη στη Βουλή.

Οι ίδιες πηγές υποστηρίζουν ότι έχει γίνει ανανέωση της λίστας και τα υπό αξιοποίηση κρατικά τεμάχια έχουν περιοριστεί στα 18. Ωστόσο, η επιστολή με τη λίστα που αποστάληκε, έχει ημερομηνία 17 Οκτωβρίου 2017. Επίσης, προβάλλεται η κατάσταση που δημιουργήθηκε μετά την υπογραφή του μνημονίου όπου το κράτος έπρεπε να εξείρει τους αναγκαίους οικονομικούς πόρους. Στην προσπάθεια τότε, όπως λέγεται, αναδείχθηκε η ανάγκη για καταγραφή, διαχωρισμό και αξιολόγηση

της κρατικής περιουσίας με τη Βουλή, υπό καθεστώς πίεσης, όπως λένε τα κόμματα, να δίνει στην κυβέρνηση μερικώς και υπό προϋποθέσεις το πρόστιμο για αξιοποίηση κρατικών τεμαχίων. Η προσπάθεια να χρησιμοποιηθεί τότε η κρατική περιουσία για αποπληρωμή δημοσίου χρέους δεν ευδοκέθηκε. Στη λίστα με τα 37 κρατικά τεμάχια η πλειοψηφία των υπό αξιοποίηση, αφορά περιουσία στη Λευκωσία, ακολουθεί η Λεμεσός, η Πάφος, η Λάρνακα και η Αμμόχωστος.

Στη Λευκωσία έχουν συμπεριληφθεί 19 τεμάχια, από τα οποία τα 11 βρίσκονται στο Δήμο Αγλαντζιάς. Τα υπόλοιπα 8 αφορούν κρατικά περιουσία στους Δήμους Λευκωσίας, Λασιθίων, Έγκωμης και στον Μαθιάτη. Στη Λεμεσό προς αξιοποίηση είναι 13 τεμάχια, εκ των οποίων τα 4 στο Πισσούρι. Στην Πάφο τα τρία τεμάχια που συμπεριλαμβάνονται στην λίστα αφορούν, δυο

στη Γεροσκήπου και ένα στην Πέγεια, ενώ τα δυο της Αμμοχώστου, το ένα στην Αγία Νάπα και το άλλο στο Παράλιμνι. Σύμφωνα με την πρόθεση της Επιτροπής Εσωτερικών Ελένη Μαύρου, στη λίστα με την κρατική περιουσία ξεχωρίζουν: η Κρατική Έκθεση στην Έγκωμη, η Αρχιγραμματεία στη Λευκωσία καθώς και ο οικισμός Βερεγγάρια στη Λεμεσό. Για τα υπόλοιπα πρόκειται για τεμάχια γης εντός τουριστικών, οικιστικών και εμπορικών ζωνών.

Ρίχνει τους τόνους

Μπροστά στην κατάσταση που έχει δημιουργηθεί, η κυβέρνηση διά του υπουργού Εσωτερικών προσπάθησε να ρίξει τους δημόσιους τόνους. Ο Κωνσταντίνος Πετρίδης εμφανίσθηκε συναινετικός, αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα να τεθούν ασφαλιστικές δικλίδες που να διασκεδάζουν, όπως είπε, τις ανησυχίες της Βουλής. Ο υπουργός Εσωτερικών άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο αλλαγών επί του προτεινόμενου νομοσχεδίου, που να ανοίγουν το δρόμο παραχώρηση κρατικής γης στην Κεντρική Τράπεζα, έναντι δημοσίου χρέους. Μέσα στο πνεύμα αυτό ο κ. Πετρίδης έκανε λόγο για ενδεχόμενη διαφοροποίηση και επανακατάθεση του νομοσχεδίου. Σε μια προσπάθεια να αντιμετωπίσει την καχυποψία των κομμάτων που αντιδρούν, ο κ. Πετρίδης είπε πως πρόκειται για μια «νομοθεσία που προσφέρει καλύτερη ευελιξία στην πολιτεία για σκοπούς δημοσίου οφέλους και στοχεύει να συμβάλει στην ανάπτυξη και την παραγωγή με μεγαλύτερη ευελιξία στο χειρισμό κάποιων συγκεκριμένων κρατικών περιουσιών». Η κυβέρνηση εμφανίζεται να συμφωνεί με τη φιλοσοφία ότι κάποια πολύ εξειδικευμένα τεμάχια πρέπει να τύχουν αξιοποίησης με μεγαλύτερη ευελιξία. «Ο σκοπός δεν είναι η πώληση, ούτε το ξεπουλήμα», συμπλήρωσε ο υπουργός Εσωτερικών.

Ο ΠΙΣ θα περιμένει τις ανακριτικές αρχές να ολοκληρώσουν το έργο τους και μετά αν και εφόσον υπάρξει κατηγορία για συγκεκριμένους γιατρούς θα κινηθεί στην βάση του πορίσματος που θα προκύψει.

Υπό εξέταση οι μίζες σε γιατρούς

Ο ΠΙΣ περιμένει την ολοκλήρωση των ερευνών για να δει εάν θα επιβάλει ποινές

Του **ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ**

Οι νέες καταγγελίες εις βάρος γιατρών τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημοσίου τομέα για ενδεχόμενο χρηματισμό τους προβληματίζουν εκ νέου την κοινή γνώμη. Ο φάκελος της υπόθεσης άνοιξε για τα καλά με τους εμπλεκόμενους γιατρούς να περνούν την πύλη του αρχηγείου της αστυνομίας για κατάθεση. Για αρκετούς από τους γιατρούς, για τους οποίους έφθασε η ανώνυμη καταγγελία στην ελεγκτική υπηρεσία, φαίνεται να υπάρχει μεγάλος αριθμός επιταγών διαφόρων ποσών, με την συγκεκριμένη λίστα να περιλαμβάνει και γνωστά στο ευρύ κοινό ονόματα. Αξίζει να σημειωθεί ότι αν και η καταγγελία η οποία έστειλε η ελεγκτική υπηρεσία στο Γενικό Εισαγγελέα Κώστα Κληρίδη ήταν ανώνυμη, σε αυτή φαίνεται να υπάρχουν σοβαρά τεκμήρια που στο τέλος της ημέρας μετά και την εξέταση των ανακριτικών αρχών θα ανοίξει

εκ νέου θέμα, το οποίο θα οδηγήσει συγκεκριμένους γιατρούς στην δικαιοσύνη. Το ερώτημα που τίθεται από την εμφάνιση της συγκεκριμένης υπόθεσης είναι αν και στο παρελθόν υπήρχε κρούσμα με το συγκεκριμένο ιδιοκτήτη ακουστικού κέντρου. Ο συγκεκριμένος δεν διώχθηκε ποινικά αν και στο Κακουργιοδικείο σε υπόθεση που αφορούσε τρεις γιατρούς παραδέχτηκε χρηματισμό τους. Ακόμα ένα θέμα το οποίο τίθεται στην καταγγελία και για το οποίο αναμένεται το πόρισμα των ανακριτικών αρχών είναι και το γιατί από τη στιγμή που υπήρχε στο παρελθόν η καταγγελία δικαστηκαν μόνο οι τρεις συγκεκριμένοι γιατροί και η αστυνομία δεν προχώρησε στην περαιτέρω διερεύνηση της υπόθεσης.

Περιμένοντας ανακρίσεις

Μιλώντας στην «Κ» για το συγκεκριμένο θέμα και για την υπόθεση η οποία εμπλέκει γιατρούς σε κύκλωμα

με μίζες, ο πρόεδρος του Παγκύπριου Ιατρικού συλλόγου Πέτρος Αγαθάγγελου τόνισε ότι θα περιμένει τις ανακριτικές αρχές να ολοκληρώσουν το έργο τους και μετά αν και εφόσον υπάρξει κατηγορία για συγκεκριμένους γιατρούς να κινηθούν και οι ίδιοι στην βάση του πορίσματος που θα προκύψει. Όπως επισήμανε, αν μέσα από το ανακριτικό έργο προκύψουν στοιχεία για τους συγκεκριμένους γιατρούς ο ΠΙΣ θα προχωρήσει σε αυτεπάγγελτη εξέταση, εφόσον υπάρχουν περιπτώσεις οι οποίες μπορούν να παραπεμφθούν στο πειθαρχικό. Σαν Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος, είπε, καταδικάζουμε οποιαδήποτε πρακτική συμπεριφορά που αντιβαίνει τους νόμους της πολιτείας μας, την ιατρική ηθική, αλλά και τον κώδικα ιατρικής δεοντολογίας. Αν κάποιος από τους γιατρούς, οι οποίοι ερευνώνται, έχουν παραβιάσει τα πιο πάνω, τότε και εμείς, είπε, θα προχωρήσουμε και να επιβάλουμε, όπως κάνουμε, τις προ-

βλεπόμενες ποινές. Δεν είναι ό,τι καλύτερο ανέφερε ο Δρ Αγαθάγγελου να ακούμε ότι κάποιοι συνάδελφοι έχουν εμπλακεί σε τέτοιες διαδικασίες, αλλά παράλληλα εκφράζουμε την δυσσάρεσκά μας ότι μέσα από τα συγκεκριμένα θέματα δημιουργείται μια εικόνα από την κοινή γνώμη για το σύνολο των γιατρών, και έτσι θίγεται το κύρος όλων των γιατρών. Δεν πρέπει, ανέφερε, λόγω της συγκεκριμένης κατάστασης να βγαίνουν αυθαίρετα συμπεράσματα ότι όλοι οι γιατροί δεν είναι τίμιοι και ότι δεν εργάζονται για το συμφέρον του ασθενή στο πλαίσιο των νόμων της πολιτείας.

Δεν πρόκειται, κατέληξε ο πρόεδρος του ΠΙΣ, ως σύλλογος, να δεχθούμε εκμετάλλευση και θυματοποίηση όλων των συναδέλφων. «Πρέπει όλοι να βρούμε τις λύσεις, ο καθένας από τον τομέα του, για να μπορέσει επιτέλους ο τομέας της υγείας να αναπτύξει για το καλό των ασθενών», είπε κατέληκε.

Σε καθεστώς ρύθμισης φορολογικές οφειλές 130 εκατ.

Ενθαρρυντικά τα αποτελέσματα του α' τετραμήνου για τις χρονίζουσες ληξιπρόθεσμες φορολογικές υποχρεώσεις

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Ικανοποίηση στο Τμήμα Φορολογίας, φαίνεται να προκαλούν τα προκαταρκτικά αποτελέσματα της Διαδικασίας Ρύθμισης Ληξιπρόθεσμων Φορολογικών Οφειλών που τέθηκε σε εφαρμογή τον περασμένο Ιούλιο.

Τα στοιχεία που υπάρχουν για τους τέσσερις πρώτους μήνες εφαρμογής του σχεδίου, το οποίο δίνει κίνητρα σε πολλούς να διεκπεραιώσουν χρονίζουσες εκκρεμότητες με το Τμήμα Φορολογίας, προκαλούν αισιοδοξία με την προϋπόθεση ότι δεν θα υπάρξει κάμψη του ενδιαφέροντος που επιδεικνύεται από οφειλότες, και το κυριότερο να παραμείνει στα σημερινά επίπεδα το ποσοστό των πολιτών που ενώ εντάσσονται στο σχέδιο κινήτρων, συνεχίζουν να είναι συνεπείς.

Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί, για τον πρώτο μήνα εφαρμογής του μέτρου αν ληφθεί υπόψη ότι η χρονική περίοδος ένταξης στην Διαδικασία Ρύθμισης παρατάθηκε μέχρι το ερχόμενο καλοκαίρι, καταδεικνύουν μια θετική τάση περιορισμού της τρύπας που υπάρχει

Από τις ρυθμίσεις που έχουν δημιουργηθεί από το περασμένο καλοκαίρι που τέθηκε σε εφαρμογή το σχέδιο κινήτρων, έχουν ακυρωθεί 36 λόγω μη τήρησής τους από το φορολογούμενο, συνολικής ληξιπρόθεσμης φορολογικής οφειλής, πριν τον οποιονδήποτε υπολογισμό έκπτωσης, ύψους €0,7εκ.

στις ληξιπρόθεσμες οφειλές. Με βάση επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών, το σύνολο των βεβαιωμένων οφειλών προς το κράτος, μέχρι το 2015 είχε ανέλθει στα €2,1 δισ. Από αυτά, το απαιτητό ποσό χωρίς τη λήψη μέτρων ήταν στα €397 εκατ. Ένα στοιχείο που προκαλεί αισιοδοξία για επιτυχία του μέτρου που έχει τεθεί σε εφαρμογή είναι ο μικρός αριθμός των περιπτώσεων εκείνων που ενώ αρχικά μπήκαν στην Διαδικασία Ρύθμισης στη συνέχεια ακυρώθηκαν λόγω ασυνέπειας και πάλι των οφειλετών.

4.000 ρυθμίσεις

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της «Κ» από το Τμήμα Φορολογίας, στο πλαίσιο εφαρμογής της Διαδικασίας Ρύθμισης Ληξιπρόθεσμων Φορολογικών Οφειλών, μέχρι την περασμένη Τετάρτη 17 Οκτωβρίου, είχαν δημιουργηθεί περίπου 4.000 ρυθμίσεις για ληξιπρόθεσμες φορολογικές οφειλές ύψους περίπου €130 εκ. οι οποίες μετά την παραχώρηση έκπτωσης ανέρχονται περίπου στα €105 εκ. Σύμφωνα με τη μέχρι στιγμής πληροφόρηση, έχουν ακυρωθεί 36 ρυθμίσεις, λόγω μη τήρησής τους από το φορολογούμενο, συνολικής ληξιπρόθεσμης φορολογικής οφειλής, πριν τον οποιονδήποτε υπολογισμό έκπτωσης, ύψους €0,7εκ. Όσον αφορά την εισπραξη των φορολογικών οφειλών που βρίσκονται κάτω από ρύθμιση, κατά τον

Ιούλιο 2017, όσο η εφαρμογή του νόμου πραγματοποιούνταν στα γραφεία του Τμήματος μόνο για εφάπαξ ρυθμίσεις, εισπράχθηκαν περίπου €35 εκ. Για τις ρυθμίσεις που πραγματοποιήθηκαν μετά τις 3 Αυγούστου 2017, οι οποίες γίνονται μόνο μέσω internet banking, η περίοδος αποπληρωμής της πρώτης δόσης έληξε στις 30 Σεπτεμβρίου 2017 και κάθε τέλος του επόμενου μήνα. Ως εκ τούτου, η εικόνα της συνολικής εισπραξης για το υπόλοιπο ποσό δεν είναι ακόμα διαθέσιμη λόγω της διαδικασίας ταυτοποίησης και μεταφοράς των πληρωμών από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Με βάση τα υπάρχοντα στοιχεία, η συντριπτική πλειοψηφία των φορολογούμενων επέδειξε ενδιαφέρον για την εφάπαξ ρύθμιση ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών λαμβάνοντας

Συνολικά 4.000 ρυθμίσεις που αφορούν οφειλές 130 εκατ. ευρώ έχουν δημιουργηθεί στο πλαίσιο των κινήτρων του Υπουργείου Οικονομικών και Ρύθμιση Ληξιπρόθεσμων Οφειλών. Μέχρι σήμερα έχουν εισπραχθεί 35 εκατ. ευρώ με βάση στοιχεία του Τμήματος Φορολογίας.

την έκπτωση 95% επί των χρηματικών επιβαρύνσεων.

Οι μεγάλες οφειλές

Σύμφωνα με δηλώσεις του Εφόρου Φορολογίας Γιάννη Τσαγκάρη στην «Κ» για ληξιπρόθεσμες φορολογικές οφειλές, που ξεπερνούν τις €100.000, έχουν πραγματοποιηθεί λιγότερες από 300 ρυθμίσεις συνολικής φορολογικής οφειλής ύψους €81εκ. η οποία μετά από έκπτωση υπολογίζεται στα περίπου €67εκ. Ο κ. Τσαγκάρης θεωρεί σημαντικό για επιτυχία της διαδικασίας κάθε ρύθμιση που δημιουργείται

να τηρείται και να αποπληρώνεται με βάση τον αριθμό των δόσεων που έχουν εγκριθεί. Εφιστά την προσοχή ότι, τυχόν παράλειψη καταβολής δόσεων συνεπάγεται αυτόματη ακύρωση της ρύθμισης και επαναφορά των αρχικών φορολογικών οφειλών. Επιπρόσθετα, η πιστή τήρηση του σχεδίου ρύθμισης καθώς και οι πληρωμές εντός του καθορισμένου χρονικού πλαισίου θα αποτρέψουν την διαίτηση υποχρεώσεων και ταλαιπωρίας των οφειλετών. Παράλληλα με τα χρωστούμενα, οι οφειλότες θα πρέπει να είναι συνεπείς με τις τρέχουσες φορολογικές τους υποχρεώσεις.

Η τρύπα στο ΤΚΑ

Έναν και πλέον χρόνο μετά την εφαρμογή του σχεδίου διακανονισμού οφειλών προς το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ), το εισπραχθέν ποσό σε σχέση με τις συνολικές οφειλές είναι μικρό. Με βάση δηλώσεις της υπουργού Εργασίας Ζέτας Αιμιλιανίδου τον Απρίλιο του 2016 οι ανεισπρακτές οφειλές προς το ΤΚΑ έφθαναν τα 300εκ. ευρώ και αφορούν υποχρεώσεις που βρίσκονται σε εκκρεμότητα εδώ και χρόνια. Με βάση στοιχεία της «Κ», μέχρι τις 3 Οκτωβρίου 2017 από το ΤΚΑ είχαν εισπραχθεί οφειλές ύψους 20,7εκ. ευρώ. Μέχρι σήμερα, υπολογίζεται ότι οι εισπράξεις έχουν ξεπεράσει τα 21εκ. ευρώ, ποσό που δεν διαφοροποιεί δραματικά τη συνολική εικόνα με τις ανεισπρακτές οφειλές. Το καλοκαίρι του 2016 όταν το σχέδιο ρύθμισης τέθηκε σε εφαρμογή, εντός του χρονικού πλαισίου που ορίστηκε υποβλήθηκαν 9.500 αιτήσεις για ένταξη στο πρόγραμμα κινήτρων, από τις οποίες εγκρίθηκαν σχεδόν όλες. Από το σύνολο των αιτημάτων συνεχίζουν να βρίσκονται στο πρόγραμμα κινήτρων 3.500. Οι υπόλοιποι, με βάση την πληροφόρηση που υπάρχει, είτε δεν είχαν την δυνατότητα να είναι συνεπείς με τις νέες ρυθμίσεις, είτε δεν έχουν εξοφλήσει. Για τις περιπτώσεις εκείνες που οι οφειλότες δεν είχαν την δυνατότητα να είναι συνεπείς με τις νέες ρυθμίσεις, και δεν είχαν ληφθεί νομικά μέτρα, έχουν δοθεί οδηγίες να οδηγηθούν ενώπιον των δικαστηρίων. Αυτό το οποίο τονίζεται από το ΤΚΑ είναι ότι δεν διαγράφονται οφειλές για καμία περίπτωση. Ακόμα και για περιπτώσεις αλλοδαπών ή κοινοτικών εργαζομένων, οι οποίοι έχουν φύγει από Κύπρο, και δεν εκπλήρωσαν τις υποχρεώσεις τους στο ΤΚΑ. Για αυτές τις περιπτώσεις, μέσω του μηχανογραφικού συστήματος, γίνεται συνεχής έλεγχος. Σε περίπτωση που επιστρέψουν στην Κύπρο για εργασία, εντοπίζονται και τίθενται αυτόματα διαδικασία εισπραξης των οφειλών. Στο Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων οι κακοπληρωτές υπολογίζονται στις 39.000 αυτοτελώς εργαζομένων και επιχειρήσεων, που κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες. Στην πρώτη κατηγορία εμπίπτουν όσοι χρωστούν τους τελευταίους μήνες και ακόμα δεν καταχωρήθηκε ποινική υπόθεση εναντίον τους, στη δεύτερη όσοι καταχωρήθηκε μεν εναντίον τους ποινική υπόθεση, αλλά δεν ολοκληρώθηκε η εκδίκασή της, και στην τρίτη κατηγορία εμπίπτουν άτομα ή επιχειρήσεις εναντίον των οποίων βγήκε καταδικαστική απόφαση. Το θέμα εισπραξης των 300εκ. ευρώ θεωρείται άμεσος προτεραιότητας από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, προκειμένου το ΤΚΑ να είναι σε θέση να καταβάλλει πρόσκοπα συντάξεις και επιδόματα. Ωστόσο, μέσα στα 300εκ. ευρώ που οφείλουν εργαζόμενοι ή επιχειρήσεις θα πρέπει να συνηγορήσουν και τα χρωστούμενα του κράτους που ανέρχονται στα 7 δισ. ευρώ. Στο ΤΚΑ η απότιση που γίνεται για το σχέδιο παροχής κινήτρων είναι θετική. Τα έσοδα που έχουν εισπραχθεί, όπως λέγεται, ήλθαν στην κατάλληλη στιγμή και το σχέδιο βοήθησε αρκετές επιχειρήσεις, που λόγω κρίσης εμφάνιζαν δυστοκία να είναι συνεπείς με τις εισφορές στο ΤΚΑ.

Επειδή το αυτοκίνητο είναι μέρος της ζωής μας.

Ελάτε να μιλήσουμε.

Επισκεφθείτε οποιοδήποτε κατάστημά μας και αποκτήστε το νέο σας αυτοκίνητο χωρίς πολλές ιστορίες.

Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της και να αποσύρει ή τροποποιήσει οποιοδήποτε σχέδιο ανά πάσα στιγμή.

www.bankofcyprus.com.cy
800 00 800

Τράπεζα Κύπρου

Η Αγκυρα θέλει να μετατρέψει σε ενεργειακό κέντρο τα κατεχόμενα

Δρομολογεί σχέδια με πρωταγωνιστή τον γαμπρό του Ερντογάν - Στόχος η μεταφορά αερίου μέσω Κύπρου και Τουρκίας στη Δύση

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Σε ενεργειακό κέντρο, το οποίο θα φέρει μεγάλα κέρδη στην τουρκοκυπριακή κοινότητα και την Τουρκία, επιθυμεί να μετατρέψει τα κατεχόμενα, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, η τουρκική κυβέρνηση. Οι τελευταίες εξελίξεις στις γειτονικές χώρες της Κύπρου φαίνεται να αναπτερώνουν το παλιό της τουρκικής πλευράς, η οποία δρομολογεί νέα, πολυδιάστατα σχέδια.

Στην δρομολόγηση των νέων σχεδίων δυο άτομα διαδραματίζουν πρωταγωνιστικό ρόλο. Στην τουρκική πρωτεύουσα, ο γαμπρός του Τούρκου Προέδρου και υπουργός Ενέργειας και Φυσικών Πόρων, Μπεράτ Άλμπαϊράκ, καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες για να δώσει νέα ώθηση στα τουρκικά σχέδια. Έχει δημιουργήσει ένα δίκτυο συνεργασίας, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται διεθνείς παράγοντες και τουρκικές εταιρείες, οι οποίες διατηρούν στενές σχέσεις με το τουρκικό κυβερνών κόμμα. Σημριζόμενος σε αυτές τις διασυνδέσεις, ο κ. Άλμπαϊράκ, αυτό το διάστημα, ολοκληρώνει την διαδικασία της απόκτησης της πρώτης

τουρκικής πλατφόρμας από την Νότια Κορέα.

Στα κατεχόμενα ο λεγόμενος υπουργός Ενέργειας και Οικονομικών, Σουνάτ Ατούν, σε στενή συνεργασία με τον κ. Άλμπαϊράκ, συντονίζει τα βήματα της τουρκικής πλευράς, η οποία εκφράζει ικανοποίηση για την συνεργασία και το έργο του, τονίζοντας ότι πρόκειται για ένα από τα πιο αποτελεσματικά και έμπιστα στελέχη της Τ/Κ Δεξιάς.

Στο πεδίο της ΑΟΖ, την συγκεκριμένη περίοδο, η τουρκική πλευρά ετοιμάζει τα νέα βήματά της με βάση τα ευρήματα των πρόσφατων ερευνών στα ανοιχτά της Κύπρου. Παρά το γεγονός ότι ο κ. Ατούν βιάζεται να ανακοινώσει ότι στα ανοιχτά της Κύπρου, οι νέες έρευνες της Τουρκίας δείχνουν ότι υπάρχουν σημαντικά ενεργειακά κοιτάσματα, η Άγκυρα επιλέγει μια πιο επιφυλακτική στάση και αναμένει τα τελικά αποτελέσματα των ερευνών σε συνδυασμό με τις νέες εξελίξεις προτού καταλήξει σε τελικά συμπεράσματα.

Την ίδια στιγμή, η τουρκική πλευρά δρομολογεί νέες πρωτοβουλίες στα περίχωρα της Κύπρου. Σε σύντομο

χρονικό διάστημα, στα ανοιχτά της Κύπρου αναμένεται η νέα τουρκική πλατφόρμα, η οποία σε πρώτη φάση θα διεξάγει εργασίες σε σχετικά «ροκά» νερά. Στην συνέχεια, οι εργασίες θα επικεντρωθούν σε πιο βαθιά ύδατα.

Παράλληλα με τις έρευνες, ο κ. Ατούν επιθυμεί να ξεκινήσουν και χερσαίες έρευνες, στην περιοχή της Μόρφου. Το σχετικό αίτημα βρίσκεται εν γνώση των Τούρκων ειδικών και αξιωματούχων. Μέχρι στιγμής, η τουρκική πλευρά δεν έχει λάβει την τελική απόφαση της σε αυτό το πεδίο.

Οι τρεις στόχοι

Στη νέα περίοδο, στην κυπριακή ΑΟΖ, η Τ/Κ πλευρά και η Τουρκία στρέφουν την προσοχή τους στην επίτευξη τριών βασικών στόχων. Μέσα από την επίτευξη αυτών των στόχων, η Άγκυρα επιδιώκει να ανοίξει τον δρόμο για την ενεργειακή ανεξάρτησή της από το Ιράν και τη Ρωσία. Από την πλευρά της, η Τ/Κ πλευρά αναζητά λύσεις στα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζει στο πεδίο της οικονομίας.

Ο κ. Ατούν και οι συνεργάτες του οραματίζονται την εξασφάλιση μεγάλων κερδών μέσα σε σύντομο χρονικό

Η Αγκυρα επιδιώκει να ανοίξει το δρόμο για την ενεργειακή ανεξάρτησή της από το Ιράν και τη Ρωσία, ενώ η Τ/Κ πλευρά αναζητά λύσεις στα μεγάλα οικονομικά προβλήματα.

διάστημα από την κυπριακή ΑΟΖ. Αντά τα κονδύλια θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να κλείσουν πολλές και μεγάλες «τρύπες» στην Τ/Κ οικονομία. Παράλληλα, θα μπορούσαν να ανοίξουν τον δρόμο για νέες κερδοφόρες επενδύσεις στο βόρειο τμήμα της Κύπρου.

Όπως η Τ/Κ πλευρά έτσι και η Άγκυρα αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στα ενεργειακά κοιτάσματα της Κύπρου, από τη δική της σκοπιά. Σε οικονομικό επίπεδο, η ελεύθερη πρόσβαση σε νέα ενεργειακά κοιτάσματα θα παρέχει νέα περιθώρια «ανάσας» στην τουρκική οικονομία, σε μια ιδιαίτερα δύσκολη συγκυρία.

Ο αντίκτυπος στο Κυπριακό

Ο τρίτος στόχος της τουρκικής πλευράς σχετίζεται άμεσα με τις εξελίξεις στο Κυπριακό. Παράλληλα με την μετατροπή του βόρειου τμήματος της Κύπρου σε ένα είδος ενεργειακού «hub», η Άγκυρα στρέφει την προσοχή της στην προοπτική της ανάπτυξης ενός περιφερειακού ενεργειακού πλαισίου συνεργασίας.

Όπως επεσήμανε πριν από λίγο καιρό στην «Κ» ο ίδιος ο κ. Ατούν, η τουρκική πλευρά δεν παραγνωρίζει τον ρόλο που διαδραματίζει η ελληνοκυπριακή πλευρά στο νέο ενεργειακό χάρτη της περιοχής. «Μελλοντικά, εφόσον το επιθυμεί η Ε/Κ πλευρά, θα μπορούσε να ενταχθεί στο σχέδιο της μεταφοράς του φυσικού αερίου της περιοχής διά μέσου της Κύπρου και της Τουρκίας στην Δύση», επεσήμανε ο κ. Ατούν. Επανέλαβε το σχετικό κάλεσμα του πριν από μερικά εβδομάτα με την εξής τοποθέτηση: «Η τοποθέτηση της πλατφόρμας στην περιοχή θα ανοίξει ενδεχομένως το δρόμο για τη δημιουργία ενός αγωγού (φυσικού αερίου). Με αυτόν τον τρόπο, στη (νέα) ενεργειακή εικόνα της περιοχής θα λάβει μέρος και η ΤΑΒΚ».

Στην πραγματικότητα, η τουρκική πλευρά οραματίζεται για το σχέδιο συνεργασίας στο πεδίο του φυσικού αερίου ένα μοντέλο, παρόμοιο με το όραμα που έχει η ίδια επιλέξει για την επίλυση του Κυπριακού. Δυο ανεξάρτητες ενεργειακές δομές, μελλοντικά θα ενώσουν τις δυνάμεις τους και θα μοιραστούν τα κέρδη με βάση το κοινό αγωγό φυσικού αερίου, ο οποίος θα ενώσει το νησί με την Τουρκία.

Στην Άγκυρα, έμπειροι αναλυτές τονίζουν ότι η υλοποίηση του προαναφερόμενου σχεδίου εξαρτάται από την τροπή των εξελίξεων στο Κυπριακό. Την ίδια άποψη έχει και ο ηγέτης της τουρκοκυπριακής κοινότητας, ο οποίος πριν από λίγες ημέρες, άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο της επανένταξης των συνομιλιών, μετά το τέλος των προεδρικών εκλογών και με βασική προϋπόθεση την αναθεώρηση της νοστορίας και της στρατηγικής της Ε/Κ πλευράς στο Κυπριακό.

Στο παρελθόν, ο Μουσταφά Ακιντζί είχε επισημάνει ότι ο αγωγός Κύπρου-Τουρκίας είναι η μοναδική, λογική φόρμουλα που εξυπηρετεί τα συμφέροντα όλων των εμπλεκόμενων πλευρών.

Ικανοποίηση λόγω Ρωσίας, γκρίνια λόγω συγκλίσεων

Πήρε το ζητούμενο η Κύπρος, σηματοδοτεί νέο γύρο αντιπαράθεσεων η επιστροφή Αναστασιάδη

Του ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ

Σε ένα γεμάτο διήμερο στη Ρωσία, η Κύπρος πήρε το ζητούμενο που είχε θέσει ευθύς εξ αρχής. Σαφή υποστήριξη στο Κυπριακό και σύμφιξη των διμερών σχέσεων Ρωσίας-Κύπρου με την υπογραφή σειράς συμφωνιών, κυρίως σε πεδία στα οποία μπορούν στο εξής να γνωρίσουν ανάπτυξη, όπως είναι η αεροπορική σύνδεση των δυο χωρών. Ως προς το πρώτο στοιχείο, η σκέψη της Ρωσίας οριοθετήθηκε με τη δήλωση Πούτιν το ότι πάντα η χώρα του ήταν υπέρ της δίκαιης λύσης του Κυπριακού.

Κύπρος και Ρωσία έχουν υπογράψει μέχρι τώρα 60 διμερείς συμφωνίες.

Δεν είναι τυχαίο πως ήταν από τα πρώτα θέματα που έθιξε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στις δηλώσεις του επί ρωσικού εδάφους, υπερτονίζοντας παράλληλα τους χιλιάδες Ρώσους που επιλέγουν την Κύπρο τόσο για τις διακοπές τους όσο και για επενδύσεις, που είναι ο έτερος πόλος της στόχευσης από κυβερνητικές πλευρές, εξού και το ότι ανάμεσα σε εκείνους που συννοούσαν τον Νίκο Αναστασιάδη ήταν και ο ΥΠΟΙΚ Χάρνς Γεωργιάδης. Βάσει των συναφών στοιχείων, η Κύπρος και η Ρωσία έχουν υπογράψει μέχρι τώρα

60 διμερείς συμφωνίες, από τις οποίες 12 υπογράφηκαν, κατά την επίσημη επίσκεψη του Προέδρου Αναστασιάδη στη Μόσχα το 2015. Συμφωνίες για την εμπορική ναυτιλία, τις οδικές μεταφορές, τις επικοινωνίες, τη συνεργασία σε ανθρωπιστικές επιχειρήσεις, την ανέγερση νοσοκομείου στην Πάφο, καθώς και μνημόνιο συνεργασίας ανάμεσα σε Υπουργείο Δικαιοσύνης και Γενικό Εισαγγελέα αλλά και κοινή διακήρυξη για τον εκσυγχρονισμό των οικονομιών των δύο χωρών, ήταν ανάμεσα σε όσες τέθηκαν επί τάπητος και υπεγράφησαν από τον Πρόεδρο της Ρωσίας Βλαντίμιρ Πούτιν και τον Νίκο Αναστασιάδη.

Παίρνει μπρος η διπλωματία
Όπως έχει καταγράψει η «Κ», η κυπριακή διπλωματία το τελευταίο διάστημα έχει σαφή στόχευση, την επανεκκίνηση στο Κυπριακό μετά τις εκλογές. Προς αυτό τον άξονα κινήθηκε και η συζήτηση μεταξύ Πούτιν-Αναστασιάδη στη Μόσχα ενώ την ίδια ώρα, ανάλογα ήταν και τα μηνύματα που έρχονταν από την Άγκυρα. Εκεί έλαβε χώρα, για πρώτη φορά μετά το Κρανς Μοντάνα, η συνάντηση ανάμεσα στον ΥΠΕΕ της Τουρκίας Μεβλούτ Τσαβούσογλου και τον ΥΠΕΕ της Ελλάδας Νίκο Κοτζιά. Δεδομένου ότι η τελευταία συνάντηση των δυο έλαβε χώρα εν μέσω έντασης στην Ελβετία, η τελευταία αναμενόμενη με ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Αυτό που προκύπτει, συ-

Σαφή υποστήριξη στο Κυπριακό και σύμφιξη των διμερών σχέσεων Ρωσίας-Κύπρου με την υπογραφή σειράς εμπορικών συμφωνιών.

νάδει και με το άτυπο χρονοδιάγραμμα για πιθανή, νέα κινητικότητα μετά τις προεδρικές εκλογές. Ωστόσο, τόσο από ελληνικής όσο και τουρκικής πλευράς, δεν επιθυμείται για την ώρα σύμφωνη με πληροφορίες μεγαλύτερο «άνοιγμα» στο Κυπριακό εφόσον μπορούσας είναι οι εκλογές, στις οποίες πάντως έχουν τώρα στραμμένο το βλέμμα.

Η εντός τειχών αντιπαράθεση

Η επιστροφή Νίκου Αναστασιάδη από τη Μόσχα, αναμένεται ν' ανοίξει επί προσωπικού νέο κύκλο αντιπαράθεσης με άξονα τις αντιπολιτεύσεις, το θέμα που ανέκυψε εσχάτως για τα μπλε και τα κόκκινα σημεία, τις συγκλίσεις και τις αποκλίσεις των δυο

πλευρών στο Κυπριακό. Ένα τρίπτυχο, που δόθηκε στα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου μετά την τελευταία συνεδρίαση του Εθνικού. Εκεί, από πλευράς ΔΗΚΟ, προέκυψε θέμα που έτυχε και ενδελεχούς συζήτησης στα κοινωνικά δίκτυα μεταξύ στελεχών του κόμματος και του αναπληρωτή Κυβ. Εκπροσώπου Βικτωρά Παπαδόπουλου, για το περιεχόμενο.

«Όντως άπιστευτο αλλά ο κ. Αναστασιάδης έχει δεχτεί να εγκρίνει ο κ. Ακιντζί το διορισμό των πρώτων Ε/Κ βουλευτών & Γερουσιαστών. Υπάρχει έγγραφο», έγραψε ο Άθως Αντωνιάδης στο Twitter. Τη σκυτάλη πήραν άλλα στελέχη, που υποστήριξαν πως το έγγραφο των συγκλίσεων είναι απόρρητο αλλά το έψαξαν και πως ε-

πιβεβαιώνονται οι αναφορές του κόμματος. Στο διάλογο που είχε ανοίξει, παρενέβη εν πρώτοις και μέσω Twitter ο Βικτωράς Παπαδόπουλος, ενώ κατόπιν ακολούθησε και δήλωσή του, σύμφωνα με την οποία αναφέρεται στις σελίδες 28 και 29, υπό τον τίτλο «Μεγάλες Αποκλίσεις» (Major Divergences), ότι: «... ο κάθε ηγέτης κατά την εφαρμογή της λύσης θα είναι ο τελικός υπεύθυνος για τους διορισμούς των μεταβατικών μελών των θεσμών και αξιωματικών που θα προέρχονται από τη δική του κοινότητα». Αυτό που το επιτελείο Νικόλα Παπαδόπουλου χρεώνει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, δεν είναι τίποτε άλλο παρά η τουρκική θέση, η οποία καταγράφεται με κόκκινα γράμματα στο

ίδιο έγγραφο, ανέφερε ο κ. Παπαδόπουλος και πρόσθεσε ότι «οι θέσεις που κατέθεσε η ελληνοκυπριακή πλευρά στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων περιγράφονται ολοκληρωμένα και με σαφήνεια στο έγγραφο με τίτλο "Entry in force" (έναρξη ισχύος της συμφωνίας) με ημερομηνία 1η Νοεμβρίου 2016.

Στο εν λόγω έγγραφο, ρητώς και πάλι καταγράφεται ως θέση της ελληνοκυπριακής πλευράς, ότι οι διορισμοί όχι μόνο θα γίνονται από τον ηγέτη της κάθε πλευράς, αλλά και μετά από διαβούλευση με τις πολιτικές δυνάμεις». Αυτό που μένει να φανεί είναι κατά πόσο θα εμπλακεί και ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε αυτόν τον άτυπο διάλογο, με την επιστροφή του.

Αυξήθηκαν οι προβλέψεις, μειώθηκαν τα κέρδη λέει η ΕΚΤ

Υψηλά διατηρούνται ακόμα τα ΜΕΔ σε πολλές χώρες του ευρώ, με ιδιαίτερη αναφορά στην Κύπρο

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Μέσα στο γκρουπ των χωρών οι οποίες αύξησαν τις προβλέψεις τους ανήκει η Κύπρος, μαζί με την Ιταλία και την Πορτογαλία. Οι δείκτες κάλυψης των Μν Εξυπηρετούμενων Δανείων στα κυπριακά πιστωτικά ιδρύματα είναι γεγονός πως τον τελευταίο χρόνο έχουν ανέβει κατά πολύ, φτάνοντας σε πολλές περιπτώσεις μέχρι και το 60% όπως έχει προβεί η Ελληνική Τράπεζα, καθώς η Τράπεζα Κύπρου προέβη σε αύξηση των προβλέψεων της κατά μισό δις. ευρώ, ώστε να μπορέσει να ανεβάσει και αυτή το δείκτη κάλυψής της. Ωστόσο, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η διατήρηση των υψηλών δεικτών μη εξυπηρετούμενων δανείων σε πολλές χώρες της ζώνης του ευρώ

Ο αριθμός των πιστωτικών ιδρυμάτων στον τραπεζικό τομέα της ζώνης του ευρώ μειώθηκε κατά 25% μεταξύ του 2008 και του 2016.

υπογραμμίζει την ανάγκη να συνεχιστούν οι προσπάθειες αντιμετώπισης αυτού του προβλήματος προκειμένου να ελευθερωθούν τα κεφάλαια των τραπεζών και να διευκολυνθεί η πιστωτική επέκταση. Ο μέσος δείκτης κάλυψης για τα τραπεζικά συστήματα της ζώνης του ευρώ αυξήθηκε σε 50% το 2016, από 47% το προηγούμενο έτος, ενώ καταγράφει ότι οι σημαντικότερες αυξήσεις σημειώθηκαν στην Εσθονία, τη Λιθουανία, το Λουξεμβούργο και τη Σλοβακία. Ειδικότερα όμως επισημαίνει πως οι δείκτες κάλυψης βελτιώθηκαν επίσης σε ορισμένες χώρες με υψηλά επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων, όπως η Κύπρος, η Ιταλία και η Πορτογαλία.

Αναφορικά με τα λειτουργικά κέρδη των κρατών μελών, τονίζεται στην έκθεση ότι αυξήθηκαν στους περισσότερους τραπεζικούς τομείς της ζώνης του ευρώ το 2016, με την Ελλάδα, τη Λετονία και τη Λιθουανία να παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες αυξήσεις, ενώ τα λειτουργικά κέρδη μειώθηκαν στην Κύπρο, την Εσθονία, την Ιταλία και την Αυστρία.

Μεταξύ άλλων, τονίζεται ότι το μεσαίο λειτουργικό εισόδημα αυξήθηκε επίσης το 2016, το οποίο στήριχθηκε κυρίως από τα υψηλότερα καθαρά έσοδα από τόκους. Ενώ το διάμεσο εισόδημα από προμήθειες παρέμεινε σε γενικές γραμμές σταθερό από το 2008, τα μεσαία έσοδα από συναλλαγές αυξήθηκαν τα τελευταία χρόνια. Όσον αφορά τα δεδομένα σε επίπεδα χωρών, τα έσοδα από αμοιβές και προμήθειες παρουσίασαν ιδιαίτερα ισχυρή θετική

Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων των εγχώριων τραπεζών της ζώνης του ευρώ ανήλθε σε 24,2 τρισεκατομμύρια ευρώ.

συμβολή στη Γαλλία και την Ιταλία, ενώ τα κέρδη από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ήταν ιδιαίτερα σημαντικά στη Λετονία και τη Λιθουανία.

Κόστος / εισόδημα

Αν και οι δείκτες κόστους / εισοδήματος αυξήθηκαν στη Γερμανία και τη Γαλλία, οι μεγαλύτερες αυξήσεις ήταν στην Ιταλία, την Κύπρο, την Αυστρία και τη Σλοβακία. Αντίθετα, οι τράπεζες στη Φινλανδία, την Ελλάδα, τη Λετονία, τη Λιθουανία και την Πορτογαλία παρουσίασαν τις μεγαλύτερες βελτιώσεις των αποδόσεων. Αυτές οφείλονται εν μέρει σε σημαντικές προσπάθειες εξυγίανσης σε ορισμένες από αυτές τις χώρες. Συνολικά, το λειτουργικό κόστος, ως ποσοστό του συνολικού ενεργητικού, αυξήθηκε το 2016 λόγω των ίδιων αυξήσεων του προσωπικού και των διοικητικών εξόδων και των δαπανών που σχετίζονται με την απόσβεση, λέει η ΕΚΤ. Συγκρίνοντας τις εξελίξεις μεταξύ τραπεζών σε διαφορετικές ομάδες μεγέθους, είναι προφανές ότι η αποδοτικότητα επιδεινώθηκε περισσότερο για τις μεσαίες τράπεζες, για τις οποίες ο λόγος κόστους / εισοδήματος αυξήθηκε σε 65% το 2016, από 61% το προηγούμενο έτος.

Περιουσιακά στοιχεία

Το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων των εγχώριων τραπεζών της ζώνης του ευρώ ανήλθε σε 24,2 τρισεκατομμύρια ευρώ σε ε-

νοποιημένη βάση στο τέλος του 2016, σημειώνοντας αύξηση κατά 0,5% σε σχέση με το προηγούμενο έτος και μείωση κατά 14% σε σύγκριση με το 2008. Το 2016, ο συνολικός τραπεζικός δανεισμός αυξήθηκε με μέτριο ρυθμό, της τάξεως του 1%. Οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας των τραπεζών της ζώνης του ευρώ συνέχισαν να αυξάνονται, κυρίως λόγω των αυξήσεων κεφαλαίου. Ο μέσος δείκτης καθαράς κεφαλαιακής επάρκειας Tier 1 (CET1) ανήλθε σε 15,4% το 2016, από 14,4% το 2015. Η κερδοφορία του τραπεζικού τομέα παρέμεινε σχετικά χαμηλή κατά τη διάρκεια του έτους, καθώς οι διαρθρωτικές ανεπάρκειες εξακολουθούν να παρεμποδίζουν την κερδοφορία σε πολλές χώρες, με το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων να παραμένει επίμονα υψηλό σε ορισμένες χώρες, όπως η Κύπρος.

Το συνολικό μέγεθος του χρηματοπιστωτικού τομέα της ζώνης του ευρώ τον Μάρτιο του 2017 ανήλθε σύμφωνα με την ΕΚΤ στα 76,2 τρισεκατομμύρια ευρώ, έναντι 70,8 τρισεκατομμυρίων ευρώ τον Δεκέμβριο του 2015 και 55 τρισεκατομμυρίων ευρώ τον Δεκέμβριο του 2008. Όσον αφορά το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων, το μερίδιο του μη τραπεζικού χρηματοπιστωτικού τομέα αυξήθηκε από 43% το 2008 σε 55% στις αρχές του 2017.

Ασφαλιστικές εταιρείες

Στο σημερινό περιβάλλον χαμηλών αποδόσεων, οι ασφαλιστικές εταιρείες και τα συ-

ναξιοδοτικά ταμεία σε ορισμένες χώρες έχουν μετατοπίσει τα χαρτοφυλάκιά τους σε περιουσιακά στοιχεία υψηλότερης απόδοσης για την αύξηση του εισοδήματος από επενδύσεις. Η κερδοφορία του ασφαλιστικού κλάδου περιορίστηκε τα τελευταία χρόνια, αλλά η φερεγγυότητα των υπερβαίνει κατά πολύ τις απαιτήσεις του εποπτικού καθεστώτος Solvency II της ΕΕ, αναφέρει στη συνέχεια η ΕΚΤ.

Η ανάπτυξη του τομέα των επενδυτικών κεφαλαίων, η οποία στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό από την επέκταση του μη τραπεζικού χρηματοπιστωτικού τομέα μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, συνεχίστηκε και το 2016. Το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού στον τομέα των επενδυτικών κεφαλαίων αυξήθηκε κατά 7%, ενώ όπως αναφέρει έχουν αυξηθεί κατά περίπου 160% από το 2008. Ο αριθμός των πιστωτικών ιδρυμάτων στον τραπεζικό τομέα της ζώνης του ευρώ μειώθηκε κατά 25% μεταξύ του 2008 και του 2016, σύμφωνα με την έκθεση της ΕΚΤ για το οικονομικό έτος 2017. Σε μη ενοποιημένη βάση, ο αριθμός των πιστωτικών ιδρυμάτων στο τέλος του 2016 ανήλθε σε 5.073, μειώνοντας από 5.474 στο τέλος του 2015. Σε ενοποιημένη βάση (δηλαδή οντότητες που ανήκουν στον ίδιο όμιλο υπολογίζονται ως ένα), υπήρχαν 2.290 πιστωτικά ιδρύματα στο τέλος του 2016, από 2.379 στο τέλος του 2015 και 2.904 το 2008. Μόνο το 2016 έκλεισαν 6.939 υποκαταστήματα τραπεζών, σημειώ-

CEO της χρονιάς ο Χριστόδουλος Πρωτοπαπάς

Στον διευθύνοντα σύμβουλο της Hellas Sat Χριστόδουλο Πρωτοπαπά απονέμεται, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», το βραβείο του καλύτερου CEO της χρονιάς. Το βραβείο δίνεται στο πλαίσιο του 19ου Διεθνούς Συνεδρίου Τηλεπικοινωνιών Info-Com World, το οποίο διεξάγεται σήμερα το απόγευμα στο ξενοδοχείο Divani Caravel στην Αθήνα.

Το Info-Com World διοργανώνεται από τη Smart Press και αποτελεί τη σημαντικότερη διοργάνωση στην Ν.Α. Ευρώπη, αναφορικά με τις αγορές Τηλεπικοινωνιών, Πληροφορικής και Media. Στο πλαίσιο του Συνεδρίου απονέμονται εδώ και 19 χρόνια τα Info-Com Awards, τα οποία επιβραβεύουν και αναδεικνύουν τις πρωτοπόρες εταιρείες, υπηρεσίες, προϊόντα και πρόσωπα της αγοράς. Το βασικό θέμα του συνεδρίου φέτος είναι: «Fiber to the people: The Gigabit Era!» Σκοπός των συγκεκριμένων βραβείων είναι η επιβράβευση των προσπαθειών και των αποτελεσμάτων, όλων εκείνων που με την δημιουργικότητα και το πάθος τους έχουν συμβάλει στη ανάπτυξη της αγοράς και την εξέλιξη της τεχνολογίας.

Το προφίλ του βραβευθέντος

Ο κ. Χριστόδουλος Πρωτοπαπάς γεννήθηκε το 1961 στη Λεμεσό. Αποφοίτησε το 1986 από το Μετσόβιο Πολυτεχνείο όπου φοίτησε στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών. Το 1985 διορίστηκε Υπεύθυνος Μηχανογράφησης του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Ελλάδος και εργάστηκε στο ΙΚΥ μέχρι το Μάρτιο του 1988.

Στη συνέχεια αποχώρησε για να εργαστεί στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου ως Τεχνικός Σύμβουλος του Αρχιεπισκόπου, ενώ από το 1990 ήταν ο υπεύθυνος του έργου για την ίδρυση και λειτουργία του πρώτου Ραδιοτηλεοπτικού Σταθμού της Κύπρου «Ο ΛΟΓΟΣ» της Ιεράς Αρχιεπισκοπής. Τον Σεπτέμβριο 1995, παράλληλα με την εργασία του στην Ιερά Αρχιεπισκοπή και στον ΛΟΓΟ, εισήγαγε για πρώτη φορά το Ίντερνέτ στην Κυπριακή αγορά ιδρύοντας το ΛΟΓΟΔΙΚΤΥΟ το οποίο ήταν ο πρώτος πάροχος υπηρεσίας Ίντερνέτ στην Κύπρο. Τον Αύγουστο του 1996 διορίστηκε Γενικός Διευθυντής του Ραδιοτηλεοπτικού Σταθμού Ο ΛΟΓΟΣ, θέση στην οποία παρέμεινε μέχρι τον Αύγουστο του 1999. Από τον Αύγουστο του 2001 μέχρι σήμερα είναι Διευθύνων Σύμβουλος της HELLAS SAT.

Πιέσεις για να διασφαλιστεί η πρώτη κατοικία

Το Κίνημα Κατά των Εκποιήσεων έχει έτοιμο προσχέδιο νομοσχεδίου που θα προωθήσει στα κόμματα για να το στηρίξουν

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Σε πιέσεις για να διασφαλιστεί η πρώτη κατοικία πρόκειται να προχωρήσει το Κίνημα Κατά των Εκποιήσεων, βλέποντας –εκ του αποτελέσματος– ότι τα τραπεζικά ιδρύματα της Κύπρου πλέον δεν αστεϊεύονται. Έχουν ξεκαθαρίσει εξάλλου όλοι οι μεγάλοι τραπεζίτες του νησιού ότι δεν πρόκειται να δείξουν από εδώ και πέρα καμία ανοχή σε στρατηγικούς κακοπληρωτές, έχοντας να αντιμετωπίσουν το βαρίδι των Μν Εξυπηρετούμενων Δανείων που ως γεγονός είναι μεγάλη υπόθεση. Σύμφωνα όμως με πληροφορίες της «Κ», το Κίνημα Κατά των Εκποιήσεων αναμένεται στο άμεσως επόμενο διάστημα να «πάσει από κοντά» τα κόμματα και να τα πείσει να προωθήσουν νομοσχέδιο, το οποίο ήδη έχει ετοιμάσει, και με το οποίο θα διασφαλίζεται η προστασία της πρώτης κατοικίας ώστε να μην βγαίνει στο «σφυρί». Σύμφωνα

Στα χέρια των κομμάτων
τώρα η ευθύνη για
την προώθησή του
ως νομοσχέδιο.

φωνα με το προσχέδιο του νομοσχεδίου που ετοίμασε το Κίνημα και έχει στην κατοχή της η «Κ», στα κύρια σημεία του, προβάλλει την κοινωνική διάσταση στο θέμα της απόκτησης κατοικίας για τις ευάλωτες ομάδες.

Εφτά τα κύρια σημεία του

Πρώτον, επιζητείται να δημιουργηθούν κριτήρια που θα καλύπτουν πολύτεκνες και φτωχές οικογένειες με τρόπο που να αναδεικνύεται το συστατικό δικαίωμα στην στέγη. Η πρόταση αποτελεί σοβαρό αντίβαρο στην σημερινή νομοθεσία και σύμφωνα με το Κίνημα αποτελεί σοβαρό αποτρεπτικό παράγοντα για να προχωρήσει μια τράπεζα σε εκποίηση σπιτιών.

Δεύτερον, προτρέπει να γίνει αλλαγή στα χρονοδιαγράμματα που αφορούν στον χρόνο που έχει ο δανειολήπτης για να αντιδράσει στις τελικές επιστολές της τράπεζας πριν την εκποίηση.

Τρίτον, το Κίνημα θέλει να δοθεί στον δανειολήπτη η δυνατότητα να

Τα νομοσχέδια βελτιώνουν την υφιστάμενη κατάσταση, η οποία λειτουργεί σαφέστατα εις βάρος των δανειοληπτών, ανέφερε ο Γιώργος Κτίστης.

προσφύγει στο δικαστήριο για να καταγγείλει το ισχυριζόμενο υπόλοιπο από την τράπεζα.

Τέταρτον, θέλει να δίνεται δικαίωμα στον δανειολήπτη, μετά την απόφαση του δικαστηρίου για εκποίηση, να πληρώνει μια δόση του δανείου ανάλογα με τα εισοδήματά του και για όσο χρόνο πληρώνει η κατοικία να μένει στην κατοχή του.

Πέμπτον, προτείνεται να υπάρχει νομική αρωγή, με την έννοια να καλύπτει ο νόμος όλες τις περιπτώσεις που ο δανειολήπτης είναι σε ανάγκη να υπερασπιστεί την πρώτη του κατοικία.

Έκτον, μέσα στο «νομοσχέδιο» υπάρχει πρόνοια για να αλλάξει ο θεσμός των διαιτησιών με δύο παραμέτρους. Οι διαιτητές να είναι δικηγόροι και να γίνει επέκταση των χρονικών περιόδων

που έχει ο δανειολήπτης να αντιδράσει στην απόφαση της διαιτησίας.

Έβδομο και τελευταίο, να υπάρχει ειδική μεταχείριση σε δανειολήπτες, οι οποίοι είναι λήπτες του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος.

Βελτίωση στα υφιστάμενα

Μιλώντας στην «Κ» ο συντονιστής της επαρχίας Λεμεσού και μέλος του Παγκύπριου Συντονιστικού του Κινήματος Κατά των Εκποιήσεων Γιώργος Κτίστης, ανέφερε ότι η αγορά δεν θα ρυθμίσει τα πάντα όπως υποστηρίζουν οι τράπεζες και χρειάζεται νομοθετική παρέμβαση. «Όπως είπε ο Χρηματοοικονομικός Επίτροπος Παύλος Ιωάννου, χωρίς μέτρα πολιτικής οικονομίας, το ζήτημα των Μν Εξυπηρετούμενων Δανείων δεν θα λυθεί, γιατί τροφοδο-

τείται από τα προβλήματα που υπάρχουν στην οικονομία και την κοινωνία», είπε ο κ. Κτίστης. Συγκεκριμένα για το προσχέδιο που αναμένεται να προωθήσουν στα κόμματα, είπε πως «τα νομοσχέδια βελτιώνουν την υφιστάμενη κατάσταση, η οποία λειτουργεί σαφέστατα εις βάρος των δανειοληπτών. Πρόσθεσε ότι υπάρχουν διέξοδοι για να διασφαλιστεί η πρώτη κατοικία με τα κόμματα να πρέπει να τις υιοθετήσουν, ενώ ξεκαθάρισε ότι μέλημα του Συνδέσμου είναι να προστατευτεί η πρώτη κατοικία. «Θέλουμε να προστατεύσει την πρώτη κατοικία η Βουλή γι' αυτούς που αποδεδειγμένα δεν μπορούν να πληρώσουν», τόνισε.

Αποπροσανατολίζουν

Ερωτηθείς σχετικά με τους πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας που

Θετικό το Κίνημα στη δημιουργία Bad Bank

Μεταξύ άλλων, ο κ. Κτίστης εμφανίστηκε σύμφωνος αναφορικά με τη δημιουργία μιας εταιρείας διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, γνωστής και ως κακής τράπεζας, την ίδια ώρα που ο υπουργός Οικονομικών Χάρης Γεωργιάδης ανέφερε πως είναι πλέον πιο εφικτή, κατά τη συζήτηση του Προϋπολογισμού του 2018 την προηγούμενη εβδομάδα. «Εμείς είμαστε σύμφωνοι με την δημιουργία μιας τέτοιας τράπεζας, αλλά δεν βλέπουμε να προχωρά. Θέλουμε να δημιουργηθεί μια κακή τράπεζα, αλλά να είναι καλή για τους δανειολήπτες με κοινωνικά κριτήρια και αντί οι τράπεζες να διαγράφουν τα δάνεια από τους ισολογισμούς τους, να τα δώσουν στην Κυβέρνηση που θα κάνει τον κρατικό φορέα, στη μισή τιμή, με επιτόκιο 2%, να γίνουν βιώσιμα και να προχωρήσει η όλη διαδικασία για τη μείωση των Μν Εξυπηρετούμενων Δανείων».

δίνουν «πέφτουν μέσα στο λάκκο». Είναι αυτό που ακούμε καθημερινά από τους πολίτες, ότι δεν θα στερούνται από τις σπουδές των παιδιών τους για να δίνουν τα χρήματα αυτά σε ένα δάνειο το οποίο δεν έχει κανένα μέλλον, με επιτόκιο 7 - 8% και υπερχρεώσεις που έχουν φτάσει πλέον πέραν του μισού δανείου κατ' αναλογία. Θα πρέπει να βγει μια στατιστική αναφορικά με το πόσες περιπτώσεις αφορούν στους στρατηγικούς κακοπληρωτές οι οποίοι έχουν χρήματα, αλλά επιλέγουν να μην τα διαθέσουν στα δάνεια τους. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, δυο δάνεια από τα 20 αφορούν δάνεια με υποθήκη πρώτη κατοικία. Αναλογούν δηλαδή περίπου στα 2 δισ. ευρώ από τα συνολικά 23 δισ. Μν Εξυπηρετούμενων Δανείων. Δηλαδή έλαβαν όλα τα υπόλοιπα και έμειναν στις τράπεζες να εισπράξουν αυτά τα δάνεια», κατέληξε.

Σε ρυθμούς Ισπανίας

«Όταν ιδρυθήκαμε, είχαμε στενή επαφή με μέλος της πλατφόρμας ΡΑΗ από την Ισπανία και εξήγησε στο Κίνημα κατά των Εκποιήσεων ότι ο τρόπος της δημιουργίας και της επέκτασης του ισπανικού κινήματος έγινε από τοπικές πρωτοβουλίες. Δηλαδή, όπως είπε ο κ. Κτίστης, όπου γινόταν πλειστηριασμός πρώτης κατοικίας μαζεύονταν οι κάτοικοι της περιοχής, η γειτονιά, με σκοπό να τη σταματήσουν. Εμείς δίνουμε το στίγμα και καλούμε τον κόσμο να οργανωθεί τοπικά, μέσω των δημάρχων, διανέμοντας το υλικό μας. Οι δήμαρχοι και τοπικοί άρχοντες θα αναγκαστούν στο τέλος να μπουκτρούν στο τέλος να προστατεύσουν τους δημότες τους από τις επικείμενες εκποιήσεις», υπογράμμισε.

Η μονογονεϊκή περίπτωση

Κληθείς να δώσει μια απάντηση στην περίπτωση της περασμένης Παρασκευής της εκποίησης της οικίας μονογονεϊκής οικογένειας ανέφερε ότι η δανειολήπτρια βρίσκεται να χρωστά περίπου 900.000 ευρώ, για ένα σπίτι του οποίου η εκτιμώμενη αξία είναι 600.000 ευρώ και δεν έπρεπε εξαρχής να είχε δοθεί τόσο μεγάλο δάνειο. «Όπως χαρακτηριστικά είπε, για να δοθεί ένα τόσο μεγάλο δάνειο θα έπρεπε το σπίτι να ήταν εκτιμώμενο στα 1,2 εκατ. ευρώ.

CELEBRATING 20 YEARS
SPECTUS
WINE & SPIRIT MERCHANTS
1997-2017

18 / 11 / 17

“PORTFOLIO TASTING”

ΕΚΘΕΣΗ ΚΡΑΣΙΩΝ
ΔΕΚ ΑΔΕΣ ΟΙΝΟΠΟΙΟΙ
ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ ΚΡΑΣΙΑ & ΠΟΤΑ

WINE EXHIBITION
DOZENS OF WINEMAKERS
HUNDREDS OF WINES & SPIRITS

SATURDAY 18 11 2017 - TIME: 10:00-18:00
FOUR SEASONS HOTEL-LIMASSOL

“MASTER CLASSES PROGRAM”

1ST MASTER CLASS - CHAMPAGNE “CHAMPAGNE - THE GREATEST EXPRESSION OF THE GRAPE” Time: 10.00a.m. - 11.00a.m.	4TH MASTER CLASS - PORT “NATURE Vs NURTURE: THE CREATION OF TWO PORT STYLES” Time: 2.30p.m. - 3.30p.m.
2ND MASTER CLASS - RIOJA - SPAIN “JEWELS FROM ENRIQUE FORNER TREASURES” Time: 11.30a.m. - 12.30a.m.	5TH MASTER CLASS - COGNAC “GUARDIANS OF TIME HONOURED COGNACS” Time: 4.00p.m. - 5.00p.m.
3RD MASTER CLASS - ITALY “AMARONE - A UNIQUE WINE” Time: 1.00p.m. - 2.00p.m.	6TH MASTER CLASS - SCOTCH MALT WHISKY “A VOYAGE AROUND SCOTLAND WITH EXCEPTIONAL SINGLE CASKS MALT WHISKIES” Time: 5.30p.m. - 6.30p.m.

SPECTUS
LIMASSOL SHOP 25 34 15 25
NICOSIA SHOP 22 51 15 21

spectus.com.cy

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΣ
MEDIA SPONSORS

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ
SUPPORTER

ΠΑΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ
TOY TANKOY
CHARITY
FOUNDATION

TV ONE
2017 - 2018

TVONE ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Η δυναμική παρουσία του TV ONE στην ενημέρωση συνεχίζεται, με τη δημοσιογραφική ομάδα να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της επικαιρότητας, μεταφέροντας με σαφάρτητα και εγκυρότητα τις σημαντικότερες ειδήσεις της ημέρας.

Ο καταξιωμένος δημοσιογράφος **Λουκάς Φουρλάς** σας μεταφέρει καθημερινά όλα όσα απασχολούν την κοινή γνώμη με ρεπορτάζ, ανταποκρίσεις και καθημερινούς στο στούντιο, βγάζοντας την αλήθεια στο φως.

ΚΑΘΕ ΒΡΑΔΥ ΣΤΙΣ 20:20

www.tvonenews.com.cy

Εκτός επενδυτικών πλάνων Εκκλησίας οι τράπεζες

Στον τομέα ακινήτων, την ξενοδοχειακή βιομηχανία και την ενέργεια επικεντρώνονται τώρα οι οικονομικές δραστηριότητές της

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Πίσω της φαίνεται να αφάνει η Εκκλησία της Κύπρου έναν τομέα που στην προ κρίσης εποχή, αποτέλεσε ένα από τα βαριά χαρτιά της επενδυτικής δραστηριότητάς της. Ο λόγος για τον τραπεζικό τομέα όπου η Εκκλησία, πριν το κούρεμα του 2013, είχε δεσποζούσα θέση στη μετοχική σύνθεση δυο εκ των μεγαλύτερων τραπεζών του τόπου: Της Κύπρου και της Ελληνικής. Τέσσερα χρόνια μετά, και με τις αλλαγές

Από εκκλησιαστικές πηγές ο θόρυβος που προκλήθηκε με το ακίνητο στη Γεροσκήπου χαρακτηρίζεται **ακρίβιστος**, ο δε **χαρακτηρισμός του τεμαχίου από το Τμήμα Αρχαιολογίας** εμπειρείως κινδύνους η Εκκλησία να βρεθεί **εκτεθειμένη στον Ούγγρο επενδυτή**.

που συντελέστηκαν στον εγχώριο τραπεζικό τομέα, η Εκκλησία φαίνεται να εγκαταλείπει κάθε σκέψη για επαναδραστηριοποίηση στον χρηματοπιστωτικό τομέα.

Η συγκεκριμένη επιλογή, όπως έλεγαν στην «Κ» πηγές που γνωρίζουν από πρώτο χέρι τους επενδυτικούς σχεδιασμούς, δεν προκρίθηκε ένεκα της τεράστιας οικονομικής ζημιάς που υπέστη η Εκκλησία και στις δυο τράπεζες, και της αδυναμίας της να επανέλθει στην θέση που κατείχε, αλλά για την «εξάρτηση» του χρηματοπιστωτικού τομέα από τις Βρυξέλλες που δεν αφήνει, όπως θεωρείται, περιθώρια αυτονομίας. Ως εκ τούτου, με την Εκκλησία να εξέρχεται της δύσκολης τριετίας η επενδυτική στροφή γίνεται

Εκτός από την επένδυση της Γεροσκήπου εκκλησιαστική γη θα παραχωρηθεί και στην Αγία Νάπα για την ανέγερση δυο ξενοδοχείων πέντε αστέρων, ενώ βάρος ρίχθηκε και στην επέκταση υφιστάμενης μονάδας. Εντός Λευκωσίας υπάρχουν σχεδιασμοί για είσοδο της Εκκλησίας στην ενοικίαση ακινήτων.

προς τον τομέα των ακινήτων, της συμμετοχής σε επενδυτικά προγράμματα, τον τομέα της ενέργειας αλλά και στην παραδοσιακή δραστηριότητά της, στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Ο προσανατολισμός που υπάρχει κυρίως στην Αρχιεπισκοπή συμπυκνώνεται ως εξής: Τράπεζες στοίχι.

Στόχος τα ακίνητα

Την περίοδο που τα αποτυπώματα της κρίσης άρχισαν να ξεθωιάζουν, στην Αρχιεπισκοπή λένε οι πληροφορίες μας υπήρχαν έντονοι προβληματισμοί η Εκκλησία να κινηθεί προκειμένου να ανακτήσει το χαμένο έδαφος στον τραπεζικό τομέα. Οι σκέψεις που είχαν γίνει, τότε, είχαν ως κατεύθυνση η Εκκλησία να έχει τον απόλυτο έλεγχο

σε μια τράπεζα, και ένα ποσοστό που δεν θα ξεπερνούσε το 20% με 25% να δινόταν σε άλλους επενδυτές. Ωστόσο, το εγχείρημα εγκαταλείφθηκε όταν έγινε αντιληπτό, όπως μας ειπώθηκε, ότι η διεύθυνση μιας τράπεζας στο νέο περιβάλλον ξεκινά από τις Βρυξέλλες και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Με τα δεδομένα αυτά η αναπροσαρμογή επενδυτικών πλάνων, έθεσε ως προτεραιότητα την αξιοποίηση της εκκλησιαστικής περιουσίας, αλλά και την δραστηριοποίηση σε άλλους επενδυτικούς τομείς. Στο πνεύμα αυτό χαραχθήκαν τα επόμενα βήματα, με την Εκκλησία να αναζητεί επενδυτές οι οποίοι θα ήταν διατεθειμένοι να επενδύσουν σε εκκλησιαστική γη. Η περίπτωση της Γεροσκήπου αποτελεί

το χαρακτηριστικό μοντέλο επενδυτικής δραστηριότητας, ωστόσο δεν είναι το μοναδικό.

Επένδυση και αρχαία

Παρά το θόρυβο που προκλήθηκε, από την κόντρα Αρχιεπισκόπου και Τμήματος Αρχαιοτήτων για τον χαρακτηρισμό ενός εκκλησιαστικού τεμαχίου 40 σκαλών που έχει ενοικιαστεί στον Ούγγρο επενδυτή, η επένδυση στη Γεροσκήπου θα προχωρήσει. Εκκλησιαστικές πηγές μας έλεγαν ότι θα προχωρήσει κανονικά η ανέγερση ενός ξενοδοχείου πέντε αστέρων και τριών πύργων παρά τα εμπόδια που κάποιοι προσπάθησαν να βάλουν με το χαρακτηρισμό του συγκεκριμένου τεμαχίου ως αρχαίου μνημείου Β' πίνακος. Από

πλευράς Αρχιεπισκοπής, αυτό το οποίο λέγεται είναι πως ο θόρυβος που προκλήθηκε ήταν εκ του πονηρού μιας και είχε δοθεί προ τριετίας η άδεια στο Τμήμα Αρχαιοτήτων να κάνει έρευνες. Παρά το πνεύμα συνεργασίας που επιδείχθηκε, όπως μας τονίσθηκε, το Τμήμα Αρχαιοτήτων χωρίς να λάβει προηγουμένως την σύμφωνη γνώμη δεν μπορούσε να προχωρήσει στο χαρακτηρισμό του τεμαχίου με αποτέλεσμα ο επενδυτής να μην μπορεί να προχωρήσει με την έγκριση των σχεδίων που κατέθεσε στην Πολυεδομία.

Ακρίβιστος θόρυβος

Εκκλησιαστικές πηγές θεωρούν το θόρυβο που προκλήθηκε ακρίβιστος, μιας και οι επικρίσεις ότι η Εκκλησία

θέλει να καταστρέψει τα αρχαία δεν ευσταθούν. Ωστόσο, η εξέλιξη των πραγμάτων χαρακτηρίζεται, από πλευράς Εκκλησίας, μονόδρομος, μιας και ήταν ορατός ο κίνδυνος η Αρχιεπισκοπή να βρεθεί ενώπιον υπέρρχων διεκδικήσεων από τον Ούγγρο επενδυτή, ο οποίος κατέληξε σε συμφωνία για ένα τεμάχιο γης, ο τίτλος του οποίου αρχικά δεν είχε περιορισμούς. Πέρα από την επένδυση της Γεροσκήπου, στην Αρχιεπισκοπή εμφανίζονται ικανοποιημένοι και από την πορεία που έχουν πάρει άλλες περιπτώσεις αξιοποίησης εκκλησιαστικής γης. Κοντά στην υπογραφή συμβολαίων βρίσκεται η παραχώρηση γης για την ανέγερση δυο ξενοδοχείων πέντε αστέρων στην Αγία Νάπα, τα έσοδα από τα οποία θα παραχωρηθούν στις Μητροπόλεις Κωνσταντίας και Τριμυθού. Επίσης, στον τουριστικό τομέα η Εκκλησία προχώρησε σε μια μεγάλη επέκταση ξενοδοχείου στην Αγία Νάπα, ενώ στο στάδιο της μελέτης βρίσκεται η δημιουργία ενός φωτοβολταϊκού πάρκου, σε έκταση γης 2 χιλιάδων δεκαρίων.

Στη Λευκωσία η Αρχιεπισκοπή, όπως πληροφορούμαστε, ετοιμάζεται να ανακαινίσει πολυκατοικίες που είναι στην ιδιοκτησία της, ενώ στο στάδιο του προγραμματισμού βρίσκεται η ανέγερση άλλων δυο. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες πηγάζουν από την αυξημένη ζήτηση που υπάρχει από φοιτητές αλλά και τα υψηλά μισθώματα όπως μας ειπώθηκε. Ο προσανατολισμός της Εκκλησίας είναι να προσφέρει στέγαση με χαμηλά ενοίκια, ειδικά σε φοιτητές οι οποίοι δεν μπορούν να πληρώσουν 400 και 500 ευρώ το μήνα για μονάρια. Στους σχεδιασμούς και δραστηριότητες συγκαταλέγεται η ανέγερση του Καθεδρικού Ναού, που έχει ξεκινήσει καθώς και το οικοδομικό τετράγωνο εκεί που βρίσκεται η Θεολογική Σχολή, το οποίο θα αναπαλαιωθεί με την δημιουργία μεγάλων βιβλιοθηκών και αίθουσας πολλαπλών χρήσεων.

Η αύξηση φοιτητών φέρνει νέα πανεπιστήμια

Επιδεικνύουν μεγάλο ενδιαφέρον για δραστηριοποίηση στην Κύπρο - Τριπλασιάστηκαν οι ξένοι που θέλουν να φοιτήσουν στο νησί

Του ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΥΛΙΑΝΟΥ

Η **τριτοβάθμια** εκπαίδευση αποτελούσε στο παρελθόν το αδύνατο σημείο της προσπάθειας της χώρας μας να αναδειχθεί στον τομέα αυτό και να διεκδικήσει με αξιώσεις την προσέγγιση φοιτητών από χώρες από όλο τον κόσμο, και να καταστεί ένα από τα περιφερειακά κέντρα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην περιοχή. Τα δεδομένα αυτά φαίνεται να διαφοροποιούνται άρδην τα τελευταία χρόνια, καθώς αυξάνονται οι αλλοδαποί φοιτητές που αποφασίζουν να συνεχίσουν την εκ-

Η συμφωνία που έχει επιτευχθεί με δύο μεγάλες αγορές, αυτές της Κίνας και της Ρωσίας, για την αναγνώριση πτυχίων και η προσπάθεια για συνεργασία με άλλες χώρες αποδίδουν καρπούς.

Η Κύπρος μπορεί να αποτελέσει και την εναλλακτική επιλογή και μετά το Brexit, αφού πολλοί φοιτητές τόσο Κύπριοι όσο και ξένοι θα ψάξουν άλλες επιλογές για να συνεχίσουν την τριτοβάθμια εκπαίδευσή τους.

παίδευσή τους στην χώρα μας, γεγονός που ενισχύει τις προσπάθειες για να καταστεί η Κύπρος περιφερειακό εκπαιδευτικό κέντρο. Σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία, ο αριθμός των ξένων φοιτητών έχει τριπλασιαστεί την τελευταία πενταετία. Συγκεκριμένα, αν και το ακαδημαϊκό έτος 2012 - 2013, ο αριθμός των ξένων φοιτητών στην Κύπρο ήταν 8.375, το 2015 - 2016, ο αριθμός υπερδιπλασιάστηκε και έφθασε τις 17.601 φοιτητές. Πέρσι ο αριθμός των ξένων φοιτητών ξεπέρασε τις 21.000. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός το κράτος προχώρησε σε μια σειρά

από βήματα με σκοπό να επιτευχθούν οι στόχοι οι οποίοι είχαν τεθεί. Το υπουργείο Παιδείας προχώρησε διαχρονικά σε μια ολοκληρωμένη προσπάθεια, με στήριξη των Πανεπιστημίων (δημοσίων και ιδιωτικών) ώστε να διευρύνουν και αναβαθμίσουν τις υποδομές τους και να προσφέρουν περισσότερα και πιο ελκυστικά προγράμματα σπουδών. Παράλληλα, με την βελτίωση και την ανάπτυξη των 8 πανεπιστημίων, ένας άλλος τομέας ο οποίος φαίνεται να επέδρασε θετικά για να αυξηθεί αισθητά ο αριθμός των αλλοδαπών φοιτητών ήταν και ο νόμος

που έδωσε τη δυνατότητα στα Πανεπιστήμια να προσφέρουν προγράμματα σπουδών και σε άλλες γλώσσες εκτός των ελληνικών. Στην προσπάθεια αυτή συνέβαλε επίσης και η διασφάλιση και πιστοποίηση της ποιότητας σπουδών με τη δημιουργία του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Στην προσπάθειά του για περαιτέρω βελτίωση και ανάπτυξη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, το υπουργείο συζήτησε πρόσφατα με τον Κυπριακό Οργανισμό Προσέλευσης Επενδύσεων το ενδεχόμενο συνεργασίας με ξένα πανεπιστήμια που ενδια-

φέρονται να δραστηριοποιηθούν στην Κύπρο, για αύξηση των φοιτητών. Παράλληλα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, εκτός από τους φοιτητές από το εξωτερικό τα τελευταία χρόνια παρατηρείται και αύξηση στους Κύπριους, οι οποίοι αποφασίζουν να συνεχίσουν την εκπαίδευσή τους και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, όπως καταδεικνύουν στοιχεία του υπουργείου, αν και το 2010 το ποσοστό των νέων που συνέχιζαν σπουδές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ήταν 45%, το 2015 αυξήθηκε στο 55%, που είναι από τα ψηλότερα στην ΕΕ. Ο στόχος

που έχει τεθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι το 2020 όλες οι χώρες να φθάσουν στο 40%.

Δημιουργία νέου πανεπιστημίου

Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ», η συνεχής αύξηση των φοιτητών για συνέχιση των σπουδών τους στην Κύπρο κίνησε το ενδιαφέρον μεγάλων ιδιωτικών πανεπιστημίων του εξωτερικού, τα οποία μελετούν το ενδεχόμενο δραστηριοποίησης στο νησί. Ήδη για ένα πανεπιστήμιο οι διαβουλεύσεις βρίσκονται σε πολύ προχωρημένο στάδιο. Το πανεπιστήμιο έχει υποβάλει αιτήσεις ζητώντας την έγκριση για δραστηριοποίηση στην Κύπρο, αφού μετά από έρευνα διαπίστωσε ότι μπορεί να καταφέρει να προσελκύσει τόσο ξένους όσο και Κύπριους φοιτητές. Όπως ανέφεραν στην «Κ» πηγές από το υπουργείο Παιδείας, μετά και τα τελευταία αποτελέσματα ανοίγονται προοπτικές και υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον από διάφορα πανεπιστήμια τα οποία βολιδοσκοπούν καθημερινά την κατάσταση στην Κύπρο, χωρίς να αποκλείουν το μέσως επόμενο διάστημα και άλλα πανεπιστήμια να υποβάλουν αιτήσεις για την μεταφορά της έδρας τους στην Κύπρο. Η χώρα μας, όπως αναφέρουν οι ίδιες πηγές, ακόμα μπορεί να αποτελέσει και την εναλλακτική επιλογή και μετά το Brexit, αφού πολλοί φοιτητές τόσο Κύπριοι όσο και ξένοι θα ψάξουν εναλλακτικές επιλογές για να συνεχίσουν την τριτοβάθμια εκπαίδευσή τους. Πολλοί ξένοι φοιτητές δεν έχουν πρόβλημα να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε αγγλικά πανεπιστήμια εκτός της Μεγάλης Βρετανίας. Όπως ανέφεραν στην «Κ» οι ίδιες πηγές, στην προσπάθειά της η Κύπρος να κερδίσει αυτούς τους φοιτητές θα προσπαθήσει τόσο τα ιδιωτικά όσο

και τα δημόσια πανεπιστήμια να υπογράψουν συμφωνίες με τα πανεπιστήμια αυτά και να προσφέρουν από κοινού προγράμματα, έτσι ώστε να επιτευχθεί ο στόχος να προσεγγιστούν ακόμα περισσότεροι ξένοι φοιτητές. Στην προσπάθειά μας αυτή, ανέφεραν, έχουμε ως σύμμαχους τόσο την καλή ποιότητα ζωής που υπάρχει στο νησί όσο και τις πολύ καλές υποδομές που υπάρχουν στα πανεπιστήμια μας τα οποία στην πλειοψηφία τους είναι καινούργια.

Επίσης το ακαδημαϊκό προσωπικό τους είναι άρτια εκπαιδευμένο. Σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια της πατρίδας μας παίζουν ακόμα και οι συμφοιτητές που έχουν επιτευχθεί με δύο μεγάλες αγορές, αυτές της Κίνας και της Ρωσίας στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και συγκεκριμένα στον τομέα για την αμοιβαία αναγνώριση τίτλου σπουδών. Πηγές του υπουργείου σημειώνουν τις τεράστιες προοπτικές που διανοίγονται με τις συμφωνίες που συνμοιολογήθηκαν με τη Ρωσία και την Κίνα, μέσα από τις οποίες ήδη τα πανεπιστήμια μας έχουν και κτιζούν συνεργασίες για να πετύχουν την προσέλκυση περισσότερων φοιτητών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η προσπάθεια αυτή συνεχίζεται στο υπουργείο Παιδείας πιο εντατικά με τις ενέργειες να συνεχίζονται, επιδιώκοντας συνεργασίες και με άλλες χώρες στον τομέα της αμοιβαίας αναγνώρισης πτυχίων. Στην προσπάθειά του αυτή φαίνεται ότι έχει επιτευχθεί συμφωνία με τον Λίβανο, η οποία θα υπογραφεί εντός Νοεμβρίου ενώ παράλληλα θα εντατικοποιήσει τις προσπάθειες για υπογραφή συμφωνιών με τουλάχιστον ακόμα τρεις χώρες μέχρι τον επόμενο Φεβρουάριο.

Λάρνακα - Βουκουρέστι, και μετά... όλη η Ευρώπη!

IATA Member

www.blueairweb.com

Αποκλειστικός Αντιπρόσωπος

Orthodoxou

aviation ltd

(357) 22 755 300

ή μέσω των τοπικών πρακτόρων της περιοχής σας

Τον άλλο μήνα αρχίζει η ανέγερση του cash&carry

Το κόστος θα ανέλθει στα 9 εκατ. ευρώ και θα είναι έτοιμο στο τέλος του 2018 - Είναι το πρώτο της METRO AEBE εκτός Ελλάδας

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Στην συμβολή της Μισισούλη- Καβά-ζογλου και Κωκ, στην περιοχή Ομόνοια της Λεμεσού, θα στεγάζεται το νέο κατάστημα της METRO AEBE, το οποίο έρχεται από την Ελλάδα για να αποτελέσει το πρώτο κατάστημα cash&carry στην Κύπρο. Το εν λόγω οικοπέδο είχε αγοραστεί πριν από οκτώ χρόνια, ωστόσο η κατασκευή ανατέθηκε στον εργολάβο μόλις φέτος.

Αυτή την στιγμή δεν υπάρχει άλλο κατάστημα σε αυτή την μορφή και αυτοί ήταν και οι λόγους που η εταιρεία επέλεξε να δραστηριοποιηθεί τελικά στη κονδρική και όχι στη λιανική πώληση, καθώς στον τομέα του λιανικού ο ανταγωνισμός στην Κύπρο είναι πολύ μεγάλος με πέντε τουλάχιστον δυνατές αλυσίδες υπεραγορών αλλά

Το νέο κατάστημα METRO AEBE θα ανεγερθεί στη συμβολή Μισισούλη-Καβάζογλου και Κωκ στη Λεμεσό.

και μικρότερα καταστήματα που συγκεντρώνουν μεγάλο μερίδιο των καταναλωτών.

Η «Κ» επικοινωνήσε με την εταιρεία METRO AEBE, η οποία αποκάλυψε ότι στα σχέδιά της είναι η έναρξη των εργασιών μέσα στο 2017 και μάλιστα από τον προσεχή Νοέμβριο. Στόχος είναι, όπως μας αναφέρθηκε, οι διαδικασίες ανέγερσης να ολοκληρωθούν μέχρι τέλος του 2018, έτσι ώστε αρχές του 2019 το πρώτο κατάστημα κονδρικής πώλησης της εταιρείας στη Λεμεσό να είναι πλέον γεγονός.

Αυτό που ξεκαθαρίζεται από την εταιρεία είναι ότι το κατάστημα στην Κύπρο δεν θα διατηρήσει την επωνυμία METRO AEBE, λόγω της λειτουργίας των υπεραγορών METRO στο νησί, κάτι που ενδεχομένως να προκαλούσε σύγχυση στους καταναλωτές και στα συμ-

Βάσεις χρονοδιαγράμματος που έθεσε η εταιρεία, το cash&carry θα λειτουργήσει αρχές του 2019.

φέροντα των δύο εταιρειών. Η διεύθυνση της εταιρείας επιφυλάσσεται να ανακοινώσει τη νέα επωνυμία στο προσεχές διάστημα και κατά πάσα πιθανότητα μετά την έναρξη των εργασιών.

Γιατί στη Λεμεσό

Η αυξημένη τουριστική κίνηση στην Λεμεσό έδρασε ως καταλύτης στην τελική απόφαση της METRO AEBE να δραστηριοποιηθεί στην συγκεκριμένη περιοχή, λόγω και της πολιτικής που ακολουθεί η εταιρεία στην Ελλάδα, η οποία φαίνεται να προτιμά τουριστικές περιοχές για να στεγάσει τα καταστήματά της. Ως μέτρο αντιμετώπισης της εποχικότητας του τουρισμού η εταιρεία εφαρμόζει ένα μηχανισμό μετασχηματισμού του καταστήματος. Βάσει αυτού, ο χώρος αξιοποιείται βάσει της αγοραστικής κίνησης. Συγκεκριμένα, ο χώρος μετασχηματίζεται ώστε να μικραίνει τον χειμώνα με την μείωση των αγορών,

Νέοι παίκτες και στο λιανικό

Εκτός από τα νέα δεδομένα που δημιουργούνται στον τομέα της κονδρικής πώλησης, το πρώτο τρίμηνο του 2018 αναμένεται να λειτουργήσουν τα πρώτα καταστήματα των υπεραγορών Spar. Η άφιξη της Spar International στην Κύπρο γίνεται σε συνεργασία με τον όμιλο Σιακόλα, ενώ στόχος είναι να ανοίξουν πέραν των 20 καταστημάτων τα επόμενα πέντε χρόνια. Το SPAR δίκτυο θα αποτελείται τόσο από μετατροπή υφιστάμενων καταστημάτων στο μοντέλο SPAR όσο και από νέα ιδιόκτητα καταστήματα που θα α-

ναπτυχθούν από την Ermes. Πρόκειται για την μεγαλύτερη συνεταιριστική αλυσίδα λιανικής πώλησης τροφίμων παγκοσμίως με πάνω από 12.500 καταστήματα και λιανικές πωλήσεις €33,1 δισ. το 2016. Η αλυσίδα λειτουργεί ένα παγκόσμιο δίκτυο καταστημάτων λιανικής πώλησης τροφίμων σε συνεργασία με ανεξάρτητους λιανέμπορους, που μοιράζονται οικονομίες κλίμακας και τεχνολογία για να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητά τους, αναπτύσσοντας την μάρκα SPAR διεθνώς.

με την απομόνωση τμημάτων τον χειμώνα, κάτι που προσφέρει τη δυνατότητα της ολόκληρης λειτουργίας, με λιγότερο κόστος.

Αυτός ο μηχανισμός εφαρμόστηκε πρόσφατα, στις αρχές Οκτωβρίου, στο

νέο κατάστημα «Metro Cash&Carry» στα Φιλιπιά στην Πελοπόννησο, ενώ με βάση αυτό το μοντέλο η METRO AEBE ενδεχομένως να προχωρήσει στο άνοιγμα άλλων 10-15 καταστημάτων σε ελληνικά νησιά.

Η δομή του καταστήματος

Οι χώροι πώλησης του καταστήματος θα είναι περίπου 3.000 τ.μ. σε ένα επίπεδο, ενώ οι συνολικές κτιριακές εγκαταστάσεις ξεπερνούν τα 11.000 τ.μ και σε αυτές περιλαμβάνεται και χώρος στάθμευσης 180 θέσεων.

Στους χώρους πώλησης περιλαμβάνεται τμήμα κατεψυγμένων προϊόντων, μαναβίκης και κρεοπωλείο.

Η δομή του καταστήματος θα ακολουθήσει τα πρότυπα των καταστημάτων της Ελλάδας, η δε αισθητική θα αποτελεί συγκερασμό αρχιτεκτονικών στοιχείων από τα καταστήματα της Ελλάδας με στοιχεία που, όπως αναφέρεται από την εταιρεία, είναι προσομοιωμένα στην αισθητική και το περιβάλλον της Κύπρου.

Το νέο κατάστημα αναμένεται να έχει όσο το δυνατόν μικρότερο ενεργειακό αποτύπωμα και η λειτουργία του θα διέπεται από τις αρχές βιώσιμης ανάπτυξης.

Το πρώτο στην Κύπρο

Όπως τονίζει η εταιρεία, πρόκειται για το πρώτο κατάστημα κονδρικής πώλησης της εταιρείας METRO AEBE στην Κύπρο, που ακολουθεί τη φιλοσοφία Cash & Carry και δίνει τη δυνατότητα εξυπηρέτησης επαγγελματιών, όπως ξενοδοχεία, εστιατόρια, μπαρ, περίπτερα και μακαρόνια, μέσω της πώλησης μεγαλύτερων και περισσότερων συσκευασιών σε χαμηλές τιμές. Η φιλοσοφία των Cash & Carry επικεντρώνεται στην προσφορά πολύ μεγάλης ποικιλίας προϊόντων σε χαμηλό κόστος προς στους επαγγελματίες, οι οποίοι με τη σειρά τους θα μπορούν να τα αξιοποιήσουν και να τα μεταπωλήσουν.

Μετά από τους στόχους της METRO AEBE είναι, όπως σημειώνεται, η επέκταση της λειτουργίας της εταιρείας στην Κύπρο, η οποία με τη σειρά της θα μπορεί να επεκταθεί σε άλλες αγορές, ενώ αναλόγως των επιδόσεων

του, δεν αποκλείεται να δημιουργηθούν άλλα τρία cash&carry στο νησί.

Οι κινήσεις στην Ελλάδα

Η κάθοδος της ελληνικής αλυσίδας στην Κύπρο είναι η πρώτη επιχειρηματική της κίνηση εκτός συνόρων και το πρώτο μεγάλο βήμα προς μία αγορά του εξωτερικού. Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, τα καταστήματα λιανικής τα οποία λειτουργούν υπό το σήμα «My Market», η εταιρεία ίδρυσε το 2017 τρία νέα σημεία πώλησης και έως το τέλος της τρέχουσας χρονιάς εκτιμάται ότι θα έχουν ξεκινήσει να λειτουργούν 3-4 ακόμη, όλα στην ελληνική περιφέρεια.

Πριν από λίγους μήνες, ιδρύθηκε η εταιρεία Milestone, στην οποία η Metro AEBE συμμετέχει με ποσοστό 50%. Η εταιρεία δραστηριοποιείται στην εισαγωγή ειδών σπιτιού με εξαιρετική επιπλά και ηλεκτρικές συσκευές. Σήμερα, αν και η αρχική τιμή των προϊόντων αυτών είναι χαμηλή, το εμπόριο τα αγοράζει από τους εισαγωγείς σε αρκετά υψηλότερες τιμές. Με τη συμμετοχή στη Milestone, η Metro στοχεύει σε πώληση των προϊόντων στα ράφια των καταστημάτων της σε πολύ χαμηλότερες τιμές και σε τριπλασιασμό του τζίρου της εν λόγω κατηγορίας. Τα προϊόντα θα υπάρχουν στα καταστήματα λιανικής «My Market», και από τις αρχές του 2018 θα τοποθετηθούν και είδη επαγγελματικού εξοπλισμού (ποτήρια, πιάτα κ.λπ. που προορίζονται για τη μαζική εστίαση) στα καταστήματα «Metro Cash & Carry».

Η εταιρεία ιδρύθηκε το 1976 με την επωνυμία METRO Ανώνυμη Εμπορική και Βιομηχανική Εταιρεία Ειδών Διατροφής και Οικιακής Χρήσεως και το διακριτικό τίτλο METRO, ενώ προήλθε από τον συνεταιρισμό οκτώ παντοπωλών. Ήταν από την αρχή και παραμένει ελληνικών συμφερόντων, με οικογενειακή μετοχική σύνθεση.

Σήμερα, η εταιρεία αριθμεί 223 σημεία λιανικής My market σε όλη την Ελλάδα, 49 METRO Cash & Carry ενώ απασχολεί πάνω από 10.500 εργαζομένους.

Ξενοδοχείο για την ελίτ αποκτά η Λάρνακα τον Απρίλιο του 2018

Το Radisson Blu φιλοδοξεί να δώσει νέα ώθηση στον τουρισμό

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Σε λιγότερο από έξι μήνες το ξενοδοχείο Radisson Blu στη Λάρνακα θα είναι γεγονός. Βάσει σχεδιασμού από την κατασκευαστική εταιρεία Quality Group, το ξενοδοχείο θα είναι έτοιμο να υποδεχθεί τους πρώτους του πελάτες μέχρι τέλος Απριλίου του 2018.

Το ξενοδοχείο Radisson Blu βρίσκεται περίπου 500 μέτρα από τον κυκλικό κόμβο του λιμανιού της πόλης και φιλοδοξεί να κερδίσει το στοίχημα και να δώσει νέα ώθηση στην τουριστική κίνηση της μέχρι σήμερα άγονης από πλευράς τουριστικής επισκεψιμότητας, κατά γενική ομολογία, πόλης. Σημειώνεται ότι αρχικά ο στόχος ήταν να λειτουργήσει ο ισόγειος χώρος του δεκαεξαώροφου κτιρίου τον Δεκέμβριο του 2017. Ωστόσο, τελικά λήφθηκε η απόφαση όπως εμπορικό κέντρο και ξενοδοχείο ανοίξουν ταυτόχρονα τις πύλες τους προς το κοινό, έτσι η λειτουργία και του εμπορικού κέντρου μετατέθηκε μερικώς μήνες παρακάτω.

Σουίτες και senior rooms

Από τον 5ο όροφο του κτιρίου και μέχρι τον 16ο, εκτείνεται το ξενοδοχείο Radisson Blu. Αμφιβόνηται μόνο υπήνθ ότι πρόκειται για ξενοδοχείο δώδεκα συνολικά ορόφων είναι σαφές ότι πρόκειται για ένα μεγαλειώδες έργο, πόσο μάλλον όταν έχει ανακινωθεί ότι στους δώδεκα ορόφους θα υπάρχουν 106 δωμάτια, τα πλείστα εκ των οποίων είναι σουίτες και senior rooms. Το μικρότερο δωμάτιο του ξενοδοχείου θα είναι έκτασης 35 τ.μ. και το μεγαλύτερο θα ξεπερνά τα 70 τ.μ. Με αυτές τις προδιαγραφές είναι σαφές ότι το ξενοδοχείο φιλοδοξεί να προσελκύσει ως επί το πλείστον επισκέπτες με βαθιές τσέπες, ενώ προβλέπεται να συγκεντρώσει επισκέπτες στελέχη εταιρειών και επιχειρήσεων.

Ηδη το ενδιαφέρον είναι έντονο από τουριστικούς πράκτορες και εταιρείες προσέλκυσης τουριστών στην Κύπρο από Ρωσία, Γερμανία και Βρετανία και αναμένεται οι πρώτες κρατήσεις να γίνουν πριν ακόμα ανοίξουν οι πόρτες τον Απρίλιο.

Στον χώρο θα υπάρχουν πέραν των 300 καλυμμένων χώρων στάθμευσης από τον 1ο μέχρι τον 4ο όροφο του κτιρίου.

Το ξενοδοχείο έχει προσελκύσει ενδιαφέρον για κρατήσεις έξι μήνες πριν την λειτουργία του, από τουρίστες σε Ρωσία, Βρετανία και Γερμανία.

Το ξενοδοχείο θα έχει πισίνα και pool bar στον 5ο όροφο, ενώ στον 16ο θα υπάρχει χώρος για διεξαγωγή εκδηλώσεων. Το μεγάλο ατού του Radisson Blu είναι η πανοραμική θέα της Λάρνακας που θα προσφέρεται σε όσους επισκεπτόνται τον τελευταίο όροφο του ξενοδοχείου.

Η συνολική έκταση του mall ξεπερνά τα 1.000 τ.μ., ενώ ολόκληρο το έργο εκτείνεται σε 23.684 τ.μ. Με την λειτουργία του ξενοδοχείου, αναμένεται να ακολουθήσουν και άλλες παρόμοιες επενδύσεις στην περιοχή, καθώς υπάρχει πρόδρομο έδαφος, ενώ έχει εκδηλωθεί και το ανάλογο ενδιαφέρον από επενδυτές.

Upgraded εμπορικό κέντρο

Την παρούσα περίοδο είναι σε εξέλιξη διαβουλεύσεις με ξένες εταιρείες αλλά και κυπριακές, οι οποίες ενδιαφέρονται να στεγαστούν στο εμπορικό κέντρο, το οποίο όπως ξεκαθαρίζεται από την εταιρεία, δεν θα ανταγωνίζεται τα παραδοσιακά mall. Γύρω στα 10-15 καταστήματα αναμένεται να φιλοξενηθούν στον ισόγειο χώρο του κτιρίου, ενώ ο τελικός αριθμός θα προκύψει ανάλογα και με το πώς θα διαμορφωθούν οι χώροι. Το βέβαιο είναι ότι θα υπάρχουν δύο εστιατόρια και καφετέριες. Σε ό,τι αφορά την καφετέρια οι συζητήσεις για το ποιο brand θα επικρατήσει είναι ακόμα σε εξέλιξη, ενώ κάποιες συμφωνίες έχουν ήδη κλείσει και βρίσκονται στη διαδικασία ετοιμασίας συμβολαίων. Στο παιχνίδι βρίσκονται αλυσίδες café του εξωτερικού αλλά και κυπριακές εταιρείες. Εντελώς διαφορετικό μοτίβο ακολουθείται στην περίπτωση των

δύο εστιατορίων που θα φιλοξενούνται στο εμπορικό κέντρο, καθώς οι διαχειριστές του έργου επικεντρώνουν να λανσάρουν ένα καινούργιο και διαφορετικό είδος κουζίνας για τα δεδομένα της Κύπρου. Αυτό που ελκίζεται από πλευράς εταιρείας είναι ότι το πρώτο εστιατόριο θα είναι steak house όπου οι πελάτες θα βλέπουν μπροστά τους τον σερφ την ώρα που ετοιμάζει τα πιάτα τους. Το δεύτερο εστιατόριο έχει επιλεγεί λιανική και περουνιανή κουζίνα, κάτι που αναμένεται να προσελκύσει τους λάτρεις της παγκόσμιας κουζίνας, καθώς πρόκειται για νέο παγκόσμιο trend στα εστιατόρια. Και τα δύο εστιατόρια θα είναι new entries για τα κυπριακά δεδομένα και θα είναι αποτέλεσμα συνεργασίας με σερφ και συμβούλους από Ελλάδα. Σε ό,τι αφορά τα καταστήματα που θα φιλοξενηθούν, το σίγουρο είναι ότι δεν αφορούν τις γνωστές αλυσίδες ένδυσης και υπόδησης, αλλά θα πρόκειται για upgraded καταστήματα.

Ο στόχος είναι να μην αποτελέσει άλλο ένα παραδοσιακό mall. Έτσι λοιπόν θα επιλεγούν γνωστά μεν brands, τα οποία ωστόσο δεν υπάρχουν αυτή την στιγμή στα υπόλοιπα mall της Κύπρου. Οι επισκέπτες θα μπορούν να βρουν γνωστά brands κοσμηματοπωλείων, αρωματοπωλείων, τόσο από το εξωτερικό όσο και από άλλες πόλεις της Κύπρου. Θα υπάρχει επίσης ένα κατάστημα με ανδρικά είδη ένδυσης και άλλο ένα με γυναικεία, ένα gift shop και ένα κατάστημα με οπτικά είδη, το οποίο φαίνεται να έχει δοθεί σε κυπριακή αλυσίδα.

Αναμένουν πράσινο από τη Βουλή για ίδρυση συντεχνιακών φαρμακείων

ΠΑΣΥΔΥ και ΕΤΥΚ εντατικοποιούν τις προσπάθειές τους

ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΑΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

Την πρόθεσή τους για την δημιουργία συντεχνιακών φαρμακείων τονίζουν επανειλημμένα το τελευταίο διάστημα οι συντεχνίες των δημόσιων και τραπεζικών υπαλλήλων. Το θέμα βρίσκεται στην Επιτροπή Υγείας της Βουλής για συζήτηση. Αξίζει να σημειωθεί ότι η ΠΑΣΥΔΥ έθεσε για πρώτη φορά το θέμα δημιουργίας δικού της φαρμακείου από τα τέλη του 2014, πολύ προτού καθοριστούν οι τελικές αποφάσεις για μετάβαση στο νέο σύστημα υγείας. Συγκεκριμένα, μέσα από επιστολή της προς το Διευθυντή των Φαρμακευτικών Υπηρεσιών ζήτησε όπως προωθηθεί το αίτημά τους για τροποποίηση του περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων Νόμου, ώστε να έχει τη δυνατότητα και η ΠΑΣΥΔΥ να λειτουργήσει φαρμακεία για τις ανάγκες της Στέγης Συνταξιούχων της, αλλά και για την εξυπηρέτηση του συνόλου των μελών της, με τον ίδιο τρόπο που ο βασικός νόμος το επιτρέπει σήμερα στις συντεχνίες ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ. Στη συνέχεια, βλέποντας το όλο θέμα να εξασθενεί, η ΠΑΣΥΔΥ επανήλθε με νέο αίτημα αυτή την φορά σε συνεργασία με την ΕΤΥΚ. Με κοινό τους αίτημα οι δύο συντεχνίες ζητούν την ίδρυση και λειτουργία φαρμακείων. Η Νομική Υπηρεσία, της οποίας ζήτηση γνωμάτευση ο υπουργός Υγείας, έκρινε δικαιολογημένο το αίτημα των δύο συνδικαλιστικών οργανώσεων. Για τον λόγο αυτό η Νομική Υπηρεσία προχώρησε στην τροποποίηση του νόμου για να δοθεί η δυνατότητα στις δύο συντεχνίες να λειτουργούν φαρμακεία ως μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί για την εξυπηρέτηση των μελών τους. Όπως αναφέρει η συγκεκριμένη πρόταση νόμου, η προτεινόμενη νομοθεσία αποσκοπεί στην άρση της άνιστης μεταχείρισης και της δυσμενούς διακρίσις σε βάρος των συντεχνιών ΕΤΥΚ και ΠΑΣΥΔΥ, δεδομένου ότι με την υφιστάμενη νομοθεσία οι συντεχνίες ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ ήδη έχουν τη δυνατότητα λειτουργίας δικού τους φαρμακείου.

Την αντίθεσή της προς τις ενέργειες των δύο συντεχνιών εκφράζει ο Παγκύπριος Φαρμακευτικός Σύλλογος, αφού πιστεύει ότι με την δημιουργία τους θα υπάρξουν περισσότερα προβλήματα στον κλάδο.

Από τη δημόσια νοσηλευτική και τα μέλη της ΕΤΥΚ εξυπηρετούνται από όλα τα φαρμακεία αφού καλύπτονται ασφαλιστικά. Πρόσθετα, ο ΠΦΣ τόνισε ότι «τα ιδιωτικά φαρμακεία αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα βιωσιμότητας και εάν η Βουλή προχωρήσει σε μια τέτοια απόφαση, θα θέσει σε άμεσο κίνδυνο όχι μόνο τη βιωσιμότητά τους αλλά και την ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας». Παράλληλα, όπως υποστηρίζουν οι οργανωμένοι φαρμακοποιοί, τα υπάρχοντα φαρμακεία είναι υπεραρκετά για το κοινό της Κύπρου και ενδεχόμενη δημιουργία άλλων θα αυξήσει τα ήδη μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Από την πλευρά τους, οι δύο συντεχνίες τόνισαν ότι ο θεσμός των συντεχνιακών φαρμακείων λειτουργεί στον τόπο μας με επιτυχία εδώ και δεκαετίες. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού άκουσε τις απόψεις όλων των εμπλεκόμενων μερών, αποφάσισε να επανέλθει στη συζήτηση της τροποποίησης που τέθηκε ενώπιόν της για να τοποθετηθούν τα πολιτικά κόμματα επί του θέματος.

Συζήτηση με αντιρρήσεις

Το νομοσχέδιο αυτό κατατέθηκε και συζητείται ήδη στην Επιτροπή Υγείας της Βουλής, και όπως ήταν αναμενόμενο έφερε την μεγάλη διαφωνία του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου (ΠΦΣ). Σύμφωνα με τον ΠΦΣ το αίτημα των συντεχνιών ΕΤΥΚ και ΠΑΣΥΔΥ δεν στηρίζεται σε ορθολογιστικά κριτήρια, καθώς οι δημόσιοι υπάλληλοι καλύπτονται απόλυτα με ιατροφαρμακευτική σφρά-

Η Νομική Υπηρεσία φαίνεται να έχει αποδεχθεί το αίτημα των δύο συντεχνιών, ενώ αναμένεται η απόφαση της Βουλής για οριστική διευθέτηση του θέματος.

λιν από τα δημόσια νοσηλευτήρια και τα μέλη της ΕΤΥΚ εξυπηρετούνται από όλα τα φαρμακεία αφού καλύπτονται ασφαλιστικά. Πρόσθετα, ο ΠΦΣ τόνισε ότι «τα ιδιωτικά φαρμακεία αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα βιωσιμότητας και εάν η Βουλή προχωρήσει σε μια τέτοια απόφαση, θα θέσει σε άμεσο κίνδυνο όχι μόνο τη βιωσιμότητά τους αλλά και την ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας». Παράλληλα, όπως υποστηρίζουν οι οργανωμένοι φαρμακοποιοί, τα υπάρχοντα φαρμακεία είναι υπεραρκετά για το κοινό της Κύπρου και ενδεχόμενη δημιουργία άλλων θα αυξήσει τα ήδη μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Από την πλευρά τους, οι δύο συντεχνίες τόνισαν ότι ο θεσμός των συντεχνιακών φαρμακείων λειτουργεί στον τόπο μας με επιτυχία εδώ και δεκαετίες. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού άκουσε τις απόψεις όλων των εμπλεκόμενων μερών, αποφάσισε να επανέλθει στη συζήτηση της τροποποίησης που τέθηκε ενώπιόν της για να τοποθετηθούν τα πολιτικά κόμματα επί του θέματος.

Μιλώντας στην «Κ» για την πρόθεση της ΠΑΣΥΔΥ να δημιουργήσει συντεχνιακά φαρμακεία, ο πρόεδρος της Γλαυ-

κος Χατζηπέτρος τόνισε ότι η συντεχνία, βλέποντας τον θεσμό αυτό να είναι πετυχημένος, αποφάσισε και η ίδια, ως η μεγαλύτερη εργατική συντεχνία, να προχωρήσει στη διαδικασία αφού πιστεύει ότι η πρακτική αυτή θα βοηθήσει τα μέλη της. Όπως επισήμανε, από την στιγμή που και άλλες συντεχνίες ασκούν αυτό το δικαίωμα δεν πιστεύει να υπάρξει πρόβλημα αν και η ΠΑΣΥΔΥ μαζί με την ΕΤΥΚ τελικώς προχωρήσουν στην δημιουργία δικών τους φαρμακείων. Όπως ανέφερε άλλωστε ο κύριος Χατζηπέτρος, η συντεχνία ήδη ασχολείται με την παροχή υπηρεσιών στον τομέα της υγείας μέσα από την στέγη πλίκιωνμένων που διατηρεί, η οποία, όπως τόνισε, παρέχει ευρύ φάσμα υπηρεσιών με νοσηλευτική φροντίδα και ιατρική κάλυψη καθ' όλη τη διάρκεια του 24ώρου, καθώς και εξαστομικευμένη νοσηλευτική φροντίδα σε ενοίκους με μόνιμο καρδιολογο-παθολόγο σε 24ωρη βάση. Παράλληλα, ο επικεφαλής της ΠΑΣΥΔΥ, κληθείς να σχολιάσει κατά πόσο έχουν προχωρήσει σε περαιτέρω βήματα, ανέφερε ότι θα περιμένουν την οριστική απόφαση της Βουλής, επισημαίνοντας ότι η ΕΤΥΚ ήδη λειτουργεί δικά της φαρμακεία με άλλο καθεστώς το οποίο της επιτρέπει να παρόντες νόμοι της Δημοκρατίας. Καταληκτικά ανέφερε ότι σε καμία περίπτωση τα φαρμακεία αυτά δεν θα λειτουργήσουν με σκοπό το κέρδος των συντεχνιών, αλλά θα λειτουργήσουν με μοναδικό σκοπό την εξυπηρέτηση των μελών των συντεχνιών αυτών. Αξίζει να σημειωθεί ότι η προπαγάνδα αυτή των δύο συντεχνιών συνεχίζεται παρά το γεγονός ότι με την εφαρμογή του ΓεΣΥ σε δύο χρόνια θα μπορούν όλοι οι πολίτες να προμηθεύονται τα φάρμακά τους σε πολύ χαμηλές τιμές.

Εφοδος της Κομισιόν στα κεντρικά των Daimler, Volkswagen και BMW

Ερευνάται αν οι γερμανικές εταιρείες έχουν συστήσει καρτέλ για τις τιμές των πετρελαιοκίνητων

Εφοδο στα γραφεία των γερμανικών αυτοκινητοβιομηχανιών Daimler και Volkswagen έκαναν Ευρωπαίοι αξιωματούχοι, αρμόδιοι για την προστασία του ανταγωνισμού. Την Παρασκευή επιβεβαίωσε και η BMW ότι ανάλογη εφοδος έγινε προ ημερών και στα δικά της κεντρικά γραφεία. Εσπευσε, μάλιστα, να προσθέσει ότι συνεργάζεται στενά με τις αρμόδιες αρχές της Ε.Ε.

Οι προαναφερθείσες αυτοκινητοβιομηχανίες έχουν τεθεί από τον Ιούλιο στο στόχαστρο της Κομισιόν, η οποία θέλει να διαπιστώσει εάν εδώ και πολλά χρόνια έχουν συστήσει καρτέλ. Το υπό διερεύνηση καρτέλ φέρεται ότι είχε στόχο τον καθορισμό τιμών στα πετρελαιοκίνητα μοντέλα του και την επιλογή αντιρρυπαντικής τεχνολογίας που χρησιμο-

τους προβληματισμούς της για πιθανές παραβιάσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας που αφορά τον ανταγωνισμό. Η νομοθεσία απαγορεύει τη σύσταση καρτέλ και την εφαρμογή πρακτικών που εμποδίζουν την ελεύθερη επιχειρηματική δραστηριότητα. «Αυτό δεν σημαίνει ότι οι υπό έρευνα εταιρείες είναι ένοχες για αθέμιτο ανταγωνισμό», επισήμανε η Κομισιόν. Από τη στιγμή που ξεκίνησαν οι έρευνες, οι αυτοκινητοβιομηχανίες έχουν αποδύσει σε έναν αγώνα δρόμου να περιορίσουν τις ζημιές, από την τρωθείσα αξιοπιστία, στις μελλοντικές πωλήσεις τους και στα ταμεία τους. Η Daimler ζήτησε από τις ευρωπαϊκές αρχές να υπαχθεί σε ειδικό καθεστώς, το οποίο προβλέπει ελαφρύτερες χρηματικές ποινές με αντάλλαγμα αποδεικτικά στοιχεία για το υπό διερεύνηση καρτέλ. Σύμφωνα με γερμανικά μέσα ενημέρωσης, η Volkswagen αποπειράθηκε να κάνει το ίδιο με την Daimler στις 4 Ιουλίου 2017, αλλά η ίδια δεν το επιβεβαίωσε. Όπως αναφέρει η Deutsche Welle, η Daimler έχει εδώ και καιρό δείξει ότι ενδιαφέρεται να συνεργαστεί με τις Αρχές και αυτό σημαίνει ότι ενδεχομένως να αποφυγεί πρόστιμο πολλών δισ. ευρώ. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να δείξει μεγαλύτερη επιεικεία ως προς τα πρόστιμα στις εταιρείες, αν αυτές εκουσίως δώσουν πληροφορίες. Η πρώτη που θα οπείσει να συνεργαστεί με τις Αρχές μπορεί και να μην τιμωρηθεί καθόλου. Η δεύτερη θα έχει έκπτωση έως και 50% στο πρόστιμο, αρκεί η πληροφόρηση που θα δώσει να έχει και αποτελέσματα.

REUTERS, A.P.

Οι γερμανικές εταιρείες, μεταξύ αυτών και η Daimler, φέρεται ότι για λόγους οικονομίας είχαν συμφωνήσει σε μικρότερου μεγέθους δεξαμενές καθαρισμού των ρύπων, με συνέπεια να εκλύονται περισσότεροι ρύποι από τα προβλεπόμενα όρια.

Η Daimler έχει, εδώ και καιρό, δείξει ότι ενδιαφέρεται να συνεργαστεί με τις Αρχές και αυτό σημαίνει ότι ενδεχομένως να αποφυγεί πρόστιμο πολλών δισ. ευρώ.

ποιείται σε αυτά και εν πολλοίς συνδέεται με το σκάνδαλο Ντιζελγκέϊτ στη Volkswagen. Οι γερμανικές εταιρείες φέρεται ότι για λόγους οικονομίας είχαν συμφωνήσει σε μικρότερου μεγέθους δεξαμενές καθαρισμού των ρύπων, με συνέπεια να εκλύονται περισσότεροι ρύποι από τα προβλεπόμενα όρια.

Από τον Ιούλιο έχει τεθεί σε εγρήγορση ο ελεγκτικός μηχανισμός αλλά, προς το παρόν, δεν έχει υπάρξει απαγγελία κατηγοριών. Σύμφωνα με τους New York Times, η BMW θέλησε να λάβει αποστάσεις από το Ντιζελγκέϊτ, το οποίο έχει πλήξει δραστικά τη φήμη και το κύρος της Volkswagen, ενώ έχει αντίκτυπο και σε άλλες αυτοκινητοβιομηχανίες. «Ο όμιλος της BMW επιθυμεί να καταστήσει σαφή τη διάκριση μεταξύ της πιθανής παραβίασης της νομοθεσίας περί θεμιτού ανταγωνισμού από τη μια και των παράνομων χειρισμών στο θέμα της εκπομπής ρύπων από την άλλη», αναφέρει ανακοίνωση της γερμανικής αυτοκινητοβιομηχανίας και προσθέτει: «Η BMW, πάντως, δεν έχει κατηγορηθεί για το θέμα των ρύπων». Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρει ότι οι έρευνες της σχετίζονται με

Σε εξέλιξη έρευνες και στη Fiat-Chrysler

Γάλλοι εισαγγελείς κάνουν έρευνες για τη Fiat-Chrysler, επειδή υπάρχουν υπόνοιες ότι παρεμπόδισε το ανακριτικό έργο των Αρχών σχετικά με το Ντιζελγκέϊτ. Αυτό ανέφερε το ειδησεογραφικό πρακτορείο Reuters, επικαλούμενο έγγραφο που έφθασε στα χέρια τους. Το Ντιζελγκέϊτ ξέσπασε το 2015. Αφορούσε «έξυπνο λογισμικό» στα πετρελαιοκίνητα αυτοκίνητα της Volkswagen, με το οποίο η εταιρεία παραπλανούσε τις Αρχές στις ΗΠΑ και την Ευρώπη για τα επίπεδα εκπομπών ρύπων σε συνθήκες καθημερινής οδήγησης. Φαίνεται

πως η τακτική αυτή ήταν διαδεδομένη σε όλον τον κλάδο. Συγκεκριμένα, φέτος τον Μάρτιο στη Γαλλία ξεκίνησε έρευνα να διαπιστωθεί αν ήταν βάσιμες οι καταγγελίες ότι η Fiat-Chrysler εξαπατούσε τις Αρχές για τα όρια των εκπομπών ήδη από τον Σεπτέμβριο του 2009. Οι εκπομπές ρύπων είχαν να κάνουν με οχήματα με το εμπορικό σήμα των Fiat, Alpha Romeo και Jeep. Επιπλέον, φέτος τον Μάιο το αμερικανικό υπουργείο Δικαιοσύνης κινήθηκε δικαστικά κατά της Fiat-Chrysler, κατηγορώντας την ότι έκανε χρήση παράνομου λογισμικού.

Αποτέλεσμα ήταν από σχεδόν 104.000 πετρελαιοκίνητα αυτοκίνητα της να εκπέμπονται ρύποι πάνω από το επιτρεπόμενο όριο. Πρόκειται για αμάξια που πουλήθηκαν από το 2014 και μετά. Επιπλέον, εκκρεμούν και πολλές αγωγές εις βάρος της Fiat από κατόχους των εν λόγω αυτοκινήτων. Τέλος, και η Κομισιόν κινείται δικαστικά εναντίον της Ιταλίας, επειδή δεν κατόρθωσε να διαχειριστεί επαρκώς το θέμα με τις καταγγελίες για εξαπάτηση των Αρχών από τη Fiat-Chrysler στο θέμα των ρύπων.

REUTERS

Χρόνο προσαρμογής ζητούν οι Βρετανοί επιχειρηματίες

Απέφυγε η Τερέζα Μέι να ξεκαθαρίσει αν θα επιδιώξει άμεσα προσωρινή συμφωνία με τους Ευρωπαίους εταίρους για την προσαρμογή των επιχειρήσεων στη μετά το Brexit εποχή ή αν θα τη συμπεριλάβει στο ευρύτερο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για το διαζύγιο με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι βρετανικές επιχειρήσεις αυξάνουν τις πιέσεις στην κυβέρνηση για να προχωρήσει άμεσα σε μια τέτοια συμφωνία με την Ε.Ε., όπως τονίζει σε επιστολή που έστειλαν τα ισχυρότερα επιχειρηματικά λόμπι στον αρμόδιο υπουργό για το Brexit Ντέιβιντ Ντέιβις και η οποία περιήλθε στα χέρια των υπευθύνων της εφημερίδας The Guardian. Σκοπός των Βρετανών επιχειρηματιών είναι να μπορέσουν να προσαρμοστούν όσο γίνεται πιο ομαλά στη μετά το Brexit εποχή, έχοντας στη διάθεσή τους τον χρόνο ώστε να συνεχίσουν να έχουν πρόσβαση στην ενιαία αγορά και στην τελωνειακή ένωση. Διετής προθεσμία, στη διάρκεια της οποίας θα εξακολουθήσουν να λειτουργούν υπό το υφιστάμενο περιβάλλον, θα ήταν ικανοποιητική, αναφέρεται στην επιστολή.

Στην προαναφερόμενη επιστολή προς τον αρμόδιο υπουργό για το Brexit Ντέιβιντ Ντέιβις, τα πέντε μεγάλα επιχειρηματικά λόμπι της Βρετανίας αναφέρουν ότι εξαντλούνται τα χρονικά περιθώρια για τη σύναψη μιας συμφωνίας, καθώς οι εταιρείες πρέπει να δρομολογήσουν επενδύσεις και να χαράξουν τα σχέδιά τους για το 2018. Εκπρόσωπος της κ. Μέι, όμως, δήλωσε ότι μια συμφωνία για την προσαρμογή των επιχειρήσεων θα είναι μέρος του διαζυγίου με την Ε.Ε., το οποίο αναμένεται να οριστικοποιηθεί τον Μάρτιο του 2019.

Η αβεβαιότητα για το πώς θα διαμορφωθεί το τοπίο στη μετά το Brexit εποχή έχει πλήξει τη βρετανική οικονομία. Έρευνα της βρετανικής Οργάνωσης Μεταποιήσις (EEF) αποκάλυψε χτες ότι οι επιχειρήσεις έχουν μειώσει τις επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό και εργοστάσια στο 6,5% του τζίρου τους από το 7,5% πριν από έναν χρόνο. Η επιχειρηματική κοινότητα στη Βρετανία κρούει τον κώδωνα του κινδύνου όχι μόνον σε ό,τι αφορά τη μείωση των επενδύσεων αλλά και την απώλεια των θέσεων εργασίας. Σχεδόν οι μισές από τις 328 επιχειρήσεις που συμμετείχαν στην έρευνα της EEF/Santander δήλωσαν ότι ματαιώνουν επενδυτικά σχέδια, λόγω της αβεβαιότητας για το πλαίσιο λειτουργίας τους στο άμεσο μέλλον. Εκτιμάται ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της βρετανικής οικονομίας θα έχει υποχωρήσει στο 0,3% το γ' τρίμηνο, ενώ αναμένεται και πτώση των λιανικών πωλήσεων τον Σεπτέμβριο. Παρ' όλα αυτά, είναι πολύ πιθανό να προχωρήσει η Τράπεζα της Αγγλίας σε αύξηση του βασικού επιτοκίου από το ιστορικό χαμηλό του 0,25% τον επόμενο μήνα. Κύριος λόγος είναι ότι ο πληθωρισμός ενισχύθηκε στο 3% τον Σεπτέμβριο έπειτα από τη μεγάλη υποχώρηση της στερλίνας. Μετά το δημοψήφισμα για το Brexit, η στερλίνα έχει εξασθενήσει έναντι του δολαρίου και του ευρώ.

BLOOMBERG

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ παρουσιάζει την

ΠΑΡΑΜΥΘΟΥΠΟΛΗ

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Ο πρίγκιπας που θέλει απεξάρτηση της χώρας του από το πετρέλαιο

Ο Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν έχει πολύ φιλόδοξα σχέδια για τον μετασχηματισμό της σαουδαραβικής οικονομίας

Αν έπρεπε να διαλέξουμε κάποιες λέξεις για να περιγράψουμε την κατάσταση στη Σαουδική Αραβία, αυτές θα ήταν «ανατροπή» ή «ανάσχεση». Βασιλιάς πρόκειται να γίνει ο 39χρονος Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν και όχι ο μεγαλύτερος σε ηλικία και πρώτος τη τάξη για τη διαδοχή, ο 57χρονος Μοχάμεντ μπιν Νάιφ. Ο τελευταίος θεωρείται σύμμαχος της Ουάσιγκτον και φιλοδυτικός εν γένει. Ήταν, μάλιστα, ο εγγεφάτος της διάλυσης του πυρήνα της Αλ Κάιντα στη χώρα του. Επιπλέον, διετέλεσε υπουργός Εσωτερικών.

Αρχής γενομένης από το 2015, η σαουδαραβική οικονομία καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια για να απεξαρτηθεί από το πετρέλαιο, περιορίζεται ο ρόλος του κράτους, δίνονται κίνητρα ανάπτυξης νέων κλάδων αλλά και δημιουργίας θέσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα. Συγκροτείται το Κρατικό Ταμείο Επενδύσεων, το οποίο εν μέρει θα χρηματοδοτηθεί από την πώληση μεριδίου της Saudi Aramco στο διεθνή αγορά. Αξιοσημείωτο είναι ότι γίνονται επενδύσεις στην ψυχιαγωγία σε αυτή την υπερσυντηρητική κοινωνία και οι γυναίκες αρχίζουν πλέον να οδηγούν ελεύθερα. Στις 23 Σεπτεμβρίου, εθνική εορτή της Σαουδικής Αραβίας, άνδρες και

γυναίκες κόρεσαν μαζί στους δρόμους του Ριάντ, με διάσημους ντιτζέι να δίνουν τον ρυθμό – συνήθως στα εστιατόρια είναι ξεχωριστά οι ανύπαντροι άντρες από τα παντρεμένα ζευγάρια. Υπεύθυνος για όλα αυτά είναι ο διάδοχος του θρόνου Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν, ο αγαπημένος γιος του βασιλιά Σαλμάν, ο οποίος κρατάει στα χέρια του τα νήια της χώρας. Αυτός κατάρτισε με τη βοήθεια ντόπιων και ξένων συμβούλων το πρόγραμμα «Οραμα 2030» για τον μετασχηματισμό της χώρας σε όλα τα επίπεδα.

Από το 2015 προετοιμάζεται να αναλάβει την εξουσία, όπως αναφέρουν οι New York Times. Ο πατέρας του τον έχρισε δεύτερο τη τάξη για την ανάληψη του βασιλικού αξιώματος, ανέλαβε το υπουργείο Άμυνας, την εισαγωγή της Saudi Aramco στο χρηματιστήριο, ενώ τέθηκε επικεφαλής της επιτροπής οικονομικών συμβούλων, όπου ασκεί μεγάλη επιρροή. Συν τοις άλλοις, σχεδίασε και την απομάκρυνση του ανταγωνιστή εαδελφού του για τον θρόνο, Μοχάμεντ μπιν Νάιφ.

Σύμφωνα με αξιωματούχους των ΗΠΑ, τις μαρτυρίες των οποίων επικαλούνται οι NYT και το Reuters, στις 20 Ιουνίου 2017 πρίγκιπες και υψηλόι αξιωματούχοι συγκεντρώθηκαν στο παλάτι Σάφα στη Μέκκα για να συ-

ναντηθούν με τον βασιλιά Σαλμάν. Ο Μοχάμεντ μπιν Νάιφ, ο οποίος πάσχει από διαβήτη και λαμβάνει φαρμακευτική αγωγή αλλά και εξαιτίας του σοκ από την απόπειρα δολοφονίας του, οδηγήθηκε σε άλλο δωμάτιο για να τον συναντήσει. Εκεί του αφαίρεσαν τα κινητά τηλέφωνα και τον πίεσαν να παραχωρήσει τη σειρά του στη διαδοχή. Αρχικά αρνήθηκε. Καθώς περνούσε η νύχτα, όμως, και η κόπωση μεγάλωνε, η αντίστασή του κάμφθηκε. Μετά επέστρεψε στο παλάτι του στην Τζέντα, τελώντας υπό περιορισμό. Ανάλογα μέτρα ελήφθησαν και για τον στενό του συνεργάτη, στρατηγό Αμπντούλαχίζ αλ Χουαρίνι. Ο βαθμός στήριξης προς τον πρίγκιπα Σαλμάν από την καθεστκυία τάξη της Σαουδικής Αραβίας δεν είναι γνωστός. Επιχειρηματικοί κύκλοι τον θεωρούν πολύ βιαστικό, ορμητικό, θιψασμένο για εξουσία και τον επικρίνουν για τους χειρισμούς στον πόλεμο στην Υεμένη και για το εμπόργκο στο Κατάρ. Ωστόσο, το Συμβούλιο της Πί-σπης, που έχει τον τελευταίο λόγο για τη διαδοχή στον θρόνο, τον αποδέχθηκε και πείστηκε για την ακαταλλήλότητα του Μοχάμεντ μπιν Νάιφ για λόγους υγείας, καθώς φέρεται ότι είναι εξισθμένος σε φαρμακευτικές ουσίες.

BLOOMBERG, REUTERS

Ο Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν ηγείται της προσπάθειας να περιοριστεί ο ρόλος του κράτους, να δοθούν κίνητρα ανάπτυξης νέων κλάδων και να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας στον ιδιωτικό τομέα. Επίσης, προβαίνει σε επενδύσεις στην ψυχιαγωγία.

Φιλομαθής, ευέλικτος και καινοτόμος

Η **στροφή** της Σαουδικής Αραβίας σε μια οικονομία που δεν θα βασίζεται μόνο στις εξαγωγές πετρελαίου απαιτεί χρόνο και προσεκτικά βήματα. Η Goldman Sachs συνιστά ψυχραιμία για να μην αποσταθεροποιηθεί το σαουδαραβικό οικοδόμημα. Αρκετοί, πάντως, αμφισβητούν τη βιωσιμότητα του «Οράματος 2030», το οποίο εμπεριέχει 543 επιμέρους πρωτοβουλίες, από επενδύσεις σε έργα υποδομής και φωτοβολταϊκά συστήματα μέχρι θεματικά πάρκα και κινηματογραφικές παραγωγές. Μετά

τη δραστηκή μείωση των τιμών του πετρελαίου το 2014, τα έσοδα συρρικνώθηκαν και η κρατική γενναιοδωρία περιορίστηκε. Οι μισθοί στο Δημόσιο ελαττώθηκαν, όπως και τα μπόνους και οι επιδοτήσεις. Οι πληρωμές στους προμηθευτές του κράτους διακόπηκαν. Η κατανάλωση μειώθηκε ραγδαία και κάμφθηκε η επιχειρηματική εμπιστοσύνη. Επτά μήνες αργότερα, τα μπόνους και τα επιδόματα στο Δημόσιο επανήλθαν. Το καλό με τον Μοχάμεντ μπιν Σαλμάν είναι ότι δεν υποδέχεται τον «παντογνώ-

στην» και αναθεωρεί τις απόψεις του όταν είναι αναγκαίο. Επιπλέον, τον ενδιαφέρει να δοθούν κίνητρα σε ιδιώτες για να ιδρύσουν εταιρείες. Το Κρατικό Επενδυτικό Ταμείο προβλέπει 1,1 δισ. δολ. για τη στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Τέλος, κεφάλαια 2,7 δισ. δολ. θα δοθούν στην ψυχιαγωγία, αφενός για να γίνει πιο φιλελεύθερη η σαουδαραβική κοινωνία και αφετέρου για να μείνουν εντός της χώρας όσα χρήματα δαπανώνται για ταξίδια αναψυχής στο Ντουμπάι και αλλού.

«Σε δεινή κατάσταση η οικονομία της Βόρειας Κορέας»

Η **οικονομία** της Βόρειας Κορέας είναι τόσο ευθραυστή, ώστε ίσως δεν αιντέξει για πολύ στις κυρώσεις από τα Ηνωμένα Έθνη, με αποτέλεσμα να κινδυνεύσουν ακόμα και ανθρώπινες ζωές. Η Κίνα, εμπορικός εταίρος της Βόρειας Κορέας, ανησυχεί επειδή η Πιονγιάνγκ δεν μεταρρυθμίζει την οικονομία της. Σε αυτές τις εκτιμήσεις προέβη χθες ο Βορειοκορεάτης Ρι Γιονγκ Χο, πρώην αξιωματούχος στο οικονομικό επιτελείο του καθεστώτος Κιμ Γιονγκ Ουν, ο οποίος έχει αυτομολήσει στη Δύση από το 2014 και ζει στην Ουάσιγκτον με την οικογένειά του.

Μιλώντας, μέσω μεταφραστή, στην ασιατική κοινότητα της Νέας Υόρκης, ο Ρι Γιονγκ Χο τόνισε ότι «δεν υπάρχουν αρκετά τρόφιμα» στη Βόρεια Κορέα και οι κυρώσεις των Ηνωμένων Εθνών έχουν «μπλοκάρει εντελώς» το εμπόριο, εξαναγκάζοντας την κυβέρνηση να στείλει δεκάδες χιλιάδες εργαζομένους στο εξωτερικό. Πρόσθεσε ότι τα περισσότερα νοικοκυριά της Βόρειας Κορέας δεν έχουν ηλεκ-

τρικό ρεύμα, ενώ στην πρωτεύουσα της χώρας η παροχή ρεύματος διαρκεί μόνον τρεις με τέσσερις ώρες την ημέρα. Περιέγραψε ότι τη χώρα του βρίσκεται σε δεινή κατάσταση και αναφέρθηκε ειδικότερα στο γεγονός ότι η Κίνα «ανησυχεί ιδιαίτερα» επειδή η Πιονγιάνγκ δεν μεταρρυθμίζει την οικονομία της. «εκκλιπαρεί» διαρκώς τη βοήθειά της για τρόφιμα, αντί να μεταρρυθμίζει την οικονομία του. Παράλληλα αναφέρθηκε στις προσπάθειες της βορειοκορεατικής ηγεσίας να προσεγγίσει τον Ρώσο πρόεδρο Βλαντιμίρ Πούτιν. Απεδείχθη όμως, όπως τόνισε ο Ρι Γιονγκ Χο, ότι η διπλωματία «δεν ήταν τόσο εύκολη υπόθεση όσο είχε αρχικά θεωρηθεί».

Τελυταία αποστολή του εν λόγω αξιωματούχου ήταν στην Κίνα, όπου συμμετείχε στη διοίκηση του λεγόμενου «Γραφείου 39», μυστικής οργάνωσης υπεύθυνης για την άντληση κεφαλαίων για λογαριασμό της οικογένειας του Βορειοκορεάτη δικτάτορα Κιμ. Του είχαν, άλλωστε, απο-

Ο Βορειοκορεάτης Ρι Γιονγκ Χο έχει αυτομολήσει στη Δύση από το 2014.

νεμθεί οι ανώτεροι τίτλοι από την Πιονγιάνγκ. Μεσολάβησε, όμως, σειρά διωγμών και, τελικά, διέφυγε στη Δύση το 2014. Σύμφωνα πάντα με τον Ρι, ο Κιμ Γιονγκ Ουν έχει θιχθεί για το γεγονός ότι δεν έχει ποτέ συναντήσει τον Κινέζο πρόεδρο Σι Τζινπίνγκ.

Ο Ρι υποστηρίζει ότι σε συνάντησή του με αξιωματούχους της Νότιας Κορέας ο Βορειοκορεάτης ηγέτης χρησιμοποίησε υβριστικούς χαρακτηρισμούς για τον Κινέζο πρόεδρο και τους Κινέζους γενικότερα, και επισημαίνει πως στην Πιονγιάνγκ επικρατεί ανησυχία για το ενδεχόμενο του Πεκίνου να «προδώσει» τη Βόρεια Κορέα. Συμπεραίνει έτσι ότι η Βόρεια Κορέα έχει πρωταρχικό σκοπό της να οικοδομήσει σχέσεις με τις ΗΠΑ. Δεν παρέλειψε, άλλωστε, να αναφερθεί στην ανταλλαγή φραστικών πυρών ανάμεσα στον Βορειοκορεάτη ηγέτη και τον Αμερικανό πρόεδρο, την οποία και χαρακτήρισε «λογομαχία ανάμεσα σε έναν ενήλικα και ένα παιδί».

Αρχές Νοεμβρίου θα επιλεγεί ο νέος επικεφαλής της Fed

Η **πλησιάζει** απ' ό,τι φαίνεται η ημέρα που θα αντικατασταθεί ο πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ (Fed) Τζανέτ Γέλνερ, καθώς, σύμφωνα με πηγές που επικαλείται το Reuters, ο Ντόναλντ Τραμπ θα επιλέξει τον διάδοχό της πριν από το προγραμματισμένο του ταξίδι στην Ασία, δηλαδή στις αρχές Νοεμβρίου. Την Πέμπτη, ο κ. Τραμπ αναμένεται να συναντηθεί με την κ. Γέλνερ, ενώ την ίδια διαδικασία θα ακολουθήσει και για τους υπόλοιπους τέσσερις διεκδικητές της θέσης. Υπενθυμίζεται ότι η θητεία της κ. Γέλνερ λήγει στις 3 Φεβρουαρίου. Σύμφωνα με πληροφορίες του Reuters, ο Γκάρι Κον, επικεφαλής σύμβουλος οικονομικών υποθέσεων του κ. Τραμπ, και ο πρώην διοικητής της περιφερειακής Fed Κέβιν Γουάιτς είναι συνηγορητικοί της κ. Γέλνερ. Αυτήν όμως τη θέση διεκδικούν και ο νυν διοικητής της περιφερειακής Fed Τζέρομ Πάουελ, καθώς και ο καθηγητής Οικονομικών στο

Standford University Τζον Τέιλορ. Μάλιστα, όπως επισημαίνει το Bloomberg, οι επενδυτές εκτιμούν ότι η επιλογή του Τζον Τέιλορ ερμηνεύεται και ως πρόκριμα για αύξηση των επιτοκίων δανεισμού, παρότι ο ίδιος έχει δηλώσει ότι θα δείξει μεγαλύτερη ευελιξία κατά την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής σε σχέση με όσα υποστηρίζει στις ακαδημαϊκές του δημοσιεύσεις. Η συνάντηση που είχε ο κ. Τραμπ με τον κ. Τέιλορ διεξήχθη από ό,τι φαίνεται σε πολύ θετικό κλίμα, με τον Αμερικανό πρόεδρο να εντυπωσιάζεται από τις ικανότητες που επέδειξε ο κ. Τέιλορ κατά τη διάρκεια της συνάντησής τους. Στο ακούσμα αυτής της ειδήσεως, το δολάριο σημείωσε άνοδο, ενώ οι αποδόσεις των δεκαετών ομολόγων υποχώρησαν. Σε πρόσφατη έρευνα που έκανε το πρακτορείο Reuters, κάποιοι οικονομολόγοι εκτιμούν ότι ο κ. Πάουελ είναι ίσως ο επικρατέστερος αντικαταστάτης της Τζανέτ Γέλνερ στη Fed.

Επιβράδυνση της ανάπτυξης αναμένει για το 2018 η Μαδρίτη, λόγω Καταλωνίας

Σε **τεντωμένο** σχοινί βρίσκεται η οικονομία της Ισπανίας, καθώς η κυβέρνηση αναθεώρησε προς τα κάτω τις προβλέψεις της για τον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ το 2018, λόγω της αυξημένης αβεβαιότητας που προκαλεί η ενδεχόμενη απόσχιση της Καταλωνίας. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την ισπανική κυβέρνηση, το 2018 ο ρυθμός ανάπτυξης της ισπανικής οικονομίας θα διαμορφωθεί στο 2,3% έναντι αρχικών προβλέψεων για ανάπτυξη στο 2,6%. Εγγραφο που απέστειλε η ισπανική κυβέρνηση στις Βρυξέλλες επισημαίνει ότι το επόμενο έτος αναμένεται να υπάρξει ελαφριά επιβράδυνση της εγχώριας ζήτησης, λόγω των αρνητικών επιπτώσεων στη πολιτικές αστάθειες που προκαλεί η παρούσα κατάσταση στην Καταλονία.

Εντούτοις, η Μαδρίτη κατέστησε σαφές ότι ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ θα διαμορφωθεί στο 3,1% το 2017, δηλαδή θα ενισχυθεί κατά 0,1% σε σχέση με τις προβλέψεις του Ιουλίου, επικαλούμενη την αύξηση της εξωτερικής ζήτησης. Εντούτοις, την προηγούμενη Παρασκευή ο υπουργός Οικονομικών Λουίς ντε Γκίντος προειδοποίησε ότι η κρίση που έχει ξεσπάσει στην Καταλονία θα επιφέρει επιπτώσεις στην οικονομία της χώρας. Παρά την αναθεώρηση προς τα κάτω των αρχικών προβλέψεων για ρυθμό ανάπτυξης στο 2,6% το 2018, στο εν λόγω έγγραφο η κυβέρνηση επισημάνει ότι θα τηρήσει τις δεσμεύσεις της όσον αφορά το δημοσιονομικό έλλειμμα, το οποίο προ-

Οικονομικοί αναλυτές ανησυχούν ότι η περαιτέρω κλιμάκωση της έντασης θα επηρεάσει το σύνολο της αγοράς.

Οι **αρχικές προβλέψεις** της ισπανικής κυβέρνησης τοποθετούσαν τον ρυθμό ανάπτυξης του 2018 στο 2,6%.

βλέπεται να μειωθεί στο 3,1% το 2017 και στο 2,3% το 2018, αρκετά πιο κάτω από τον επίσημο ευρωπαϊκό στόχο. Επίσης, σύμφωνα με τις προβλέψεις της

κυβέρνησης του Μαριάνο Ραχόι, το ποσοστό ανεργίας αναμένεται να παραμείνει σε υψηλά επίπεδα, αλλά θα μειωθεί στο 17,2% το 2017 και στο 15,5% το 2018. Υπενθυμίζεται ότι το 2013 το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε κατακόρυφα και διαμορφώθηκε στο 27%.

Ο φόβος, όμως, για ενδεχόμενη κλιμάκωση της έντασης μεταξύ Μαδρίτης και Καταλωνίας φαίνεται να λαμβάνει διαστάσεις, με τον Μαριάνο Ραχόι να ζητεί από τον πρόεδρο της Καταλωνίας Κάρλες Πουτζντεμόν να αποσαφηνίσει τη θέση του σχετικά με την ανεξαρτησία της ισπανικής περιφέρειας. Ο Σίμον Φρενς, επικεφαλής οικονομολόγος στην Panmure Gordon & Co, επισημάνει στην τηλεόραση του Bloomberg ότι το πιο ανησυχητικό είναι η περαιτέρω κλιμάκωση της έντασης, κάτι που ίσως να επηρεάσει το σύνολο της αγοράς και όχι μόνο τις ισπανικές τράπεζες. Μέχρι στιγμής, η κρίση στην οποία έχει εισέλθει η χώρα αποτυπώνεται και στον δείκτη του Χρηματιστηρίου, ο οποίος έχει υποχωρήσει κατά 9% από τον Μάιο, όταν δηλαδή άρχισε να κερδίζει έδαφος η προοπτική ανεξαρτησίας της Καταλωνίας. Ο Κριστοφίλ Μοντόρο, αρμόδιος υπουργός για τον προϋπολογισμό, επισήμανε την περασμένη Δευτέρα σε δηλώσεις του στην εφημερίδα El Economista ότι μέχρι να υποχωρήσει η κυβέρνηση της Καταλωνίας, η Ισπανία «θα μπορούσε για άλλη μία φορά να έρθει αντιμέτωπη με κρίση παρόμοια με εκείνη που γνώρισε το ευρώ στα τέλη του 2011».

Η οικογένεια Κούσνερ κινδυνεύει να χάσει το κτίριο-σύμβολό της στη Νέα Υόρκη

Το **φιλόδοξο** σχέδιο της εταιρείας των Κούσνερ να μετατρέψει σε πολυτελές συγκρότημα κατοικιών, ξενοδοχείων και εμπορικών κέντρων το κτίριο στον αριθμό 666 της Πέμπτης Λεωφόρου προσκρούει στην επιθυμία της επενδυτικής Vornado Realty Trust, συνιδιοκτήτριας και εταίρου των Κούσνερ, να διατηρήσει στο επίμαχο ακίνητο τον χαρακτήρα του κτιρίου γραφείων. Δεδομένου, όμως, ότι η Vornado διαθέτει άφθονα δικά της κεφάλαια σε αντίθεση με την Kushner Cos, η σύγκρουση μπορεί να είναι μοιραία για τους Κούσνερ. Πηγές προσεκτικές στις σχετικές συνομιλίες μίλησαν στο Bloomberg και ανέφεραν ότι ο Στιβ Ροθ, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Vornado, δεν είχε ποτέ ενθουσιαστεί με το σχέδιο των Κούσνερ, αν και δεν είχε επιχειρήσει να προβάλει εμπόδια. Επισήμαναν, όμως, ότι τώρα η Vornado, που ελέγχει 49,5% του κτιρίου, έχει αποφασίσει να μην επενδύσει περαιτέρω σε αυτό, χωρίς να έχει εξασφαλίσει το μέλλον. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει οι δύο εταιρείες να επανέλθουν στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων με τους ενδεχόμενους επενδυτές, κάτι που ενδέχεται να θέσει στο περιθώριο τους Κούσνερ. Η ανακρηματοδότηση του κτιρίου το 2011 ήταν σύνθετη διαδικασία, στην οποία συμμετείχαν πολλοί πιστωτές. Όπως επισημαίνει το Bloomberg, αν επαναληφθεί τώρα κάτι αντίστοιχο, δύσκολα μπορεί να εκτιμηθεί κανείς ποιος θα είναι το αποτέλεσμα. Σίγουρα, όμως, όπως έχει διαμορφωθεί η ισσορροπία, δυνάμει ανάμεσα στους δύο εταίρους,

Η Vornado, που ελέγχει 49,5% του κτιρίου, έχει αποφασίσει να μην επενδύσει περαιτέρω σε αυτό.

Η **Vornado έχει πρόσβαση σε δικά της κεφάλαια, καθώς έχει επενδύσει σε σειρά κερδοφόρων κτιρίων γραφείων.**

δεν αποκλείεται να έχει ως αποτέλεσμα να χάσουν οι Κούσνερ τον έλεγχο του κτιρίου. Η Vornado, που το 2011 αγόρασε το 49,5% του κτιρίου έναντι 80 ε-

κατ. δολαρίων και τα μισά χρέη του, έχει πρόσβαση σε δικά της κεφάλαια καθώς επένδυσε σε σειρά κερδοφόρων κτιρίων γραφείων. Παράλληλα έχει μεγάλες διασυνδέσεις με θεσμικούς επενδυτές. Στον αντίποδα βρίσκονται οι Κούσνερ, που το 2011 πρόσθεσαν 30 εκατ. δολάρια στο κτίριο, πλην όμως τα είχαν αντλήσει πουλώντας τον «αέρα» σε γειτονικό κτίριο και όχι από κέρδη και αποδόσεις επενδύσεων. Και ενώ έχει επεκτείνει το δίκτυο των εταίρων της και των δανειστών τα τελευταία 10 χρόνια, η οικογένεια Κούσνερ δυσκολεύεται να βρει χρηματοδότες από τη στιγμή που ο Τζάρεντ Κούσνερ ανέλαβε καθήκοντα στον Λευκό Οίκο. Ο διορισμός του στον Λευκό Οίκο προκαλεί προβληματισμό ότι ίσως εκμεταλλευθεί τη θέση του για να ωφεληθεί οικονομικά την οικογένειά του, μολονότι ο ίδιος πούλησε το μερίδιό του στο κτίριο και περιουσιακά στοιχεία για να αποφύγει τις κατηγορίες για σύγκρουση συμφερόντων.

Ο χρόνος πιέζει, καθώς το κτίριο έχει αγοραστεί με δάνειο ύψους 1,2 δισ. δολαρίων. Οι Κούσνερ το αγόρασαν όταν η αξία του ήταν στο υψηλότερο επίπεδό της και αμέσως μετά το κτίριο άρχισε να χάνει την αξία του, καθώς κατέρρεε η αγορά ακινήτων του Μανχάταν. Έκασε 14,5 εκατ. δολάρια το 2016 και αναμένεται να χάσει 24 εκατ. δολάρια φέτος, μετά την αύξηση των τόκων του δανείου. Εως τον Ιούνιο, το 30% των γραφείων του ήταν κενά, γεγονός που οδηγεί σε περαιτέρω ζημιές.

Ο Σι Τζινπίνγκ υπόσχεται περισσότερες μεταρρυθμίσεις

Θέλει να δημιουργήσει επιχειρήσεις ανταγωνιστικές στον παγκόσμιο στίβο

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

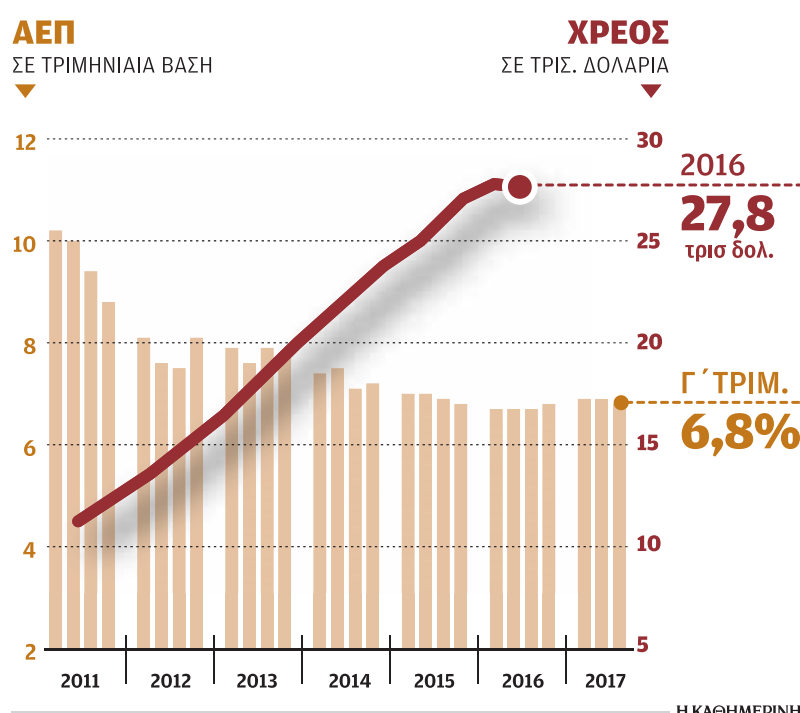
Υποσχόμενος ότι η Κίνα «δεν θα κλείσει την πόρτα αλλά θα την ανοίξει περισσότερο» και θα συνδέσει στενότερα την οικονομία της με την παγκόσμια οικονομία, ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ αναπαρήγαγε στη διάρκεια της εβδομάδας που πέρασε την εικόνα που είχε δώσει στην αρχή του έτους, όταν αιφνίδιασε οικονομολόγους και επιχειρηματίες υπερασπιζόμενος την παγκοσμιοποίηση. Στην ομιλία του ενώπιον του 19ου Συνεδρίου του Κ.Κ. της Κίνας, ο πρόεδρος της δεύτερης οικονομίας στον κόσμο, η οποία, παρά την επιβράδυνσή της, εξακολουθεί να αναπτύσσεται με ρυθμούς τους οποίους δύσκολα θα επιτύχουν οι δυτικές οικονομίες, απευθύνθηκε ταυτοχρόνως στο εγκώριο και στο διεθνές ακροατήριο και παρουσίασε το όραμά του για μια Κίνα σύγχρονη, ανοικτή στην παγκόσμια οικονομία και με αναβαθμισμένο βιοτικό επίπεδο.

Θέτοντας στόχο να εξελιχθεί η Κίνα έως το 2035 σε πλήρως «εκσυγχρονισμένη» χώρα, η οποία θα βασίζεται στην καινοτομία, και σε «σύγχρονη δύναμη» έως το 2050, δεσμεύθηκε να προωθήσει σειρά μεταρρυθμίσεων

που ανταποκρίνονται σε πάγια αιτήματα των εμπορικών της εταίρων από τη Δύση. Ανάμεσά τους η απελευθέρωση της συναλλαγματικής ισοτιμίας και του χρηματοπιστωτικού της συστήματος, αλλά και η υιοθέτηση ενός πιο αποφασιστικού ρόλου που θα έχει η αγορά στη ρύθμιση της οικονομίας και στην κατανομή των πόρων. Η φιλοδοξία της Κίνας να επιλακεί περαιτέρω στην παγκόσμια οικονομία έχει ήδη δρομολογηθεί με το σχέδιο του νέου δρόμου του μεταξίου, μέσω του οποίου θα διοχετευθούν κινεζικά κεφάλαια σε επενδύσεις σε όλες τις χώρες από τις οποίες πρόκειται να διέλθει το φιλόδοξο σχέδιο του Πεκίνου.

Απευθυνόμενος παράλληλα στο εγκώριο ακροατήριο, λίγους μήνες αφοτό το Πεκίνο άρχισε να θέτει περιορισμούς στις αλόγιστες εξαγωγές ξένων επιχειρήσεων από κινεζικές για να σταματήσει η «αιμορραγία» κεφαλαίων, ο κ. Σι υποσχέθηκε να αποτρέψει την απώλεια περιουσιακών στοιχείων των κτόρων. Δεσμεύθηκε να εμβαθύνει τη μεταρρύθμιση των κρατικών επιχειρήσεων, να καλλιεργήσει μια οικονομία που θα βασίζεται στη συνύπαρξη κράτους και ιδιωτικού τομέα και να δημιουργήσει επιχειρήσεις που

Σταθερή η ανάπτυξη της Κίνας αλλά μεγάλο το χρέος της

Το Πεκίνο θέτει περιορισμούς στις εξαγωγές ξένων επιχειρήσεων από κινεζικές, για να σταματήσει η «αιμορραγία» κεφαλαίων.

θα μπορούν να ανταγωνιστούν στον παγκόσμιο στίβο. Εθεσε ταυτοχρόνως νέες προτεραιότητες στο πλαίσιο της αλλαγής αναπτυξιακού μοντέλου. Κύριος στόχος είναι η τόνωση της εγκώριας κατανάλωσης ως βάση της οικονομικής ανάπτυξης. Βάσει αυτών των προτεραιοτήτων, που είχαν δρομολογηθεί στο προηγούμενο πενταετές πρόγραμμα και αφορούσαν την αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου του κινεζικού λαού, μίλησε για επέκταση της μεσαίας τάξης αλλά και για τον

στόχο να γεφυρωθεί το χάσμα ανάπτυξης ανάμεσα στις αγροτικές και τις αστικές περιοχές της χώρας.

Οι υποσχέσεις του Κινέζου προέδρου έτυχαν πολλών ερμηνειών από αναλυτές. Ο Ράιμντ Γιουνγκ, οικονομολόγος της ANZ στο Χονγκ Κονγκ, σχολίασε ότι «κανείς δεν γνωρίζει τι ακριβώς σημαίνει εκσυγχρονισμένη χώρα», αλλά εκτίμησε ότι πρόθεση του Σι Τζινπίνγκ είναι να εξελιχθεί η Κίνα «σε χώρα υψηλού εισοδήματος, όπως η Ιαπωνία και η Αυστραλία». Σύμφωνα με την ANZ, πάντως, για να πληροί η Κίνα τον ορισμό της «χώρας υψηλού εισοδήματος», όπως τον έχει προσδιορίσει η Παγκόσμια Τράπεζα, πρέπει να διατηρήσει ρυθμούς ανάπτυξης τουλάχιστον 4,9%, έως το 2050. Μέχρι στιγμής, πάντως, η Κίνα έχει διαψεύσει όσους προείδαν ότι τα τελευταία χρόνια για τον κίνδυνο ανώμαλης προσγείωσής της.

Ο κεντρικός τραπεζίτης ανησυχεί για «φρούσκες» σε τομείς της οικονομίας

Σε αντίθεση με την ευοίωνη εικόνα που φαίνεται να σκιαγραφείται αφενός από το όραμα του Κινέζου προέδρου και αφετέρου από τη συνεχιζόμενη ανάπτυξη της κινεζικής οικονομίας, ο επικεφαλής της Λαϊκής Τράπεζας της Κίνας Τζου Σιατσουάν υπενθυμίζει την υπερχρέωση της δεύτερης οικονομίας στον κόσμο και προειδοποιεί για τους κινδύνους.

Κατά τη διάρκεια της εβδομάδας, ο απερχόμενος κεντρικός τραπεζίτης προειδοποίησε για τον κίνδυνο αιφνίδιας κατάρρευσης των τιμών των περιουσιακών στοιχείων, εξαιτίας της υπερχρέωσης ή και των πιέσεων στην ισοτιμία του εθνικού νομίσματος της Κίνας, του γουάν.

Μιλώντας στο περιθώριο του 19ου συνεδρίου του ΚΚΚ, ο κ. Τζου τόνισε πως η Κίνα πρέπει να αποτρέψει τη συσσώρευση κινδύνων λόγω υπερβολικής αισιοδοξίας. Οπως διευκρίνισε, είναι υψηλά τα επίπεδα χρέους της κινεζικής οικονομίας, ενώ το χρέος των κινεζικών νοικοκυριών αυξάνεται με υπερβολικά γρήγορους ρυθμούς. «Πρέπει να επικεντρωθούμε στην αποτροπή μιας δραματικής προσαρμογής της κινεζικής οικονομίας», τόνισε ο κ. Τζου, που έσπευσε να προσθέσει πως οι κινεζικές αρχές θα ελέγχουν τους κινδύνους που ενδέχεται να προκύψουν από οποιαδήποτε αιφνίδια μεταβολή ή από τις «φρούσκες» που έχουν δημιουργηθεί σε διάφορους τομείς. Προέβλεψε, άλλωστε, πως το συνολικό χρέος της Κίνας, κρατικού τομέα, επιχειρήσεων και νοικοκυριών, θα υποχωρήσει, καθώς οι Αρχές θα μεριμνήσουν για να θέσουν υπό έλεγχο τον δανεισμό.

Οι προειδοποιήσεις του κ. Τζου

κάθε άλλο παρά κεραυνός εν αιθρία ήταν. Επανελημμένες, οικονομικοί αναλυτές και διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί έχουν προειδοποιήσει το Πεκίνο για την υπερχρέωση επιχειρήσεων και νοικοκυριών. Ανάμεσά τους, ο Τοί Λο της BNP Paribas, που επιμένει ότι «η υπερχρέωση της Κίνας είναι ο τομέας που χρειάζεται άμεσα μεταρρύθμιση», αλλά και το ΔΝΤ.

Προ δύο μηνών, το Ταμείο πρόέβλεψε ότι το χρέος της Κίνας εκτός χρηματοπιστωτικού τομέα θα εκτινασθεί σχεδόν στο 300% του ΑΕΠ της το 2022, καταγράφοντας άλμα από τα υφιστάμενα επίπεδα του 242%

Οι οφειλές των κινεζικών νοικοκυριών αυξάνονται με υπερβολικά γρήγορο ρυθμό.

του ΑΕΠ. Παράλληλα, οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης έχουν εκφράσει ανησυχία για τη ραγδαία συσσώρευση χρέων στην Κίνα και έχουν επικαλεστεί την υπερχρέωσή της για την υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητάς της.

Τον περασμένο μήνα, την υποβάθμιση S&P, ενώ είχε προηγηθεί ανάλογη κίνηση από τη Moody's τον Μάιο. Το υψηλό χρέος και ο συνεχιζόμενος δανεισμός είναι οι παράγοντες που θαμνώνουν την εικόνα της κινεζικής οικονομίας. Τα τελευταία στοιχεία καταδεικνύουν ότι τον Σεπτέμβριο οι κινεζικές τράπεζες χορήγησαν περισσότερα νέα δάνεια από όσα είχαν αρχικά προβλέψει.

Ενταση κυριαρχεί στις διαπραγματεύσεις για τη NAFTA

Αλληλοκατηγορίες εκτοξεύονται μεταξύ Αμερικανών και Καναδών αξιωματούχων για εσκεμμένη κωλυσιεργία και σαμποτάζ των προσπαθειών σχετικά με την επαναδιαπραγμάτευση της Συμφωνίας Ελευθέρου Εμπορίου Βορείου Αμερικής (NAFTA), όπου συμμετέχει και το Μεξικό. Όλες οι πλευρές, όμως, έχουν συμφωνήσει για την παράταση των συνομιλιών έως το α' τρίμηνο του 2018, ενώ ο επόμενος γύρος θα λάβει χώρα στην Πόλη του Μεξικού, από τις 17 έως τις 21 Νοεμβρίου. Ενα επιτακτικό διαπραγματευσεων στην Ουάσινγκτον κατέληξε σε αδιέξοδο, με την υπουργό Εξωτερικών του Καναδά Κριστίνα Φίλαντ να κατηγορεί τον Λευκό Οίκο ότι επιδιώκει να αποσπάσει μόνον οφέλη χωρίς καμία παραχώρηση. Οι Ηνωμένες Πολιτείες ισχυρίζονται ότι δεν υπάρχει προθυμία από τον Καναδά και το Μεξικό για να περιοριστεί το εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ με αυτές τις χώρες. Η κ. Φίλαντ, ο εμπορικός αντιπρόσωπος των ΗΠΑ Ρόμπερτ Λάιτβαϊζερ και ο υπουργός Οικονομίας του Μεξικού Ιλντε-

Η υπουργός Εξωτερικών του Καναδά Κριστίνα Φίλαντ κατηγορεί τον Λευκό Οίκο ότι επιδιώκει να αποσπάσει μόνον οφέλη χωρίς καμία παραχώρηση.

φόνσο Γκουατζάρντο έκαναν λόγο για μεγάλη διαφορά απόψεων. Συνεπώς θα πρέπει να παρατείνουν τις διαβουλεύσεις για επαναδιαπραγμάτευση της NAFTA. Η κ. Φίλαντ μίλησε για διάσταση απόψεων σχετικά με το ψηφιακό εμπόριο, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα μέτρα κατά της διαφθοράς.

Οικονομικοί αναλυτές έχουν επισημάνει ότι τα χρονικά περιθώρια είναι αρκετά στενά για την αναθεώρηση μιας συμφωνίας ελεύθερου εμπορίου, που περιλαμβάνει από τις αυτοκινητοβιομηχανίες μέχρι τη γαλακτοκομική προϊόντα. Επανερχόταν, εν τω μεταξύ, οι φόβοι μήπως ο Αμερικανός πρόεδρος αποφασίσει να ακυρώσει τη NAFTA, όπως είχε απειληθεί στο παρελθόν. Ενα από τα βασικά αιτήματα των ΗΠΑ είναι να γίνεται επαναδιαπραγμάτευση των όρων της συμφωνίας ανά πενταετία, να κρατήσει τη μερίδα του λέοντος στην παραγωγή των αυτοκινήτων και να διευκολυνθεί η επιβολή δασμών στις εισαγωγές από τον Καναδά και το Μεξικό. «Εκουμε

δει προτάσεις που, αν εφαρμοστούν, θα μας πάνε πάνω από 20 χρόνια πίσω», σχολίασε η κ. Φίλαντ. Παρά τις εντάσεις, οι Μεξικάνοι και οι Καναδοί αξιωματούχοι τόνισαν ότι δεν θα αποχωρήσουν από το τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Ανάλογη στάση τήρησε και ο Αμερικανός εμπορικός αντιπρόσωπος, δηλώνοντας ότι «πάρουν πολλοί λόγοι για να συνεχίσουμε το εμπόριο».

Η παράταση των διαπραγματεύσεων από τα τέλη του τρέχοντος έτους στο α' τρίμηνο του 2018 ήταν μια είδηση που ενίσχυσε χθες το πέσο Μεξικού κατά 1,2%. Από τον Ιούλιο, το μεξικανικό πέσο έχει υποχωρήσει κατά 7% λόγω φόβων ότι δεν θα επιβιώσει η NAFTA, η οποία παίζει κρίσιμο ρόλο στην οικονομία της χώρας. Το 80% των μεξικανικών εξαγωγών καταλήγουν στις ΗΠΑ. Αυτοκινητοβιομηχανίες με πωλήσεις στις ΗΠΑ, όπως η Ford Motor, η General Motors και η Fiat Chrysler Automobiles, εισάγουν εξαρτήματα από εργοστάσια στο Μεξικό.

REUTERS

«Ανάσα» 20 δισ. δολαρίων στην οικονομία του Κατάρ

Κεφάλαια ύψους άνω των 20 δισ. δολαρίων μεταφέρει στην οικονομία του Κατάρ το επενδυτικό ταμείο της μικρής αραβικής χώρας. Στόχος του είναι να αμβλύνει τις συνέπειες από τον αποκλεισμό που έχουν επιβάλει στο Κατάρ οι γειτονικές χώρες του Κόλπου.

Σύμφωνα με τον Αλί Σαρίφ αλ Εμάντι, υπουργό Οικονομικών του αραβικού εμιράτου, αυτά τα κεφάλαια θα διατεθούν για να δημιουργήσουν ένα «μαζιλάρι» που θα παρέχει ρευστότητα στο τραπεζικό σύστημα, καθώς ο αποκλεισμός του Κατάρ από τις γειτονικές του χώρες οδήγησε σε εκροές κεφαλαίων άνω των 30 δισ. δολαρίων.

«Δεν ρευστοποιούμε τίποτε, απλώς αντλούμε μέρος της ρευστότητας και τη μεταφέρουμε από το εξωτερικό στο εσωτερικό», τονίζει ο κ. Εμάντι, ενώ παράλληλα επιμένει ότι πρόκειται για μέτρο «προληπτικής φύσης». Προηγήθηκε τον περασμένο μήνα η εκτίμηση του οίκου Moody's ότι από την αρχή της διπλωματικής κρίσης μεταξύ

των αραβικών χωρών, το Κατάρ έχει ρίξει στην οικονομία του κεφάλαια ύψους 38,5 δισ. δολαρίων. Η Επενδυτική Αρχή του Κατάρ εκτιμάται ότι διαθέτει περιουσιακά στοιχεία αξίας περίπου 300 δισ. δολαρίων. Είναι ένα από τα πιο δραστήρια κρατικά επενδυτικά ταμεία στην ευρύτερη περιοχή του Κόλπου και έχει στο χαρτοφυλάκιο του τρόπαια όπως τα κτίρια Harrods και Shard στο Λονδίνο, αλλά και πακέτα μετοχών σε κολλοσσούς όπως η πολυεθνική τράπεζα Barclays και η βρετανική αυτοκινητοβιομηχανία Volkswagen.

Προσφάτως, πάντως, έχει μειώσει τις τοποθετήσεις του στην ελβετική τράπεζα Credit Suisse, στον ρωσικό ενεργειακό κολλοσσό Rosneft και στην εταιρεία κοσμημάτων Tiffany&Co. Το Κατάρ είναι πρώτο στον κόσμο σε εξαγωγές υδρογονανθράκων φυσικού αερίου και μία από τις πλουσιότερες χώρες στον κόσμο ως προς το κατά κεφαλήν εισόδημα.

Η Αργεντινή προσπαθεί να προσελκύσει επενδύσεις

Η συρρίκνωση του κράτους, η κατάρτιση των περιορισμών στο εμπόριο και οι μεταρρυθμίσεις στη δημοσιονομική και τη φορολογική πολιτική, αλλά και στις αγορές εργασίας και κεφαλαίου, περιλαμβάνονται στη νεοφιλελεύθερη ατζέντα του προέδρου της Αργεντινής Μαουρίσιο Μάκρι, η εφαρμογή της οποίας διακυβεύεται στις εκλογές που θα γίνουν την Κυριακή για την ανάδειξη μελών του Κογκρέσου. Από τον Μάρτιο του 2016, οπότε επέστρεψε στις διεθνείς αγορές έπειτα από μακρόχρονη απουσία, η Αργεντινή έχει καταφέρει να πουλήσει σε διεθνείς επενδυτές ομόλογα αξίας 54 δισ. δολαρίων. Σήμερα, η μεγαλύτερη πρόκληση για το Μπουένος Άιρες είναι να πείσει τους επενδυτές ότι η αστάθεια ανήκει στο παρελθόν. Οπως επισημαίνουν σε σχετικό ρεπορτάζ οι Financial Times, στόχος του προέδρου Μάκρι

Σήμερα, η μεγαλύτερη πρόκληση για το Μπουένος Άιρες είναι να πείσει ότι η αστάθεια ανήκει στο παρελθόν.

είναι να προσελκύσει αρκετές επενδύσεις, ώστε να μπορέσει να «εξελκιδώσει» την ανάπτυξη και να αντιστρέψει την πτωτική πορεία.

Σύμφωνα με τη βρετανική εφημερίδα, κάποιος κίνδυνος απορρέει από την προσπάθεια του Αργεντινίου προέδρου να προωθήσει σταδιακά το πολιτικό πρόγραμμά του, ώστε να «κρυώσει το χάπι» των πικρών μεταρρυθμίσεων. Έχει μεν προωθήσει ορισμένα μέτρα, όπως ο έλεγχος στην ισοτιμία

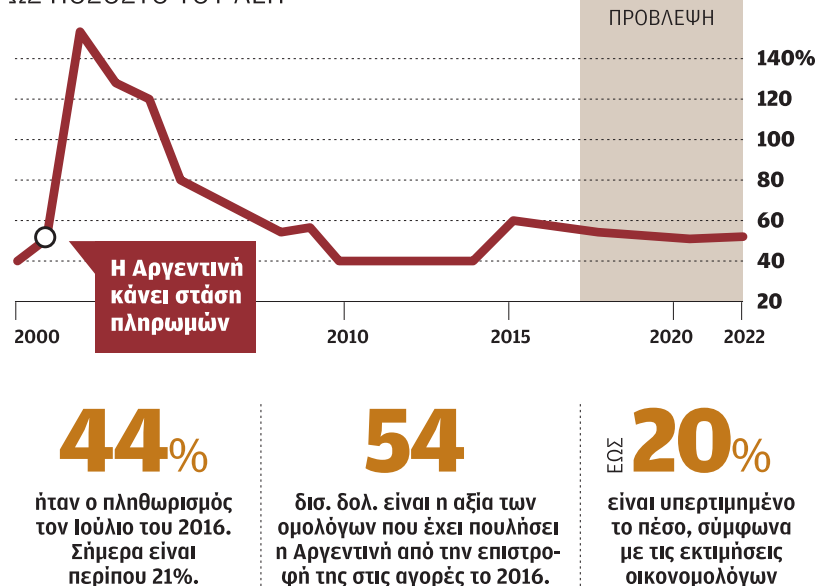
του εθνικού νομίσματος, αλλά η απόφασή του να διατηρήσει και εν μέρει να επεκτείνει κοινωνικά προγράμματα έχει διευρύνει το δημοσιονομικό έλλειμμα. Ως εκ τούτου, η επιτυχία του μεταρρυθμιστικού του προγράμματος θα εξαρτηθεί από το κατά πόσον θα μπορέσει η Αργεντινή να διασφαλίσει την πρόσβαση στις διεθνείς αγορές, για να χρηματοδοτήσει τα ελλείμματά της. Οι επικριτές του επισημαίνουν, άλλωστε, πως η πάλαι ποτέ πλούσια χώρα της Λατινικής Αμερικής έχει δανειστεί περισσότερα από οποιαδήποτε άλλη αναδυόμενη αγορά από τη στιγμή που ανέλαβε καθήκοντα ο κ. Μάκρι.

Προς το παρόν, το χρέος της χώρας παραμένει σε σχετικά χαμηλά επίπεδα. Οικονομολόγοι της Bank of America Merrill Lynch το υπολογίζουν στο 24,3% του ΑΕΠ, όταν αφαιρεθούν οι υποχρεώσεις μεταξύ των φορέων του δημοσίου

τομέα. Δεδομένου ότι τα επιτόκια παραμένουν ακόμη χαμηλά παγκοσμίως και οι επενδυτές είναι πρόθυμοι να δανείσουν όταν βρουν υψηλότερες αποδόσεις, οι δανειακές ανάγκες της Αργεντινής δεν αναμένεται να αποτελέσουν πρόβλημα πριν από τις γενικές εκλογές του 2019. Μέχρι τότε, στόχος της κυβέρνησης είναι να περιορίσει το πρωτογενές έλλειμμα στο 2,2% και τον πληθωρισμό στο 5%. Άλλο πρόβλημα είναι η συναλλαγματική ισοτιμία του εθνικού νομίσματος, καθώς οικονομικοί αναλυτές το θεωρούν υπερτιμημένο κατά 15% έως 20%. Σύμφωνα με τον πρώην υπουργό Οικονομικών Αλφόνσο Πρατ-Γκάι, η οικονομία της Αργεντινής θα σημειώσει ανάπτυξη 3% φέτος, ενώ ο πληθωρισμός έχει περιοριστεί περίπου κατά το ήμισυ από το λιγυγιάδες 44% στο οποίο έφτανε τον Ιούλιο του 2016.

Δημόσιο χρέος της Αργεντινής

ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΑΕΠ

ΠΗΓΗ: ΔΝΤ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Grant Thornton

An instinct for growth™

Audit | Tax | Advisory

Stand above the crowd.

In today's environment, conventional wisdom doesn't get you very far. We build collaborative teams that will give you the fresh perspectives to rise above the status quo.

www.gtcyprus.com

Χιλιανή βιομηχανία παραγωγής λιθίου, στόχος κινεζικών ομίλων

Απαραίτητο στην αναπτυσσόμενη αγορά μπαταριών ηλεκτροκίνητων οχημάτων

Η **κινεζική** κρατική βιομηχανία χημικών Sinochem έχει υποβάλει προ-σφορά για την εξαγορά μεριδίου αξίας 4 δισ. δολαρίων της Sociedad Química y Minera de Chile (SQM), μιας εκ των μεγαλύτερων βιομηχανιών παραγωγής λιθίου στον κόσμο. Την ίδια στιγμή, όμως, ακόμη τρεις κινεζικές εταιρείες έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για το ίδιο μερίδιο της SQM. Το έκδηλο ενδιαφέρον των κινεζικών βιομηχανιών για την εν λόγω βιομηχανία προδίδει πως όσους περιορισμούς κι αν έχει θέσει φέτος το Πεκίνο στις αλόγιστες εξαγωγές ξένων επιχειρήσεων από κινεζικές, δεν αφορούν σε καμία περίπτωση εξαγωγές με στόχο εταιρείες που παράγουν στρατηγικής σημασίας πρώτες ύλες. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, το λιθίο που παράγει η βιομηχανία SQM είναι από τα καίρια συστατικά για την παρασκευή μπαταριών ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων, έναν από τους τομείς στους οποίους ετοιμάζεται να ανταγωνιστεί επιθετικά η Κίνα σε διεθνές επίπεδο.

Σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ της βρετανικής εφημερίδας Financial Times, ανάμεσα στις άλλες εταιρείες που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για το επίμαχο μερίδιο της SQM είναι ακόμη τρεις κινεζικές: η εταιρεία GSR Capital, που επενδύει σε μη εισηγμένες, η Ningbo Shanshan, που παράγει υλικά για την παρασκευή μπαταριών, και η μεγαλύτερη βιομηχανία παραγωγής λιθίου στην Κίνα, η Tioanqi Lithium. Το μερίδιο της SQM ανήκε στην καναδική εταιρεία PotashCorp, η οποία αναγκάζεται να το εκποιήσει καθώς η αποεπένδυση αποτελεί όρο για την έγκριση συγχώνευσής της με την Agrium, όμιλο φυτοφαρμάκων με έδρα στο Κάλγκαρι. Δίνει, έτσι, στις κινεζικές εταιρείες την ευκαιρία να διεκδικήσουν μερίδιο στη βιομηχανία λιθίου σε μια στιγμή που το Πεκίνο έχει θέσει τον φιλόδοξο στόχο να επεκτείνει την κινεζική παραγωγή ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων. Σημειώτεον ότι η Κίνα είναι η μεγαλύτερη αγορά ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων στον κόσμο και

Η **κρατική** Sinochem και άλλες τρεις κινεζικές εταιρείες έχουν θέσει στο στόχαστρό τους μία από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες λιθίου, τη Sociedad Química y Minera de Chile (SQM).

Η Κίνα είναι η μεγαλύτερη αγορά ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων στον κόσμο.

αναμένεται να κυριαρχήσει σύντομα και στον τομέα των μπαταριών λιθίου. Τον Αύγουστο, άλλωστε, η GSR Capital εξαγόρασε τη μονάδα μπαταριών ηλεκτροκίνητων οχημάτων της αυτοκινητοβιομηχανίας Nissan, ενώ τον περασμένο μήνα η κινεζική αυτοκινητοβιομηχανία Great Wall Motor υπέγραψε συμφωνία με την Pilbara Minerals, εταιρεία εξόρυξης λιθίου

της Αυστραλίας, με την οποία διασφαλίζει την τροφοδοσία της για μία πενταετία. Το περασμένο έτος, άλλωστε, η κινεζική China Molybdenum εξαγόρασε έναντι 2,65 δισ. δολαρίων την εταιρεία ορυχείων Tenke του Κονγκό, τα οποία παράγουν χαλκό και κοβάλτιο. Εδώσε, έτσι, συνέχεια στη διαρκή αναβάθμιση της κινεζικής παρουσίας στην Αφρική, μέσω εταιρειών που αντλούν τους άφθονους πόρους της Μαύρης Ηπείρου. Σε ό,τι αφορά την SQM, έχει εμπλακεί σε παρατεταμένη διαμάχη με την κρατική εταιρεία στήριξης επιχειρήσεων Corfo, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να επεκτείνει την παραγωγή της και να ανταποκριθεί

στην αυξημένη ζήτηση για λιθίο. Σημειώτεον ότι η μετοχή της έχει κάνει άλμα 107% στη διάρκεια του έτους, φτάνοντας στα 59,2 δολάρια, εν μέσω της διαρκώς αυξανόμενης ζήτησης για λιθίο από τη βιομηχανία ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων.

Το αντικείμενο της διαμάχης είναι πολιτικής φύσεως και αφορά το ιδιοκτησιακό καθεστώς της εταιρείας, στο οποίο εναντιώνεται η Corfo. Ατία είναι ο Χούλιο Πόνσε, γαμπρός του δικτάτορα Αουγουστο Πινοσέτ, που ελέγχει πλειοψηφικό πακέτο της SQM μέσω συμφωνίας που συνήψε με έναν εκ των μετόχων της, τον ιαπωνικό όμιλο Kowa Group.

Στη Σαγκάη θέλει να φτιάξει το νέο της εργοστάσιο η Tesla

Στην **Κίνα** προτίθεται να κατασκευάσει η αμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία Tesla το νέο της εργοστάσιο. Η εταιρεία επιβεβαίωσε την προηγούμενη Κυριακή ότι προχώρησε σε μία επί της αρχής συμφωνία με τις τοπικές αρχές της Σαγκάης. Ωστόσο, επικεφαλής της εταιρείας αρνήθηκαν να σχολιάσουν δημοσίευμα της Wall Street Journal, το οποίο αναφέρει ότι οι δύο πλευρές έχουν ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις για την έγκριση της τελικής συμφωνίας. Η Wall Street Journal μεταδίδει ότι η Tesla ήρθε σε συμφωνία με τις Αρχές της Σαγκάης για την κατασκευή εργοστασίου στην ελεύθερη οικονομική ζώνη της περιοχής. Μάλιστα, σύμφωνα με την αμερικανική εφημερίδα, το εργοστάσιο θα ανήκει αποκλειστικά και μόνο στην Tesla. Υπενθυμίζεται ότι η Κίνα επιβάλλει δασμούς 25% στις εισαγωγές αυτοκινήτων, ενώ δεν επιτρέπει σε ξένες αυτοκινητοβιομηχανίες να κατασκευάζουν δικά τους εργοστάσια.

Τις περισσότερες φορές, οι ξένες εταιρείες είναι υποχρεωμένες να συμμετάσχουν σε κοινοπραξία με κάποια κινεζική για να μπορέσουν να επεκτείνουν την παραγωγή τους. Αυτό ωστόσο, όπως επισημαίνει το Reuters, αποτελεί πρόβλημα για την Tesla, η οποία επιθυμεί να ενισχύσει την παρουσία της στην πολλά υποσχόμενη αγορά ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων. Σύμφωνα με πληροφορίες, η κινεζική κυβέρνηση εξετάζει τελευταία το ενδεχόμενο να δώσει τη δυνατότητα σε ξένες αυτοκινητοβιομηχανίες να ιδρύουν τα δικά τους εργοστάσια σε ελεύθερες οικονομικές ζώνες, χωρίς την ανάγκη να υπάρξει κοινοπραξία. Με αυτήν την κίνηση, η κινεζική κυβέρνηση επιθυμεί να ενισχύσει την παραγωγή υβριδικών και ηλεκτρικών αυτοκινήτων, προκειμένου να αυτήσει και τις πωλήσεις

της. Πάντως, όπως επιβεβαιώνει το Reuters, η Tesla δεν θα γλιτώσει από τους δασμούς 25% που επιβάλλει η κινεζική κυβέρνηση, ωστόσο είναι πιθανό να συμβάλει στη μείωση του κόστους παραγωγής. Σε ανακοίνωσή του ο αμερικανικός κολοσσός επιβεβαίωσε ότι αναμένει έως τα τέλη του έτους να καθοριστούν με σαφήνεια τα σχέδια για την παραγωγή ηλεκτροκίνητων αυτοκινήτων στην Κίνα.

Η Tesla προσθέτει στην ίδια ανακοίνωση ότι συνεργάζεται στενά με τις Αρχές της Σαγκάης για να διερευνήσει τις πιθανότητες κατασκευής

Η παρουσία του αμερικανικού ομίλου στην κινεζική αγορά ηλεκτροκίνητων οχημάτων αποτελεί επιχειρηματική πρόκληση.

ενός εργοστασίου, γεγονός που θα εξυπηρετεί και την κινεζική αγορά. Σημειώνεται ότι η Σαγκάη αποτελεί σημείο αναφοράς για την αγορά ηλεκτροκίνητων και πολυτελών οχημάτων.

Σύμμαχος της αμερικανικής αυτοκινητοβιομηχανίας είναι και η κινεζική εταιρεία πληροφορικής Tencent Holdings Ltd, η οποία διατηρεί μερίδιο 5% στην Tesla. Αγνωστο παραμένει αν η κινεζική κυβέρνηση και η αμερικανική εταιρεία θα καταλήξουν σε συμφωνία τον επόμενο μήνα, όταν ο Ντόναλντ Τραμπ θα επισκεφθεί την Κίνα. Ο διευθυντής συμβούλου της Tesla τόνισε ότι η εταιρεία ενδέχεται να δημιουργήσει εργοστάσια κατασκευής αυτοκινήτων στην Ασία και στην Ευρώπη.

Σημαντική πρόοδο έχει σημειώσει η Κίνα όσον αφορά τη μείωση του χρέους της

Δεν έχει περάσει μία εβδομάδα μετά τις προειδοποιήσεις του Ζου Σιαοτσουάν, επικεφαλής της Λαϊκής Τράπεζας της Κίνας, για τους κινδύνους που εγκυμονεί η υπερχρέωση της χώρας, και οικονομικοί αναλυτές σπεύδουν να επιστήμουν ότι η δεύτερη οικονομία στον κόσμο έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά τη μείωση του χρέους της. Εκτιμούν, άλλωστε, ότι η διαδικασία της απομώχλησης θα ενταθεί μέσα στο επόμενο έτος, καθώς ο πρόεδρος Σι έχει ενισχυθεί και αναμένεται να προωθήσει τη μεταρρυθμιστική ατζέντα του.

Τα σημεία στα οποία εντοπίζουν σημαντική πρόοδο είναι η μείωση των επενδύσεων σε επισφαλή προϊόντα με υψηλές αποδόσεις, ο χαμηλότερος ρυθμός με τον οποίο αυξάνεται ο διατραπεζικός δανεισμός αλλά και η μείωση των πιστώσεων από το σκιώδες τραπεζικό σύστημα. Τις εκτιμήσεις τους αναμένεται να επαληθεύσουν τα στοιχεία που πρόκειται να δοθούν άμεσα στη δημοσιότητα και αφορούν την κερδοφορία των κινεζικών τραπεζών. Την Πέμπτη αναμένονται τα αποτελέσματα τρίτου τριμήνου της China Construction Bank, μιας εκ των πέντε μεγαλύτερων τραπεζών της χώρας.

Σύμφωνα με έρευνα της επενδυτικής China International Capital Corp, στη διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του έτους μειώθηκε το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που έχουν επενδυθεί σε επισφαλή επενδυτικά προϊόντα, χάρη στην παρέμβαση των ρυθμιστικών αρχών που υποθέτησαν σκληρή γραμμή. Αναφερόμενος στην Τράπεζα της Κίνας, ο Σιν Τέιλορ, στέλεχος της Deutsche Asset Management στο Χονγκ Κονγκ, διατυπώνει την εκτίμησή ότι «έχει κατορθώσει να προχωρήσει σε απομό-

χλευση και να καταστήσει το σύστημα ασφαλέστερο». Παράλληλα, η UBS Group εκτιμά ότι έχει μειωθεί αισθητά ο δανεισμός σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εκτός τραπεζικού τομέα, όπως και επενδυτικά funds και οι διαπραγματευτές τίτλων, που αποτελούν σημαντική πηγή επέκτασης του σκιώδους δανεισμού. Σύμφωνα με την Ντόνα Κουόκ, αναλύτρια για θέματα Κίνας στην UBS του Χονγκ Κονγκ, αυτό σημαίνει ότι μειώνεται ο δανεισμός διαφορετικών επιπέδων μεταξύ

Η UBS Group εκτιμά ότι έχει περιοριστεί αισθητά ο δανεισμός σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εκτός τραπεζικού τομέα.

χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Η ίδια προσεγγίζει πως «θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζουν περισσότερους ελέγχους καθώς εξελίσσεται η αγορά».

Τα αποτελέσματα των μέτρων που έλαβαν οι ρυθμιστικές αρχές της Κίνας αντανακλώνται στην αύξηση του κόστους δανεισμού στη χώρα. Οι αποδόσεις των πενταετών ομολόγων του κινεζικού Δημοσίου έχουν σημειώσει άνοδο κατά περίπου 87 μονάδες βάσης στη διάρκεια του 2017, και σήμερα φτάνουν στο 3,72%, που είναι το υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων τριών ετών. Αναλογικά αυξάνεται και το κόστος χρηματοδότησης των εταιρειών. Τους πρώτους εννέα μήνες του 2017 μειώθηκαν οι πωλήσεις εταιρικών ομολόγων κατά 94% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2016.

40.000 επιχειρηματίες σε απόγνωση στο Βένετο

Στον απόηχο της οικονομικής κατάρρευσης των ιταλικών τραπεζών Veneto Banca και Banca Popolare di Vicenza, 40.000 μικρές επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στην πλούσια περιφέρεια του Βένετο δυσκολεύονται να επιβιώσουν εξαιτίας της έλλειψης χρηματοδότησης. Η κατάρρευση των δύο τραπεζών τον περασμένο Ιούνιο προκάλεσε ισχυρούς πολιτικούς και οικονομικούς τριγμούς, δεδομένου ότι 200.000 μέτοχοι των τραπεζών υπέστησαν πλήγμα. Όπως επισημαίνει στο πρακτορείο ειδήσεων Bloomberg η δικηγόρος Αντρέα Αρμαν, «έχουμε αρχίσει να παρατηρούμε τις επιπτώσεις αυτής της οικονομικής καταστροφής και αυτό που βλέπουμε είναι πολύ ανησυχητικό».

Η Intesa Sanpaolo, η δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα της Ιταλίας, εξαγόρασε τα υγιή περιουσιακά στοιχεία των δύο προβληματικών τραπεζών έναντι συμβολικής τιμής, ενώ το κρατικό

Η **Intesa Sanpaolo**, η δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα της Ιταλίας, εξαγόρασε τα υγιή περιουσιακά στοιχεία της Veneto Banca και της Banca Popolare di Vicenza έναντι συμβολικής τιμής.

Η κατάρρευσή τους υπονομεύει την οικονομία της περιφέρειας στην οποία δραστηριοποιούνταν τα τελευταία χρόνια.

ταμείο των ιταλικών τραπεζών, το SGA, το οποίο προτίθεται να απορροφήσει τα προβληματικά περιουσιακά τους στοιχεία ύψους 18 δισ. ευρώ, δεν λειτουργεί σωστά. Αυτό είχε ως συνέπεια πολλές μικρομεσαίες επιχειρήσεις να μην έχουν πρόσβαση στον δανεισμό, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ενισχύσουν τις επιχειρημα-

τικές τους δραστηριότητες. «Πολλοί από τους οφειλότες διαθέτουν κερδοφόρες επιχειρήσεις, ωστόσο αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε κατάσταση αναμονής», αναφέρει στο Bloomberg ο Μάουρο Ροτσέσο, επικεφαλής της εταιρείας παροχής εγγυήσεων για χορήγηση δανείων Fidi Impresa e Turismo Veneto. Ο ίδιος προσθέτει

ότι αυτοί οι οφειλότες δεν έχουν πρόσβαση σε νέο χρήμα από άλλους δανειστές, εξαιτίας της έκθεσής τους στις δύο παραπάνω προβληματικές τράπεζες. Ακόμη και μετά το ξέσπασμα της χρηματοπιστωτικής κρίσης, οι δύο τράπεζες εξακολουθούσαν να αυξάνουν τον δανεισμό τους προς τις επιχειρήσεις, με αποτέλεσμα στα τέλη

του προηγούμενου έτους να έχουν χορηγήσει δάνεια 46 δισ. ευρώ, εκ των οποίων το 40% είναι μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Αυτό το ποσοστό κατέστησε ακόμα πιο εύαλο το χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας, η οποία φαίνεται να λυγίζει υπό το βάρος των κόκκινων δανείων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι έρευνες έχουν ξεκινήσει από την ΕΚΤ εναντίον δύο πρώην επικεφαλής των τραπεζών Veneto Banca και Banca Popolare di Vicenza, καθώς φαίνεται ότι υποχρέωναν τους πελάτες να υπερδανειζόταν για να αγοράσουν τραπεζικές μετοχές. Μέσω αυτής της διαδικασίας, το ενεργητικό των τραπεζών παρουσιαζόταν τεχνηέντως πιο φουσκωμένο, ενώ με αυτόν τον τρόπο φαίνεται ότι οι δύο τράπεζες χορήγησαν δάνεια 3 δισ. δολαρίων από το 2013 έως το 2016. «Πρόκειται για σκάνδαλο», επιστήμανε με έντονο ύφος ο Κάρλο Μεσίνα, CEO της Intesa SanPaolo, αφοτό η τράπεζα ανακοίνωσε ότι θα δημιουργήσει ταμείο 100 εκατ. ευρώ για την υποστήριξη των χαμηλόμισθων πελατών που έχασαν την περιουσία τους. Δυστυχώς, η κατάρρευση των δύο τραπεζών υπονομεύει την οικονομία της περιφέρειας, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι έχουν πληγεί όλες οι επιχειρήσεις. Πολλές πολυεθνικές εταιρείες παραμένουν άθικτες. Ωστόσο, όπως επισημάνει και ο Λουίτζι Ζινγκάλες, καθηγητής του Πανεπιστημίου του Σικάγου, δεν συμβαίνει το ίδιο και με τις εγχώριες μικρομεσαίες επιχειρήσεις. «Οι δύο τράπεζες του Βενέτο ήταν πολύ σημαντικές για την ενίσχυση χιλιάδων μικρών επιχειρήσεων που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της τοπικής οικονομίας», αναφέρει ο ίδιος στο Bloomberg.

Η δική σου αξιόπιστη τράπεζα

Αξιοπιστία | Υπευθυνότητα | Επαγγελματισμός

www.rcbcy.com | 800 00 722

RCB Bank Ltd. | Μητρική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αρσίου 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Επιφυλάξεις από τους θεσμούς για το πρωτογενές πλεόνασμα

«Βλέπουν» δημοσιονομικό κενό 0,2-0,3% του ΑΕΠ για το 2018

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Επιφυλάξεις για το κατά πόσον η χώρα μας μπορεί να επιτύχει πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ το 2018 εκφράζουν οι θεσμοί, «βλέποντας» προς το παρόν δημοσιονομικό κενό της τάξεως του 0,2-0,3% του ΑΕΠ (360 έως 540 εκατ. ευρώ). Την ίδια στιγμή, εμφανίζονται προβληματισμένοι με τη στάση της ελληνικής κυβέρνησης σχετικά με το κοινωνικό μείρισμα, παρά το γεγονός ότι πέτυχε ο υπουργός Οικονομικών Ευκλ. Τσακαλώτος είχε δεσμευθεί ότι δεν πρόκειται η κυβέρνηση να μοιράσει «13η σύνταξη».

Στην πρώτη συνάντηση των θεσμών με τον αναπληρωτή υπουργό Οικονομικών Γ. Χουλιαράκη και τον υφυπουργό παρά τω Πρωθυπουργό κ. Δ. Λιάκο συζητήθηκε η πορεία του τρέχοντος προϋπολογισμού αλλά και του επόμενου έτους, ενώ παρουσιάστηκαν τα στοιχεία για την πορεία εξόφλησης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων, ώστε να ανοίξει η στρόφιγγα για την εκταμίευση της δεύτερης υποδόσης των 800 εκατ. ευρώ.

Στο δημοσιονομικό κομμάτι οι θεσμοί εκτιμούν, με βάση τα μέχρι στιγμής στοιχεία των τεχνικών κλιμακίων, ότι είναι πιθανή απόκλιση της τάξεως του 0,2-0,3% του ΑΕΠ το 2018, καθώς θεωρούν ότι η υπεραπόδοση των εσόδων του ΕΦΚΑ και οι μειωμένες δαπάνες για συντάξεις δεν είναι διατηρήσιμες. Ωστόσο, αναγνωρίζουν ότι τη δεδομένη στιγμή οι εκτιμήσεις είναι επισφαλείς.

Σε κάθε περίπτωση, οι πιστωτές θέλουν να αποκτήσουν μια καλύτερη εικόνα των εσόδων του προϋπολογισμού του 2017, προκειμένου να διαπιστώσουν το ύψος της απόκλισης στον τομέα των φορολογικών εσόδων σε σχέση με τα αρχικά συμφωνηθέντα. Δηλαδή, οι όποιες αποφάσεις παραμένουν για τα τέλη Νοεμβρίου (με την επιστροφή των θεσμών στην Αθήνα) και αφού προηγουμένως έχουν δημοσιοποιηθεί τα στοιχεία του Οκτωβρίου (σε αυτά συμπεριλαμβάνονται οι εισπράξεις από τον ΦΠΑ του καλοκαιριού από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις). Η ελληνική πλευρά, πάντως, υποστηρίζει

Ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Γιώργος Χουλιαράκης συμμετείχε στη χθεσινή πρώτη συνάντηση με τους θεσμούς.

Ζητούν το υπερπλεόνασμα να δοθεί για την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών.

ότι ο στόχος θα επιτευχθεί στο ακέραιο.

Σχετικά με το υπερπλεόνασμα του τρέχοντος έτους, εφόσον προκύψει τελικά, οι θεσμοί επιθυμούν να διοχε-

τευθεί κατά κύριο λόγο στην αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών και ενδεχομένως ένα τμήμα του να κατευθυνθεί στο ταμειακό απόθεμα (cash buffer), το οποίο θα χρησιμοποιηθεί μετά το τέλος του προγράμματος, ως βοήθεια για την έξοδο στις αγορές. Σημειώνεται ότι στον ίδιο κομμάτι κατευθύνονται και τα χρήματα από τις εκδόσεις που έχει κάνει το ελληνικό Δημόσιο αλλά και από τις μελλοντικές, καθώς και τα χρήματα που θα πιστώσει ο ΕΣΜ στο τέλος του τρέχοντος προ-

Προς εκταμίευση η υποδότη των 800 εκατ.

Το ποσό του 1,5 δισ. ευρώ διοχέτευσε η κυβέρνηση στην αγορά πληρώνοντας υποχρεώσεις της προς τους προμηθευτές, οι οποίες ήταν απαραίτητες για να ανοίξει ο δρόμος για την εκταμίευση της δεύτερης υποδόσης των 800 εκατ. ευρώ. Αξιωματικός του υπουργείου Οικονομικών, μετά το τέλος της συνάντησης, σημείωσε ότι το θέμα «έχει τε-

λειώσει, διαπιστώνεται ότι υπάρχει καθάρη μεταβολή των ληξιπρόθεσμων του Δημοσίου κατά 1,5 δισ. ευρώ στο διάστημα Απριλίου - Σεπτεμβρίου ή 1,25 δισ. ευρώ στο διάστημα Ιουλίου - Σεπτεμβρίου», με μεγάλη προσπάθεια - όπως είπε - πολλών φορέων, αναφέροντας συγκεκριμένα την ΑΑΔΕ, τον ΕΦΚΑ και τον ΕΟΠΥΥ.

γράμματος. Κυβερνητικός αξιωματούχος τόνισε χθες ότι οι δανειστές συμφωνούν πως φέτος το πλεόνασμα θα κλείσει πάνω από τον στόχο. Όπως είπε η πρόβλεψη της κυβέρνησης είναι ότι το πρωτογενές πλεόνασμα θα κλείσει από 2,2% του ΑΕΠ, με την υπέρβαση να ξεπερνά τα 800 εκατ. ευρώ, ενώ για τα μεγέθη του 2018 οι συζητήσεις θα ξεκινήσουν την επόμενη Πέμπτη.

Το συμβούλιο των διοικητών του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM) θα εξετάσει την επόμενη Πέμπτη τα στοιχεία για τις πληρωμές ληξιπρόθεσμων οφειλών. Όπως αναφέρεται σε ανακοίνωση του ΕΣΜ, μια θετική αξιολόγηση θα ανοίξει τον δρόμο στο συμβούλιο να εξετάσει την εκταμίευση των υπόλοιπων 800 εκατ. ευρώ, που προορίζονται για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Το πλεόνασμα του 2016

Στο μεταξύ, στην αναθεώρηση του πρωτογενούς πλεονάσματος του 2016 προχώρησε η Ελληνική Στατιστική Αρχή για το προηγούμενο έτος, μειώνοντας ελαφρά τις αρχικές εκτιμήσεις. Σύμφωνα με τα αναθεωρημένα στοιχεία, το πρωτογενές πλεόνασμα διαμορφώθηκε το 2016 σε 3,7% του ΑΕΠ μειωμένο κατά 0,2%.

Συγκεκριμένα, τον Απρίλιο η ΕΛΣΤΑΤ είχε εκτιμήσει το ύψος του πρωτογενούς πλεονάσματος σε 3,9% του ΑΕΠ, το οποίο σε κάθε περίπτωση ήταν πολλαπλάσιο του μηνιαίου στόχου (0,5% του ΑΕΠ). Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η συγκεκριμένη μέτρηση έχει διαφοροποιήσεις από αυτή που γίνεται με βάση το πρόγραμμα προσαρμογής. Με βάση τους κανόνες της χρηματοδοτικής σύμβασης, το πλεόνασμα είχε υπολογιστεί σε 4,19% (ο στόχος ήταν 0,5% του ΑΕΠ), το οποίο σύμφωνα με πληροφορίες περιορίζεται στο 3,8% του ΑΕΠ.

Τα νέα στοιχεία δείχνουν επίσης ότι το 2016 το κρέος ήταν υψηλότερο κατά περίπου 2% του ΑΕΠ (στο 180,8% από 179% του ΑΕΠ) και το ΑΕΠ του 2016 ήταν τελικά χαμηλότερο σε αξία (στα 174,199 δισ. έναντι 175,88 δισ. προηγούμενης πρόβλεψης).

Εκκρεμούν 133.998 αιτήσεις συνταξιοδότησης

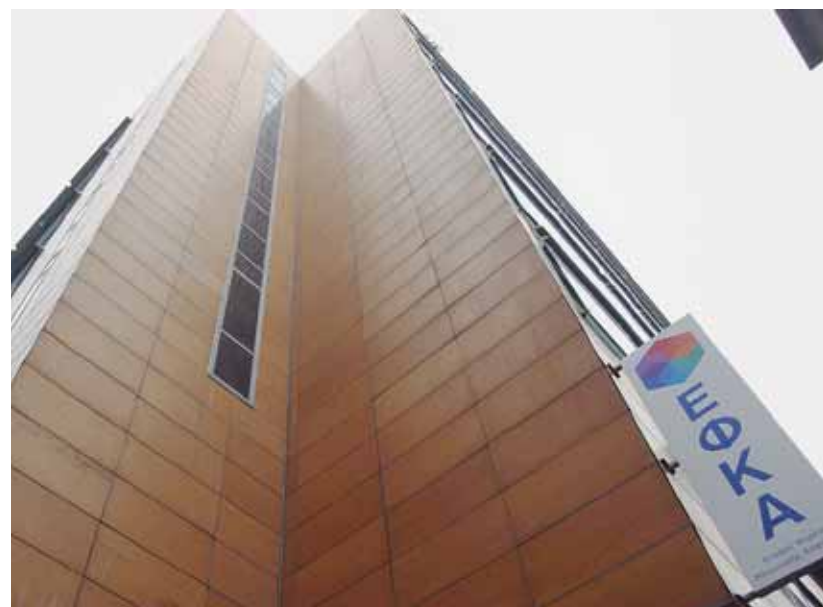
Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Με ανοικτά μέτωπα τόσο σε σχέση με τα προαπαιτούμενα, που περιλαμβάνονται στο συμπληρωματικό μνημόνιο για την ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης, όσο και με τις επιδιώξεις για βελτίωση συγκεκριμένων διατάξεων του νόμου Κατρούγκαλου, αναμένεται να προσέλθει στη διαπραγμάτευση με τους δανειστές η ηγεσία του υπουργείου Εργασίας.

Η έναρξη των συζητήσεων βρίσκεται στην ατζέντα, εκτός από τα «βαριά» ζητήματα των εργασιακών και τις πρόνοιες, και το μόνιμα... ανοικτό ασφαλιστικό.

Η πιθανή αίτια έκβαση όσον αφορά την έκδοση των απαιτούμενων εκκρεμών συντάξεων από τον ΕΦΚΑ και το πράσινο φως για την εκταμίευση των 800 εκατ. ευρώ από το πρόγραμμα των ληξιπρόθεσμων δίνουν απλώς μια μικρή ανάσα στην ηγεσία του υπουργείου Εργασίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάζει η «Κ», στη λίστα με τις εκκρεμίες αιτήσεων συνταξιοδότησης, στις 30 Σεπτεμβρίου 2017, για τις οποίες δεν έχουν εκδοθεί οριστικές αποφάσεις, βρίσκονται 133.998 αιτήσεις. Σε αυτές συγκαταλέγονται 42.707 αιτήσεις για τις οποίες δίνεται προσωρινή σύνταξη. Μάλιστα, το συνολικό τους κόστος, παρά τις αρχικές προβλέψεις των συναρμόδιων υπουργείων Εργασίας και Οικονομικών για 860 εκατ. ευρώ, εκτιμάται πλέον σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία που ελέγχονται από τα τεχνικά κλιμάκια των δανειστών, αλλά και το Ελεγκτικό Συνέδριο, σε 597,86 εκατ.

Στο μικροσκόπιο των δανειστών θα τεθούν τα έσοδα του ΕΦΚΑ για το 2017 και για το 2018.

Πονοκέφαλος για την κυβέρνηση, οι αλλαγές που ζητούν οι δανειστές για τις απεργίες.

ευρώ.

Το σύνολο των αιτήσεων θα πρέπει να έχει πληρωθεί μέχρι το τέλος Ιουνίου του 2018. Είναι ενδεικτικό ότι, από την αρχή του 2017 έως τις 10 Οκτωβρίου, εκδόθηκαν 78.274 αποφάσεις. Από αυτές, οι 61.979 ήταν εγκριτικές, ενώ υπήρχαν και 16.295 απορριπτικές αιτή-

σεις, όπως αποδείχθηκε μετά την εκκαθάριση του μητρώου των αιτήσεων, κάτι που αποφάσισε η διοίκηση του ΕΦΚΑ.

Συντάξεις χρειάς

Καθοριστικό ρόλο στην αύξηση του ρυθμού των εκκαθαρίσεων εκτιμάται ότι θα διαδραματίσει το αίτημα της ελληνικής πλευράς προς τους δανειστές για αύξηση στο κατώτερο ποσό των συντάξεων χρειάς. Το υπουργείο Εργασίας, διαπιστώνοντας ότι με βάση τον νόμο Κατρούγκαλου οι νέες συντάξεις χρειάς είναι σημαντικά μειωμένες, ακόμη και κάτω από τα 200

ευρώ, έχει «παγώσει» την έκδοσή τους και αναμένεται να διαπραγματευτεί με τους εκπροσώπους των πιστωτών την καθιέρωση ενός κατώτατου ορίου της τάξης των 384 ευρώ.

Από τα στοιχεία αποδεικνύεται ότι ο μεγαλύτερος αριθμός αιτήσεων αφορά πλέον τον νόμο Κατρούγκαλου. Από τις 133.998 εκκρεμίες αιτήσεις συντάξεων, οι 41.936 είναι παλιές, έχουν δηλαδή κατατεθεί πριν από την ψήφιση του νόμου Κατρούγκαλου, ενώ οι 92.063 αφορούν αιτήσεις που κατατέθηκαν από τις 13 Μαΐου 2016 και μετά. Στο μικροσκόπιο των δανειστών θα τεθούν επίσης τα έσοδα του ΕΦΚΑ, η πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού του νέου φορέα για το τρέχον έτος αλλά και για το 2018, καθώς και η διαδικασία επανυπολογισμού των συντάξεων για τον προσδιορισμό της προσωπικής διαφοράς, η οποία θα περικυλίσει το 2019. Πονοκέφαλο προκαλεί και δέσμευση για κοινή εισπραξη εισφορών και φόρων.

Στην επίσημη ατζέντα των διαπραγματεύσεων μεταξύ των ηγεσιών του υπουργείου Εργασίας και των επικεφαλής των δανειστών, βρίσκεται η αύξηση της απαιτούμενης απαρτίας στα πρωτοβάθμια σωματεία, ώστε η απόφαση για απεργιακή κινητοποίηση να λαμβάνεται με ποσοστό άνω του 50% των μελών του σωματείου και όχι των συμμετεχόντων στη γενική συνέλευση. Στον τομέα της πρόνοιες, το μεγαλύτερο αγκάθι εκτιμάται πως είναι η αναδιάρθρωση των οικογενειακών ενεδωμάτων, ενώ καθοριστικός είναι και ο ρόλος της Παγκόσμιας Τράπεζας ειδικά στο θέμα της αναπληρίας.

«Κούρεμα» χρέους μόνον εάν υπάρξει Grexit, λέει ο Λίντνερ

«Δεν μπορεί να υπάρξουν μειώσεις χρέους στην Ευρωζώνη. Σε αυτή την περίπτωση, η Ελλάδα θα πρέπει να αφήσει την Ευρωζώνη», δήλωσε ο πρόεδρος των Γερμανών Φιλελευθέρων – «Ετοιμη η Ευρώπη να βοηθήσει

στο χρέος, αν η Αθήνα υλοποιήσει τα συμφωνηθέντα», αναφέρει ο Ντσίσελμπλουμ.

νεχισθούν οι μεταρρυθμίσεις.

Και ενώ ο πρόεδρος του FDP και πιθανός εταίρος της κ. Αγκελα Μέρκελ παραμένει πιστός στη γραμμή του έναντι της Ελλάδας, ο επικεφαλής του Eurogroup Γερούν Ντσίσελμπλουμ ανέφερε τα ακριβώς αντίθετα χθες, και συγκεκριμένα ότι «το πρόγραμμα διάσωσης της Ελλάδας έχει επιστρέψει σε τροχιά και τα υπόλοιπα μέλη της Ευρωζώνης είναι έτοιμα να χρειαστεί να κάνουν περισσότερα για να διακριστούν το βάρος του χρέους, αν η Αθήνα κάνει ό,τι της αναλογεί». Ο κ. Ντσίσελμπλουμ ανέφερε επίσης ότι στο τέλος του προγράμματος, το καλοκαίρι του επόμενου έτους, θα επανεξεταστεί πόσο βιώσιμο είναι το χρέος. Υπενθυμίζεται ότι ο επικεφαλής

του Eurogroup, κατά την πρόσφατη επίσκεψή του στην Αθήνα, έχει τονίσει ότι η ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης θα «εξελιχθεί» τις αποφάσεις για το χρέος και θα συμβάλει στην ανάπτυξη της εμποσιότητας των επενδύσεων. Ο κ. Ντσίσελμπλουμ είχε αναφέρει ότι η επιτήρηση μετά το πρόγραμμα από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς είναι μια τυποποιημένη διαδικασία, ουσιαστικά ένα σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης και αυτό θα ισχύσει και για την Ελλάδα για κάποια χρόνια. «Δεν υπάρχει πλέον η εποχή που οι χώρες (της Ευρωζώνης) είχαν πλήρη αυτονομία», προσθέτουμε ότι αυτό, ωστόσο, δεν επηρεάζει την αυτονομία κάθε χώρας στη λήψη αποφάσεων.

Ο όμιλος Exin δεν έχει υποβάλει ακόμη προς έγκριση στην Τράπεζα της Ελλάδος τον φάκελο με τα απαραίτητα στοιχεία για την απόκτηση του 75% της Εθνικής Ασφαλιστικής.

Εθνική Ασφαλιστική: καθυστερεί η ολοκλήρωση της συμφωνίας

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Καθυστερεί η ολοκλήρωση της συμφωνίας για τη μεταβίβαση της Εθνικής Ασφαλιστικής, καθώς τέσσερις μήνες μετά ο όμιλος Exin δεν έχει ακόμη υποβάλει προς έγκριση στην Τράπεζα της Ελλάδος τον φάκελο με τα απαραίτητα στοιχεία για την απόκτηση του 75% της εταιρείας.

Η υλοποίηση της συμφωνίας, που προβλέπει την απόκτηση από την Exin Financial Services Holding του 75% της Εθνικής Ασφαλιστικής έναντι τιμήματος 718,3 εκατ. ευρώ, αναμενόταν περί τα τέλη του χρόνου. Παρά την καθυστέρηση, από την πλευρά της ΕΤΕ υπάρχει βεβαιότητα για την ολοκλήρωσή της.

Σύμφωνα με πηγές που είναι κοντά στον ολλανδικό όμιλο, η καθυστέρηση οφείλεται σε οργανωτικά θέματα, αλλά και ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη δομή του. Συγκεκριμένα στο προσύμφωνο που έχει υπογραφεί μεταξύ της Εθνικής Τράπεζας και του Exin, αγοραστές φέρεται να είναι η holding εταιρεία με έδρα την Ολλανδία, ενώ ο όμιλος προκρίνει τελικώς η εξαγορά να γίνει μέσω εταιρείας του Λουξεμβούργου. Η προοπτική αυτή δυσχεραίνει τη δουλειά του επιτόπιου, που ζητεί, σύμφωνα με πληροφορίες, διασφανήσεις. Σε κάθε περίπτωση η δομή του ομίλου, που δραστηριοποιείται στο Λουξεμβούργο, την Ελβετία, την Ισπανία και την Ολλανδία, πρέπει να είναι επαρκώς προορισμένη, προκειμένου η εποπτική αρχή να εγκρίνει τον φάκελο της υποψηφιότητας.

Να σημειωθεί ότι με βάση το προσύμφωνο που έχει υπογραφεί με την ΕΤΕ μετά την ανάδειξη του Exin ως πλειοδότη στον διαγωνισμό, η συμφωνία πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εννέα μήνες μετά. Ηδη έχουν

περάσει τέσσερις μήνες χωρίς μέχρι στιγμής ο σχετικός φάκελος να έχει υποβληθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία πρέπει με τη σειρά της να δώσει το «πράσινο φως» εντός δύο μηνών από την υποβολή του.

Πηγές κοντά στη διοίκηση της Εθνικής Τράπεζας αναγνωρίζουν ότι υπάρχει μια σχετική καθυστέρηση, αλλά όπως εξηγούν αυτό δεν συνιστά λόγο ανησυχίας για την τελική έκβαση της συμφωνίας. Στόχος και των δύο μερών παραμένει οι διαδικασίες να έχουν ολοκληρωθεί έως τα τέλη του χρόνου. Υπενθυμίζεται ότι ο επικεφαλής του Exin κ. Ματ Φέρφιλντ κατά την επίσκεψή του στην Αθήνα στις αρχές Οκτωβρίου είχε δώσει διαβεβαιώσεις για έγκαιρη υποβολή του φακέλου, κάτι που δεν επιβεβαιώθηκε. Πηγές από την πλευρά του Exin δηλώνουν ότι έχουν θέσει ως στόχο την υποβολή του φακέλου εντός των προσεχών δύο εβδομάδων, αλλά το χρονοδιάγραμμα στενεύει με συνέπεια να θεωρείται πολύ πιθανό να εξαντληθεί το εννεάμηνο που προβλέφθηκε στο προσύμφωνο και η μεταβίβαση να μετατεθεί για το πρώτο τρίμηνο του 2018.

Η έγκαιρη υλοποίηση της συμφωνίας θα επέτρεπε το αποτέλεσμα να ληφθεί υπόψη κατά τη διεξαγωγή των stress tests από το Ευρωπαϊκό Κεντρικό Τράπεζα, τα οποία θα γίνουν με στοιχεία τέλους 2017. Οποιαδήποτε καθυστέρηση θα αποτιμωθούν έστω με αστερίσκο κατά τη σχετική άσκηση – κάτι ανάλογο είχε γίνει και στην περίπτωση της Eurobank όταν μεταβίβασε τη θυγατρική της στην Πολωνία. Παρά το γεγονός ότι δεν θα είχε ουσιαστικό αντίκτυπο, στόχος είναι να αποφευχθούν οι υποσημειώσεις και οι αστερίσκοι στο αποτέλεσμα των stress tests.

Ελληνοκορεατική προσέγγιση για ναυτιλία, τουρισμό, τρόφιμα, νέες τεχνολογίες

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Τη διεύρυνση της εμπορικής σχέσης μεταξύ Νοτίου Κορέα και Ελλάδας, πέραν των ελληνικών ναυπηγήσεων σε κορεατικές μονάδες, επιχειρούν οι δύο πλευρές. Ως νέοι άξονες προσδιορίστηκαν ο τουρισμός, οι εξαγωγές ελληνικών τροφίμων και ποτών και η ενδεχόμενη εμπλοκή κορεατικών ομίλων σε έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Αυτό κατέστη σαφές από τις επαφές που πραγματοποιήθηκαν τη Δευτέρα μεταξύ του Έλληνα και του Νοτιοκορεάτη πρωθυπουργού και μελών των δύο κυβερνήσεων αλλά και στο πλαίσιο του Ελληνοκορεατικού Επιχειρηματικού Forum που έλαβε χώρα στην Αθήνα. Οι δύο πλευρές μάλιστα υπέγραψαν μνημόνιο συνεργασίας με αντικείμενο τις τεχνολογίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και όπως ανέφερε ο νέος πρωθυπουργός της Νότιας Κορέας κ. Λι Νακ Γιον, η χώρα του είναι παγκοσμίως πρωτοπόρος ειδικά σε συστήματα υποδομών και διαχειρίσιμους κυκλοφορίας. Αναγνώρισε βεβαίως την καθοριστική συμβολή στην οικονομία της Νοτίου Κορέας του ελληνικού εφοπλισμού, τονίζοντας πως ήταν ελληνικές παραγγελίες στις αρχές της δεκαετίας του 1970 που άνδρωσαν τη ναυπηγική της βιομηχανία, η οποία είναι σήμερα μία από τις τρεις μεγαλύτερες του κόσμου.

«Η εμπορική σχέση των δύο χωρών αποτιμάται στα 2,9 δισ. δολ. το 2016, η τριπλάσια δηλαδή σε αξία από αυτή που ήταν μόλις πριν από έξι χρόνια», σημείωσε ο Λι Νακ Γιον στο άνοιγμα των εργασιών του συνεδρίου στο οποίο παρέστησαν, μεταξύ άλλων, ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Γιάννης Δραγακόπουλος, ο υφυπουργός Οικονομίας Στέργιος Πιτσιόρλας, η υπουργός Τουρισμού Έλενα Κουντουρά, ο υφυπουργός Ναυτιλίας και άλλοι κυβερνητικοί αξιωματούχοι. Το μεγαλύτερο μέρος των διμερών εμπορικών συναλλαγών αφορά σε παραγγελίες εμπορικών πλοίων από ελληνικών συμφερόντων ναυτιλιακές.

Όμως ανοδική τάση καταγράφει και ο εισερχόμενος τουρισμός από τη Νότιο Κορέα, που για την ώρα πάντως δεν ξεπερνά τις 10.000 αφίξεις. Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε και στην επέκταση της συνεργασίας του ναυτιλιακού τομέα και συγκεκριμένα στην εξαγωγή ελληνικών συμφορτών πλοίων. Να μπορούν δηλαδή τα πλοία που κτιζονται εκεί να εξοπλίζονται με εξαρτήματα που κατασκευάζουν ελληνικές επιχειρήσεις.

Η ΗΕΜΕΧΡΟ (Ελληνες Κατασκευαστές Ναυτιλιακού Εξοπλισμού) ήταν ένας από τους ελληνικούς φορείς που συμμετείχαν στο forum όπως όμως και οι εταιρείες Arivinta, Μέλι Αττική, Mediterra, Agrovim, Bright Ειδικός Φωτισμός, Κτήμα Κυρ Γιάννης, Κτήμα Πόρτο Καρράς, Κτήμα Βασιλείου, Λουζ Μαργαρέτας, Βενίκος Ναυτιλιακές Επιχειρήσεις, ΚΟΥΛ Εφόδια Πλοίων, Alert Shipping Agencies, Κέδρος, ΠΟΛΥΕΚΟ, Κύμα ΑΒΕΕ, Baumarket-Μαθός Πυρμυλκας, Μαγεσιότις, Mediterranean Bunker Services, Ecomasyn, ELBIK, Zea Maritime Services, Παπαδόπουλος I & E, Hajiefemidis, Sea Bright, Πρίσμα Ηλεκτρονικά και NanoPhos. Η μεγάλη παρουσία Ελλήνων ονομαπαραγών μαρτυρά και ένα από τα ελληνικά προϊόντα που έχει αρχίσει να κερδίζει αγορές στη Νότιο Κορέα. Στην κορεατική αποστολή συμμετείχαν, μεταξύ άλλων, οι Hanwha Corporation, Posco Daewoo, Liza Tour, Euro Bilke, Arista, Samsung Electronics, Innometrics, LG Electronics, Hyundai Heavy, Hanjin Heavy, Daewoo Shipbuilding & Marine Engineering, Samsung Heavy, Total Soft Bank, Hyundai Rotem, Korean Register of Shipping και Korea Offshore & Shipbuilding Association.

Αφορμή για την επίσκεψη του Κορεάτη πρωθυπουργού Λι Νακ Γιον είναι η παραλαβή της Ολυμπιακής Φλόγας, ενόψει των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων, που θα γίνουν στη Ν. Κορέα το 2018.

Υψηλότερες αμοιβές κατά 38% δημόσιου τομέα έναντι ιδιωτικού

1.075 ευρώ ο καθαρός μηνιαίος μισθός στο Δημόσιο και 777 ευρώ στον ιδιωτικό

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ**

«**Βαριά**» πληρώνουν ακόμη και σήμερα τη διαφαινόμενη ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας οι μισθωτοί της χώρας. Και από αυτούς, το μεγαλύτερο κόστος –σύμφωνα με τον Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών (ΣΕΒ)– καταβάλλουν οι μισθωτοί στον ιδιωτικό τομέα. Οι τελευταίοι αμειβονται πολύ χειρότερα και το σημαντικότερο είναι ότι η ψαλίδα αυτή ανοίγει περαιτέρω.

Ειδικότερα, η (μέση) μηνιαία καθαρή αμοιβή στον δημόσιο τομέα ανέρχεται σε 1.075 ευρώ και στον ιδιωτικό τομέα σε 777 ευρώ. Ο δημόσιος υπάλληλος επομένως αμειβεται κατά 38% περισσότερο από τον υπάλληλο του ιδιωτικού τομέα. Μάλιστα, με βάση όσα αναφέρει το χθεσινό εβδομαδιαίο δελτίο του ΣΕΒ, η «ψαλίδα» ανοίγει υπέρ όσων εργάζονται στον δημόσιο τομέα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παραθέτει ο Σύνδεσμος, στο α' εξάμηνο του 2017, η μέση καθαρή μηνιαία αμοιβή στον δημόσιο τομέα αυξήθηκε οριακά (+0,1%), ενώ στον ιδιωτικό

και επιχειρήσεις. Σύμφωνα με τον ΣΕΒ, το 2016 οι φόροι και οι εισφορές που κατέβαλαν τα ελληνικά νοικοκυριά διαμορφώθηκαν στο 25,8% του διαθέσιμου εισοδήματος, έναντι 24,8% την προηγούμενη χρονιά και 21,2% που ήταν το 2009. Επίσης, η φορολογική επιβάρυνση στις επιχειρήσεις πέρυσι ανήλθε στο 18,4% του λειτουργικού πλεονάσματός τους, έναντι 16% που ήταν την προηγούμενη χρονιά.

Τα παραπάνω δείχνουν ότι η ελληνική οικονομία ανακάμπτει, αλλά με μεγάλη δυσκολία. «Η ανάκαμψη βρίσκεται πλέον στα σκαριά», παραδέχονται οι αναλυτές του ΣΕΒ, προσθέτοντας ότι στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην εξωτερική ζήτηση, δηλαδή στον τουρισμό και στις εξαγωγές. Ωστόσο, όπως σημειώνουν οι ίδιοι, παρά τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της χώρας τα τελευταία χρόνια, οι απώλειες που σημειώθηκαν στη διάρκεια των περασμένων δεκαετιών δεν έχουν αναπληρωθεί.

Πιέσεις

Καθώς μάλιστα η χώρα εξακολουθεί να βρίσκεται σε φάση δημοσιονομικής προσαρμογής, τα απαιτούμενα αυξημένα πρωτογενή πλεονάσματα θα συνεχίσουν να δημιουργούν πιέσεις στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και στα κέρδη των επιχειρήσεων, κυρίως εξαιτίας της υπερφορολόγησης.

Η μονομερής αυτή λιτότητα, κατά τον ΣΕΒ, «θα συνεχίζει να συμπιέζει ή και να αποθαρρύνει την ιδιωτική οικονομική δραστηριότητα, αφήνοντας στο απυρόβλητο τις δημόσιες δαπάνες –πλην κοινωνικών παροχών και συντάξεων– καθώς το παρόν επίπεδο εθνικού εισοδήματος, ανεξαρτήτως αναδιανομής του, δεν μπορεί να τις στηρίξει». Και επειδή η χώρα θα συνεχίσει υποχρεωτικά για πολλά χρόνια ακόμη να ζει με υψηλή πρωτογενή πλεονάσματα, απαιτείται επείγουσως αύξηση της παραγωγικότητας στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών προς τους πολίτες, σε συνδυασμό πάντα με μια προσπάθεια να δημιουργηθούν συνθήκες καλύτερης επέκτασης της οικονομικής δραστηριότητας μέσω κερδοφόρων ιδιωτικών επενδύσεων. Αυτό μεταφράζεται σε ανάγκη βελτίωσης των προοπτικών των επιχειρήσεων, ώστε τα στελέχη αυτά να αποκτήσουν διαφορετική (καλύτερη) άποψη για τα τεκτανόμενα στην ελληνική οικονομία. «Είσοι μόνο θα μπορούμε να πληρώνουμε τις συντάξεις και να εξυπηρετούμε το δημόσιο χρέος και να προσφέρονται ταυτόχρονα ικανοποιητικού επιπέδου υπηρεσίες υγείας, εκπαίδευσης και κοινωνικής προστασίας», καταλήγει η μελέτη του ΣΕΒ.

Η «ψαλίδα» ανοίγει υπέρ όσων εργάζονται στον δημόσιο τομέα – Κατά 10 ευρώ μηνιαίως μειώνονται οι αμοιβές στον ιδιωτικό, σύμφωνα με τον ΣΕΒ.

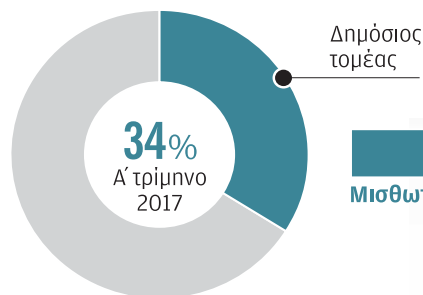
τομέα υποχώρησε κατά 1,3%. Έτσι, οι μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα έκαναν περίπου 10 ευρώ σε μηνιαία βάση. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο δείκτης μισθών υποχώρησε τόσο στο α' όσο και στο β' τρίμηνο του 2017. Και αυτό συνέβη για πρώτη φορά μετά το β' τρίμηνο του 2014. Συγκεκριμένα, η καθαρή μηνιαία αμοιβή των μισθωτών (δημοσίου και ιδιωτικού τομέα) υποχώρησε στο α' εξάμηνο του έτους κατά 0,8%, παρά την αύξηση της απασχόλησης.

Κατά τον ΣΕΒ, το παράδοξο της αύξησης της απασχόλησης, χωρίς αντίστοιχη αύξηση των μισθών, εξηγείται από τη μεγάλη προσφορά εργασίας που υπάρχει μέχρι και σήμερα (λόγω υψηλής ανεργίας). Επιπλέον, η διαφαινόμενη ανάκαμψη της οικονομίας παραμένει αναμικτή και ως συνέπεια η πλευρά της ζήτησης εργασίας πραγματοποιεί προσεκτικές κινήσεις. Κάτι τέτοιο εξάλλου επιβάλλεται και από τη χαμηλή ιδιωτική κατανάλωση.

Προς την κατεύθυνση αυτή συμβάλλουν τόσο η μείωση των αμοιβών όσο και η αύξηση του φορολογικού βάρους που επιβάλλονται νοικοκυριά

Οι μισθοί των Ελλήνων σε αριθμούς

ΣΥΝΟΛΟ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Οι υψηλοί φόροι συμπιέζουν το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, πλήττοντας την **ιδιωτική κατανάλωση**

ΦΟΡΟΙ & ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

24,3% 2014 | 24,8% 2015 | 25,8% 2016

Οι **επιχειρήσεις** υφίστανται επίσης τις αρνητικές επιπτώσεις της υπερφορολόγησης

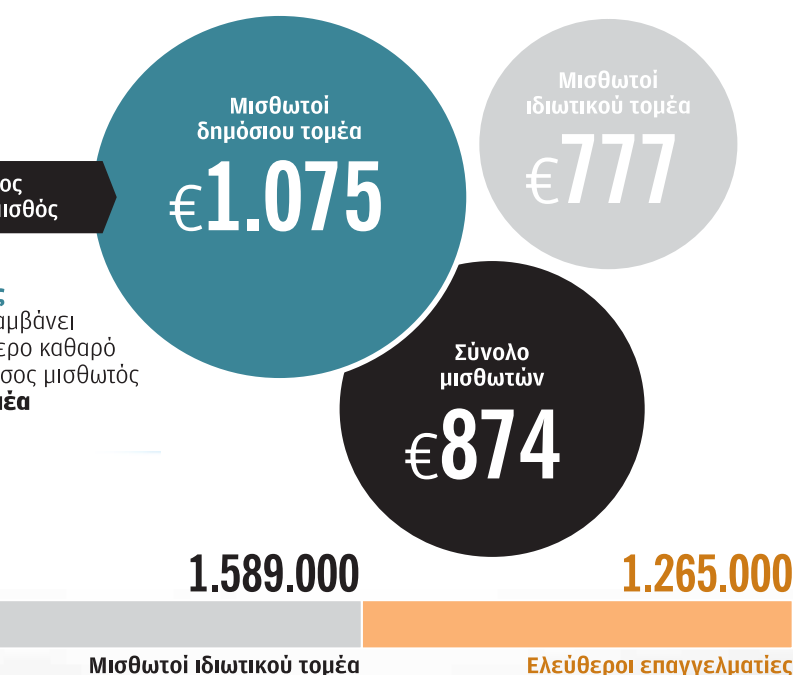
ΦΟΡΟΙ ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΟΣ

12,7% 2014 | 16% 2015 | 18,4% 2016

ΚΑΘΑΡΕΣ ΜΗΝΙΑΙΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ

Στο σύνολο των μισθωτών	Στον δημόσιο τομέα	Στον ιδιωτικό τομέα
2015 +1,3%	2015 +3,2%	2015 +0,7%
2016 +1,9%	2016 +1,9%	2016 +2,3%
2017 Α' εξάμ. -0,8%	2017 Α' εξάμ. +0,1%	2017 Α' εξάμ. -1,3%

ΠΗΓΗ: ΣΕΒ, Εβδομαδιαίο δελτίο για την οικονομία, 12/10/2017

38% υψηλότερος καθαρός μισθός

Β' τρίμηνο 2017

Ο μέσος **δημόσιος λειτουργός** απολαμβάνει κατά 38% υψηλότερο καθαρό μισθό απ' ό,τι ο μέσος μισθωτός στον **ιδιωτικό τομέα**

1.589.000

1.265.000

Μισθωτοί δημόσιου τομέα | Μισθωτοί ιδιωτικού τομέα | Ελεύθεροι επαγγελματίες

Η ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Στον δημόσιο τομέα	Στον ιδιωτικό τομέα	Στους αυτοαπασχολούμενους
2015 -1,2%	2015 +3,1%	2015 -0,1%
2016 +1,4%	2016 +1,8%	2016 +0,4%
2017 Α' εξάμ. +1,6%	2017 Α' εξάμ. +2,0%	2017 Α' εξάμ. +2,0%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αύξηση αιρετών, μετακλητών και μονίμων

Της **ΕΥΑΣ ΚΑΡΑΜΑΝΩΛΗ**

Αύξηση σε μόνιμο προσωπικό, μετακλήτους και αιρετούς καταγράφει έρευνα από το Κοινωνικό Πόλυκεντρο της ΑΔΕΔΥ, ενώ η πλειονότητα των δημοσίων υπαλλήλων αμειβεται με καθαρές αποδοχές μέχρι 1.300 ευρώ τον μήνα. Η έρευνα αφορά την περίοδο Αυγούστου 2016-Αυγούστου 2017 και κάνει χρήση στοιχείων που προέρχονται από το μητρώο μισθοδοτούμενων του Δημοσίου.

Τον Αύγουστο του 2017, οι δημόσιοι υπάλληλοι που απασχολούνταν στα υπουργεία και τους δημοσίων φορέων ήταν αυξημένοι κατά 1.293 (τελικός αριθμός μετά τον συμψηφισμό των αποχωρήσεων, που είναι περισσότερες από τις προσλήψεις που έγιναν) σε σχέση με τον Αύγουστο του 2016, φθάνοντας τους 566.022. Οι περισσότερες προσλήψεις σημειώθηκαν στις ανεξάρτητες αρχές, γεγονός που κατά την έρευνα οφείλεται στη σύσταση της Α-

νεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων. Ακολουθούν το υπουργείο Υγείας, όπου καταγράφηκαν προσλήψεις 1.330 ατόμων, και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπου προσελήφθησαν 667 άτομα. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι οι δύο αυτές δομές, μαζί με τα υπουργεία Εθνικής Αμυνας, το υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης και το υπουργείο Παιδείας, είχαν και τις μεγαλύτερες απώλειες σε προσωπικό. Ειδικότερα, με βάση την ετήσια σύγκριση (Αύγουστος 2016-Αύγουστος 2017), το υπουργείο Παιδείας είχε μείωση προσωπικού κατά 1.190 άτομα, το υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης κατά 853 άτομα, το υπουργείο Εσωτερικών κατά 768 άτομα και το υπουργείο Εθνικής Αμυνας κατά 448 άτομα. Με βάση τα συνολικά στοιχεία των δύο ετών, οι περισσότερες αποχωρήσεις – μετά το υπουργείο Παιδείας – σημειώθηκαν στους ΟΤΑ (1.065) και στο υπουργείο Εθνικής Αμυνας (1.062). Όπως

επισημαίνεται στην έρευνα της ΑΔΕΔΥ, «χαμηλότερα στις συνταξιοδοτήσεις/αποχωρήσεις είναι οι νεοσύστατοι και πιο νέοι φορείς και υπουργεία, όπως το Μεταναστευτικής Πολιτικής, το Ψηφιακής Πολιτικής και το Διοικητικής Ανασυγκρότησης κ.λπ.».

Ως προς τις αμοιβές, το β' τρίμηνο του 2017, η κατανομή με βάση τις συνολικές καθαρές αποδοχές δείχνει ως προς το αθροιστικό ποσοστό ότι το 80% των εργαζομένων στο Δημόσιο είχε καθαρές αποδοχές μέχρι 1.300 ευρώ, το 50% είχε καθαρές αποδοχές κάτω των 1.000 ευρώ (η κατηγορία αυτή αποτελεί μέρος της προηγούμενης), το 44% μεταξύ 1.000 και 1.500 ευρώ (η κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται εν μέρει σε εκείνη με αμοιβή έως 1.300 ευρώ), ενώ ένα 3,6% αμειβεται με ποσά 1.500-2.100 ευρώ.

Ως προς το έκτακτο προσωπικό που απασχολείται στην κεντρική διοίκηση (υπουργεία και λοιπές αρχές), καθώς και στους ΟΤΑ, εκτός Νομικών Προ-

σώπων Ιδιωτικού Δικαίου, αυτό αυξήθηκε στην ετήσια σύγκριση κατά 800 άτομα, φθάνοντας τους 52.572 υπαλλήλους τον Αύγουστο του 2017. Ωστόσο, στους φορείς που χρηματοδοτούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό σημειώθηκε μείωση κατά 738 άτομα, με αποτέλεσμα ο αριθμός τους τον Αύγουστο του 2017 να είναι 40.873 άτομα. Οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου, οι συμβάσεις έργου, αλλά και οι ωρομίσθιοι στα συγχρηματοδοτούμενα μέσω ΕΣΠΑ προγράμματα αυξήθηκαν κατά 1.538 άτομα, φτάνοντας τον Αύγουστο του 2017 συνολικά τους 11.699 υπαλλήλους έναντι 10.161 υπαλλήλων τον Αύγουστο του 2016. Ως προς τα συγκριτικά στοιχεία για τις κατηγορίες μετακλητών, αιρετών και προέδρων/μελών διοικητικών συμβουλίων, δείχνουν ετήσια συνολική αύξηση κατά 1.026 άτομα. Αξίζει να σημειωθεί ότι η μεγαλύτερη αύξηση σημείωσαν οι αιρετοί, κατά 687 άτομα.

Να αποκοπεί ο ομφάλιος λώρος κομμάτων - κράτους

Του **δρος ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΡΚΑΣΟΥΛΗΣ***

Η συζήτηση για το Δημόσιο –μόνο του ή σε σχέση με τον ιδιωτικό τομέα– στη χώρα μας είναι, εν πολλοίς, παρελκυστική και άκαρη. Τα δεδομένα εξακολουθούν να χειραγωγούνται και παρ' όσον ότι έχουμε απομακρυνθεί από τα επαίσχυντα «Greek statistics», επανέρχονται διαρκώς ερωτήματα του τύπου «πόσο είναι τελικά οι δημόσιοι υπάλληλοι;» και «τι λεφτά παίρνουν στο Δημόσιο;». Συχνά, τα ερωτήματα είναι ρητορικά και τίθενται στο πλαίσιο υποκίνησης ενός κοινωνικού αυτοματισμού που στρέφει τον έναν τομέα εναντίον

του άλλου. Ούτε ο απόλυτος αριθμός των υπαλλήλων ούτε κι ο μέσος μισθός λένε από μόνοι τους κάτι, χωρίς να έχουμε αποσαφηνίσει πόσα πράγματα θέλουμε να κάνει το κράτος. Για παράδειγμα, εάν το κράτος ασκήσει πλήρως τις 23.142 κανονιστικά προσδιορισμένες αρμοδιότητές του, τότε ο αριθμός των 461.108 υπηρέτουσών στις κεντρικές και περιφερειακές υπηρεσίες των υπουργείων μπορεί να θεωρηθεί μικρός!

Άκαρη είναι η συζήτηση γιατί γίνεται σε μεγάλο βαθμό από αδαείς. Η αδυναμία του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος να παράγει διοικητικούς επιστή-

Η διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού πρέπει να ανατεθεί σ' ένα ενισχυμένο ΑΣΕΠ και οι παρεχόμενες υπηρεσίες πρέπει να αξιολογούνται διαρκώς.

μονες και του διοικητικού συστήματος να παράγει επώνυμους «γραφειοκράτες» οδηγεί, μοιραία, στην απουσία ενός γκυρου λόγου που να λειτουργεί ως μέτρο αξιολόγησης των απλοϊκών ή των

κατεθυνόμενων απόψεων. Η συζήτηση για το ελληνικό Δημόσιο δεν μπορεί να γίνει, πάντως, στο ίδιο πλαίσιο αναφοράς που ισχύει για το γερμανικό, το γαλλικό ή το αγγλικό Δημόσιο. Το ελληνικό Δημόσιο ορίζεται τόσο όσον αφορά αυτό το ίδιο όσο και τη σχέση του με τον ιδιωτικό τομέα από ένα υπερκερίμενο πελατειακό σύστημα. Με μια πρόταση, αυτή η διαφορά από τα αντίστοιχα διοικητικά συστήματα της Ευρώπης, οφείλεται στο ότι στην Ελλάδα δεν αποκόπηκε ο ομφάλιος λώρος του κόμματος που κυβερνά από την κρατική μηχανή. Το πελατειακό σύστημα καθορίζει τόσο τις λειτουργίες

του κράτους (δηλαδή, τις υπηρεσίες που προσφέρει, τις διαδικασίες μέσω των οποίων αποφασίζει, τους κανόνες μέσω των οποίων οριοθετείται η δράση του γαλλικό ή το αγγλικό Δημόσιο. Το ελληνικό Δημόσιο ορίζεται τόσο όσον αφορά αυτό το ίδιο όσο και τη σχέση του με τον ιδιωτικό τομέα από ένα υπερκερίμενο πελατειακό σύστημα. Με μια πρόταση, αυτή η διαφορά από τα αντίστοιχα διοικητικά συστήματα της Ευρώπης, οφείλεται στο ότι στην Ελλάδα δεν αποκόπηκε ο ομφάλιος λώρος του κόμματος που κυβερνά από την κρατική μηχανή. Το πελατειακό σύστημα καθορίζει τόσο τις λειτουργίες

με τον προϋπολογισμό και να παρακολουθούνται στην εφαρμογή τους από ένα κεντρικό διοικητικό όργανο, όπως η Γενική Γραμματεία Συντονισμού. Η διοίκηση του ανθρώπινου δυναμικού πρέπει να ανατεθεί σ' ένα ενισχυμένο και διευρυμένο ΑΣΕΠ και οι παρεχόμενες υπηρεσίες στους πολίτες πρέπει να αξιολογούνται διαρκώς. Αλλά για να γίνουν όλα αυτά απαιτείται μια μεταρρυθμιστική ατζέντα που σήμερα δεν υπάρχει.

* Ο κ. Παν. Καρκασούλης είναι εμπειρογνώμων Δημόσιας Διοίκησης και πρώην βουλευτής.

ΣΥΝΔΕΣΗ ΟΠΤΙΚΩΝ ΙΝΩΝ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Με το μεγαλύτερο ιδιωτικό δίκτυο οπτικών ινών, που επεκτείνεται συνεχώς, η **MTN Business** βρίσκεται **ακόμη πιο κοντά στην επιχείρησή σας, ανεξαρτήτως μεγέθους**, για να σας παρέχει **την πιο γρήγορη, αξιόπιστη και πλέον οικονομική σύνδεση στο διαδίκτυο μέσω οπτικών ινών.**

Μάθετε περισσότερα στο www.mtnbusiness.com.cy ή καλώντας τη Γραμμή Υποστήριξης της MTN Business στο 131 ή επισκεφθείτε ένα από τα MTN Business Centers σε Λευκωσία ή Λεμεσό.

Η υπερφορολόγηση υπονομεύει το παρόν και το μέλλον του τουρισμού

Πλήττει η ανταγωνιστικότητα των ξενοδοχείων – Ασύμφορες οι νέες επενδύσεις

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

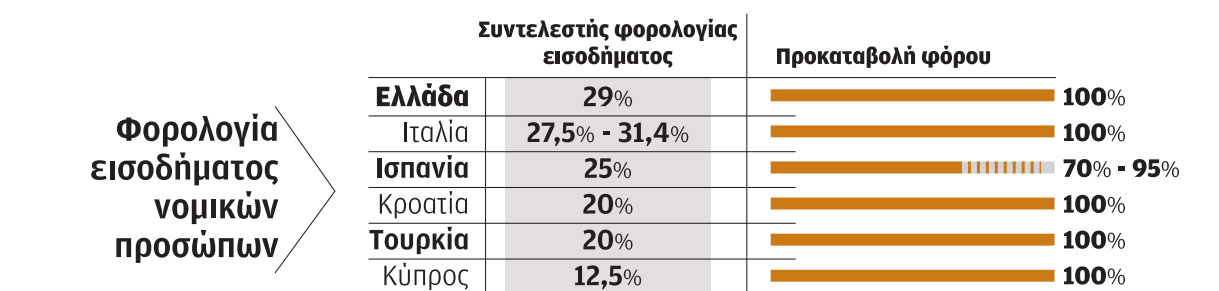
Τη χαμηλότερη ανταγωνιστικότητα στη Μεσόγειο επιβάλλει στα ελληνικά ξενοδοχεία το καθεστώς υπερφορολόγησης διά έμμεσων φόρων, όπως ο ΦΠΑ και οσονούπω ο φόρος διανυκτέρευσης.

Για κάθε 100 ευρώ που πληρώνει ένας πελάτης ξενοδοχείου μόνον 20,5 ευρώ μένουν στην επιχείρηση για να πληρώσει φόρους εταιρικών κερδών και να εξυπηρετήσει τη χρηματοδότηση της επένδυσης, υποχρεώσεις που είναι επίσης οι υψηλότερες μεταξύ των ανταγωνιστών της. Το αντίστοιχο προ φόρων ποσό είναι σχεδόν κατά 35% υψηλότερο στην Τουρκία (27,7 ευρώ) και την Ισπανία (27,2 ευρώ). Τα στοιχεία αυτά προκύπτουν από ενδελεχή μελέτη του Ινστιτούτου ΣΕΤΕ και χρησιμοποιούν ως βάση υπολογισμού ένα τυπικό παραθεριστικό ξενοδοχείο 4 αστέρων στην αγορά μαζικού τουρισμού σε κάθε χώρα της Μεσογείου. Εάν προστεθεί στα 20,5 ευρώ που μένουν ως λειτουργικά κέρδη για κάθε 100 ευρώ που καταβάλλει ο πελάτης και ο φόρος εισοδήματος 29%, μένουν 16,4 ευρώ για την αποπληρωμή δανεισμού. Σημειώνεται πως στην Ελλάδα εφαρμόζονται και οι υψηλότεροι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων (29%). Στην Ισπανία (25%), στην Τουρκία και στην Κροατία (20%) και στην Κύπρο (12,5%) εφαρμόζονται χαμηλότεροι. Ενώ στην Ιταλία (27,5%-31,4%) ο βασικός συντελεστής ανέρχεται σε 27,5% και η διαφορά μέχρι το ποσοστό 31,4% αναφέρεται σε φόρο που επιβάλλουν οι περιφέρειες.

Βέβαια, στην περίπτωση που μείνει καθαρή κερδοφορία, ο μέτοχος θα πρέπει να πληρώσει και φόρους μερισμάτων και ασφαλιστικές εισφορές. Όλα τα παραπάνω σημαίνουν πως είναι πρακτικά αδύνατο για τον μέσο Έλληνα ξενοδόχο να ανταγωνιστεί τουλάχιστον τους ομολόγους του στην Ιταλία, στην Τουρκία ή στην Ισπανία αλλά και στην Κύπρο και στην Κροατία. Και, βέβαια, σημαίνει επίσης πως η όποια νέα επένδυση –στην περίπτωση που ξεπερνούσε τα γραφειοκρατικά εμπόδια και προχωρούσε–, είναι ασύμφορη. Παράλληλα, το υψηλότερο μη μισθολογικό κόστος στην Ελλάδα, δηλαδή ασφαλιστικές εισφορές και κρατήσεις σημαίνει ακόμα πως οι Έλληνες εργαζόμενοι κοστίζουν πολύ περισσότερο στις επι-

Πού πηγαίνουν τα χρήματα που παίρνουν τα ξενοδοχεία

Για κάθε 100€ που πληρώνει ένας πελάτης...				
	Εξόδα λειτουργίας	Αμοιβές εργαζομένων	Μη μισθολογικό κόστος	ΦΠΑ και Τέλη
Ελλάδα	28,9€	17,1€	16,8€	16,6€
Κροατία	28,9	19,1	14,9	13,3
Ιταλία	28,9	17,9	16,1	12,7
Ισπανία	28,9	19,6	14,3	10,0
Τουρκία	28,9	20,0	14,0	9,5
Κύπρος	28,9	26,1	7,8	8,3

ΠΗΓΗ: INSET

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Για κάθε 100 ευρώ που πληρώνει ένας πελάτης μόνο 20,5 ευρώ μένουν στην επιχείρηση, για να πληρώσει φόρους και δάνεια.

χειρήσεις για πολύ χαμηλότερες καθαρές αποδοχές. Είναι χαρακτηριστικό πως ο εργαζόμενος στην Ελλάδα εισπράττει περίπου το 50% του ποσού που κοστίζει στην επιχείρηση έναντι 77% στην Κύπρο. Με το ίδιο κόστος μισθοδοσίας για την επιχείρηση, ο εργαζόμενος στην Κύπρο εισπράττει περισσότερο από 50% υψηλότερη καθαρή αμοιβή σε σχέση με τον αντίστοιχο στην Ελλάδα. Το ίδιο συμβαίνει αλλά σε μικρότερο ποσοστό και στην Ισπανία ή στην Τουρκία και στην Κροατία. Μπορεί, λοιπόν, ο ελληνικός τουρισμός

να διágει μια χρυσή περίοδο σε όρους ξένων αφίξεων, αλλά η ανάπτυξη των νέων υποδομών που χρειάζονται για να πολλαπλασιαστεί και να βελτιωθεί τις υποδομές του και τις υπηρεσίες του υπονομεύονται από την υπερφορολόγηση. Και χωρίς νέες επενδύσεις σε ξενοδοχειακές μονάδες είναι δύσκολο να αντιληφθεί κανείς πως η χώρα θα μπορέσει να εκμεταλλευθεί τη δυναμική που έχουν επιτύχει οι επιχειρηματίες του κλάδου χωρίς να συνεχιστεί ο υπερκορεσμός προορισμών.

Με δεδομένο πως η αύξηση των αφίξεων προήλθε ως ένα βαθμό και από τη γεωπολιτική συγκυρία, καθίσταται σαφές πως αναστροφή της και επιστροφή για παράδειγμα της Τουρκίας στις αγορές θα υπονομεύσει τον ελληνικό τουρισμό και την εθνική οικονομία αν δεν μπορέσει η ελληνική επιχείρηση να ανταγωνιστεί τιμολογιακά. Αντί όμως να εξετάζονται μέτρα που θα μπορούσαν να ελαφρύνουν τα

βάρη, σε επίπεδο έμμεσων φόρων αλλά και απελευθέρωσης των αποσβέσεων, επιβάλλονται πρόσθετα. Πριν από λίγες μέρες η Grant Thornton παρουσίασε μελέτη σύμφωνα με την οποία η επιβολή τέλους διαμονής ανά διανυκτέρευση που έχει δρομολογηθεί για τις αρχές του 2018, θα κοστίζει στην ελληνική οικονομία έως και 435 εκατ. ευρώ, ποσό σχεδόν πενταπλάσιο του δημοσιονομικού οφέλους των 84 εκατ. ευρώ στο οποίο εκτιμώνται οι εισπράξεις του. Παράλληλα, η επιβολή του αναμένεται να προκαλέσει την απώλεια 6.174 θέσεων εργασίας. Και αυτά την ώρα που στην Ελλάδα οι φόροι και οι ασφαλιστικές εισφορές που προκύπτουν από τη λειτουργία είναι ήδη υπερδιπλάσιες των αντίστοιχων στην Κύπρο. Συγκεκριμένα, στην Ελλάδα ανέρχονται σε 33,4 ανά 100 ευρώ που πληρώνει ο πελάτης (δηλαδή ξεπερνούν το 1/3 της τιμής) έναντι 16,1 στην Κύπρο. Οι άλλες χώρες είναι σε ενδιάμεση κατάσταση.

κέρδη μπορεί να εμφανίζουν αυξημένα, ενώ στη δεύτερη πιο χαμηλά.

Στην Ελλάδα η απόσβεση μιας επένδυσης θέλει περισσότερα από 25 χρόνια, εκτός αν υπάρχει υψηλός ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης των λειτουργικών κερδών και ανατιμής της αξίας των υποδομών. Τότε μπορεί ιδανικά να γίνει και σε 14 χρόνια, δηλαδή χρειάζεται το τριπλάσιο σχεδόν χρονικό διάστημα σε σχέση με την Κύπρο.

(όσο πιο υψηλούς συντελεστές αποσβέσεων έχει μια χώρα τόσο πιο γρήγορα μπορούν οι επενδύσεις να καλυφθούν από την προ φόρων κερδοφορία) έχουν και ιδιαίτερα σημαντικές επιπτώσεις στις επενδύσεις. Στην Ελλάδα προβλέπονται οι χαμηλότεροι συντελεστές φορολογικών αποσβέσεων μεταξύ των βασικών μεσογειακών της ανταγωνιστών, ενώ στην Κροατία οι υψηλότεροι και συνεπώς στην πρώτη περίπτωση τα φορολογητέα

Πώς και ποιες παροχές σε είδος φορολογούνται

Των **ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ** και **ΤΖΕΝΗΣ ΠΑΝΟΥ**

Οι μισθωτοί και ιδιαίτερα τα στελέχη των εταιρειών λαμβάνουν συχνά πέραν του μισθού τους πρόσθετες, μη χρηματικές παροχές όπως εταιρικό αυτοκίνητο, μετοχές, δωρεάν φοίτηση των παιδιών τους σε ιδιωτικά σχολεία, κ.λπ. Σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος όλες οι παροχές είτε σε χρήμα είτε σε είδος φορολογούνται ως εισόδημα από μισθωτή εργασία, πλην αυτών που ρητά εξαιρούνται από τον νόμο. Συγκεκριμένα, οι παροχές σε είδος που λαμβάνει ένας εργαζόμενος ή συγγενικό του πρόσωπο συνυπολογίζονται στο φορολογητέο εισόδημα του, εφόσον η συνολική αξία τους υπερβαίνει το ποσό των 300 ευρώ ανά φορολογικό έτος. Ωστόσο, οι ακόλουθες παροχές φορολογούνται ανεξαρτήτως της αξίας τους:

Εταιρικό αυτοκίνητο. Το φορολογητέο εισόδημα εργαζομένου, εταίρου ή μετόχου από την παραχώρηση ενός οχήματος υπολογίζεται ως ποσοστό της λιανικής τιμής προ φόρων (ΛΤΠΦ) του οχήματος με βάση συγκεκριμένες συντελεστές. Η αξία της παροχής υπολογίζεται αναλογικά με βάση τους μήνες χρησιμοποίησης του οχήματος.

Κατ' εξαίρεση δεν αποτελούν φορολογητέα παροχή σε είδος, τα οχήματα που παραχωρούνται αποκλειστικά για επαγγελματικούς σκοπούς, π.χ. σε πωλητές, ιατρικούς επισκέπτες, κ.λπ. και εφόσον έχουν ΛΤΠΦ έως 12.000 ευρώ.

Κινητό. Η παροχή της χρήσης εταιρικής σύνδεσης κινητού σε εργαζομένους, διαχειριστές και μέλη διοίκησης φορολογείται κατά το μέρος που υπερβαίνει το κόστος του προγράμματος χρήσης και υπό την προϋπόθεση ότι το υπερβάλλον ποσό χρησιμοποιείται για προσωπικούς τους σκοπούς και όχι για σκοπούς της επιχείρησης. Ο διαχωρισμός είναι ερμηνεύσιμος βάσει του αναλυτικού λογαριασμού που εκδίδει η εταιρεία κινητής τηλεφωνίας ή βάσει σχετικής βεβαίωσης του εργοδότη.

Δάνειο. Σε περίπτωση έγγραφου συμβάσεως δανείου από την επιχείρηση-εργοδότη προς εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο προκύπτει φορολογητέο εισόδημα στην περίπτωση που το επιτόκιο που συμφωνήθηκε είναι μικρότερο από το μέσο επιτόκιο αγοράς. Ως εισόδημα φορολογείται η διαφορά μεταξύ των επιτοκίων. Σε περίπτωση, όμως, που δεν υφίσταται έγγραφη συμφωνία δανείου και εφόσον το ποσό υπερβαίνει τους τρεις (καθαρούς) μήνες, το σύνολο του ποσού λογίζεται ως φορολογητέο εισόδημα.

Από πλευράς χαρτοσήμου βέβαια, κάθε προκαταβολή μισθού (η οποία δεν συμψηφίζεται εφάπαξ μέσα στον ίδιο μήνα με τον μισθό) λογίζεται ως

δάνειο και υπόκειται σε τέλη χαρτοσήμου 2,4% ή 3,6% κατά περίπτωση. **Δικαιώματα προαίρεσης απόκτησης μετοχών.** Η αξία της παροχής προσδιορίζεται κατά τον χρόνο άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης ή μεταβίβασης του και όχι κατά τον χρόνο χορήγησης του δικαιώματος. Επομένως, το σχετικό εισόδημα μπορεί να προκύψει και σε (μεταγενέστερο) χρόνο κατά τον οποίο δεν υφίσταται πλέον η εργασιακή σχέση.

Η ωφέλεια αυτή αποτιμάται στην τιμή κλεισίματος της μετοχής στο (ελληνικό ή αλλοδαπό) χρηματιστήριο μειωμένη κατά την τιμή διάθεσης του δικαιώματος στον δικαιούχο. Η σχετική διάταξη καταλαμβάνει τα δικαιώματα που ασκούνται από την 1η Ιανουαρίου 2014 και μετά ανεξαρτήτως του πότε είχε χορηγηθεί το εν λόγω δικαίωμα.

Παραχώρηση κατοικίας. Σε περίπτωση παραχώρησης κατοικίας σε εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο μιας επιχείρησης, ως φορολογητέο εισόδημα θεωρείται το ποσό του μισθώματος που καταβάλλει η επιχείρηση ή σε περίπτωση ιδιότητας κατοικίας σε

Οι παροχές συνυπολογίζονται στο εισόδημα εφόσον η αξία τους υπερβαίνει το ποσό των 300 ευρώ ανά έτος.

ποσοστό 3% επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου.

Ωστόσο, δεν φορολογείται η παροχή καταλύματος/οικίας σε εργαζομένους λόγω πρόσκαιρης μετακίνησης αυτών σε υποκαταστήματα ή εργοτάξια ή λοιπές επαγγελματικές εγκαταστάσεις του εργοδότη στο πλαίσιο της εργασίας τους.

Απαλλαγές. Ωστόσο, υπάρχουν και κάποιες παροχές σε είδος που εξαιρούνται της φορολόγησης.

Συγκεκριμένα δεν φορολογούνται:

- Τα ασφαλιστικά που καταβάλλονται από τον εργαζόμενο ή τον εργοδότη για λογαριασμό του εργαζομένου στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών συμβολαίων.
- Τα ασφαλιστικά που καταβάλλονται από τον εργοδότη για την ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή κάλυψη του υπαλλήλικου του προσωπικού ή για την κάλυψη του κινδύνου ζωής στο πλαίσιο ασφαλιστηρίου συμβολαίου, μέχρι του ποσού των 1.500 ευρώ ετησίως ανά εργαζόμενο.
- Η αξία των διατακτικών σίτισης αξίας έως 6 ευρώ ανά εργάσιμη ημέρα.

* Ο Γιώργος Σαμοθράκης και η Τζένη Πάνου είναι υπεύθυνοι του φορολογικού τμήματος της ASNetwork (www.asnetwork.gr)

16% υψηλότερο το κόστος λειτουργίας συγκριτικά με την Κύπρο

Το νεκρό σημείο ή break even ενός ξενοδοχείου στην Ελλάδα, η τιμή στην οποία πρέπει να πουλάει ένα τετράστερο ξενοδοχείο ώστε τα έσοδά του να καλύπτουν τα έξοδα λειτουργίας του, υπολογίζεται στα 79,2 ευρώ έναντι 68,5 στην Κύπρο. Δηλαδή η τιμή με την οποία θα ανοίξει για να λειτουργήσει –ή με την οποία δεν θα «κατεβάσει ρολό»– ένα ξενοδοχείο στην Ελλάδα είναι 16% υψηλότερη από την αντίστοιχη στην Κύπρο, σύμφωνα με

στοιχεία του Ινστιτούτου ΣΕΤΕ. Με δεδομένο πως η Μεσόγειος είναι μια αγορά με έντονες εποχιακές διακυμάνσεις, το ελληνικό ξενοδοχείο μπαίνει στην αγορά πολύ αργότερα και βγαίνει πολύ νωρίτερα, λειτουργώντας μόνο όταν οι τιμές είναι υψηλές (high season). Έτσι, η υψηλή φορολογία οξύνει και την εποχικότητα.

Τα διαφορετικά φορολογικά καθεστώτα αλλά και οι προβλέψεις για τις επιτρεπόμενες ετήσιες αποσβέσεις

(όσο πιο υψηλούς συντελεστές αποσβέσεων έχει μια χώρα τόσο πιο γρήγορα μπορούν οι επενδύσεις να καλυφθούν από την προ φόρων κερδοφορία) έχουν και ιδιαίτερα σημαντικές επιπτώσεις στις επενδύσεις. Στην Ελλάδα προβλέπονται οι χαμηλότεροι συντελεστές φορολογικών αποσβέσεων μεταξύ των βασικών μεσογειακών της ανταγωνιστών, ενώ στην Κροατία οι υψηλότεροι και συνεπώς στην πρώτη περίπτωση τα φορολογητέα

κέρδη μπορεί να εμφανίζουν αυξημένα, ενώ στη δεύτερη πιο χαμηλά.

Στην Ελλάδα η απόσβεση μιας επένδυσης θέλει περισσότερα από 25 χρόνια, εκτός αν υπάρχει υψηλός ετήσιος ρυθμός ανάπτυξης των λειτουργικών κερδών και ανατιμής της αξίας των υποδομών. Τότε μπορεί ιδανικά να γίνει και σε 14 χρόνια, δηλαδή χρειάζεται το τριπλάσιο σχεδόν χρονικό διάστημα σε σχέση με την Κύπρο.

Εφικτός ο στόχος για 30 εκατ. τουρίστες το 2018

Μόνο μέσω της συνεχούς ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας του τουριστικού προϊόντος και της βιώσιμης ανάπτυξης θα υλοποιηθούν περισσότερες επενδύσεις στον τουρισμό και θα αυξηθούν τα έσοδα της ελληνικής οικονομίας και οι θέσεις εργασίας. Αυτό είναι το κεντρικό μήνυμα των εργασιών του 16ου συνεδρίου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) που ολοκληρώθηκε την Τρίτη με θέμα: «Ελληνικός τουρισμός: ανάπτυξη και βιωσιμότητα. Για την οικονομία, την κοινωνία, το περιβάλλον».

«Παρά το γεγονός ότι η συμβολή των επιχειρήσεων και των εργαζομένων, μέσα σε ένα υπερφορολογημένο περιβάλλον, οδηγεί τον τομέα σε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης και παρά την όποια διαφαινόμενη σταθεροποίηση και ήπια ανάπτυξη των δημοσιονομικών δεικτών της οικονομίας, η ανασφάλεια συνεχίζει να διακατέχει το μεγαλύτερο μέρος του οικονομικού και του κοινωνικού περιβάλλοντος», τόνισε από το βήμα του συνεδρίου ο πρόεδρος του ΣΕΤΕ, Γιάννης Α. Ρέτσος.

Αναμένεται ρεκόρ το 2018

Η παρέμβαση αυτή έρχεται σε μια φάση κατά την οποία η τουριστική δραστηριότητα οδεύει προς την ολοκλήρωση μιας ακόμη χρονιάς ρεκόρ, σε επίπεδο αφίξεων. Μάλιστα, το σύνολο των συμμετεχόντων στο συνέδριο συμφωνεί με την εκτίμηση ότι το 2018 ο αριθμός των αφίξεων μπορεί να φθάσει τα 30 εκατ. από 28,5 εκατ. φέτος. Όμως διαρθρωτικά προβλήματα εξακολουθούν να ταλανίζουν τον κλάδο, που πρακτικά ποτίζεται την όποια ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Φορολογικό και χωροταξικό είναι μόνον

Φορολογικό και χωροταξικό, τα βασικά «αγκάθια» για τον ελληνικό τουρισμό.

δύο εξ αυτών. Πριν από λίγες μέρες η Grant Thornton παρουσίασε μελέτη της σύμφωνα με την οποία η επιβολή τέλους διαμονής ανά διανυκτέρευση, που έχει δρομολογηθεί για τις αρχές του 2018, θα κοστίζει στην ελληνική οικονομία έως και 435 εκατ. ευρώ, ποσό σχεδόν πενταπλάσιο του δημοσιονομικού οφέλους των 84 εκατ. ευρώ στο οποίο εκτιμώνται οι εισπράξεις του. Παράλληλα, η επιβολή του νέου τέλους θα προκαλέσει την απώλεια 6.174 θέσεων εργασίας.

Στο μέτωπο του χωροταξικού, της απουσίας του δηλαδή, που καθιστά επιφαλδή κάθε επενδυτική προσπάθεια, τα νέα είναι εξίσου απογοητευτικά: ο υπουργός Επικρατείας Αλέκος Φλαμπουράκης από το βήμα του συνεδρίου τη Δευτέρα το βράδυ έθεσε την προθεσμία ολοκλήρωσης της απαιτούμενης μελέτης σε ένα χρόνο από τώρα. Χωρίς σε αυτό το διάστημα να συμπεριλαμβάνονται οι απαραίτητες ενέργειες που πρέπει να γίνουν από την κυβέρνηση για να τεθεί σε ισχύ. Κάτι που επιβεβαίωσε χθες και ο υπουργός Τουρισμού, Έλενα Κουντουρά, μιλώντας για εξελίξεις στο 2018.

Υπενθυμίζεται πως ο ΣΕΤΕ έχει επισημάνει ότι χωρίς επενδύσεις σε ξενοδοχεία 4 και 5 αστέρων της τάξης των 7 δισ. ευρώ έως το 2021 δεν θα είναι εύκολο να επιτευχθεί ο στόχος των 20 δισ. ευρώ ετησίων εσόδων και 35 εκατομμυρίων επισκεπτών που

«Παρά το γεγονός ότι η συμβολή των επιχειρήσεων και των εργαζομένων, μέσα σε ένα υπερφορολογημένο περιβάλλον, οδηγεί τον τομέα σε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, η ανασφάλεια συνεχίζει να διακατέχει το μεγαλύτερο μέρος του οικονομικού και του κοινωνικού περιβάλλοντος», τόνισε ο πρόεδρος του ΣΕΤΕ, Γιάννης Α. Ρέτσος.

προβλέπεται στον επικαιροποιημένο οδικό χάρτη του για το 2021.

Βελτιώσεις

Παρά τα εμπόδια αυτά, οι επιχειρήσεις του κλάδου και ο ΣΕΤΕ προχωρούν προς τη βελτίωση του προσφερόμενου προϊόντος. Με σύνθημα «η τουριστική ανάπτυξη δεν μπορεί να υποθηκεύει, ούτε να εξαντλεί τις μελλοντικές δυνατότητες της κάθε χώρας», ο ΣΕΤΕ

στο συνέδριό του προέταξε τη στρατηγική μιας ολιστικής βιώσιμης ανάπτυξης. Τη διασύνδεση δηλαδή τομέων, όπως τις αγροδιατροφής και του πολιτισμού, που μπορούν άμεσα να ενισχύσουν το τουριστικό προϊόν αλλά και τις τοπικές κοινωνίες και την οικονομία εν γένει. Άξονες που αποτελούν και συστατικά στοιχεία του έργου της Marketing Greece, όπως επισήμανε η επικεφαλής της, Ιωάννα Δρέττα.

Μειώθηκαν κατά 46,8% οι πρόωρες ρευστοποιήσεις ασφαλιστηρίων ζωής

Σημαντική μείωση των πρόωρων ρευστοποιήσεων ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής καταγράφεται το πρώτο εξάμηνο του έτους σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό εξάμηνο.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Ενωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος (ΕΑΕΕ), οι αποζημιώσεις που κατέβαλαν οι ασφαλιστικές εταιρείες λόγω πρόωρης εξαγοράς των ασφαλιστηρίων συμβολαίων από ασφαλισμένους που επέλεξαν να «σπάσουν» τα συμβολαία τους –κυρίως αποταμιευτικά– πριν από τη λήξη τους, περιορίστηκαν το πρώτο εξάμηνο του 2017 στα 219,3 εκατ. ευρώ από 412,4 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο περυσινό εξάμηνο, καταγράφοντας μείωση κατά 46,8%.

Καθοριστικό είναι το δεύτερο εξάμηνο του έτους, καθώς εάν η τάση αυτή παγιωθεί, συνιστά θετικό σιγανό, καθώς δείχνει ανακοπή του φαινομένου που κυριάρχησε όλα τα χρόνια της κρίσης και συνδέθηκε με την αδυναμία των νοικοκυριών να χρηματοδοτήσουν το ασφαλιστικό τους πρόγραμμα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΑΕΕ, οι συνολικές αποζημιώσεις που κατέβαλαν οι ασφαλιστικές εταιρείες λόγω πρόωρης εξαγοράς ασφαλιστηρίων ζωής ανήλθαν στα 519 εκατ. ευρώ από 756,8 εκατ. ευρώ, με τη δεύτερη μεγαλύτερη κατηγορία να είναι οι αποζημιώσεις λόγω επέλους του ασφαλιστικού κινδύνου, το ύψος των οποίων ανήλθε στα 187,1 εκατ. ευρώ, ενώ ακολούθησαν οι πληρωμές λόγω λήξης του συμβολαίου που ανήλθαν σε 111 εκατ. ευρώ.

Κατά την ΕΑΕΕ, οι ασφαλιστικές ζωές καταγράφουν οριακή άνοδο κατά 2,8% το πρώτο εξάμηνο του έτους και τα ασφαλιστικά του κλάδου διαμορφώθηκαν στο 1 δισ. ευρώ. Η μικρή

άνοδος οφείλεται κατά κύριο λόγο στις πολυάριθμες επενδυτικών ασφαλιστικών συμβολαίων, που διατίθενται κυρίως μέσω των τραπεζικών δικτύων, ανεβάζοντας τα ασφαλιστικά των επενδυτικών προϊόντων στα 171,2 εκατ. ευρώ (από 135,2 εκατ. ευρώ πέρυσι).

Η άνοδος συνδέεται και με την υποχώρηση των επιτοκίων στις προθεσμιακές καταθέσεις, καθώς μέρος των αποταμιεύσεων μετατρέπεται σε επενδυτικά προϊόντα που ενσωματώνουν καλύτερες αποδόσεις κατά

Εάν η τάση αυτή παγιωθεί, συνιστά θετικό σιγανό, καθώς δείχνει ανακοπή του φαινομένου που κυριάρχησε όλα τα χρόνια της κρίσης.

μία περίπου ποσοστιαία μονάδα. Τα ασφαλιστικά του κλάδου ζωής διαμορφώθηκαν στα 330,3 εκατ. ευρώ από 324,9 εκατ. ευρώ πέρυσι, ενώ οριακή άνοδο εμφανίζουν και τα ασφαλιστικά του κλάδου υγείας, που διαμορφώθηκαν στα 284,5 εκατ. ευρώ έναντι 277,8 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο περυσινό εξάμηνο.

Ο αριθμός των ασφαλιστηρίων συμβολαίων –δεν συμπίπτει με τον αριθμό των ασφαλισμένων, που συνήθως είναι μεγαλύτερος– διαμορφώθηκε στο τέλος του πρώτου εξαμήνου στο 1,7 εκατ., από τα οποία 1,4 εκατ. είναι τα ατομικά συμβολαία ζωής, 238.147 είναι τα ατομικά επενδυτικά συμβολαία, ενώ 7.780 είναι τα ομαδικά συμβολαία (υγείας και συνταξιοδοτικά).

ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΖΟΠΤΖΗ

Μεγαλύτερη μείωση κόκκινων δανείων με περισσότερους πλειστηριασμούς ακινήτων

Στόχος των τραπεζών να περιοριστούν στα 63,7 δισ. έως τέλος του 2019 έναντι 66,7 δισ. που ήταν η αρχική επιδίωξη

Του ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ

Μεγαλύτερη μείωση των μη εξυπηρετούμενων πιστωτικών ανομιγμάτων, από αυτήν που προβλέπεται στα επιχειρησιακά σχέδια τα οποία έχουν συμφωνηθεί με τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM), σχεδιάζουν οι τράπεζες προκειμένου να υπογραμμίσουν στις εποπτικές αρχές την αποφασιστικότητα τους να κινηθούν δυναμικά για την αντιμετώπιση του μεγάλου αυτού προβλήματος.

Σύμφωνα με πληροφορίες, σε εξέλιξη βρίσκονται διαβουλεύσεις μεταξύ Τράπεζας της Ελλάδος - SSM και των διοικήσεων των τραπεζών για την αναθεώρηση των σχεδίων μείωσης των κόκκινων δανείων. Τα νέα επιχειρησιακά σχέδια θα περιλαμβάνουν αλλαγές τόσο στον τελικό στόχο - οι τράπεζες υπογραμμίζουν ότι μπορούν να επιτύχουν τη μείωση των κόκκινων κατά 3 δισ. περισσότερο έναντι του αρχικού στόχου - όσο και στο μείγμα των μέσων που θα χρησιμοποιηθούν, με τις ρευστοποιήσεις περιουσιακών στοιχείων, μέσω των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών, να αναδεικνύονται σε κομβικό σημείο.

Οι σχετικές διαβουλεύσεις βρίσκονται στην τελική ευθεία και έως τις αρχές Νοεμβρίου θα έχουν συμφωνηθεί οι αναθεωρημένοι επιχειρησιακοί στόχοι μη εξυπηρετούμενων ανομιγμάτων (NPEs) για τη διετία 2018-2019. Οι τράπεζες σημειώνουν ότι στο τέλος του 2019 θα έχουν μειώσει τα NPEs τουλάχιστον στα 63,7 δισ. ευρώ έναντι 66,7 δισ. ευρώ που ήταν ο αρχικός στόχος.

Σύμφωνα με στελέχη τραπεζών, έως τώρα (Ιούνιος 2017) έχουν μειώσει τα NPEs κατά 1,6 δισ. ευρώ περισσότερο του στόχου (101,8 δισ. ευρώ έναντι στόχου 103,4 δισ. ευρώ), διαφορά που θα ενισχυθεί περαιτέρω κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2017 αλλά και το 2018. Οι διοικήσεις προτείνουν στις εποπτικές αρχές η καλύτερη αυτή επίδοση να ενσωματωθεί στους νέους επιχειρησιακούς στόχους, θέλοντας να υπογραμμίσουν την αποφασιστικότητα τους να προχωρήσουν γρήγορα στην επίλυση του μεγάλου αυτού προβλήματος. Σημειώ-

καθώς θεωρούνται εργαλείο αποφασιστικής σημασίας για την αντιμετώπιση των «στρατηγικών» κακοπληρωτών, δηλαδή δανειοληπτών που ενώ μπορούν δεν αποπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους. Τα αναθεωρημένα σχέδια θα προβλέπουν περισσότερες ρευστοποιήσεις περιουσιακών στοιχείων και λιγότερες «θεραπείες» προβληματικών δανείων, δηλαδή θα καταστούν και πάλι εξυπηρετούμενα, καθώς δεν υπάρχουν τα αναγκαία χρονικά περιθώρια. Επίσης, οι τράπεζες θα προχωρήσουν σε σημαντικές διαγραφές και πωλήσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων σε τρίτους.

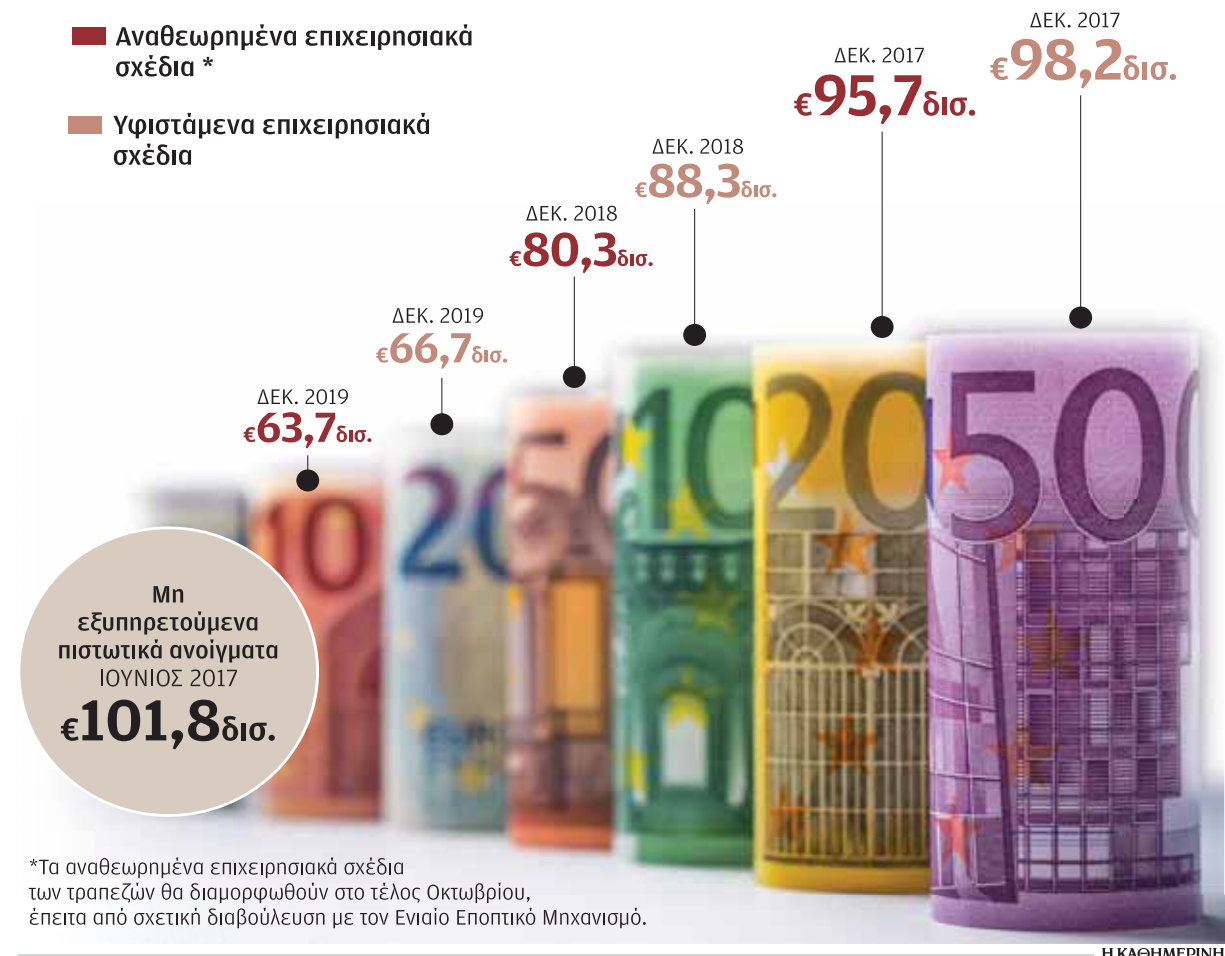
Την προηγούμενη εβδομάδα, η πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου της ΕΚΤ Ντανιέλ Νουί, απαντώντας σε ερώτηση του ευρωβουλευτή Νίκου Χουντή, σημείωσε ότι έχουν ληφθεί σημαντικά μέτρα (εξωδικαστικός, ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί, δευτερογενείς αγορές κόκκινων δανείων) για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, ωστόσο «προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αυτές οι μεταρρυθμίσεις οδηγούν σε επίτευξη της διευθέτησης των μη εξυπηρετούμενων ανομιγμάτων στην Ελλάδα, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή τους, για παράδειγμα όσον αφορά τη θέση σε λειτουργία της νέας πλατφόρμας ηλεκτρονικών πλειστηριασμών. Θα χρειαστεί να καταβληθούν πρόσθετες προσπάθειες, προκειμένου να ενισχυθεί η ικανότητα του ελληνικού δικαστικού συστήματος και των πλαισίων για την αφερεγγυότητα».

Σε κομβικό σημείο για την αντιμετώπιση του προβλήματος αναδεικνύονται οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί.

νεται ότι μέχρι τώρα οι επιδόσεις των τραπεζών δεν κρίνονται ικανοποιητικές, ενώ οι θεσμοί θεωρούν ότι σκόπημα οι κυβερνήσεις καλωσιεργούν καθυστερώντας να προχωρήσουν στην ολοκλήρωση και εφαρμογή των νομοθετικών αλλαγών, προκειμένου να δημιουργηθεί το κατάλληλο πλαίσιο για την αντιμετώπιση των κόκκινων δανείων.

Μεγάλη γκρίνια προκαλεί το ζήτημα των ηλεκτρονικών πλειστηριασμών και των μεγάλων καθυστερήσεων στη λειτουργία του συστήματος,

Οι στόχοι των τραπεζών για τα κόκκινα δάνεια

Ανησυχία για τη στάση του ΔΝΤ

Την εκτίμηση ότι θα αντεπεξέλθουν με επιτυχία τη δοκιμασία του νέου stress test και ότι τα αποτελέσματά του θα είναι πλήρως διαχειρίσιμα διατυπώνουν στην «Κ» επικεφαλής στελέχη τραπεζών. Ωστόσο, αναγνωρίζουν ότι οι επόμενοι μήνες θα αποτελέσουν περίοδο αβεβαιότητας και μεταβλητότητας, ενώ η πιο «επιθετική» στάση του ΔΝΤ θεωρείται πρόσθετος παράγοντας αστάθειας. Η μεγάλη ανησυχία είναι το ενδεχόμενο η ΕΚΤ να επιβάλει πιο αυστηρή μεθοδολογία για τις τράπεζες, υποκλύποντας στις πιέσεις του ΔΝΤ. Την προηγούμενη εβδομάδα, η πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου της ΕΚΤ Ντανιέλ Νουί σημείωσε ότι τα

αποτελέσματα του stress test για τις ελληνικές τράπεζες θα ενσωματωθούν «συνήθως» με την κοινή μεθοδολογία για τη διαδικασία εποπτικού ελέγχου και αξιολόγησης που εφαρμόζεται για όλα τα σημαντικά ιδρύματα του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού». Η πιο αυστηρή προσέγγιση του ΔΝΤ είναι δεδομένη. Εδώ και καιρό υποστηρίζει ότι οι ελληνικές τράπεζες θα πρέπει να ενισχυθούν με 10 δισ., προκειμένου να προχωρήσουν σε πιο δραστηριότητες για τη μείωση των κόκκινων δανείων. Από την άλλη πλευρά, στελέχη τραπεζών υπογραμμίζουν τα μεγάλα κεφαλαιακά «μαζιάρια» που διαθέτουν, ενόψει της άσκησης.

Πέραν των προβλέψεων ύψους 53 δισ. ευρώ που αντιστοιχούν στο 50% των μη εξυπηρετούμενων πιστωτικών ανομιγμάτων (NPEs), διαθέτουν δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας 16,3% (κατά πολύ υψηλότερο του ελάχιστου προβλεπόμενου από τον SSM), ενώ το 60% των NPEs εξασφαλίζονται με ακίνητη περιουσία. Επίσης, έχουν υψηλά έσοδα τα οποία ξεπερνούν τα 4 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση. Έτσι, σε οριζόντια ζέτις, μπορούν να διαθέσουν το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων αυτών, συνολικού ύψους άνω των 12 δισ. ευρώ, για τη διενέργεια προβλέψεων σχετικά με την αντιμετώπιση των κόκκινων δανείων.

Εταιρεία με κατασχεμένα ακίνητα 1 δισ. από την Pillarstone

Του ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΣΑΝΟΓΛΟΥ

Τη δημιουργία μιας εταιρείας, η οποία σταδιακά θα συγκεντρώνει επαγγελματικά ακίνητα (γραφεία, καταστήματα, βιομηχανικά κτίρια/αποθήκες), αξίας της τάξεως του 1 δισ. ευρώ, δορολογεί τους προσεχείς μήνες η Pillarstone, εταιρεία διαχείρισης δανειακών χαρτοφυλακίων, που δραστηριοποιείται τους τελευταίους μήνες και στην ελληνική αγορά, έχοντας λάβει τη σχετική άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Τα ακίνητα θα προέλθουν είτε από μη εξυπηρετούμενα επιχειρηματικά δάνεια είτε από ακίνητα που είναι δύσκολο να εκπλειστηριαστούν, αλλά και από την ακίνητη περιουσία των εταιρειών, στις οποίες ήδη έχει, ή πρόκειται να αποκτήσει, ενεργό συμμετοχή η Pillarstone, όπως η Φαμάρ και η Notos.Com.

Στόχος είναι η διαχείριση των εν λόγω ακινήτων να γίνει με ενιαίο τρόπο από έναν φορέα, προκειμένου αφενός μεν να μεγιστοποιηθεί η αξία και η απόδοσή τους, αφετέρου να μη βαραίνουν πλέον τους ισολογισμούς των τραπεζών. Σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της «Κ», ήδη έχουν γίνει οι πρώτες συζητήσεις ανάμεσα σε στελέχη της Pillarstone και των τραπεζών Alpha Bank και Eurobank, ενώ πρόθεση της πρώτης είναι να, συμπεριλάβουν στο εγχείρημα όλες οι τράπεζες, ώστε να συγκεντρωθεί και ο απαιτούμενος όγκος ακινήτων.

Οχι κατοικίες

Στο επίκεντρο θα βρεθούν ακίνητα που μπορούν να παράγουν εισόδημα, όπως γραφεία, καταστήματα, αποθήκες κτλ., όχι όμως κατοικίες, καθώς ο εν λόγω κλάδος δεν εντάσσεται στο αντικείμενο της Pillarstone.

Πρόθεση της εταιρείας είναι ο πρώτος όγκος ακινήτων, αξίας της τάξεως των 500 εκατ. ευρώ, να έχει συγκεντρωθεί στο νέο εταιρικό όχημα ειδικού σκοπού, που θα συσταθεί για τον λόγο αυτό, έως το πρώτο τρίμηνο του 2018 και στη συ-

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό θα δοθεί έμφαση σε ακίνητα που μπορούν να παράγουν εισόδημα, όπως γραφεία, καταστήματα, αποθήκες κ.λπ. Σημειώνεται ότι το 82% των εμπράγματων εξασφαλίσεων των κόκκινων δανείων αφορά ακίνητα.

Σχεδιάζει να συγκεντρώσει επαγγελματικά ακίνητα κάθε είδους από τα χαρτοφυλάκια των τραπεζών.

νέχεια να εμπλουτίζεται συνεχώς με νέα ακίνητα, μέχρις ότου αγγίζει ή ξεπερνάει το 1 δισ. ευρώ. Μάλιστα, πηγές με γνώση των σχετικών σχεδιασμών, τονίζουν ότι δεν αποκλείεται να δημιουργηθεί και δεύτερο τέτοιο σχήμα, όπου θα συγκεντρώνονται τα λιγότερο άμεσα αξιοποιήσιμα ακίνητα, δηλαδή κτίρια τα οποία απαιτούν πρώτα κάποιο ανασχεδιασμό, ή αλλαγή χρήσης, έως ότου αρχίσουν να παράγουν κάποιο εισόδημα. Αλλωστε, όπως ομολογείται, τα περισσότερα ακίνητα είναι κενά αυτό το διάστημα, ή μερικώς μισθωμένα, επομένως θα απαιτηθεί κάποιο χρονικό διάστημα έως ότου βρεθούν νέοι ενο-

καστές και αρχίσουν να αποδίδουν κάποιο εισόδημα.

Μετατροπή σε ΑΕΕΑΠ

Σε μεταγενέστερο στάδιο, στόχος της Pillarstone είναι το «όχημα» αυτό να μετατραπεί σε ΑΕΕΑΠ (Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητα Περιουσία), που θα είναι σε θέση να απευθυνθεί και σε ξένους θεσμικούς επενδυτές. Μέχρι τότε κι εφόσον υλοποιηθεί ο σχετικός σχεδιασμός, η εταιρεία που θα δημιουργηθεί, επί της ουσίας, θα αποδίδει έσοδα/μερίσματα στις τράπεζες που θα επιλέξουν να συμμετάσχουν στο σχετικό εγχείρημα, εισφέροντας τα ακίνητά τους.

Στο πλαίσιο αυτό, τονίζεται ότι κάθε ακίνητο που περνάει στην κατοχή μιας τράπεζας, απαιτεί κάποιες κινήσεις αναβάθμισης ώστε να αποδώσει έσοδα. Το κόστος αυτό θα το αναλάβει η Pillarstone.

Όλα τα παραπάνω ξεκινούν από τη βασική παραδοχή ότι, κατά τεκμήριο, ο μεγαλύτερος όγκος των ακινήτων που έχουν συσσωρεύσει οι τράπεζες δεν μπορεί να πουληθεί ούτε καν στην αξία ρευστοποίησης, δηλαδή ούτε καν με αποτίμηση που βρίσκεται κάτω από την εύλογη αξία του κάθε ακινήτου.

Επιφυλακτικές οι τράπεζες

Πάντως, θα πρέπει να σημειωθεί ότι επί του παρόντος, οι εκπρόσωποι των τραπεζών εμφανίζονται επιφυλακτικοί στο να ανάψουν το «πράσινο φως» για την υλοποίηση του παραπάνω σχεδίου, αν και συζητήσεις διεξάγονται σε καθημερινή βάση.

Ωστόσο, όπως αναφέρουν φορείς της αγοράς ακινήτων, η επαγγελματική και κεντρική διαχείριση της συσσωρευμένης ακίνητης περιουσίας θα προσφέρουν πολλαπλασιαστικά οικονομικά οφέλη για τις τράπεζες, και είναι σχεδόν νομοτελειακή επιλογή προκειμένου να απαλλαγούν από το πολύ υψηλό διαχειριστικό κόστος των εν λόγω ακινήτων και να αποκομίσουν κάποιο οικονομικό όφελος.

Εντείνεται η κόντρα για το άνοιγμα εμπορικών καταστημάτων τις Κυριακές

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Για τις 12 Δεκεμβρίου 2017 μετατίθεται η «μάχη» της Κυριακής, καθώς η προγραμματισμένη για την Τρίτη 24 Οκτωβρίου συζήτηση στο Συμβούλιο της Επικρατείας αναβλήθηκε. Αυτό που επρόκειτο να συζητηθεί μεθαύριο ήταν η προσφυγή που έχουν καταθέσει η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ), η Ομοσπονδία Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδας (ΟΙ-ΥΕ), η Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ), καθώς και 21 μεμονωμένοι εργαζόμενοι με την οποία ζητούν να ακυρωθεί η υπουργική απόφαση για τη λειτουργία των καταστημάτων σε συγκεκριμένες περιοχές της Αττικής και της Θεσσαλονίκης όλες τις Κυριακές την περίοδο Μαΐου - Οκτωβρίου.

Πάντως, ήδη, σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της «Κ», έχουν καταθέσει υπομνήματα υπέρ του κύρους της υπουργικής απόφασης η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) και από κοινού ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) με τον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Λιανικής Πώλησης Ελλάδος (ΣΕΛΠΕ). Κάτι ανάλογο είχε συμβεί και τον Νοέμβριο του 2014, όταν και πάλι είχαν προσφύγει στο ΣτΕ κατά της απόφασης Παικουμάτου για λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων όλες τις Κυριακές του έτους σε δέκα περιοχές στην Ελλάδα, οι μικροεπαγγελματίες και οι εμποροϋπάλληλοι. Τότε, απέναντί τους και υπέρ του υπουργείου είχαν βρεθεί πάλι η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ο ΣΕΤΕ και επίσης από κοινού ο ΣΕΒ με τον ΣΕΛΠΕ. Η απόφαση του ΣτΕ υπενθυμίζεται

ότι εκδόθηκε μόλις τον Ιανουάριο του 2017 και ακύρωνε την υπουργική απόφαση Παικουμάτου. Βεβαίως, πολύ νωρίτερα, πριν από την εκδίκαση της κύριας προσφυγής τον Νοέμβριο του 2014, το ΣτΕ είχε εκδώσει προσωρινή αναστολή εκτέλεσης της υπουργικής απόφασης. Τώρα δεν κατατέθηκε τέτοια αίτηση και η υπουργική απόφαση 75812/6-7-2017 ισχύει κανονικά από την ημέρα δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Την ίδια ώρα συνεχίζεται και η παρασκηνία η άσκηση πίεσεων για διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της απόφασης, έτσι ώστε να συμπεριληφθούν στις περιοχές που επιτρέπεται να λειτουργ-

Υπέρ των Κυριακών Επιτροπή Ανταγωνισμού, ΣΕΒ, ΣΕΛΠΕ και ΣΕΤΕ.

γούν τα εμπορικά καταστήματα περισσότερες από 8 Κυριακές τον χρόνο μεγάλα εμπορικά κέντρα. Οι πιέσεις έχουν παραλήπτες τόσο την κυβέρνηση όσο και τους δανειστές και το θέμα δεν αποκλείεται να τεθεί κατά τις επερχόμενες συναντήσεις με τους εκπροσώπους τους εντός της εβδομάδας. Υπενθυμίζεται ότι από τη λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων όλες τις Κυριακές την περίοδο Μαΐου - Οκτωβρίου έχουν αποκλειστεί πέραν του McArthurGlen Athens και τα περισσότερα μεγάλα εμπορικά κέντρα σε Αττική και Θεσσαλονίκη (π.χ., The Mall Athens και Golden Hall στο Μαρούσι, Smart Park στα Σπάτα, Athens Metro Mall στον Αγιο Δημήτριο, Mediterranean Cosmos στη Θεσσαλονίκη).

Μαγειρών Τέχνη

Ταβέρνα - Ψητοπωλείο - Μεσογειακή Κουζίνα

Λεωφόρος Λάρνακος 145, Λευκωσία
Τηλέφωνο: 22 731111

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΑΤΡΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗΣ ΚΟΥΖΙΝΑΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΕΚΛΕΚΤΟΥΣ ΚΑΛΟΦΑΓΑΔΕΣ!

Ανησυχία για τα ελληνικά κόκκινα δάνεια

Μιλά στην «Κ» ο Χανγκ Τραν του Διεθνούς Χρηματοπιστωτικού Ινστιτούτου

Συνέντευξη στον απεσταλμένο μας στην Ουάσιγκτον
ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΕΛΛΙΣ

Οι αγορές ανησυχούν για την αργή πρόοδο που έχει σημειωθεί στη διακρίση των μη εξυπηρετούμενων δανείων των ελληνικών τραπεζών, τονίζει στην «Κ» ο εκτελεστικός διευθυντής του Διεθνούς Χρηματοπιστωτικού Ινστιτούτου (IIF), Χανγκ Τραν, ο οποίος σημειώνει, πάντως, ότι δεν χρειάζεται να ελεγχθεί η ποιότητα των περιουσιακών στοιχείων των τραπεζών (AQR) και κάνει λόγο για «λογικό συμβιβασμό» μεταξύ Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, που επέτρεψε στο Ταμείο να αποσύρει την αρχική του απαίτηση για τη διενέργεια των ελέγχων.

Ο διευθυντής του IIF, το οποίο α-

“
Αν η Ελλάδα ολοκληρώσει την τρίτη αξιολόγηση έως τον Δεκέμβριο και τις μεταρρυθμιστικές δράσεις έως τον προσεχή Αύγουστο, μπορεί να βγει από το πρόγραμμα.

ποτελεί, ουσιαστικά, την παγκόσμια ένωση τραπεζών, τονίζει ότι η Ελλάδα πρέπει να είναι σε θέση να προχωρήσει σε νέα έξοδο στις αγορές όταν πρόκειται να βγει από το πρόγραμμα, τον προσεχή Αύγουστο, υπό την προϋπόθεση ότι θα διατηρηθούν η πρόσφατη ανάπτυξη και η πρόοδος σε ό,τι αφορά τη δημοσιονομική προσαρμογή. Τέλος, αναφερόμενος στη στάση της επόμενης γερμανικής κυβέρνησης στο ελληνικό ζήτημα, επιλέγει να επισμάνει ότι οι Ελεύθεροι Δημοκράτες διεμήνυσαν πως θα υποστηρίξουν το ελληνικό πρόγραμμα αν εμπλέκεται το ΑΝΤ. – Ποια είναι η κατάσταση των ελληνικών τραπεζών; Ποιες είναι οι κυριότερες ανησυχίες και πώς πρέπει να αντιμετωπιστούν; – Οι μετοχές των ελληνικών τραπεζών είχαν ανακάμψει ομαλά από τα τέλη του περασμένου έτους έως τα μέσα Ιουλίου. Από τότε ο δείκτης τρα-

pezών του Χρηματιστηρίου Αθηνών παρουσίασε μείωση που έφθασε στο 30%, λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με τον κίνδυνο ενός ακόμα γύρου ανακεφαλαιοποίησης. Αυτή η αβεβαιότητα προέκυψε από τις συζητήσεις σχετικά με τη διενέργεια ελέγχου της ποιότητας των περιουσιακών στοιχείων των τραπεζών ή των τεστ αντοχής νεώτερου. Η βασική ανησυχία για τους συμμετέχοντες στις αγορές είναι η αργή πρόοδος που έχει σημειωθεί σε ό,τι αφορά τη μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Παρά τη βελτίωση, η αναλογία μη εξυπηρετούμενων δανείων εξακολουθεί να είναι υψηλή, στο 36,7% του συνόλου των τραπεζικών δανείων στο τέλος του πρώτου τριμήνου του 2017, οριακά πάνω από τον στόχο.

– Το ΑΝΤ ζητούσε τη διενέργεια έκτακτου ελέγχου ποιότητας ενεργητικού (AQR), ενώ η ΕΚΤ ανακάλυψε ότι θα κάνει τα δικά της τεστ αντοχής νεώτερου.

– Δεδομένου του χρόνου που αφιερώνουν οι διοικήσεις των τραπεζών σε αυτές τις ασκήσεις, δεν υπάρχει κανένας επιτακτικός λόγος να γίνουν και τα δύο περίπου την ίδια περίοδο. Η διενέργεια κατάλληλων οργανωμένων τεστ αντοχής νεώτερου, τα οποία θα κάνει ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός (SSM), αποτελεί έναν λογικό συμβιβασμό. Το ΑΝΤ προφανώς συμφώνησε με αυτό το σκεπτικό και απέσυρε την απαίτησή του να υπάρξει AQR.

– Πώς εκτιμάτε τις επιδόσεις της ελληνικής οικονομίας;

– Το ΑΕΠ της Ελλάδας έχει ανακάμψει εντυπωσιακά, αυξανόμενο κατά 0,6% το πρώτο εξάμηνο του 2017. Ωστόσο, με αυτόν τον ρυθμό θα είναι πολύ δύσκολο για τη χώρα να επιτύχει τον στόχο δημοσιονομικής ανάπτυξης 1,8% το 2017, αυξάνοντας τον κίνδυνο απόκλισης και υστέρησης των εσόδων. Πάντως, η Ελλάδα μόλις έλαβε θετικά νέα, με την απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να κλείσει τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος της έπειτα από οκτώ χρόνια. Η χώρα σας έχει μετατρέψει το έλλειμμα κατά 15,1% του ΑΕΠ το 2009 σε πλεόνασμα 0,6% πέρος, ενώ το έλλειμμα φέτος είναι κάτω του 3%.

– Πώς διαγράφονται οι προοπτικές νέας εξέδου στις αγορές;

– Αφού γύρισε στις αγορές τον Ιούλιο, η Ελλάδα θα πρέπει να είναι σε

Ο εκτελεστικός διευθυντής του Διεθνούς Χρηματοπιστωτικού Ινστιτούτου κάνει λόγο για «λογικό συμβιβασμό» μεταξύ Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, που επέτρεψε στο Ταμείο να αποσύρει την αρχική του απαίτηση για διενέργεια των ελέγχων.

“
Οι Ελεύθεροι Δημοκράτες διεμήνυσαν ότι θα υποστηρίξουν το ελληνικό πρόγραμμα αν εμπλέκεται σε αυτό το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

θέση να το κάνει εκ νέου όταν πρόκειται να βγει από το πρόγραμμα, τον προσεχή Αύγουστο, αν μπορούν να διατηρηθούν η πρόσφατη ανάπτυξη και η πρόοδος σε ό,τι αφορά τη δημοσιονομική προσαρμογή. – Μπορεί η Ελλάδα να αποχωρήσει από το πρόγραμμα διάσωσης τον Αύγουστο του 2018, χωρίς προληπτική πίστωση;

– Αν η Ελλάδα καταφέρει να ολοκληρώσει την τρίτη αξιολόγηση έως τον Δεκέμβριο και τις μεταρρυθμιστικές δράσεις έως τον προσεχή Αύγουστο, μπορεί να βγει από το πρόγραμμα, και θα υπόκειται στην κανονική παρακολούθηση που ακολουθεί την υλοποίηση ενός προγράμματος, ο λεπτομέρειες του οποίου μένει να συζητηθούν.

– Πόσο σημαντικό είναι να υπάρξει ελάφρυνση του χρέους και ποια μορφή πρέπει να λάβει;

– Οι Ευρωπαίοι πιστωτές έχουν δια-

μητύσει ότι η αξιολόγηση της βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους θα πραγματοποιηθεί το καλοκαίρι του 2018, υπό την προϋπόθεση της ολοκλήρωσης των συμφωνηθέντων και της νομοθέτησης των μεταρρυθμιστικών μέτρων. Αν χρειαστεί, θα μπορούσαν να ληφθούν μέτρα ελάφρυνσης, όπως η παράταση της ωρίμανσης και η μείωση των επιτοκίων.

– Το αποτέλεσμα των γερμανικών εκλογών θα επηρεάσει την κατάσταση στην Ελλάδα;

– Η διαπραγμάτευση για τον σχηματισμό κυβέρνησης συνασπισμού στη Γερμανία αναμένεται να είναι δύσκολη και χρονόβδρα. Ωστόσο είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι Ελεύθεροι Δημοκράτες (FDP), πιθανός εταίρος των Χριστιανοδημοκρατών και Χριστιανοκοινωνιστών (CDU/CSU), διεμήνυσαν ότι θα υποστηρίξουν το ελληνικό πρόγραμμα αν εμπλέκεται σε αυτό το ΑΝΤ.

– Πώς αποτιμάτε την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης Τραμπ;

– Οι ΗΠΑ βρίσκονται σε φάση πορείας ανάκαμψης με το φορολογικό σχέδιο της κυβέρνησης Τραμπ για ανοδικό κίνδυνο (upside risk), τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα. Ο κύριος κίνδυνος που ελλοχεύει είναι να υπάρξει αισθητή άνοδος του πληθωρισμού, ο οποίος, προς το παρόν, βρίσκεται υπό έλεγχο. Μια τέτοια εξέλιξη θα δημιουργήσει προσδοκίες για υψηλότερα επιτόκια από αυτά που αναμένονται και έχουν υπολογίσει οι αγορές.

Με χαμηλότερο επιτόκιο δανείζονται οι επιχειρήσεις που εκδίδουν διεθνή ομόλογα

Του **ΑΝΕΣΤΗ ΝΤΟΚΑ**

Χαμηλότερα επιτόκια δανεισμού απολαμβάνουν οι εισηγμένες επιχειρήσεις που έχουν εκδώσει διεθνή εταιρικά ομόλογα σε σύγκριση με τα εγχώρια εταιρικά ομόλογα, αφού το επενδυτικό ρίσκο (country risk) της Ελλάδας παραμένει σε υψηλό επίπεδο και βαρύνει τις εγχώριες επιχειρήσεις, παρά το γεγονός ότι είναι εξωστρεφείς.

Είναι αξιοσημείωτο ότι η απόδοση του 10ετούς ομολόγου τελεί υπό διαπραγμάτευση σήμερα στο 5,51%, επίπεδο που είχε συναντήσει ξανά στις 15 Μαΐου 2017, δηλαδή ακριβώς ένα μήνα πριν κλείσει η δεύτερη αξιολόγηση της ελληνικής οικονομίας. Ταυτόχρονα, η απόδοση του νέου 5ετούς κρατικού ομολόγου, που ξεκίνησε η διαπραγμάτευση του στις 24 Ιουλίου 2017 με 4,63%, σήμερα κυμαίνεται ελαφρώς χαμηλότερα στο 4,54%, ενώ στις 27 Σεπτεμβρίου η απόδοση είχε αναρριχηθεί στο 4,75%.

Στο 3,38% διαμορφώνεται σήμερα ο μέσος όρος απόδοσης των 7 διεθνών εταιρικών ομολόγων από μεγάλες ελληνικές εισηγμένες επιχειρήσεις και στο 3,65% διαμορφώνεται ο μέσος όρος απόδοσης για τα 5 εγχώρια εταιρικά ομόλογα που τελούν υπό διαπραγμάτευση στην πλατφόρμα του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Τις χαμηλότερες αποδόσεις (0,70%) και (1,45%), αντίστοιχα, από τα 7 διεθνή ομολογιακά δάνεια εμφανίζουν η τοιμενοβιομηχανία «Τιτάν» και η ομολογιακή έκδοση του ΟΤΕ που λήγει στις 9 Ιουλίου 2020.

Ακολουθεί με απόδοση 2,65% το διεθνές εταιρικό ομόλογο των Ελληνικών Πετρελίων με ημερομηνία λήξης τις 4 Ιουλίου 2019, οπότε είχαν αντληθεί 325 εκατ. ευρώ, ενώ το δεύτερο εταιρικό ομόλογο της ίδιας εταιρείας που λήγει στις 14 Οκτωβρίου 2021 έχει απόδοση 3,17%. Το διεθνές εταιρικό ομόλογο της Motor Oil με ημερομηνία λήξης την 1η Απριλίου 2022 εμφανίζει απόδοση

1,85%. Υψηλή απόδοση στο επίπεδο του 4,95% παρουσιάζει το διεθνές ομόλογο της Intralot που λήγει στις 15 Σεπτεμβρίου 2024, γεγονός που αποδίδεται και στον υψηλό δανεισμό της επιχείρησης λόγω επενδύσεων, ενώ η χειρότερη εικόνα από πλευράς απόδοσης (8,90%) παρουσιάζει το διεθνές εταιρικό ομόλογο της ΔΕΗ που λήγει την 1η Μαΐου 2019 λόγω των δυσμενών αποτελεσμάτων του α' εξαμήνου 2017, οπότε η εταιρεία δείχνει να έχει σοβαρό πρόβλημα στην παραγωγή θετικών ταμειακών ροών.

Να σημειώσουμε ότι αυτή την εβδομάδα η Polli Follie εξέδωσε ομολογιακό δάνειο αντλώντας 150 εκατ. ελβετικά φράγκα (130,4 εκατ. ευρώ), ποσό που θα μπορούσε να

“
Στο 3,38% ο μέσος όρος απόδοσης των 7 διεθνών εταιρικών ομολόγων από μεγάλες εισηγμένες και στο 3,65% για τα 5 εγχώρια ομόλογα.

είναι μικρότερο, αφού η εταιρεία επιθυμούσε να αντλήσει κεφάλαια μέχρι 100 εκατ. ελβετικά φράγκα, αλλά εκδηλώθηκε έντονο αγοραστικό ενδιαφέρον από ξένα επενδυτικά σχήματα με την αρχική τιμή απόδοσης να ορίζεται στο 3,25%.

Τα ομολογιακά δάνεια αποτελούν σήμερα την πιο αξιόπιστη πηγή χρηματοδότησης των εισηγμένων στα χρόνια της ύφεσης, προκειμένου να μετατρέψουν τον βραχυπρόθεσμο δανεισμό τους σε μακροπρόθεσμο, να υποστηρίξουν τα επενδυτικά τους σχέδια, αλλά και να αποπληρώσουν παλαιότερα ομολογιακά δάνεια που λήγουν τα επόμενα χρόνια. Οι μόνες εισηγμένες επιχειρήσεις που θεωρητικά μπορούν να επιτύχουν καλύτερα επιτόκια δανεισμών είναι όσες έχουν υψηλό δείκτη εξωστρεφείας.

Στο στόχαστρο ξένων επενδυτικών funds μεγάλες ιδιωτικές κλινικές

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Σε πλήρη εξέλιξη βρίσκεται η αναδιάρθρωση του κλάδου των ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας με τις εξαγορές ελληνικών κλινικών από ξένα επενδυτικά κεφάλαια και πληθαίνουν πυροδοτώντας περαιτέρω εξελίξεις.

Η νέα εξαγορά του ΙΑΣΩ General, που δρομολόγησε η CVC Capital Partners μετά και την εξαγορά του Metropolitan, κινητοποιεί ήδη επαφές μεταξύ άλλων ανταγωνιστικών ελληνικών κλινικών, όπως το «Υγεία» και το «Ερρίκος Ντυνάν», ενώ επεκτείνεται και η αναδιάρθρωση του ομίλου Euromedica από τις πιστώτριες τράπεζες.

Θυγαλίδα όλων αυτών των εξελίξεων ήταν η αυξανόμενη ζήτηση που έχουν οι ασφαλείες υγείας στην ελληνική αγορά, καθώς τα νοικοκυριά διαπιστώνουν την κατάρρευση του δημόσιου τομέα υγείας, η οποία με τη σειρά της έφερε ξένους επενδυτές στις ελληνικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις και ειδικότερα γερμανικών και αμερικανικών συμφερόντων στην Αγροτική Ασφαλιστική και την Εθνική Ασφαλιστική αντίστοιχα.

Με τις ασφαλιστικές καλά κεφαλαιοποιημένες και την παραγωγή ασφαλιστικών ανοδικό ο επόμενος κρίκος της αλυσίδας, οι κλινικές, αποκτούν έναν εύρωστο πελάτη. Η κινητικότητα που καταγράφεται στην παρούσα συγκυρία στον κλάδο είναι πολυεπίπεδη. Αφορά τόσο συζητήσεις ξένων με ελληνικές πιστώτριες τράπεζες όσο και ασφαλιστικές υπό ξένο πλέον έλεγχο που ενδεχομένως να τοποθετούνταν σε περιουσιακά στοιχεία του κλάδου.

Σύμφωνα με πληροφορίες, για την περίπτωση της Euromedica συζητείται η κατά τμήματα πώληση και όχι η είσοδος ξένου στρατηγικού επενδυτή που καταγράφεται, πως θα έρεπε να προσμυθωνθούν σε πολύ μεγάλες απομειώσεις των απαιτήσεών τους. Υπενθυμίζεται πως η Euromedica βαρύνεται με τραπεζικό δανεισμό ύψους 417 εκατ. εκ των οποίων άνω των 370 έχει καταταχθεί ως βραχυπρόθεσμος αφού είναι μη εξυπηρετούμενος.

Παράλληλα, η Τράπεζα Πειραιώς, που ελέγχει κατά 100% την ιδιοκτησία του νοσοκομείου «Ερρίκος Ντυνάν», την εταιρεία Ημιά Α.Ε., την περιλαμβάνει στα διακρατούμενα προς πώληση στοιχεία ενεργ-

ητικού και υπάρχει διαδικασία πώλησης σε εξέλιξη, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός ενός έτους. Πινητές τη αγοράς δεν αποκλείουν αγοραστές να είναι οι όμιλος «Υγεία», που ελέγχεται από τη Marfin Investment Group, στην οποία ανήκει η Attica Group που ανήκει στην MIG αγοράσε τη συμμετοχή της Πειραιώς στην Hellenic Seaways, έτσι καλύτερα μπορεί να γίνει και με το «Ντυνάν», καθώς οι δύο κλινικές θα αποκτήσουν συνέργειες και εκτόπιση στην αγορά», αναφέρουν οι σχετικές πληροφορίες.

Την Τετάρτη που πέρασε έγινε γνωστό πως η αμερικανική CVC έκανε πρόταση στη διοίκηση του ομίλου ΙΑΣΩ για εξαγορά του πλειοψηφικού πακέτου μετοχών της γενικής κλινικής ΙΑΣΩ General στο Χολαργό, η οποία, σύμφωνα με πληροφορίες, έγινε κατ' αρχήν α-

“
Ντόμω εξελίξεων μετά τις εξαγορές ΙΑΣΩ και Metropolitan - Οι συζητήσεις για «Υγεία», «Ντυνάν», Euromedica.

ποδεκτή. Η εισηγμένη εταιρεία ΙΑΣΩ, που ελέγχει και άλλες κλινικές, έχει εγγεγραμμένη στα βιβλία της την καθαρή αξία της συμμετοχής της στη θυγατρική της στον Χολαργό στα 56,071 εκατ. ευρώ.

Πριν από έξι μόλις μήνες η CVC προχώρησε στην εξαγορά πλειοψηφικής συμμετοχής στην εταιρεία Περούσις Υγειονομική Μέριμνα Α.Ε., στην οποία ανήκει το νοσοκομείο Metropolitan, έναντι τιμήματος 80 εκατομμυρίων ευρώ.

Η αγορά των ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας (γενικές, ψυχιατρικές, μαιευτικές κλινικές, διαγνωστικά κέντρα) παρουσιάζει σταθερότητα τη διετία 2015-2016, σύμφωνα με την κλαδική μελέτη «Ιδιωτικές υπηρεσίες υγείας», που εκπόνησε η εταιρεία ΣΤΟΧΑΣΙΣ Σύμβουλοι Επιχειρήσεων Α.Ε.

Όπως εξηγεί στην «Κ», ο Βασίλης Ρεγκούζας, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της ΣΤΟΧΑΣΙΣ, το συνολικό μέγεθος της εγχώριας αγοράς ιδιωτικών υπηρεσιών υγείας εκτιμάται πως διαμορφώθηκε σε 1,4 δισ. το 2016.

Πρωταθλήτρια σε ερευνητές η Ελλάδα, αλλά ουραγός σε καινοτόμα προϊόντα

Της **ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ**

Στην τελευταία έκθεση για την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα που δημοσιοποίησε στα τέλη Σεπτεμβρίου το Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ (World Economic Forum - WEF), όπου συνολικά εξετάζονται οι επιδόσεις των χωρών ως προς 134 κριτήρια, η Ελλάδα είχε μια πρωτιά. Σε σύνολο 137 χωρών που αξιολογούνται στην εν λόγω έκθεση κατείχε την 1η θέση ως προς το ποσοστό του πληθυσμού που είναι εγγεγραμμένο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επιπλέον, κατατάσσεται σε υψηλή θέση, στη 10η συγκεκριμένα, ως προς τη διαθεσιμότητα επιστημόνων και μηχανικών. Αλλωστε, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας (ΟΟΣΑ), στην Ελλάδα το 2015 αναλογούσαν 8,72 ερευνητές ανά 1.000 εργαζομένους, πάνω από τον μέσο όρο των χωρών-μελών του διεθνούς οργανισμού, που ήταν 8,29 ερευνητές ανά 1.000 εργαζομένους. Ωστόσο, όταν αξιολογείται ως προς την ικανότητα της να καινοτομεί, η Ελλάδα υποκαίει στην 85η θέση.

Τούτο, πέρα από το γεγονός ότι ωθεί πολλούς επιστήμονες και γενικότερα άτομα υψηλού μορφωτικού επιπέδου να εγκαταλείπουν τη χώρα, αναζητώντας καλύτερη τύχη αλλού, διατηρεί σε χαμηλά επίπεδα τη συμμετοχή της Ελλάδας στις λεγόμενες παγκόσμιες αλυσίδες αξίας. Το τελευταίο αποτυπώνεται κυρίως στα στοιχεία των εξαγωγών, οι οποίες να μην αυξάνονται τα τελευταία χρόνια, όχι όμως σε ιδιαίτερως ικανοποιητικά επίπεδα, καθώς η Ελλάδα παραμένει

κυρίως χώρα εξαγωγής πρώτων υλών και εν γένει ενδιάμεσων αγαθών και όχι τελικών αγαθών που φέρουν υψηλότερη προστιθέμενη αξία. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του ΟΟΣΑ για τις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας, μόνο το 47% των εξαγωγών της Ελλάδας ήταν τελικά προϊόντα. Στον κλάδο της μεταποίησης και εάν εξαιρεθούν τα πετρελαιοειδή, το ποσοστό τελικών προϊόντων είναι πολύ χαμηλότερο, 38%, ενώ στον κλάδο γεωργίας-κτηνοτροφίας, 44%.

Το πρόβλημα είναι, όπως έχει επισημανθεί και σε σχετική μελέτη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, ότι, ακόμη και

“
Χαμηλής αξίας οι ελληνικές εξαγωγές, καθώς οι επιχειρήσεις δεν επενδύουν στην έρευνα.

όταν η Ελλάδα πραγματοποιεί εξαγωγές με μεγάλο περιεχόμενο προστιθέμενης αξίας, δεν φοροούν δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας ή έντασης γνώσης, αφού αναφέρονται κυρίως στις μεταφορές και την αποθήκευση, τα πετρελαιοειδή προϊόντα και τα βασικά μέταλλα. Γιατί συμβαίνει το παραπάνω; Ας ανατρέξουμε πάλι στην έκθεση για την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα. Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 129η θέση ως προς τη συνεργασία των πανεπιστημίων με τη βιομηχανία για έρευνα και ανάπτυξη και στην 87η θέση, επίσης πολύ χαμηλά, σε ό,τι

Η Ελλάδα το 2015 δαπάνησε μόλις το 0,97% του ΑΕΠ για έρευνα και ανάπτυξη.

αφορά τις δαπάνες των επιχειρήσεων για έρευνα και ανάπτυξη. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ, η Ελλάδα το 2015 δαπάνησε το 0,97% του ΑΕΠ για έρευνα και ανάπτυξη, πολύ χαμηλότερα από τον μέσο όρο στις χώρες-μέλη του ΟΟΣΑ που ήταν 2,38%. Το ποσοστό ήταν πολύ χαμηλότερο προ κρίσης και δεν αποτελεί δικαιολογία σε καμία περίπτωση ότι ο πατρινομαστής, δηλαδή το ΑΕΠ σε απόλυτους αριθμούς, ήταν τότε πολύ υψηλότερο.

Το ανθρωπινό δυναμικό υπάρχει, οι υποδομές έχουν βελτιωθεί σημαντικά. Τι απουσιάζει; Το φιλικότερο

επιχειρηματικό περιβάλλον, αλλά και η περιορισμένη βούληση σε ορισμένες περιπτώσεις και από τις ίδιες τις επιχειρήσεις. Ίσως θα πρέπει να σκεφθούν καλύτερα αυτό που επεσήμανε πρόσφατα ο Κλάδος Σβαμπ, ιδρυτής και εκτελεστικός πρόεδρος του Παγκόσμιου Οικονομικού Φόρουμ: «Η παγκόσμια ανταγωνιστικότητα θα καθορίζεται ολοένα και περισσότερο από την ικανότητα καινοτομίας μιας χώρας. Τα ταλέντα θα γίνονται πιο σημαντικά από το κεφάλαιο και συνεπώς ο κόσμος θα μετακινείται από την εποχή του καπιταλισμού στην εποχή των ταλέντων (talentism)».

Κοιμηθείτε οκτώ ώρες με... συνταγή γιατρού

Η έλλειψη ύπνου επηρεάζει αρνητικά την υγεία και το προσδόκιμο ζωής μας

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΣΑΝΟΥΔΟΥ

Για οποιονδήποτε έχει υποφέρει από απύννιες ή τζετ λαγκ, το γεγονός πως οι αποδέκτες του φετινού Νομπελ Ιατρικής βραβεύτηκαν για την έρευνά τους πάνω στο «ταπεινό» βιολογικό ρολόι δεν αποτελεί έκπληξη. Κάθε νύχτα, οι περισσότεροι από μας θυσιάζουμε ώρες ύπνου στον βωμό της δουλειάς, της οικογένειας και της κοινωνικής ζωής ή τις ξεδουλεύουμε άσκοπα, υπνωτισμένοι από το μπλε φως της οθόνης μας. Και τελικά πληρώνουμε τις συνέπειες είτε άμεσα, ως εξάντληση, νευρικότητα και αδυναμία συγκέντρωσης, είτε μακροπρόθεσμα, αυξάνοντας τις πιθανότητες να νοσήσουμε από Αλτσχάιμερ, καρκίνο, σακχαρώδη διαβήτη κ.ά. Υπολογίζεται ότι μόνο ένας στους τρεις ενήλικες στις ανεπτυγμένες χώρες συμπληρώνει οκτώ ώρες ύπνου κάθε βράδυ, όσες δηλαδή συνιστά ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας, με αποτέλεσμα κάποιοι ειδικοί να κάνουν λόγο για μία «επιδημία απύννιας».

Ωστόσο, οι ενήλικες άνω των 45 ετών που κοιμούνται λιγότερο από έξι ώρες το 24ωρο έχουν 200% περισσότερες πιθανότητες να πάθουν έμφραγμα ή εγκεφαλικό στη διάρκεια της ζωής τους σε σχέση με εκείνους που κοιμούνται επτά ή οκτώ ώρες, εν μέρει εξαιτίας της αύξησης της αρτηριακής πίεσης, υποστηρίζει ο Μάθιου Ουόλκερ, καθηγητής νευροεπιστήμης στο πανεπιστήμιο Μπέρκλεϊ, στο νέο βιβλίο του με τίτλο «Why We Sleep» (εκδ. Penguin). Άλλες μελέτες καταδεικνύουν πως μόλις έξι ώρες ύπνου τετραπλασιάζουν τις πιθανότητες εμφλοκής σε

τροχαίο ατύχημα και μας κάνουν πιο επιρρεπείς στην επιθετικότητα ή ακόμα και στις αυτοκτονικές σκέψεις, ενώ οι γυναίκες που εργάζονται με βάρδιες (και άρα δεν προλαβαίνουν να «συντονίσουν» το βιολογικό τους ρολόι, κάτι ακόμα πιο επιβλαβές από την έλλειψη ύπνου) εμφανίζουν καρκίνο του στήθους τρεις φορές συχνότερα σε σχέση με τον υπόλοιπο πληθυσμό.

Τα αίτια

Τα αίτια της «επιδημίας» σχετίζονται εν μέρει με τον τρόπο ζωής μας, δηλαδή τη χρήση υπολογιστών και κινητών τηλεφώνων, τον τεχνικό φωτισμό καθώς και την κατανάλωση καφέινας και αλκοόλ. Πίσω όμως από αυτές τις καθημερινές «κακές συνήθειες» κρύβεται η ευρέως διαδεδομένη αντίληψη πως ο πολύς ύπνος ισοδυναμεί με πολυτέλεια, τεμπελιά ή χάσιμο χρόνου, ενίοτε φτάνοντας στο σημείο να υπερηφανευόμαστε πως λειτουργούμε «μια χαρά» με μόνο πέντε ή έξι ώρες τη μέρα. Κατά τη γνώμη του Ουόλκερ, οι γιατροί θα έπρεπε να «συνταγογραφούν τον ύπνο», αφού η έλλειψη του έχει καταστροφικές συνέπειες «στην υγεία, στο προσδόκιμο ζωής μας, στην ασφάλειά μας και στην εκπαίδευση των παιδιών μας». Σε συνέντευξη του στον Guardian, συνιστά να βάζουμε το ζυγνυτήρι μας να χτυπά όχι μόνο τα πρωινά, αλλά και τα βράδια, υπενθυμίζοντας πως πως ήρθε η ώρα να ξαπλώσουμε (χωρίς, φυσικά, το κινητό μας).

Αλλά ακόμα και όταν αποφασίζουμε πως πραγματικά χρειαζόμαστε ύπνο, συχνά ανακαλύπτουμε πως είναι α-

Για την «επιδημία απύννιας» ευθύνονται σε μεγάλο βαθμό οι κακές μας συνήθειες, όπως η χρήση υπολογιστών και κινητών τηλεφώνων έως αργά τη νύχτα.

Οι ενήλικες άνω των 45, που κοιμούνται λιγότερο από έξι ώρες, έχουν 200% περισσότερες πιθανότητες να πάθουν έμφραγμα ή εγκεφαλικό.

δύνατον να κρατήσουμε τα μάτια μας κλειστά και σίγουρα το άγχος πως βιάμαστε ανεπανόρθωτα την υγεία μας δεν συμβάλλει καθόλου στη χαλάρωση. Στις ΗΠΑ, περίπου το 14% του πληθυσμού (το ποσοστό ξεπερνά το 30% στα άτομα άνω των 65 ετών) καταφεύγει συστηματικά στα υπνωτικά και στα συνταγογραφούμενα παυσίπονα για να κοιμηθεί και ένα επιπλέον 10% τα καταναλώνει περι-

στασιακά, σύμφωνα με νέα έρευνα του πανεπιστημίου του Μισιγκαν. Στη σχετική αναφορά υπογραμμίζεται πως, ειδικά για τους ηλικιωμένους, ορισμένες παρενέργειες των συγκεκριμένων σκευασμάτων είναι δυνατόν να αποβούν επικίνδυνες ή ακόμα και μοιραίες. Πόσο μάλλον όταν η κατάναλυσή τους γίνεται ανεξέλεγκτα, χωρίς την παρακολούθηση γιατρού, επειδή κυριαρχεί το (εσφαλμένο) στερεότυπο πως οι άνθρωποι μεγαλύτερων ηλικιών χρειάζονται λιγότερο ύπνο. Την ερχόμενη εβδομάδα, το πανεπιστήμιο του Μισιγκαν διοργανώνει ένα δωρεάν και ελεύθερα προσβάσιμο διαδικτυακό σεμινάριο για όλους όσους «κοιμούνται, δυσκολεύονται να κοιμηθούν ή ξυπνούν ευχόμενοι να είχαν κοιμηθεί καλύτερα» (οι εγγραφές έχουν ξεκινήσει μέσω της ιστοσελίδας www.coursera.org/).

Μερικά απλά κόλπα για να διατηρηθεί η ανθρώπινη μνήμη

Του ADAM POPESCU
THE NEW YORK TIMES

Σε μια συνθησιμένη ημέρα, ελέγχουμε το κινητό τηλέφωνό μας 47 φορές και σχεδόν 90 φορές εάν είμαστε ηλικίας μεταξύ 18 και 24 ετών. Ο εθισμός αυτός ίσως να προσφέρει μια εξήγηση γιατί δυσκολευόμαστε τόσο πολύ να διαχειρισθούμε πληροφορίες και να σχηματίσουμε μνήμες από αυτές.

«Όλα είναι διαθέσιμα μέσω μιας έρευνας Google. Τι κίνητρο μπορεί λοιπόν να έχει κανείς για να αποθηκεύει άχρηστες πληροφορίες;» λέει ο Τζόζεφ Λεντού, επικεφαλής του Κέντρου Εγκεφάλου του Πανεπιστημίου της Νέας Υόρκης. Ο κ. Λεντού, οι έρευνες του οποίου εστιάζουν στη διαδικασία σχηματισμού της μνήμης, λέει ότι οι άνθρωποι μνήμες χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: ρητές και υπονοούμενες. Οι ρητές μνήμες δημιουργούνται χάρη σε συνειδητές εμπειρίες, ενώ οι υπονοούμενες σχηματίζονται όταν παλαιότερες μνήμες μας επηρεάζουν, συχνά χωρίς να το συνειδητοποιούμε. Ο κ. Λεντού πιστεύει ότι ο άνθρωπος εγκέφαλος έχει όρια στον όγκο πληροφοριών που μπορεί να διαχειριστεί, αν και τα όρια αυτά μπορεί να επεκταθούν, χάρη σε ασκήσεις.

Συνήθ επανάληψη

Όσο απλό και εάν ακούγεται, ο Λεντού εξηγεί ότι η επανάληψη είναι όντως «μήτηρ μαθήσεως», καθώς αυτή μπορεί να μεταμορφώσει βραχυπρόθεσμες μνήμες σε μακροπρόθεσμες. Αντιθέτως, η εντατική μελέτη –όπως αυτή των φοιτητών στα πανεπιστήμια– δεν είναι εξίσου αποτελεσματική. «Όταν επαναλαμβάνεις συχνά όσα έμαθες, αυτά παραμένουν στη μνήμη. Η επανάληψη πρέπει να γίνεται σε διάστημα μερικών ημερών και όχι ωρών», λέει ο Ρόμπερτ Μπορκ του UCLA. Η μνήμη και η προσοχή συμβαδίζουν. Πολλές μελέτες έδειξαν ότι τα συχνά διαλείμματα και η αποσπασματική μελέτη οδηγούν σε άγχος και μειώνουν την ικανότητα για προσοχή. Σταματήστε έτσι να περιπηγείτε στο Διαδίκτυο και ασχοληθείτε με το αντικείμενό σας.

Την απώλεια μνήμης φιλοδοξούν να αντιμετωπίσουν οι επιστήμονες, ενισχύοντας τις μνημονικές ικανότητές μας.

Αν και ο εγκέφαλος έχει όρια στον όγκο πληροφοριών που μπορεί να διαχειριστεί, υπάρχουν ασκήσεις για την επέκτασή της μνήμης.

Μελέτες του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ έδειξαν ότι η τοποθέτηση υπενθυμίσεων (σε αυτοκόλλητα καρτιά πάνω στο γραφείο μας) για όσα έχει κάποιος να κάνει βοηθά στη διατήρηση της βραχυπρόθεσμης μνήμης. Παρότι η σύγχρονη ζωή και τα αδιάκοπα ερεθίσματά της δεν εγγυώνται ότι θα παραμείνει κάποιος συνεπής στις υποχρεώσεις του, ο συνδυασμός των παραπάνω μεθόδων μπορεί να αποδειχθεί σωτήριος για τη διατήρησή της μνήμης.

«Πολλοί εμφανίζουν υπερβολικά αυτοπεποίθηση για την ικανότητά τους να διαχειρίζονται τα ενοχλητικά ερεθίσματα. Οι περιπλοκές δραστηριότητες, που απαιτούν από εμάς να κάνουμε δύο πράγματα ταυτόχρονα, ευνοούν μεν την όξυνση της μνήμης μας, προκαλούν όμως κινδύνους για την ποιότητα της εργασίας μας. Σε κάποιες συνθήκες, αυτό δεν έχει μεγάλη σημασία. Σε άλλες, όμως, μπορεί να αλλάξει τα πάντα», λέει ο ψυχολόγος του Χάρβαρντ Ντάβιντ Σάκτερ.

I'D RATHER WALK THAN DRINK AND DRIVE

9TH ANNUAL CHARITY WALK

9^Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΤΙΜΩ ΝΑ ΠΕΡΠΑΤΗΣΩ ΠΑΡΑ ΝΑ ΠΙΩ ΚΑΙ ΝΑ ΟΔΗΓΗΣΩ

Το ίδρυμα Δρ. Γιώτα Δημητρίου The Dancing Queen Foundation, ιδρύθηκε στη μνήμη της Δρ. Γιώτας Δημητρίου της οποίας η ζωή διακόπηκε πρόωρα το Νοέμβριο του 2008 από ένα μεθυσμένο οδηγό στην Νέα Υόρκη. Όραμα της Γιώτας ήταν να βοηθήσει παιδιά που το έχουν ανάγκη στο τομέα της παιδοψυχολογίας. Σκοπός του ιδρύματος είναι η υλοποίηση του οράματος της.

Το Dr. Yiota Demetriou The Dancing Queen Foundation έχει μέχρι σήμερα προσφέρει βοήθεια σε περισσότερα από 190 παιδιά που αντιμετωπίζουν ψυχολογικές, μαθησιακές και κινητικές προκλήσεις.

Στόχος της ετήσιας φιλανθρωπικής πορείας του ιδρύματος είναι η συλλογή χρημάτων για την συνέχεια προσφοράς θεραπειών στα παιδιά που το έχουν ανάγκη αλλά και η ενημέρωση/ευαισθητοποίηση του κοινού για τις τραγικές επιπτώσεις που έχει η οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ.

Δηλώστε τώρα συμμετοχή και συμβάλτε στη συνέχιση του οράματος της Δρ. Γιώτας Δημητρίου να βοηθήσει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των παιδιών!

Συμμετοχές μέχρι 27/10/2017
T. 25 818 140 - www.dancingqueenfoundation.com

REGISTER ONLINE NOW until 27/10/2017

Platinum Sponsors

WOJNAR'S

Gold Sponsors

ENEOS **PSOLIS** **AD VERTISING**

Silver Sponsors

amdocs **NCA**

Media Sponsors

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ **DEEJAY 93.5**

5 NOVEMBER 2017
THE WALK STARTS AT 08:30 FROM DOLCE CLUB LIMASSOL
5 NOΕΜΒΡΙΟΥ 2017, ΠΡΑ 08:30 ΑΦΕΤΗΡΙΑ DOLCE CLUB ΛΕΜΕΣΟΥ

FINISH - Old Port Square
Deejay 93.5 Live Link

T. 25818140 - info@dancingqueenfoundation.com

Λεβέντειο
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ | EXHIBITION

Τα Μυστικά ενός Βασιδικού Πορτραίτου

THE SECRETS OF A ROYAL PORTRAIT

21.9.2017 - 14.1.2018

ΗΜΕΡΙΑ | CONFERENCE: 22.9.2017

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 15-17, ΛΑΙΚΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ, 1500 ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΤΗΛ: +357 22661425
15-17 HIPPOCRATES STR, LAIKI GITIONIA, NICOSIA, TEL: +357 22661425

www.leventismuseum.org.cy

THE CYPRUS INSTITUTE

Εθνική και Τεχνολογική Ακαδημία (National Technical University of Cyprus)

Ακαδημία Αθηνών

Εθνική και Τεχνολογική Ακαδημία (National Technical University of Cyprus)

Εθνική και Τεχνολογική Ακαδημία (National Technical University of Cyprus)

Εθνική και Τεχνολογική Ακαδημία (National Technical University of Cyprus)

Εθνική και Τεχνολογική Ακαδημία (National Technical University of Cyprus)

Εθνική και Τεχνολογική Ακαδημία (National Technical University of Cyprus)

Εντονες πιέσεις στις μετοχές των τραπεζών

Απώλειες 5,02% για τον τραπεζικό δείκτη – Πτώση 1,96% για Γενικό Δείκτη

Ασκήμιο ξεκίνημα πραγματοποιήσε το Χρηματιστήριο Αθηνών στην τελευταία εβδομάδα του Οκτωβρίου. Η καθυστέρηση που παρατηρείται στην ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης που σύμφωνα με τις ενδείξεις μεταφέρεται για το 2018 σε συνδυασμό με τον τραπεζικό κλάδο που παραμένει ο αδύναμος κρίκος της αγοράς, αφού τα ευρωπαϊκά τεστ κοπώσεως θα πραγματοποιηθούν τον ερχόμενο Φεβρουάριο, προκαλεί αναταράξεις στην αγορά.

Οι πωλητές κυριάρχησαν στην πρώτη συνεδρίαση της τελευταίας εβδομάδας του Οκτωβρίου, με τον τραπεζικό κλάδο να κλείνει με πτώση 5,02% και να συμπαρασύρει όλο το χρηματιστήριο. Ο βασικός χρηματιστηριακός δείκτης έκλεισε με απώλειες 1,96% στις 734,52 μονάδες, ενώ ενδοσυνεδριακά κινήθηκε μεταξύ των 733,64 (-2,08%) και 747,99 μονάδων (-0,17%). Η αξία των συναλλαγών παρέμεινε σε χαμηλά επίπεδα και διαμορφώθηκε στα 34,315 εκατ. ευρώ, ο όγκος ανήλθε στα 38,1 εκατ. τεμάχια, ενώ μέσω προσωρινών πράξεων διακινήθηκαν 972.000 τεμάχια συνολικής αξίας 783.100 ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με απώλειες 1,77%, στις 1.940,51 μονάδες, ενώ στο -1,58% ολοκλήρωσε τις συναλλαγές ο δείκτης της υψηλής κεφαλαιοποίησης Mid Cap και στις 994,56 μονάδες. Βαρίες

απώλειες κατέγραψαν οι τραπεζικές μετοχές με τη μεγαλύτερη πτώση (-5,80%) να σημειώνει η Eurobank και να ακολουθούν η Αττικής (-5,45%), η Alpha Bank (-5,36%), η Εθνική Τράπεζα (-4,55%) και η Τράπεζα Πειραιώς (-3,61%). Στις εμποροβιομηχανικές μετοχές η ΔΕΗ υποχώρησε 4,15%, ο ΑΔΜΗΕ έχασε 2,72% και η Μυτιληναίος υπέστη απώλειες 3,04% κλείνοντας στα 8,29 ευρώ.

Ρευστοποιήσεις κατεγράφησαν και στην ηλεκτρονική δευτερογενή αγορά τίτλων, με αποτέλεσμα να αυξηθούν οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων και να μειωθούν οι τιμές τους. Πιο συγκεκριμένα η απόδοση του 2ετούς ομολόγου αναρριχήθηκε στο 3,10%, από 3,08% της προηγούμενης συνεδρίασης, η απόδοση του 5ετούς ομολόγου έφθασε το 4,55% από 4,51% στη συνεδρίαση της περασμένης Παρασκευής και το 10ετές ομολόγο είχε απόδοση 5,51% από 5,50% της προηγούμενης συνεδρίασης. Το spread του 10ετούς ομολόγου διαμορφώθηκε στις 507 μονάδες. Το διεθνές ομολόγο της Εθνικής Τράπεζας εμφάνισε τιμή στα 100,05 λεπτά του ευρώ με απόδοση να ανέρχεται στο 2,74%. Στα εγχώρια εταιρικά ομόλογα οι αποδόσεις διαμορφώθηκαν ως εξής: ΟΙΠΑΠ 2,82%, Μυτιληναίος 3,08%, Τέρνα Ενεργειακή 3,89%, Sunlight 4,35% και IKEA 4,13%.

Οι επενδυτές είχαν στρέψει την προσοχή τους στην πορεία των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σε όλη την Ευρώπη, με τον κλαδικό δείκτη να σημειώνει απώλειες 0,5%. Η τιμή της μετοχής της Deutsche Bank και της Standard Chartered υποχώρησαν κατά 1,2% και 0,6% αντίστοιχα.

Κέρδη στα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια, υπό πίεση ο IBEX

Ανοδικά κινήθηκαν χθες οι δείκτες των περισσότερων ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων, τα οποία δεν επηρεάστηκαν από την εξασθένηση των μετοχών των τραπεζών και την πολιτική αναταραχή στην Ισπανία. Το ευρώ υποχώρησε προς το δολάριο και διαμορφώθηκε στο 1,1759 δολάριο, φθάνοντας στα χαμηλότερα επίπεδα του μέσα σε διάστημα μεγαλύτερο της εβδομάδας. Η αμερικανική αγορά πριν από το κλείσιμο εμφάνιζε ελαφρά κάμψη, αν και κατά τις πρωινές συναλλαγές είχε σημειώσει άνοδο. Το κλίμα επιπρεστέθηκε από τις απώλειες στις μετοχές των τεχνολογικών εταιρειών, αν και οι δείκτες

παραμένουν κοντά σε επίπεδα ρεκόρ. Ειδικότερα, στη Γηραιά Ήπειρο, όπως ήταν αναμενόμενο, πλήγμα υπέστη ο IBEX. Ο δείκτης στο χρηματιστήριο της Μαδρίτης, μετά την απόφαση της κυβέρνησης Ραχόι να διαλύσει το Κοινοβούλιο της Καταλυνίας και να αναλάβει τον έλεγχο της περιφέρειας αυτής, έκλεισε με απώλειες 0,6%. Υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα για τις εξελίξεις στη χώρα, που κλονίζουν την εμπιστοσύνη των επενδυτών. Οι τιμές των μετοχών των ισπανικών τραπεζών BBVA και Banco Santander υποχώρησαν περισσότερο από 1%, επηρεάζοντας τον γενικό δείκτη. Ο πανευρωπαϊκός STOXX 600 έκλεισε χθες με κέρδη

0,2%, στο Παρίσι ο CAC 40 με 0,27%, στη Φρανκφούρτη ο DAX με άνοδο 0,09% και με 0,02% ο FTSE 100 στο Λονδίνο. «Επί του παρόντος η κατάσταση στην Ισπανία δεν επηρεάζει και τα υπόλοιπα χρηματιστήρια – είναι ένα εντοπισμένο πρόβλημα», επισημαίνει ο Πιερ Μπος, επικεφαλής του κλάδου στρατηγικής μετοχών ευρωπαϊκών εταιρειών στην Credit Suisse. Οι επενδυτές είχαν στρέψει την προσοχή τους στην πορεία των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σε όλη την Ευρώπη, με τον κλαδικό δείκτη να σημειώνει απώλειες 0,5%. Η τιμή της μετοχής της Deutsche Bank και της Standard Chartered υποχώρησαν κατά 1,2%

και 0,6% αντίστοιχα. Επίσης, το γενικότερο κλίμα στα χρηματιστήρια διαμορφώνουν και τα εταιρικά αποτελέσματα τριμήνου, που δημοσιεύονται αυτές τις ημέρες. Η Securitas είχε από τις καλύτερες επιδόσεις στον δείκτη Stoxx 600, ενώ η προειδοποίηση για μείωση κερδών από τη βρετανική αντιπροσωπεία αυτοκινήτων Pendragon προξένησε απώλειες 18% στην τιμή της μετοχής της. Ο βιομηχανικός όμιλος GKN είχε άνοδο 5% ύστερα απ'ό δημοσίευμα για διαχωρισμό των δραστηριοτήτων του σε δύο εταιρείες και εισαγωγή τους στο χρηματιστήριο.

BLOOMBERG, REUTERS

(Πηγή: Reuters)

ΕΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Πριν από το κλείσιμο

Μετ. %

Εταιρείες

3M COMPANY

ALCOA CORP

ALLIANCE

ALLEGANY CORP

ALTRIA GROUP

AMAZON.COM

AMER EXPRESS C

AMER INTL GROU

AMGEN

APPLE INC

AVON PRODUCTS

BANK OF AMERICA

BAKERT INTERNATIONAL

BOEING CO

BOSTON

BREITBURN

CAMPBELL SOUP

CATERPILLAR INC

CIGNA CORP

CHEVRON

CISCO SYSTEMS

CITIGROUP

CERVECERIAS

COCA-COLA CO

COLGATE PALMOL

DANAOS CORP

DIANA SHIPPING

ENTERGY CP

EXELON CORP

EXXON MOBIL

FEDEX CORP

FORD MOTOR CO

INTL BUS MACHI

GENERAL DYNAM

GENERAL ELEC C

GOLDM SACHS GR

HALLIBURTON CO

HARTFORD FINL

HP INC

HOME DEPOT INC

HONEYWELL INTL

INTEL CORP

JOHNSON JOHNS

JP MORGAN CHASE

LAZARD

MC DONALD'S COR

MERCK & CO

MICROSOFT CP

3M COMPANY

NIKE INC

NORFOLK SOUTHE

PEPSICO INC

PFIZER INC

PROCTER & GAMB

RAYTHEON CO

ROCKWELL AUTOM

SCHLUMBERGER L

SOUTHERN

STEALTH GAS

TECHNOLOGY

UNITED HEALTH C

UNITEDHEALTH G

US BANK CORP

VERIZON COMMS

WALT DISNEY CO

WELLS FARGO &

WAL-MART STORE

London/Λονδίνο

(Σε στερλίνες)

Εταιρείες

ANGLO AMERICAN

ASSOC.BR.FOODS

ADMIRAL GROUP

ASHTON GRR

ANTOFFAGASTA

AVIVA PLC

ASTRAZENECA

BARCOCK INTL

BAE SYSTEMS

BARCLAYS

BRIT AM TOBACC

BARRATT DEVLPM

BERKELEY GRP

BHP BILLITON

BUNZL

BP

BURBERRY GRP

BT GROUP

COCACOLA HBCA

CARNIVAL

CENTRICA

COMPASS GROUP

CAPITA PLC

CRH

DIXONS CARPHO

DCC

DIAGEO

DIRECT LINE

EXPERIAN

EASYTECH

FRESNILLO

GKN

GLENCORE

GLAXOSMITHKILN

HUKMA

HAMMERSON

HARGREAVES LS

HSBC HOLDINGS

INTL CONSOL AI

INTERCONT HOTE

3I GROUP

BRANDS

INTU PROPRIETE

INMARSAT

INTERTEK GROUP

ITV

JOHNSON MATTHE

KINGFISHER

LAND SECS

LEGAL & GENERA

LLOYDS BNK GRP

LOND STOCK EXC

MERLIN

MARKS & SP

MONDI

NATIONAL GRID

NEXT

OLD MUTUAL

PROVIDENT FINC

PRUDENTIAL

PERSIMMON

PEARSON

RECKIT BNCRS G

ROYAL BANK SCO

RDS A

ROYAL DITCH SHL

RELX

RIO TINTO

ROYAL MAIL

ROLLS ROYCE PL

RANDGOLD RES.

RSA INSURANCE G

SAINS BURY (U)

SHROEDERS

SAGE GROUP

SHIRE

ST JAMES PLAC

SKY PLC

SMITHS GROUP

SMITHS BARNEPHEW

SPORTS DINT

SSE PLC

STANDARD CHART

SEVERN TRENT

TRAVIS PERKINS

TESCO

TUI AG

TAYLOR WIMPEY

UNILEVER

UNITED UTIL GR

VODAFONE GROUP

WPP PLC

DIXONS CARPHO

DCC

DIAGEO

DIRECT LINE

EXPERIAN

EASYTECH

FRESNILLO

GKN

GLENCORE

GLAXOSMITHKILN

HUKMA

HAMMERSON

HARGREAVES LS

HSBC HOLDINGS

INTL CONSOL AI

INTERCONT HOTE

3I GROUP

BRANDS

INTU PROPRIETE

INMARSAT

INTERTEK GROUP

ITV

JOHNSON MATTHE

KINGFISHER

LAND SECS

LEGAL & GENERA

CONTINENTAL AG

DAIMLER AG N

DEUTSCHE BANK

DEUTSCHE POST

DT BOERSEN

DT LUFTHANSA A

DT TELEKOM N

E.ON SE NA

FRESENIUS MEDI

FRESENIUS SE

HEINDELBERG GEME

HENKEL AG CO V

K+S AG NA

LIHDE

MERCK KGAA

MUENCHEN RUECK

RWE AG

THYSSENKRUPP A

VOLKSWAGEN VZ

WAGNER SE

SIEMENS N

SAP SE

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

AALBERTS INDUS

AEGON

AKZO NOBEL

ALTECIA

ASML HOLDING

BOSKALIS WESTM

GEMALTO

HEINEKEN

KONINKLIJKE DS

KPN KON

NN GROUP

OCI

PHILIPS KON

REINDSTAD

RELX

ROYAL DUTCH SH

UNIBAIL RODAMC

UNILEVER DR

VOPAR

WOLTERS KLUWER

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

AZA SPA

ATLANTIA

ATLANTIA HLDG

CIR-COMP

ENEL

EXOR

ENI

GENERALI ASS

GEOS

INTESA SANPAOL

LUNOTICA

MEDIASET

MEDIOBANCA

PARMALAT

RCS MEDIAGROUP

SPRIMIAN

PRYSMA

STIMOCRELEC.N

TELECOM ITALIA

TENARIS

TERNA

UNICREDIT

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ			
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)		Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή (%)	
Γενικός Δείκτης	734,52	-1,96		ΤΡΑΠΕΖΕΣ	13.592.114	41,78%	
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2.036,96	-2,36		ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	438.532	1,35%	
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2.551,46	-1,23		ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	4.666.644	14,34%	
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	4.456,81	-1,98		ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	3.741.948	11,50%	
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	7.411,73	-0,62		ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	174	0,00%	
FTSE Πρώτων Υλών	3.655,72	-3,04		ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ	415	0,00%	
FTSE Τοξιδίων και Αναψυχής	1.660,19	0,13		ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΔΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	742.332	2,28%	
FTSE Τεχνολογίας	744,88	-1,87		ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	37.534	0,12%	
FTSE Τηλεπικοινωνιών	2.862,67	-0,95		ΕΚΔΟΣΕΙΣ	0	0,00%	
FTSE Τραπεζών	736,50	-5,02		ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	31.949	0,10%	
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	557,43	-5,02		ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	5.681	0,02%	
FTSE Τροφίμων και Ποτών	10.777,42	0,34		ΤΡΟΦΙΜΑ	39.152	0,12%	
FTSE Υγείας	158,68	-1,43		ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	1.184.903	3,64%	
FTSE Υπogr. Κοινής Ώφελείας	1.897,19	-3,29		ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	69	0,00%	
FTSE Χημικών	10.110,17	-0,40		ΡΟΥΧΙΣΜΟΣ & ΔΕΣΦΟΡΑ	1.386	0,00%	
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	960,84	-2,43		ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	251.995	0,77%	
FTSE X.A. LargeCap	1.940,51	-1,77		ΚΑΘΕΤ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣ. ΑΕΡΙΟΥ	309.504	0,95%	
FTSE X.A. MidCap	994,56	-1,58		ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	1.515	0,00%	
FTSE X.A. Δείκτης Αγοράς	478,13	-1,76		ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	164.320	0,51%	
				ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	353	0,00%	
				ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	7.324.898	22,51%	
				ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	442,50		
				ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	32.535.416		

▲ 23 ▼ 82 ➡ 20

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ				ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 26				
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %	
INTRAKAT (ΚΟ)	0,670	4,69%	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	0,206	-5,94%	ΑΤΤΙΚΑ BNK	0,05	-5,45
ΕΛΛΑΔΟΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	13,910	1,02%	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,650	-5,80%	AEGEAN AIRLINS	7,88	-0,88
TITAN (ΠΟ)	16,200	0,56%	ΑΤΤΙΚΑ BANK (ΚΟ)	0,052	-5,45%	ADMIE HOLD CO	1,79	-2,72
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	28,920	0,35%	ALPHA BANK (ΚΟ)	1,590	-5,36%	ALPHA BANK	1,59	-5,36
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	9,450	0,32%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,273	-4,55%	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	2,40	-3,61
			ΠΑΛΑΙΟΙ COMPUTERS (ΚΟ)	3,630	-4,47%	COCACOLA HBC AG	28,92	0,35
			MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,092	-4,17%	ΕΛΛΑΚΤΟΡ	1,55	-1,27
			ΔΕΗ (ΚΟ)	1,850	-4,15%	EUROBNK ERGASI	0,65	-5,80
			ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2,400	-3,61%	FOURLIS HLD	5,40	-1,82
			VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	2,870	-3,37%	FOLLI FOLLIE	17,41	-2,19
					ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	3,91	-0,76	
					GRIVALIA PROP	8,89	-0,67	
					ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	4,62	-2,12	
					ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	6,95	-2,66	
					ΟΤΕ	10,40	-0,95	
					JUMBO	13,75	-0,51	
					LAMDA DEVELOP	6,35	-1,55	
					MOTOR OIL	19,06	-1,70	
					ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	8,29	-3,04	
					ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	0,27	-4,55	
					ΟΠΑΠ	9,45	0,32	
					ΟΛΠ	15,40	-0,65	
					TITAN	1,85	-4,15	
					VIOHALCO	20,82	-1,33	
					SARANTIS	2,87	-3,37	
							0,00	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
Αξία	Εμπορευματοπόστα		
ΟΤΕ (ΚΟ)	4.666.644,08	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΤΠΔ)	1,12%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4.343.047,34	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,35%
ALPHA BANK (ΚΟ)	3.857.135,87	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,27%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	3.656.966,05	ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	0,19%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.809.965,68	ΑΤΤΙΚΑ BANK (ΚΟ)	0,18%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	2.374.736,29	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,17%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	2.323.098,28	ΔΡΟΜΕΑΣ (ΚΟ)	0,17%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	1.122.224,32	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,16%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	983.884,76	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,16%
JUMBO (ΚΟ)	900.739,70	ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΗ Ε. ΥΙΟΙ (ΚΟ)	0,15%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α. (εκστ. ευρώ)	ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (χιλ. ευρώ)	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (χιλ. τεμάχια)
50.987,35	32.560,19	36.450,98
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ -1,37%	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 1,87%	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ 39,99%

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΟΡΑ 18.17 ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	353	1.297	4.965
FTSE/X.A. Large Cap	353	1.297	4.965
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	2.001	40.727	361.646
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	39	204	6.005
ALPHA BANK (ΚΟ)	217	2.946	39.936
ΑΤΤΙΚΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	2	6	1.404
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	2	2	263
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	9	50	7.369
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	18	49	6.803
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	358	7.395	61.377
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	6	14	1.262
FOLLI-FOLLIE (ΚΟ)	9	18	1.173
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2	3	157
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	13	90	7.298
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	1	1	285
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	19	48	4.215
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	18	45	3.612
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	11	51	4.820
JUMBO (ΚΟ)	10	30	1.135
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	14	82	1.476
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	113	3.844	49.390
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	15	26	574
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	151	823	10.311
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	393	21.643	111.089
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	109	404	3.539
ΟΤΕ (ΚΟ)	90	438	4.070
ΟΛΠ (ΚΟ)	1	1	1.050
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	238	1.974	13.921
ΔΕΗ (ΚΟ)	53	244	5.055
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	1	1	3.716
ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	5	14	389
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	84	281	9.952
Δικαιώματα σε Δείκτες	76	1.159	3.176
FTSE/X.A. Large Cap	76	1.159	3.176
Δικαιώματα σε Μετοχές	18	296	1.521
ALPHA BANK (ΚΟ)	1	10	225
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	0
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	1	5	95
ΟΤΕ (ΚΟ)	9	41	71
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4	120	230
ΔΕΗ (ΚΟ)	3	120	900
Συνολική Δραστηριότητα	2.448	43.479	371.308

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 24 Οκτωβρίου 2017

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΤΗ	ΑΝΟΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ. **	ΔΙΑΦ. *	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0.710	0.721	0.710	0.0	30.603	0.710	0.721	0.719	1,27
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc (Σ)	2.760	2.850	2.808	-5.5	46.072	2.760	2.790	2.770	-3.15
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ)	0.380	0.395	0.390	0.2	21.813	0.395	0.397	0.395	0,00
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0.004	0.007		
ΣΑΕΠ	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.224	0.225	0.224	0.0	51.447	0.221	0.226	0.224	0,00
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC (Σ)	0.030	0.032	0.030	0.0	20.360	0.029	0.032	0.032	6,67
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	0.165	0.165	0.165	-0.5	12.400	0.165	0.177	0.165	-2,37
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1.310	1.330	1.325	2.2	7.646	1.310	1.320	1.330	1,53
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)						0.181	0.192		
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.164	0.176		
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΑΦΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.060	0.065		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.000	0.278		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1.260	1.300	1.293	2.3	850	1.260	1.300	1.300	2,36
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.000	0.060		
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.000	0.563		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.000	0.023		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)						0.002	0.000		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.000	0.023		
ΑΙΠΕ	APOLLO INVESTMENT FUND PLC						0.141	0.146		
ΒΕΝΤ	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ)						0.000	0.000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ)						0.000	0.114		
ΔΟΕΠ	ΔΟΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)						0.002	0.004		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.000	0.200		
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.000	0.299		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0.134	0.136		
ΙΣΕΠ	ΙΣΥΧΕ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)						0.000	0.043		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.000	0.234		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0.003	0.005		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0.001	0.000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.000	0.020		
ΤΟΕΠ	ΤΟΣΟΤΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.000	0.031		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.000	0.000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0.000	0.088		

Επιτέλους νίκη εκτός έδρας για την Ομόνοια

Οι «πράσινοι» με καλή εμφάνιση στην επανάλληψη νίκησαν 1-3 τη Σαλαμίνα

Του ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΠΑΓΙΩΡΓΗ

Στις 5 Φεβρουαρίου 2017 νίκησε εκτός έδρας για τελευταία φορά. Οι «πράσινοι», τότε, νίκησαν (4-2) στο πλαίσιο της 22ης αγωνιστικής τον Άρνη στο Τσίρειο... Μετά από 8 μήνες οι «πράσινοι» κυνήγησαν ξανά νίκη στο σημερινό εκτός έδρας ματς με τη Νέα Σαλαμίνα.

Τελικά τα κατάφεραν. Όντες κυρίαρχοι στο δεύτερο μέρος, κέρδισαν με 3-1 και έκλεισαν την θλιβερή παραίτηση, φθάνοντας στους 14 βαθμούς. Ταυτόχρονα πέτυχαν την πρώτη εκτός

Ο εκπληκτικός Μαργκάσα, με ένα γκολ και δυο ασίστ έπιασε την ομάδα από το χέρι και την οδήγησε στη νίκη.

έδρας νίκη στο πρωτάθλημα και τη δεύτερη συνεχόμενη. Μεγάλος πρωταγωνιστής ο Ρενάτο Μαργκάσα, που πέτυχε ένα γκολ και σέρβιρε δυο ασίστ. Ήταν εκπληκτικός, αφού κυριολεκτικά έπιασε την ομάδα από το χέρι και την οδήγησε στη νίκη.

Σε ένα πρώτο μέρος, όπου ο ρυθμός ήταν αργός με τις επιθετικές τάσεις

και των δυο ομάδων να μην είναι έντονες, η Ομόνοια (που έπαιξε σε διάταξη 4-4-2 με τους Ντάρμπισιαρ και Λόπεζ μπροστά με το δεύτερο να είναι πιο πίσω από τον Άγγλο), έδειξε ένα θετικό στοιχείο. Αντέδρασε γρήγορα στο γκολ του Πόλιαντς (36') με το Ρενάτο Μαργκάσα (39') να ισοφαρίζει με εν κινήσει σουτ σε πάσα του Λόπεζ.

Στο δεύτερο μέρος η Ομόνοια με τον Κανού αντί του Μαδούρο, (που έγινε αναγκαστικά αλλαγή στις καθυστερήσεις του ημιχρόνου λόγω τραυματισμού, ενώ έγινε αλλαγή του Γ. Σοφί με τον Κατελάρη), και με πρωταγωνιστή τον αεικίνητο Μαργκάσα εντέτεινε το ρυθμό και έγινε πιο απαιτητική, χάνοντας μια καλή ευκαιρία με το Ντάρμπισιαρ στο 56' που σε κεφαλιά του Κατελάρη και σε πολύ κοντινή απόσταση από το τέρμα, αντί να γυρίσει τη μπάλα προς τα δίκτυα, την ανέκοψε δίκην αμυντικού.

Το σκανικό επιθετικό της Ομόνοιας συνεχίστηκε με τον Κατελάρη να σουτάρει από κοντά με κατεύθυνση τα δίκτυα στο 79' αλλά να παρεμβαίνει ο Κούσουλος και να διώχνει σε κόρνερ. Η κεφαλαιοποίηση της υπεροχής και της πίεσης που άσκησε η Ομόνοια, επήλθε στο 85' με πέναλτι που κέρδισε, (ανατροπή από Βεσελόφσκι), και εκτέλεσε ο Ντάρμπισιαρ, από πάσα του Μαργκάσα Στο 90' ο Ράφα Λόπεζ με

Με εκπληκτική απόδοση στο β' ημίχρονο η Ομόνοια κατάφερε να κάμψει την αντίσταση της Νέας Σαλαμίνας.

σουτ από εκπληκτική πάσα του Μαργκάσα και πάλι, έγραψε τον επίλογο, σκοράροντας ταυτόχρονα για πρώτη φορά φέτος.

«Κυριαρχήσαμε»

Χαρούμενοι για το τρίποντο και ιδιαίτερα την εμφάνιση στην επανάλληψη ήταν ο Πάμπους Χριστοδούλου ο οποίος ανέφερε:

«Ήταν ένα δύσκολο παιχνίδι όπως το περιμέναμε. Ο αντίπαλος ξεκίνησε καλύτερα και είχε καλύτερα πατήματα μέχρι το σημείο που προηγήθηκε. Ήμασταν η ομάδα που δεν είχαμε το κα-

θαρό μυαλό αλλά είχαμε τις ευκαιρίες όπως άλλωστε και ο αντίπαλος. Θεωρώ ότι με την ισοφάριση ήρθε και η εξισορρόπηση του αγώνα. Στο δεύτερο ημίχρονο κυριαρχήσαμε πλήρως και βγήκαμε από τα πλάγια όπως δουλέψαμε τις τελευταίες ημέρες. Αυτό το τρίποντο έρχεται αν προστεθεί σε αυτό της προηγούμενης αγωνιστικής. Σκύβουμε αμέσως τα κεφάλια και δουλεύουμε για να δούμε που θα φτάσουμε στο τέλος της χρονιάς. Θέλω να ευχαριστήσω τον κόσμο για την παρουσία του και να τον καλέσω να μας στηρίξει στον αγώνα με την Ανόρθωση.»

Η ΑΕΚ ήταν αποτελεσματική και πήρε την νίκη με 3-1 απέναντι στην Δόξα.

Εμαθε από τα λάθη η ΑΕΚ

Η ΑΕΚ χωρίς να εντυπωσιάσει με την απόδοσή της ήταν άκρως αποτελεσματική και πήρε την νίκη με 3-1 απέναντι στην Δόξα στο Μακάριο. Ο Φλοριάν ήταν και πάλι ο πρωταγωνιστής της αναμέτρησης που πέτυχε και πάλι δυο τέρματα. Ο Κατάλα έκανε το 2-1 για την ΑΕΚ ενώ ο Ασαμόα με γκολάρα ισοφάρισε προσωρινά για την Δόξα.

Πάντα μετά από μια νίκη σε ντέρμπι, από αυτές που τις λέμε έξι βαθμών, σημασία έχει να δείξεις πως έχεις διάρκεια και να κερδίσεις το επόμενο. Η ΑΕΚ πήρε αρκετά καλό βαθμό στη δυάδα αγώνων με ΑΠΟΕΛ και Δόξα, γεγονός που πιστοποιεί πως είναι σε καλό φεγγάρι.

Ο Φλοριάν είναι μια βασική αιτία για αυτό, καθώς σκοράρει συνεχώς και οδηγεί την ομάδα της Λάρνακας στις νίκες. Μιλάμε για έναν παίκτη που ήρθε να παίξει στην Κύπρο με μόλις δυο γκολ σε επίπεδο πρώτης κατηγορίας στην καριέρα του. Έπαιξε σε καλύτερες και τρίτες κατηγορίες, αλλά φέτος κάνει θραύση. Ήδη μετρά εννιά γκολ και έπεται συνέχεια.

Ο Ιμανόλ Ιδιακέθ χρειάστηκε να κάνει διαχείριση του ρόστερ του για να βγει η τριάδα αγώνων και αυτή τη φορά το πράγμα απέδωσε. Όχι πως

θάμπωσαν όλοι με την απόδοσή τους, αλλά μπορούν να προσφέρουν. Όταν θα μπει και το κύπελλο στη ζωή της ομάδας, θα χρειαστούν όλοι.

Οι έξι νίκες σε εννιά αγώνες είναι βήμα πίσω σε σχέση με πέρσι, μετρούσε 8-1-0, αλλά είναι απολογισμός για να κάνει πρωταθλητισμό. Ίσως είναι και καλύτερα να μην εντυπω-

Ο Φλοριάν σκοράρει συνεχώς και οδηγεί την ομάδα της Λάρνακας στις νίκες.

σιάζει τόσο το Φθινόπωρο, αν είναι να αντέξει ως τον Μάιο.

Το να αποφεύγεις τέτοιες γκέλες, είναι επίσης στοιχείο απαραίτητο για πρωταθλητισμό. Το αν το έμαθε για τα καλά το μάθημά της από τα περσινά η ΑΕΚ, θα το δείξει ο χρόνος. Με Άρνη και Δόξα το κατάφερε, Ζακιά και Δερύνεια δε θα βρει φέτος μπροστά της, αλλά στη θέση τους υπάρχει η Αλκή. Θα πάρουμε άλλη μια γεύση σε ένα παιχνίδι που έχει και τοπικό χαρακτήρα.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

Θα βάλουν μικροτσιπ στους αθλητές;

Πρόταση - σοκ του διευθυντή της Παγκόσμιας Ενωσης Αθλητών Ολυμπιακών Αγώνων

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Με το επικείμενο «αφού βάζουμε μικροτσιπ στα σκυλιά μας και δεν φαίνεται να τα ενοχλεί, γιατί να μη βάζουμε και σε εμάς;», ο εκτελεστικός διευθυντής της Παγκόσμιας Ενωσης Αθλητών Ολυμπιακών Αγώνων, Μάικ Μίλερ, προτείνει τη ρηζικέλευση αυτή ιδέα με σκοπό τον έλεγχο του ντοπαρισματος των αθλητών, προκαλώντας πολλές αντιδράσεις στον κόσμο του αθλητισμού. Η προσωπική πρόταση του εκπροσώπου χιλιάδων αθλητών ανωτάτου επιπέδου αφορά ριζοσπαστικές μεθόδους κατά του ντόπινγκ, περιλαμβανομένης και της τοποθέτησης τσιπ στους αθλητές, τα οποία θα αναγνωρίζουν τα αποτελέσματα χρήσης απαγορευμένων ουσιών.

Ο κ. Μίλερ υποστήριξε σε φόρουμ στο Λονδίνο, την περασμένη εβδομάδα, πως «το πρόβλημα με το ιοχών σύστημα ελέγχου είναι ότι βλέπει μόνο εάν σε μια συγκεκριμένη στιγμή υπάρχουν απαγορευμένες ουσίες στον οργανισμό. Απαιτείται, όμως, ένα σύστημα που θα μας λέει αν ένας αθλητής είναι όλο τον καιρό μακριά από απαγορευμένες ουσίες και εάν υπάρχουν αλλαγές στα επίπεδα του αίματος που να ανιχνεύονται».

Η τεχνολογία των μικροτσιπ είναι μπροστά σε μεγάλη πρόοδο, που ο έλεγχος του ντόπινγκ οφείλει να παρακολουθήσει, όπως είπε. Οι αθλητές, τόνισε, δεν θα μπορούν να χει-

Η προσωπική πρόταση του εκπροσώπου χιλιάδων αθλητών ανωτάτου επιπέδου, σχετικά με την τοποθέτηση τσιπ στους αθλητές, έφερε τις πρώτες αντιδράσεις για παραβίαση της ιδιωτικής ζωής.

ραγωγήσουν τα μικροτσιπ. Ωστόσο, ο κ. Μίλερ ανησυχεί μήπως οι ντοπαρισμένοι αθλητές εκμεταλλευθούν με τον τρόπο αυτό την τεχνολογία για να προειδοποιούνται πότε τα επίπεδα ουσιών στο αίμα τους είναι τέτοια που θα κάνουν ανιχνεύσιμη τη λήψη τους.

Αποφεύγοντας τον ατυχήστατο παραλληλισμό με τους σκύλους, το ζήτημα του εντοπισμού των αθλητών είναι αρκετά σημαντικό, πολλώ δε μάλλον το να υπάρχει συνεχής δι-

νατότητα ελέγχου για απαγορευμένες ουσίες στον οργανισμό, σημείο που υστερεί ακόμη και το βιολογικό διαβατήριο (το αρχείο τιμών των μεγεθών αίματος κάθε αθλητή).

Όμως, πέρα από τις κλασικές αντιδράσεις του στιλ «όχι στο χάραγμα», «μετά τους αθλητές είναι η σειρά όλων μας» και «δεν είμαστε ζώα», μερικές από τις κορυφαίες προσωπικότητες στην καταπολέμηση του ντόπινγκ απορρίπτουν την πρόταση ως κάτι που παραβιάζει

την ιδιωτική ζωή των αθλητών. Κι αυτό διότι είναι άλλο να δλώνουν οι αθλητές που θα βρίσκονται για μία ώρα κάθε μέρα ώστε να μπορούν να υφίστανται ξαφνικό έλεγχο, όπως γίνεται σήμερα, και άλλο να γνωρίζουν οι Αρχές —ή όποιος άλλος αποκτήσει νομίμως ή άλλως πρόσβαση στα στοιχεία αυτά— πού ακριβώς είναι ανά πάσα ώρα και στιγμή κάθε αθλητής.

Ο διευθυντής του Ινστιτούτου Εθνικών Οργανισμών κατά του Ντόπινγκ (INADO) Τζόζεφ Ντε Πένσιερ, αντιπρέπει ότι «αν και το αντιντόπινγκ πρέπει να είναι ανοικτό στις τεχνολογικές καινοτομίες, αυτό δεν πρέπει να γίνεται εις βάρος των δικαιωμάτων των αθλητών που αυτές υπηρετούν». Ομοίως, η εκτελεστική διευθύντρια του βρετανικού οργανισμού κατά του Ντόπινγκ, Νικόλ Σάπτεντ, τόνισε ότι «πρέπει να τηρηθεί ισορροπία μεταξύ του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή και στην απόδειξη ότι είναι καλός καθαρός».

Η απάντηση του κ. Μίλερ στα σχόλια αυτά είναι ότι ο αθλητισμός (με την έννοια του πρωταθλητισμού) «είναι ένα κλαμπ και οι άνθρωποι δεν είναι υποχρεωμένοι να μπουν σε ένα κλαμπ αν δεν το θέλουν, εάν δεν μπορούν να ακολουθήσουν τους κανόνες του».

Υπάρχουν κι άλλα ζητήματα. Όπως αναφέρει στην «Κ» ο κ. Ντε Πένσιερ, «ποιος θα είναι υπεύθυνος αν ένας αθλητής τραυματιστεί κατά την τοποθέτηση του τσιπ ή υποστεί κάποια μόλυνση αφού τοποθετηθεί; Σε ποιον θα ανήκει το τσιπ και ποιες μπορεί να είναι οι συνέπειες του για τον οργανισμό; Τι γίνεται αν έχει βλάβη, θα είναι ο αθλητής υποχρεωμένος να το αντικαταστήσει; Πώς θα εξασφαλιστεί ότι κάποιος μη εξουσιοδοτημένος άνθρωπος ή Οργανισμός δεν παρακολουθεί τον αθλητή; Τι γίνεται αν ο αθλητής αποφασίσει να αφαιρεθεί το τσιπ του κι όταν γίνει αυτό τι εγγυήσεις θα έχει ότι τα στοιχεία του θα καταστραφούν;».

Όταν ο εθνικός ύμνος προκαλεί... το χάος

Οι εθνικοί ύμνοι είναι στο επίκεντρο της προσοχής, ειδικά στις ΗΠΑ, τις τελευταίες εβδομάδες. Αυτό που ξεκίνησε πέρυσι από αθλητή του αμερικανικού ποδοσφαίρου, ως διαμαρτυρία με το γονάτισμα την ώρα του ύμνου, οδήγησε σε μια χιονοστιβάδα αντιδράσεων, περιλαμβανομένου και του προέδρου Ντόναλντ Τραμπ.

Δεν είναι βεβαίως μόνον αμερικανικό φαινόμενο τα ζητήματα με την ανάκρουση ύμνων. Στην Κίνα, για παράδειγμα, απαγορεύεται να ακούγεται «επί ματαίω» ο εθνικός ύμνος, όπως π.χ. σε γάμους και κηδείες, επί ποινή δεκαπενθήμερης κράτησης! Οι περισσότεροι μπελάδες ή γκάφες προκύπτουν σε αθλητικές διοργανώσεις.

Στους Ολυμπιακούς του Ελσίνκι το 1952 κανείς δεν περίμενε ότι ο Ζοζί Μπαρτέλ του Λουξεμβούργου θα πάρει χρυσό στα 1.500 μέτρα. Έτσι χωρίς τις απαραίτητες παρτιτούρες η μπάντα των Αγώνων αναγκάστηκε να αυτοσχεδιάσει στην ανάκρουση του ύμνου του Μεγάλου Δουκάτου, με αστεία αποτελέσματα. Δεκαέξι χρόνια μετά, στους Ολυμπιακούς του Μεξικού, ήρθαν οι περιβόητες γαντοφορεμένες υψωμένες γροθιές των Μαύρων Πανθέρων Τόμι Σμιθ και Τζον Κάρλος όταν έπαιζε ο ύμνος των ΗΠΑ.

Στο γκραν πρι Φόρμουλα 1 της Αυστρίας το 1977 ο Άλαν Τζόουνς πήρε την πρώτη νίκη της καριέρας του, αλλά, αντί για τον ύμνο της Αυστραλίας, ο (αποδεδειγμένα μεθυσμένος) τρομπετίστας των διοργανωτών έπαιξε το... «Happy birthday to you».

Όταν τον Νοέμβριο του 2007 η Αγγλία υποδέχθηκε την Κροατία

στο Γουέμπλεϊ, ο Άγγλος τενόρος Τόνι Χένρι έκανε γκάφα στον κροατικό ύμνο που έψαλε, λέγοντας αντί για το σωστό «λατρεύουμε τα βουνά σου», ότι... «το πέος σου είναι βουνό». Οι αγχωμένοι Κροάτες παίκτες χαλάρισαν χαμογελώντας, μπήκαν με ανανεωμένη διάθεση στο ματς, προηγήθηκαν 2-0 και πήραν την πολύτιμη πρόκριση στο Euro 2008 με νίκη 3-2. Οι Κροάτες φιλαθλοι όχι μόνο δεν θύμωσαν με τον κ. Χένρι αλλά τον ευχαρίστησαν που καλάρωσε τους διεθνείς τους και τον καλέσαν να πάει στα τελικά και να γίνει μασκότ της Εθνικής Κροατίας.

Χειρότερο ήταν το σφάλμα των διοργανωτών σκοπευτικών αγώνων στο Κουβέιτ το 2012, όταν κάπως —άγνωστο πώς— αντί για τους κανονικούς στίχους του καζακικού ύμνου, προς τιμήν της νικήτριας Μαρία Ντιμτριέβνα, ακούστηκε η βερσιόν του ύμνου από τη σατιρική ταινία «Μπόρατ», με στίχους όπως ότι οι άλλες χώρες «κυβερνώνται από κορτάσκια» και «έχουν καλύτερο ποτάσι», και ότι οι ιερόδουλες του Καζαχστάν «είναι οι καθαρότερες στην περιοχή, εκτός φυσικά από τις Τουρκμενίες». Ακόμη πιο ενοχλητική ήταν πριν από ματς εθνικών ομάδων τένις ΗΠΑ - Γερμανίας, τον περασμένο Φεβρουάριο, η απαγγελία της καταργημένης πρώτης στροφής του γερμανικού ύμνου με τα λόγια «Γερμανία πάνω από όλους» (Deutschland über alles), που είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τον ναζισμό. Η Γερμανίδα αρχηγός Μπάρμπαρα Ρίτνερ δήλωσε ότι σκέφτηκε προς στιγμήν να αρπάξει το μικρόφωνο από το χέρι της τραγουδίστριας...

THE NEW YORK TIMES

Kaniklides

since 1959

Secure Document & Records Management Services

«Η ορθή διαχείριση αρχείων αποτελεί τη βάση για τη συμμόρφωση με το GDPR»

Τηλ.: 22 507 507

LG SH4D
Το νέο ασύρματο sound bar
Η **LG** παρουσιάζει τη νέα ηχομπαρά SH4D sound bar που διαθέτει την πιο σύγχρονη τεχνολογία στον χώρο της οικιακής ψυχαγωγίας και προσφέρει εξαιρετική κινηματογραφική εμπειρία ήχου. Το νέο sound bar της LG ενσωματώνει ασύρματο subwoofer 2.1 καναλιών (Sound Bar Mode) και έχει συνολική ισχύ 300 watt για ασυναγώνιστο ήχο. Η νέα πρόταση της LG διαθέτει τη λειτουργία Adaptive Sound Control (ASC) τη μοναδικά διαφοροποιημένη τεχνολογία ενίσχυσης φωνής της LG. Η τεχνολογία αυτή αναλύει διαρκώς τη στάθμη της φωνής σε πραγματικό χρόνο και έτσι όταν ανιχνεύει υψηλή στάθμη χαμηλώνει αυτόματα την ισχύ των μπάσων για να είναι πιο καθαρή η απόδοση της συνομιλίας.

OnePlus 5T
Επίσημες φωτογραφίες του
Κατά λάθος εμφανίστηκαν στην ιστοσελίδα της One Plus οι φωτογραφίες του αναμενόμενου μοντέλου της, του OnePlus 5t, το οποίο όπως φανερώνει και το όνομά του, είναι μια αναβάθμιση του μοντέλου που αντικαθιστά. Σύμφωνα με τη φωτογραφία που διέρευσ, έχει ως logo το Larger Screen, Same Footprint. Θα διαθέτει οθόνι 6 ιντσών, ανάλυση FHD, με τον αισθητήρα των δακτυλικών αποτυπωμάτων να βρίσκεται στο πίσω μέρος της συσκευής. Μίνιμαλ σχεδίαση, στα πρότυπα του απλού 5t.

Facebook - PayPal
Αποστολή χρημάτων σε φίλους
Το **Facebook** messenger ανακοινώνει τη συνεργασία του με την εταιρεία πληρωμών PayPal, μια συνεργασία που θα δώσει τη δυνατότητα στους χρήστες του messenger να μεταφέρουν λεφτά σε φίλους τους μέσα από την εφαρμογή. Η επιλογή αποστολής χρημάτων μέσω PayPal θα εμφανιστεί μέσα στις επόμενες εβδομάδες. Για να την βρείτε αρκεί να ανοίξει ο χρήστης μια συνομιλία και στη συνέχεια πατήσει επάνω στον μπλε σταυρό για να εμφανιστούν οι έξτρα επιλογές. Εκεί πρέπει να επιλεγεί το εικονίδιο "Payments" και να ακολουθήσει το βήματα για να συνδεθεί ο λογαριασμός του χρήστη από το PayPal στο Facebook Messenger.

HTC U11 Plus
Νέο Μοντέλο στις 2 Νοεμβρίου με 6 ίντσες
Σύμφωνα με τον επίσημο λογαριασμό της HTC στο Twitter, η HTC πρόκειται να παρουσιάσει στις 2 Νοεμβρίου καινούργιο μοντέλο smartphone, αυτή τη φορά 6 ιντσών. Επί της ουσίας θα είναι η πληθωρική version του HTC U11, που αυτή τη φορά θα έχει αναλογία οθόνης 18:9, με τον αισθητήρα δακτυλικών αποτυπωμάτων στο πίσω μέρος της συσκευής. Εντούτοις, αναμένεται να κρατηθεί το mirror finish του τηλεφώνου, αυτής της fingerprint magnet συσκευής. Σύμφωνα με τα leaks, το κινητό θα έχει 6 GB μνήμης RAM, ενώ η μπαταρία πλέον θα φτάνει τα 4.000 mAh.

Η NASA ανέστειλε για δεύτερη φορά την αποστολή του Dawn στη Δήμητρα

Η **NASA** αποφάσισε να αναστείλει για δεύτερη φορά -σε σχέση με τον αρχικό προγραμματισμό της- την αποστολή του σκάφους Dawn στο νάνο πλανήτη Δήμητρα, το μεγαλύτερο σώμα στη ζώνη των αστεροειδών μεταξύ Άρη-Δία. Η διαστημοσυσκευή θα πάρει εντολές αλλαγής τροχιάς από το κέντρο ελέγχου στη Γη (το Εργαστήριο Αερίωθισης JPL στην Πασαδτίνα της Καλιφόρνια) για να κατέβει χαμηλότερα από κάθε άλλη φορά, σε ύψος έως 200 χιλιομέτρων από την επιφάνεια της Δήμητρας, ενώ έως τώρα δεν είχε πλησιάσει χαμηλότερα από τα 385 χιλιόμετρα. Όταν το σκάφος ξεμείνει από καύσιμα υδραζίνης, θα παραμείνει σε σταθερή τροχιά γύρω από τον μικρό πλανήτη, σαν τεχνητός δορυφόρος του. Για να προφυλαχθεί η Δήμητρα από μια πιθανή μόλυνση με γήινα μικρόβια, εάν το Dawn έπεφτε πάνω της, επελέγη η λύση μιας σταθερής τροχιάς στο διπλεκές, ακόμη κι όταν πα δεν θα μπορεί να επικοινωνήσει με τη Γη, κάτι που αναμένεται να συμβεί στο τέλος του 2018.

Η αποστολή του σκάφους Dawn στο νάνο πλανήτη Δήμητρα ξαναμπήκε στον πάγο.

Ακόμη το Dawn θα τραβήξει με την κάμερά του εικόνες της γεωμορφολογίας της Δήμητρας και θα κάνει ορυκτολογικές μετρήσεις μέσω ενός άλλου φασματομέτρου που διαθέτει. Χάρη στη νέα παράταση της αποστολής του, το Dawn θα βρί-

σκεται σε τροχιά γύρω από τη Δήμητρα, όταν αυτή, τον Απρίλιο του 2018, θα φθάσει στο περιήλιό της, δηλαδή στο κοντινότερο σημείο της τροχιάς της από τον Ήλιο. Η στενή προσέγγιση στο καυτό άστρο μας θα οδηγήσει σε αυξημένη εξάτμιση νερού από τους πάγους της Δήμητρας, δημιουργώντας μια προσωρινή ατμόσφαιρα από υδρατμούς, την οποία θα μελετήσουν τα όργανα του Dawn. Η «Αυγή» είναι η μόνη αποστολή που τέθηκε σε τροχιά γύρω από δύο σώματα: αρχικά επί 14 μήνες γύρω από τον γιγάντιο αστεροειδή Εστιά μεταξύ 2011-2012 και στη συνέχεια, μετά τον Μάρτιο του 2015, γύρω από τη Δήμητρα.

Ollly: Η προσωπική βοηθός – ρομπότ έχει και «ελληνική καταγωγή»

Πραγματικότητα αποτελεί, μετά από μακρά προεργασία, η προσωπική βοηθός – ρομπότ με την ονομασία Ollly, στην κατασκευή της οποίας έχει συμβάλει ένας Έλληνας επιστήμονας. Η Ollly αποτελεί το πλέον βραβευμένο προϊόν στην ιστορία της μεγαλύτερης έκθεσης τεχνολογίας παγκοσμίως, της **Στην ανάπτυξη του project συνεισέφερε και ένας Έλληνας, ο ερευνητής τεχνητής νοημοσύνης στο Imperial College του Λονδίνου Ζαφείρης Φούντας.**

Consumer Electronics Show, και δέχεται ήδη θετικές κριτικές από τον ειδικό τύπο. Στην ανάπτυξη του project συνεισέφερε ο ερευνητής τεχνητής νοημοσύνης στο Imperial College του

Λονδίνου Ζαφείρης Φούντας, ο οποίος εργάζεται στη νεοφυή επιχείρηση Emotech, που συνέλαβε την ιδέα και την κατασκευή της Ollly. Το ενδιαφέρον στην Ollly είναι ότι είναι η πρώτη προσωπική βοηθός (και ρομπότ) με δική της προσωπικότητα, έχοντας τη δυνατότητα να εκπαιδευτεί από τους χρήστες και να μαθαίνει τις συνήθειές

τους, παίρνοντας μάλιστα πρωτοβουλίες για να τους εξυπηρετήσει. Η προσωπική βοηθός-ρομπότ ξεκίνησε προπωλήσεις αυτό το μήνα μέσω της πλατφόρμας indiegogo και είναι διαθέσιμη για προπωλήσεις για έξι ακόμα ημέρες. Το project έχει ήδη εκπληρώσει τον στόχο του μέσω crowd funding, καθώς

έχει συγκεντρώσει 234.000 δολάρια έναντι 100.000 δολαρίων που ήταν ο στόχος. Σημειώνεται ότι ο Ζαφείρης Φούντας έχει συμβάλει στο σχεδιασμό του «εγκεφάλου» της Ollly. Μέχρι στιγμής η Ollly είναι διαθέσιμη μόνο στην αγγλική γλώσσα, αλλά στο άμεσο μέλλον θα προστεθούν πολλές άλλες γλώσσες.

Το Twitter αυξάνει τον «χώρο» έκφρασης

Πολλοί χρήστες του Twitter νιώθουν ως «στενό κορσέ» το ανώτατο όριο των 140 χαρακτήρων στα «τιτίβισμά» τους. Τώρα, το μέσο κοινωνικής δικτύωσης, που αυξάνει τον αριθμό των χρηστών του με πολύ πιο αργό ρυθμό από αυτόν που θα ήθελε, ανακοίνωσε ότι θα δοκιμάσει να διπλασιάσει το «πλαφόν» των tweets στους 280 χαρακτήρες.

Το Twitter θα ξεκινήσει δοκιμές με μικρές ομάδες χρηστών ανά τον κόσμο, οι οποίοι θα επιλεγούν τυχαία και θα μπορούν να «τουιτάρουν» έως 280 χαρακτήρες, σε διάφορες γλώσσες. Προς το παρόν, σύμφωνα με τους New York Times, το BBC και το πρακτορείο Reuters, δεν έχει ξεκαθαριστεί πόσες εβδομάδες θα διαρκέσουν αυτά τα τεστ και κατά πόσον το νέο όριο θα ισχύσει για όλους ανεξαιρέτως τους χρήστες στο μέλλον. Στόχος του Twitter είναι να

Αρκετοί χρήστες του Twitter δυσκολεύονται να εκφράσουν τις σκέψεις τους με 140 χαρακτήρες.

διευκολύνει τους χρήστες στην έκφρασή τους, ώστε να στέλνουν συχνότερα μηνύματα, καθώς επίσης να ενθαρρύνει νέους χρήστες να το χρησιμοποιήσουν. Οι έρευνες που έχει κάνει το Twitter επιβεβαιώνουν ότι αρκετοί χρήστες δυσκολεύονται να στριμώξουν τις σκέψεις τους μόνο σε 140 χαρακτήρες (ιδίως αν είναι πολυλογάδες, όπως ο

Αμερικανός πρόεδρος Τραμπ...). Το Twitter, που ιδρύθηκε στο Σαν Φρανσίσκο το 2006 και έχει φθάσει τους 328 εκατομμύρια χρήστες παγκοσμίως (έναντι περίπου δύο δισεκατομμυρίων του Facebook), δημιουργεί νευρικότητα στους επενδυτές και στους μετόχους του, επειδή δεν προσελκύει περισσότερους χρήστες. Το γεγονός ότι στο δεύτερο

τρίμηνο του 2017 εμφάνισε ζημία 116 εκατ. δολαρίων και μνηδενική αύξηση χρηστών δεν βοηθά τα πράγματα.

Ομως υπάρχει μια καθόλου αμελητέα φαντατική μερίδα χρηστών που έχει αγαπήσει το Twitter ακριβώς γι' αυτό το διακριτό χαρακτηριστικό του: τη συντομία. Αυτοί είναι αντίθετοι σε οποιαδήποτε αλλαγή θα διευρύνει τον αριθμό των χαρακτήρων. Από την άλλη, τα πράγματα είναι εκ των πραγμάτων ευκολότερα για τους Ασιάτες (Κινέζους, Ιάπωνες, Κορεάτες κ.ά.), αφού οι γλώσσες τους διαθέτουν αλφάβητα που επιτρέπουν την έκφραση περισσότερων σκέψεων με λιγότερους χαρακτήρες. Καθόλου τυχαία, τα λιγότερα παράπονα για το «ταβάν» των 140 χαρακτήρων προέρχονται από την Ασία και γι' αυτό οι νέες δοκιμές των 280 χαρακτήρων δεν θα αφορούν τους Ασιάτες χρήστες.

MARKET PLACE

Εβδομάδα Οδικής Ασφάλειας 2017 από την CNP Ασφαλιστική

Μια ξεχωριστή εμπειρία έζησαν χιλιάδες παιδιά αλλά και ενήλικες στη Μεγάλη Εκδήλωση Οδικής Ασφάλειας που για πρώτη φορά διοργανώθηκε στην Πάφο, την Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης το 2017, στις 21 Οκτωβρίου, στην περιοχή του Κάστρου στο Λιμανάκι. Οι φίλοι της Οδικής Ασφάλειας που επισκέφθηκαν την εκδήλωση είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν θεατρική παράσταση και παιχνίδια γνώσεων για την Οδική Ασφάλεια με γνωστούς ηθοποιούς, μουσικό και χορευτικό πρόγραμμα. Τα παιδιά εξασκήθηκαν στους βασικούς κανόνες κυκλοφοριακής αγωγής και πρακτικής εξάσκησης με αυτοκινητάκια και παρακολούθησαν επιδείξεις για τη χρήση της ζώνης ασφαλείας στο αυτοκίνητο με τον εξομοιωτή ζώνης ασφαλείας της CNP ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ.

Πρώτη θέση για Πρωτοπαπά και Γιαβάση στο «Run As One»

Με τη συμμετοχή 2.000 δρομέων όλων των ηλικιών, έγινε την Κυριακή (22/10) ο αγώνας δρόμου ΑΛΦΑΜΕΓΑ «Run As One», που εντασσόταν στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΚΕ με τίτλο «Παιδί, Διατροφή & Υγεία». Ο Χριστόφορος Πρωτοπαπάς του Δρο.Με.Α Racing και η Μαρία Γιαβάση του Κερανού έκοψαν πρώτοι το νήμα στον Ημιμαραθώνιο του δεύτερου αγώνα δρόμου ΑΛΦΑΜΕΓΑ «Run As One», ο οποίος διεξήχθη το πρωί της Κυριακής (22/10) στην Έγκωμη, με τη συμμετοχή πέραν των 2.000 δρομέων. Ο Πρωτοπαπάς τερμάτισε σε 1 ώρα, 18 λεπτά και 53 δευτερόλεπτα, μια από τις καλύτερες φετινές επιδόσεις του Κύριου δρομέα στον Ημιμαραθώνιο. Η Γιαβάση τερμάτισε σε 1:33.34, που επίσης θεωρείται πολύ καλή επίδοση. Το βάθος στους άντρες συμπλήρωσαν οι Γιώργος Τσοφί (1:19.27) και Αντρέας Γιάφας (1:19.79) - αμφότεροι του Δρο.Με.Α Racing -, ενώ στις γυναίκες δεύτερη ήταν η Πόλα Χατζηηπά (1:46.22) και τρίτη η Μαρίνα Στροβολίδου (1:46.58) του Δρο.Με.Α Racing.

Χρέη Προέδρου Επιτροπείας ΣΚΤ θα εκτελεί ο Γ. Χατζηνικόλα

Χρέη Προέδρου της Επιτροπείας της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας θα εκτελεί ο Γιώργος Χατζηνικόλας μέχρι να εγκριθεί ο διορισμός του από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές, διευκρινίζει το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα σε ανακοίνωσή του. «Σε συνέχεια της ανακοίνωσής μας ημερομηνίας 13 Οκτωβρίου 2017, η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα διευκρινίζει ότι ο Δρ Γιώργος Χατζηνικόλας θα εκτελεί χρέη Προέδρου της Επιτροπείας της Τράπεζας, μέχρι την έγκριση του διορισμού του από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές», αναφέρεται. «Η Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα επιθυμεί επί της ευκαιρίας να ευχαριστήσει τον κ. Τάκη Ταουσινάν, ο οποίος αποχώρησε από την θέση του Προέδρου της Επιτροπείας, για την προσφορά του», καταλήγει η ανακοίνωση.

Vista Limassol: Η νέα ανάπτυξη της Pafilia

Η Pafilia Property Developers ανακοινώνει το νέο πολυτελές της έργο, το Vista Limassol, ένα συγκρότημα κατοικιών με θέα τη θάλασσα της Λεμεσού. Χτισμένο σε τοποθεσία στον λόφο του Αγίου Τύχωνα - μόλις λίγα λεπτά από το κέντρο της πόλης - το Vista αποτελεί ακόμη μία προσθήκη στην εντυπωσιακή γκάμα καινοτόμων έργων της Pafilia με προηγμένη αρχιτεκτονική και design, προσφέροντας μια μοναδική επενδυτική ευκαιρία σε μια από τις πιο ελκυστικές και στρατηγικές τοποθεσίες της Μεσογείου. Με πάνω από 40 χρόνια εμπειρία σε πολυτελή θέρετρα και αναπτύξεις, η Pafilia με το Vista ενισχύει περαιτέρω την στρατηγική της ανάπτυξης στη Λεμεσό, ως συνέχεια της δυναμικής που έχει δημιουργήσει το ONE, που αποτελεί το υψηλότερο οικιστικό παραθαλάσσιο κτίριο στην Ευρώπη, καθώς και τα έργα Park Residences και Emerald, που έχουν ήδη πωληθεί.

Ρεκόρ δημοσίων εγγραφών διεθνώς, εκτός η Αθήνα

Θα συμπληρωθούν φέτος δύο χρόνια χωρίς δημόσια εγγραφή εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αθηνών, την ώρα που οι δημόσιες εγγραφές παγκοσμίως αναμένονται να κινηθούν το 2017 στα υψηλότερα επίπεδα της τελευταίας δεκαετίας.

Αυτό προκύπτει από τα

Το ελληνικό χρηματιστήριο ήταν από τα ελάχιστα στην Ευρώπη όπου δεν πραγματοποιήθηκε καμία δημόσια εγγραφή, όχι μόνο κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2017, αλλά και καθ' όλο το 2016.

συμπεράσματα της νέας έκθεσης της Ernst & Young με τίτλο Global IPO Trends. Σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας το εννεάμηνο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2017, ολοκληρώθηκαν 1.156 δημόσιες εγγραφές παγκοσμίως που συγκεντρώσαν 126,9 δισ. δολάρια. Πρόκειται για αύξηση κατά 59% στον αριθμό και κατά 55% στα συνολικά κεφάλαια των δημοσίων εγγραφών, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2016.

Ο κ. Τάσος Ιωσφιδής, εταίρος και επικεφαλής του τμήματος Χρηματοοικονομικών Συμβούλων της EY Ελλάδος, σχολιάζοντας τα συμπεράσματα της έρευνας υποστηρίζει τα εξής: «Το ελληνικό χρηματιστήριο ήταν από τα ελάχιστα στην Ευρώπη, που δεν πραγματοποιήθηκε καμία δημόσια εγγραφή, όχι μόνο κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2017, αλλά και καθ' όλο το 2016».

γραφή, όχι μόνο κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2017, αλλά και καθ' όλο το 2016». Η εξέλιξη αυτή τονίζει ο κ. Ιωσφιδής «είναι ιδιαίτερα ανησυχητική για τις αναπτυξιακές προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Είναι, δε, και εξαιρετικά απογοητευτική, αν αναλογιστεί κανείς ότι το Χρηματιστήριο Αθηνών, από την πλευρά του, δουλεύει εντατικά για να προσαρμοστεί στις ανάγκες της ελληνικής οικονομίας σήμερα, στηρίζοντας ιδιαίτερα τις νεοφυείς και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που στερούνται τραπεζικής χρηματοδότησης, στην προσπάθειά τους να αντλήσουν κεφάλαια, αναπτύσσοντας εναλλακτικά εργαλεία». «Προσδοκούμε ότι η σταδιακή βελτίωση του οικονομικού και επενδυτικού κλίματος, θα δημιουργήσει στο προσεχές μέλλον ευφοροέδαφος, ώστε να υπάρξει δραστηριότητα δημοσίων εγγραφών» τονίζει ο κ. Ιωσφιδής.

Τα τελικά στοιχεία για το 2017, θα μπορούσαν να διαμορφωθούν στα επίπεδα 1.600-1.700 δημοσίων εγγραφών, με αντληθέντα κεφάλαια μεταξύ των 190-200 δισ. δολαρίων, καταγράφοντας το 2017 σαν την καλύτερη χρονιά για τις δημόσιες εγγραφές από το 2007.

Στο εννεάμηνο του 2017, ο αριθμός των δημοσίων εγγραφών στην περιοχή Ασίας - Ειρηνικού έφθασε τις 690, καταγράφοντας αύξηση 72% σε σχέση με το 2016, ενώ τα συγκεντρωθέντα κεφάλαια άγγιξαν τα 53,9 δισ. δολάρια, σημειώνοντας αύξηση 28%.

Πέντε από τα δέκα πιο δραστήρια χρηματιστήρια παγκοσμίως, με βάση τον αριθμό των εγγραφών, και τέσσερα, με βάση τα αντληθέντα κεφάλαια, βρίσκονται στην περιοχή Ασίας - Ειρηνικού.

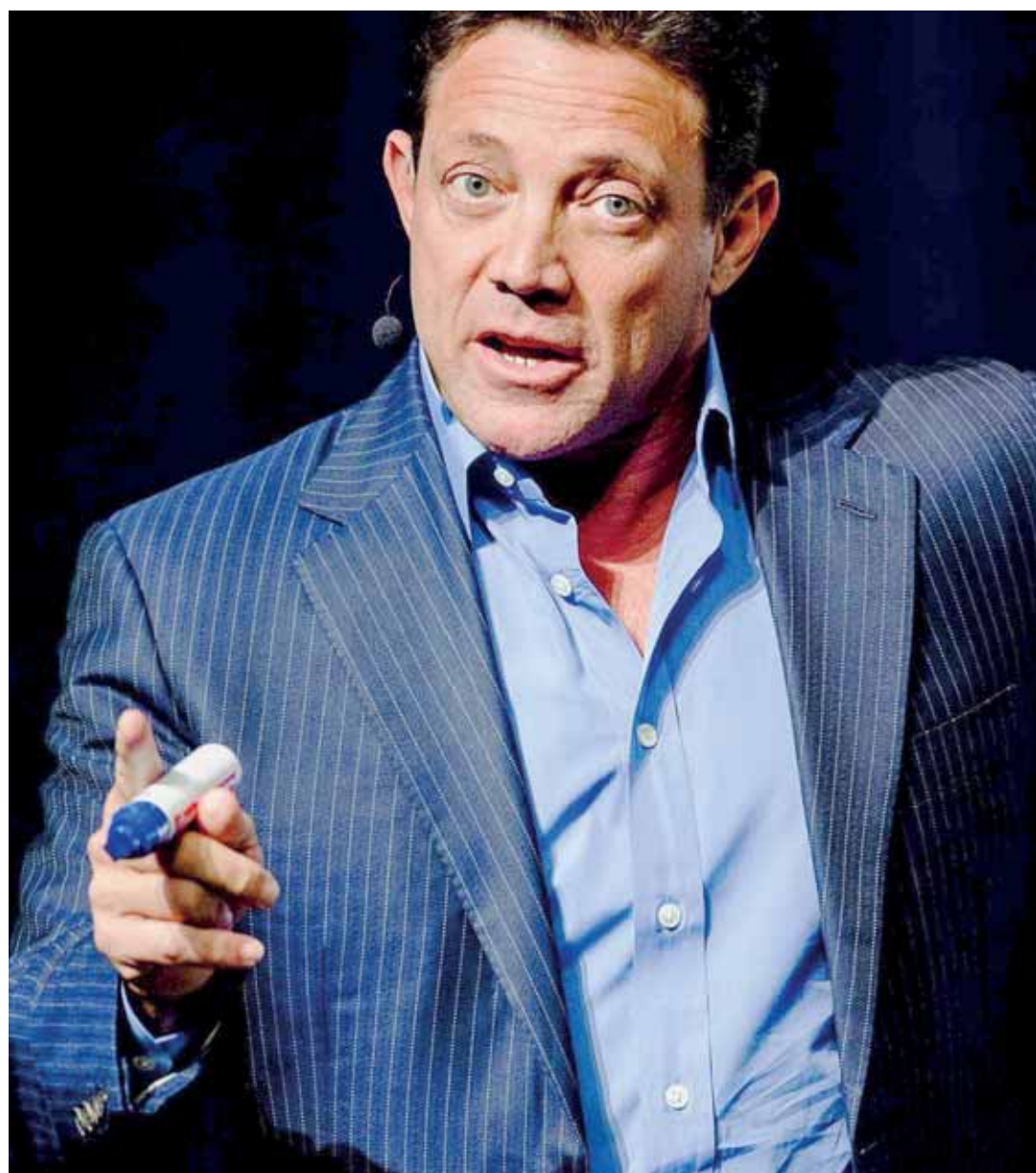
Στην αμερικανική ήπειρο σημειώθηκε αύξηση κατά 57%, όσον αφορά τον αριθμό των εγγραφών και κατά 151% όσον αφορά τα αντληθέντα κεφάλαια, σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα.

a.ntokas@kathimerini.gr

Απάτη θεωρεί τα κρυπτονομίσματα ο διάσημος «Λύκος της Wall Street»

Τόνισε ότι δεν υπάρχει εποπτεία στην αγορά των ψηφιακών νομισμάτων

Πληθαίνουν οι επικριτές των ψηφιακών νομισμάτων ή κρυπτονομισμάτων, οι οποίοι προειδοποιούν για κερδοσκοπικές κινήσεις ή ακόμα και για απάτη μετά την έκδοση ολοένα και περισσότερων «μυητών» του bitcoin. Χθες ο Τζόρνταν Μπέλφορντ, ο Αμερικανός χρηματιστής που έγινε γνωστός ως «Λύκος της Wall Street» για τις απάτες που είχε στήσει τη δεκαετία του 1980, παρότρυνε τους επενδυτές να μην επενδύουν στη δημόσια εγγραφή νέων νομισμάτων του Διαδικτύου. Είναι η «μεγαλύτερη απάτη όλων των εποχών», τόνισε σε συνέντευξη που έδωσε στη βρετανική εφημερίδα Financial Times. Ο Μπέλφορντ, που καταδικάστηκε σε φυλάκιση 22 μηνών, αφότου ομολόγησε ότι ήταν ένοχος για πα-

Ο Μπέλφορντ ή «Λύκος της Wall Street», που καταδικάστηκε σε φυλάκιση 22 μηνών αφότου ομολόγησε ότι ήταν ένοχος για παραπλάνηση επενδυτών και ξέπλυμα «μαύρου χρήματος», είπε ότι αρκούν λίγοι μόνο απατεώνες για να οδηγήσει η αγορά των ψηφιακών νομισμάτων στην καταστροφή.

Το bitcoin, το οποίο ξεπέρασε πρόσφατα τα 6.000 δολάρια έπειτα από αλλεπάλληλα ρεκόρ, αντιπροσωπεύει τώρα το 40% των ψηφιακών νομισμάτων από 87% στις αρχές του έτους.

ραπλάνηση επενδυτών και ξέπλυμα «μαύρου χρήματος», τόνισε ότι δεν υπάρχει ρυθμιστικό πλαίσιο που να εποπτεύει την αγορά των ψηφιακών νομισμάτων. Είπε, επίσης, ότι αρκούν μόνο λίγοι απατεώνες για να οδηγηθεί η αγορά των ψηφιακών νομισμάτων στην «καταστροφή».

Όσο το bitcoin, το πρώτο και ισχυρότερο νόμισμα του Διαδικτύου, καταρρίπτεται το ένα ρεκόρ μετά το άλλο, κυκλοφορούν ολοένα και περισσότερα κρυπτονομίσματα. Από τις αρχές του 2017 έχουν αντληθεί 3 δισ. δολάρια από την έκδοση νέων ψηφιακών νομισμάτων. Το bitcoin, το οποίο ξεπέρασε πρόσφατα τα 6.000 δολάρια έπειτα

από αλλεπάλληλα ρεκόρ, αντιπροσωπεύει το 40% των ψηφιακών νομισμάτων, από το 87% που ίσχυε στις αρχές του έτους.

Η CoinMarketCap έχει πάνω από 800 νέα κρυπτονομίσματα, τα οποία είναι γνωστά ως alt.coins, διότι είναι εναλλακτικά του bitcoin, το οποίο δημιουργήθηκε το 2009

από έναν προγραμματιστή λογισμικού, με το ψευδώνυμο Σατόσι Νακαμότο. Σήμερα, η αγορά των ψηφιακών νομισμάτων ανέρχεται στα 150 δισ. δολάρια. Μέσα στο 2017 μόνον το ethereum (ένα ακόμη ψηφιακό νόμισμα με μεγάλη απήχηση στους επενδυτές) ενισχύθηκε κατά 5.000%, για να φθά-

σει χθες τα 279,18 δολάρια, ενώ τον Ιούνιο είχε φθάσει στα 363 δολάρια.

Ο 62χρονος Σαουδάραβας πρίγκιπας Αλ Ουαλίντ, ένας δισεκατομμυριούχος επενδυτής που αντιλήφθηκε πολύ νωρίς την επιτυχία που θα είχαν κολοσσοί της τεχνολογίας και του Διαδικτύου,

όπως η Apple, η AOL και η Twitter, είπε ότι το bitcoin είναι μια φούσκα. Μιλώντας στο αμερικανικό ειδησεογραφικό δίκτυο CNBC, δήλωσε ότι «δεν πιστεύω στο bitcoin. Νομίζω ότι θα εκτιναχθεί μια ημέρα».

Είναι ανάλογη υπόθεση με αυτήν της Enron, η οποία εκτυλίσσεται μπροστά στα μάτια μας. Δεν μπορούμε να βγάλουμε κάποιο συμπέρασμα. Δεν υπάρχει κανένα ρυθμιστικό πλαίσιο, δεν ελέγχεται από πουθενά και δεν βρίσκεται υπό την εποπτεία κανενός οργάνου».

Τον Σεπτέμβριο, ο Τζέιμ Ντάιμον, διευθύνων σύμβουλος της JPMorgan, αποκάλυψε «ανόητο» κάθε διαπραγματευτή που ασχολείται με το bitcoin, τονίζοντας ότι είναι μια «απάτη» που θα έχει «άδοξο τέλος». Εξέφρασε, επίσης, την απορία του για την έλλειψη εποπτείας από κάποιον κρατικό φορέα. Οι κυβερνήσεις των διαφόρων κρατών, ωστόσο, τηρούν διαφορετική στάση απέναντι στα κρυπτονομίσματα. Η Κίνα ανακίνησε πριν από έναν μήνα ότι θα απαγορεύσει τη διαπραγμάτευση ψηφιακών νομισμάτων στην εγχώρια αγορά.

Πάντως, οι συναλλαγές με bitcoin είναι νόμιμες στην Ιαπωνία. Οικονομικοί αναλυτές εξηγούν ότι η μεγάλη απήχηση των ψηφιακών νομισμάτων τον τελευταίο καιρό πηγάζει από την πολιτική και οικονομική αβεβαιότητα αλλά και από την επιθυμία των επενδυτών να μην υπόκεινται οι τοποθετήσεις τους σε κανένα νόμιμο νομισματικό πολιτικής. Την ίδια ώρα, όμως, τα ψηφιακά νομίσματα έχουν χρησιμοποιηθεί για ξέπλυμα «μαύρου χρήματος» ή για την πληρωμή λυτρώσεων σε περιπτώσεις ομηρίας, όταν χάκερ ζητούσαν αντίτιμο για την αποστολή κωδικών αποκρυπτογράφησης. Η έκδοση νέων ψηφιακών νομισμάτων, υποστηρίζουν ειδότες του κλάδου, προκαλεί αντιδράσεις από τράπεζες και επενδυτικές εταιρείες, διότι αποσπά κεφάλαια από τους επενδυτές.

Μόνον οκτώ εισηγμένες διανέμουν κάθε χρόνο μέρισμα από το 2008 έως το 2016

Του **ΑΝΕΣΤΗΣ ΝΤΟΚΑ**

Μόνον οκτώ εισηγμένες στη διάρκεια των εννέα ετών (2008-2016) που η χώρα παραμένει υπό καθεστώς μνημονίων καταφέρνουν να διανέμουν μέρισμα στους μετόχους τους. Οι πέντε εταιρείες προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα και οι υπόλοιπες τρεις ανήκουν

Οι πέντε από τις οκτώ εισηγμένες προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα.

στην κατηγορία των εταιρειών που ελέγχονται μετοχικά από το ελληνικό Δημόσιο. Πρόκειται για τις εισηγμένες Motor Oil, Καρέλιας, Μέτκα, ΟΠΑΠ και Τέρνα Ενέργεια. Οι τρεις εισηγμένες εταιρείες-ΔΕΚΟ είναι οι ΟΛΘ, ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ.

Οι παραπάνω οκτώ εισηγμένες που μοιράζουν μέρισμα όλα αυτά τα χρόνια κατέχουν ένα αξιοζήλευτο ρεκόρ, αν αναλογιστούμε ότι αποτελούν μειοψηφία στο Χ.Α. γιατί εκπροσωπούν το 4% επί του

συνόλου των εισηγμένων και γιατί συγκαταλέγονται σε μια κλειστή ομάδα που παρέμεινε κερδοφόρος καθ' όλη την προηγούμενη οκταετία, έχοντας αφήσει πίσω την πολύχρονη κρίση, καθώς ήδη, και με βάση τα αποτελέσματα του α' εξαμήνου 2017, βελτιώνουν ικανοποιητικά την τελική γραμμή των αποτελεσμάτων τους.

Βέβαια, θα πρέπει να διευκρινίσουμε ότι ειδικά για τις τρεις εισηγμένες που ελέγχονται από το ελληνικό Δημόσιο, η ετήσια διανομή μερίσματος σε όλη τη διάρκεια της πολύχρονης κρίσης απαγορεύεται από την εκάστοτε πολιτική ηγεσία, προκειμένου το ελληνικό Δημόσιο να εισπράξει κεφάλαια για να καλύψει ανάγκες του προϋπολογισμού.

Επίσης, εταιρείες που έχουν μοιράσει χρήματα στους μετόχους τους τα περισσότερα χρόνια της περιόδου 2008-2016 είναι τα Ελληνικά Χρηματιστήρια, η τσιμεντοβιομηχανία Τιτάν (δεν διένειμε την περίοδο 2012-2013), τα Ελληνικά Πετρέλαια (δεν διένειμαν τη διετία 2015-2016), ο ΟΛΠ (δεν διένειμε το 2010), η Jumbo (δεν διένειμε το 2013), η Grivalia (δεν διένειμε μια χρονιά μέρισμα επειδή

Εφόσον ολοκληρωθεί ομαλά η φετινή χρονιά, το 2018 θα είναι αρκετά πιο γενναιοδώδης όσον αφορά την καταβολή υψηλότερων μερισμάτων.

απαγορευόταν από το θεσμικό πλαίσιο), αλλά και τίτλοι χαμηλότερης κεφαλαιοποίησης όπως η εταιρεία πληροφορικής Πλαίσιο Computer και η εταιρεία τροφίμων Κανάκης. Οι βιομηχανικές επιχειρήσεις Motor Oil, η καπνοβιομηχανία Καρέλιας και η Μέτκα (που έχει απορροφηθεί από τη μητρική Μυτιληναίος) όχι μόνο διανέμουν

κάθε χρόνο μέρισμα αλλά και βελτιώνουν συνεχώς τα οικονομικά τους αποτελέσματα, με συνέπεια να αποδίδουν και υψηλότερους φόρους και ασφαλιστικές εισφορές προς το κράτος. Για την παραθεωσά χρήση, οι εισηγμένες απέδωσαν προς τους μετόχους τους χρηματικές διανομές 1,010 δισ. ευρώ, που κατανέμονται στις εξής κατηγορίες: α) μερίσματα 680 εκατ. ευρώ, β) προμερίσματα 78 εκατ. ευρώ, γ) διανομές αποθεματικών 219 εκατ. ευρώ και δ) επιστροφές κεφαλαίων 33 εκατ. ευρώ.

Η φετινή χρονιά, όπως εξελίσσεται, είναι ξεχωριστή για τη συμπεριφορά των εισηγμένων -αφού βελτιώθηκε αισθητά η κερδοφορία τους- ενώ ήδη από το 2014 άρχισαν να αφήνουν πίσω τους τα αρνητικά τρίμηνα εξαιτίας της πολυετούς κρίσης. Όπως εξήγησαν οι διοικήσεις των εισηγμένων στις συνελεύσεις του περασμένου Ιουνίου, επέλεξαν για τα αποτελέσματα της παρελθούσης χρήσης να επιστρέψουν κεφάλαιο προς τους μετόχους μέσω καταβολής μετρητών, αφού έχει ήδη φορολογηθεί αρχικά στην πηγή του, δηλαδή στην κερδοφορία της επιχειρήσεως. Πάντως, αρκετές ε-

ταιρείες παρουσιάστηκαν συγκρατημένες ως προς το να διανέμουν μέρισμα ή να επιστρέψουν κεφάλαιο προς τους μετόχους και προτίμησαν να διακρατήσουν ρευστότητα έως ότου η χώρα μας αλλάξει σελίδα. Υποσχέθηκαν ότι εφόσον ολοκληρωθεί ομαλά η φετινή χρονιά, το 2018 θα είναι αρκετά πιο γενναιοδώδης όσον αφορά την καταβολή υψηλότερων μερισμάτων.

Να συμπληρώσουμε ότι το 2015 (για τα αποτελέσματα της χρήσης 2014) οι συνολικές χρηματικές διανομές των εισηγμένων ανήλθαν στα 851 εκατ. ευρώ και κατανέμονται ως εξής: α) μερίσματα 590 εκατ. ευρώ, β) προμερίσματα 78 εκατ. ευρώ, γ) διανομές αποθεματικών 31 εκατ. ευρώ και δ) επιστροφές κεφαλαίων 69 εκατ. ευρώ.

Επίσης, το 2014 οι εισηγμένες κατέβαλαν χρηματικές διανομές 582 εκατ. ευρώ και το 2013 το αντίστοιχο ποσό είχε διαμορφωθεί λίγο πάνω από τα 500 εκατ. ευρώ. Το 2013 είχαν μοιράσει μετρητά στους μετόχους τους 38 εταιρείες, το 2014 και το 2015 είχαν μοιράσει μετρητά 47 εταιρείες και το 2016 46 εταιρείες.

Αρνητικό πρόσημο στο ΧΑΚ

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε στις 74,08 μονάδες παρουσιάζοντας απώλειες 0,55%. Ανάλογες απώλειες κατέγραψε ο Δείκτης FTSE/CySE 20 με πτώση 0,65%, κλείνοντας στις 44,22

Με ζημιές έκλεισε την Τρίτη το Χρηματιστήριο.

μονάδες. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €197.633.

Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες μόνο τα Ξενοδοχεία παρουσίασαν μικρά κέρδη 0,37%. Τις μεγαλύτερες απώλειες παρουσίασε η Κύρια Αγορά με 0,32% και ακολούθησε η Εναλλακτική με 0,21%, ενώ

οι Επενδυτικές παρέμειναν αμετάβλητες. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσε οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €129.364 (πτώση 3,15% - τιμή κλεισίματος €2,77). Ακολούθησαν οι μετοχές της Ελληνικής Τράπεζας με €21.730 (άνοδος 1,27% - τιμή κλεισίματος €0,719), της Cytrus Investment με €11.529 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €0,224), της Logicom με €10.131 (άνοδος 1,53% - τιμή κλεισίματος €1,33) και της Δήμητρα Επενδυτική με €8.515 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €0,395).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, επτά κινήθηκαν ανοδικά, έξι πτωτικά και τρεις παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών περιορίστηκε σε 86.

“BDO. Because relationships matter”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

